

ÉVES BESZÁMOLÓ JELENTÉS
2005/2006

DR. SZENDRÓDI LÁSZLÓ
tudományos és technológiai (TÉT) attasé

MAGYARORSZÁG ÁLLANDÓ KÉPVISELETE
BRÜSSZEL

Kiküldő:

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH)
Budapest

Kézirat lezárva:
2006. június 30.

Írta:

Dr. Szendrődi László
tanácsos

Látta:

Dienes-Oehm Egon
nagykövet

Tartalom

1. Összefoglaló
2. Az Európai Unió legfontosabb politikai célkitűzései és eredményei a beszámolási időszakban
 - 2.1 Európa jövőjének kulcsa: a lisszaboni stratégia megvalósítása
 - 2.2 Biztonság, prosperitás és a fenntartható fejlődés: a brit elnökség prioritásai
 - 2.3 Az osztrák elnökség prioritásai
3. Új irányok, fontosabb események az EU kutatáspolitikájának fejlődésben
 - 3.1 Több kutatás és innováció: beruházás a növekedés és a foglalkoztatottság érdekében
 - 3.2 Egy innovatív Európa
 - 3.3 Nagyobb mértékű beruházás szükséges a tudásba és az innovációba
 - 3.4 Az Európai Unió Versenyképességi és Innovációs Keretprogramja
 - 3.5 A technológiai platformoktól a közös technológiai kezdeményezések felé
 - 3.6 A kohéziós politika és a kutatás-fejlesztés együttműködése a régiókban
 - 3.7 Az Európai Technológiai Intézet konvenciója
 - 3.8 Az összejt kutatás a viták keresztjében
 - 3.9 A tudomány kommunikálása, avagy: kire tartozik?
4. Az Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramjának, valamint 7. Euratom Kutatási Keretprogramjának előkészítése
 - 4.1 A 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013)
 - 4.2 A 7. Euratom Kutatási keretprogram (2007-2011)
 - 4.3 A keretprogramok tervezetének döntés előkészítő munkája
5. A TÉT attasé egyéb tevékenysége és a munkavégzés feltételei
 - 5.1 A TÉT attasé egyéb tevékenysége
 - 5.2 A munkavégzés feltételei
6. Javaslatok, ajánlások

Függelékek:

- 1. függelék:** Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről a brit elnökség időszakában
- 2. függelék:** Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről az osztrák elnökség időszakában
- 3. függelék:** Futárjelentések jegyzéke

1. Összefoglalás

A beszámolási időszakban az Európai Unió kutatáspolitikája a lisszaboni folyamat újjáélesztése kapcsán kiemelt figyelmet kapott. Az Európai Tanács megerősítette, hogy Európának több figyelmet kell fordítania a kutatásra és az innovációra, mert ez tulajdonképpen beruházás a gazdasági növekedés és a foglalkoztatottság növelése érdekében.

Az Esko Aho, korábbi finn miniszterelnök vezetésével elkészített jelentés túllép a hagyományos kutatás-fejlesztési és innovációs politikákon: az innovatív Európa átfogó stratégiáját vázolja föl. Legfontosabb intézkedésként egy kutatási és innovációs paktum létrehozását javasolja, mely a politikai, az üzleti és a társadalmi élet vezetői részéről egyidejű és összehangolt erőfeszítéseket követel. A jelentés legfontosabb üzenete, hogy Európában sürgősen paradigmaváltásra van szükség: az európai polgároknak tudniuk kell, hogy életmódjuk veszélyben van, de azt is, hogy a jóléthez a kutatáson és innováción keresztül vezető út még nyitva áll.

A tudásba és az innovációba való nagyobb mértékű beruházás érdekében az Európai Tanács megismételte a Barcelonában tett kötelezettségvállalását. Üdvözölte a nemzeti célkitűzéseket, és felkérte a tagállamokat a 2010. évre megállapított átfogó 3%-os célkitűzés elérését célzó politikájuk megvalósításra. A kutatás és az innováció erőforrásainak növelése és javítása érdekében a tagállamoknak a kutatásra és az innovációra fordított közkiadásaik szerkezetét át kell alakítaniuk, valamint — *különösen a támogatási eszközök összetételének javításával* — elő kell mozdítaniuk a magánszektorban megvalósuló kutatás-fejlesztési tevékenységet. Magyarország a GDP 1,8%-t tervezi kutatás-fejlesztésre költeni 2010-ben, ez a jelenlegi ráfordítás megduplázását jelenti.

A beszámolási időszakban tovább folytatódott a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013), valamint a 7. Euratom Kutatási Keretprogram (2007-2011) előkészítése. A különböző jogi alapok miatt a kutatási keretprogram az együttdöntési eljárás, a nukleáris kutatási keretprogram pedig konzultációs eljárás hatálya alá esik. A Keretprogramok, valamint a Specifikus Programok, továbbá a Részvétel Szabályainak tervezetét 2006-ban el kell fogadni ahhoz, hogy a program megvalósítása 2007 januárjában megkezdődhessen.

Az előkészítő munkát nagymértékben hátráltatta, hogy a következő pénzügyi előirányzat elfogadása súlyos késedelmet szenvedett. A költségvetés hiánya miatt a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-29-i brüsszeli ülésén csak részleges általános megközelítésről született megállapodás. Az Európai Tanács 2005. december 15-16-i brüsszeli ülésén végre az állam- és kormányfők politikai megállapodásra jutottak a 2007–2013 közötti pénzügyi tervről: a kiadások felső határa azonban lényegesen alacsonyabb lett a Bizottság által eredetileg javasoltnál. A költségvetési megállapodás lebontására, így kutatási keretprogram sárokszámaira 2006. május végéig kellett várni.

A Versenyképességi Tanács 2715. brüsszeli ülésén 2006. március 13-án a miniszterek tájékoztatást hallgattak meg és véleményt cseréltek a 7. Kutatási Keretprogram specifikus programjainak, valamint a részvétel szabályainak előkészítéséről. A Versenyképességi Tanács 2006. április 22-i grazi informális ülésén Potočnik biztos előzetes tájékoztatást adott a minisztereknek arról, hogy a 7. Kutatási Keretprogram költségvetése várhatóan 50,183 milliárd, az Euratom Keretprogram költségvetése pedig 4,061 milliárd euró lesz, valamint a Parlament javaslata alapján a FP7 további mintegy 300 millió euróra számíthat.

A Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i brüsszeli ülésén elfogadta a 7. Kutatási Keretprogram részvétel szabályai tervezete, valamint a 7. Kutatási Keretprogram tervezete általános megközelítésének szövegét, bár utóbbival kapcsolatban Franciaország fenntartást jegyeztetett be az ülés emlékeztetőjébe. Ausztria különvéleménye miatt nem sikerült megállapodást elérni az Euratom 7. Kutatási Keretprogram tervezet általános megközelítése tárgyában.

Az Európai Parlament 2006. június 15-i plenáris ülésén szavazott a módosító javaslatokról, és az ITRE Bizottságban korábban tárgyalt több mint 1 300 módosító javaslat közül csak 315 indítvány maradt állva. Ezen kívül 7 újabb módosító indítványt szavaztak meg, így nyilvánvalóvá vált, hogy a 7. Kutatási Keretprogram szövegét nem lehet első olvasatra elfogadni. Az elfogadott módosító javaslatok többsége nem áll szöges ellentétben a Bizottság előterjesztésével és a tagországok álláspontjával, de háromoldalú megbeszélések során szükség van az álláspontok közelítésére.

Az Európai Bizottság javaslatot tett egy Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (2007-2013) létesítésre, amely számos közösségi politikát érintve több meglévő, konkrét programot foglal össze egyetlen, hárompillérű keretbe. A keretprogram legfontosabb céljai a vállalkozások – és különösen a kis- és középvállalkozások – versenyképességének növelése; az innováció – beleértve az öko-innovációt – támogatása; a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása; az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások kiterjedtebb hasznosításnak támogatása valamennyi ágazatban (beleértve a közlekedést is). A Keretprogramot a Tanács és az Európai Parlament közös döntési eljárás keretében fogja elfogadni, várhatóan 2006. második felében.

2. Az Unió legfontosabb politikai célkitűzései és eredményei a beszámolási időszakban

A 2005. év nem várt nagy kihívást jelentett az európai integráció számára, mert az alkotmányszerződés tervezetét két alapító tagállamban népszavazáson utasították el. Az eredmények fényében a Tanács kijelentette, hogy a ratifikálásra eredetileg kijelölt 2006. novemberi 1-jei időpont nem tartható. Jelenleg is zajlik a tagállamokban – *azokban is, amelyek már ratifikálták az Alkotmányszerződést* – a gondolkodás, a magyarázkodás és a vita. Az Európai Tanács által kezdeményezett gondolkodási időszak célszerű kitöltése – *valamint az Unió demokratikus intézményei és az állampolgárok közötti kapcsolatról szóló széles körű vita elősegítése* – érdekében a Bizottság 2005 végén egy sor kezdeményezést terjesztett elő a következő összefoglaló címen: „*D terv a demokrácia, dialógus és diszkusszió érdekében*”. A terv többek között arról szól, hogy segítséget kell nyújtani az ezt igénylő tagállamoknak az Európáról és az európai állampolgárokat foglalkoztató témakörökről szóló vitát elősegítő események megszervezéséhez és finanszírozásához. Párbeszédet kell kezdeményezni az állampolgárokkal a kiemelkedő európai események kapcsán, vagy az európai politikáért felelős személyek látogatásai alkalmával. A Római Szerződés megkötésének 50. évfordulójára olyan nyilatkozat készül, amelyben újra megfogalmazzák az európai értékeket és törekvéseket, és a tagállamok megerősítik ezek megvalósítása melletti közös elkötelezettségüket. Erre az eseményre várhatóan 2007. március 25-én, Berlinben kerül majd sor.

Nagyfokú bizonytalanság uralkodott a következő pénzügyi előirányzat tervezésénél is. Bár 2005. december 15–16-án az Európai Tanács politikai megállapodásra jutott a 2007–2013 közötti pénzügyi tervről, de a kiadások felső határa lényegesen alacsonyabb lett a Bizottság által eredetileg javasoltnál. Az így elért konszenzus legfeljebb 862,3 milliárd euró kötelezettségvállalási előirányzatot jelentett az időszak egészére nézve, ami az Európai Unió (EU-27) bruttó nemzeti jövedelmének mindössze 1,045%-át jelenti. A pénzügyi tervezés elhúzódása nagymértékben hátráltatta a 7. Kutatási Keretprogram, valamint a 7. Euratom Kutatási Keretprogram előkészítését. Az Európai Parlament végül – *kiharcolva a költségvetés 4 milliárd euróval történő növelését* – csak 2006. május 17-i strassbourgi ülésén hagyta jóvá a költségvetést, de egyúttal kiharcolta az Európai Beruházási Bank (EIB) tartalékainak megemelését is, ami további 2,5 milliárd euró kedvezményes hitel kihelyezését teszi lehetővé. A költségvetés növeléséből a 7. Kutatási Keretprogram költségvetése 300 millió euróval részesedik, de a kutatás és az innováció szempontjából nem kevésbé fontos az EIB tartalékalapjának megemelése sem: a kedvezményes hitelekből a kutatás-fejlesztési projektek 1 milliárd euróra, a kis- és középvállalkozások pedig a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) révén szintén 1 milliárd euróra számíthatnak.

A Barroso elnök vezette Bizottság mandátumának megfelelően további erőfeszítéseket tett a stratégiai tervezés és programozás terén, amelyek a kulcsfontosságú politikai prioritásokra irányultak. Az állam- és kormányfők Hampton Court-i informális találkozásánál konszenzus született, amely megerősítette a Bizottság elemzését arról, hogyan lehet az európai értékeket megőrizni a globalizált világban. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az Európa jövőjét alapvetően érintő problémák terén, így a kutatás és fejlesztés, a felsőoktatás, az energia, a határigazgatás, a bevándorlás és Európa demográfiai jövője kérdésében közös európai fellépés szükséges ahhoz, hogy érdemi előrelépés történhessen ezek kezelésében. Megállapították, hogy Európa tényleges lépéseket tett előre, és megalapozta a „*Partnerség a megújulásért*” nevet viselő programot, amely Európát visszaállítja majd a fellendülés útjára. A megújított lisszaboni stratégiával, valamint az új pénzügyi terv kidolgozásával és elfogadtatásával a

Bizottság megszilárdított két olyan építőkövet, amely biztosítja a közösségi politikák sikeres végrehajtását a következő évtized során. Az Európai Uniót azonban mindenekfelett az alapján értékeli majd, mennyire volt képes a fontos kérdésekre összpontosítani, és milyen mértékben valósította meg elképzeléseit.

A megújult lisszaboni stratégia új megvilágításba helyezte a növekedés és foglalkoztatás európai célját, és új fókuszot adott neki. Ezt támogatta a stabilitási és növekedési paktum felülvizsgálata, a felülvizsgált szociális menetrend, valamint a fenntartható fejlődési stratégia felülvizsgálata. Az új kohéziós politika és az új vidékfejlesztési alap szintén világosan a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra összpontosít. Az erőfeszítések hatására az első nemzeti reformprogramok eredményeképpen, valamint a közösségi lisszaboni programon keresztül az uniós-szintű intézkedések révén 2006 első negyedévéig az Európai Unióban a foglalkoztatottak száma 1,8 millióval nőtt.

A legfontosabb problémák kezelésére új kezdeményezések is körvonalazódnak. Ilyenek például az Európai Technológiai Intézet (EIT) létesítése a tudástranzfer és az innováció európai léptékű felgyorsítása érdekében, a globalizációhoz való alkalmazkodás elősegítését célzó európai alap létrehozása, továbbá az energiáról szóló zöld könyv bemutatása. Az új pénzügyi előirányzat tartalmazza az uniós fellépések finanszírozásának alapját a következő hét év során, hosszú távra kijelölve a politikai prioritásokra fordítható és fordítandó forrásokat. A közös európai energiapolitika létrehozására érdekében megkezdődött az intézkedések tervezése és a menetrend kidolgozása, hogy az Európai Tanács 2007. tavaszi ülésén majd kiemelt cselekvési tervet fogadhasson el.

A hágai program – *amely elismerte az Unió különleges szerepét a szabadság, biztonság és igazságosság terén* – részletezi az Unió e területre vonatkozó több évre szóló programját. Az Európai Unió fellépéseinek ez marad a fő vezérfonala, melynek irányát azonban az első éves eredmények tapasztalatai alapján 2007 során módosítani fogják.

A Bizottság 2006. májusi ellenőrző jelentése alapján az Európai Tanács júniusban megerősítette Bulgária és Románia 2007-es csatlakozását, amennyiben azok készen állnak erre. Lényegi csatlakozási tárgyalások indulnak Horvátországgal és Törökországgal is. A bővítési folyamat mellett a szomszédságpolitika mára a külpolitika bevett eszközévé vált. Az európai fejlesztési konszenzus, amelyet valamennyi intézmény egyetértésével alakítottak ki, az első igazi szakpolitikai keretet kínálja.

Az elmúlt időszak a természeti katasztrófák és terrortámadások időszaka volt. Az EU szükséghelyzetekre és válságokra való reagálási képességének megerősítéséről szóló elnökségi jelentés számos gyakorlati lépést és döntést tartalmaz, amelyek célja a rendelkezésre álló eszközök összehangolásának és rendelkezésre bocsátásának javítása, gyors segélynyújtás ott, ahol erre szükség van, valamint hatékonyabb konzuli védelem biztosítása a harmadik országokban tartózkodó uniós polgárok számára.

Szlovénia az Unióhoz való csatlakozás óta elért stabil gazdasági és pénzügyi politikán alapuló konvergenciájának köszönhetően 2007. január 1-én bevezetheti az eurót. Az euró-övezet ezen bővítése, amelynek során először csatlakozhat az övezethez az új tagországok valamelyike, jelentős és rendkívül pozitív lépés az Unió gazdasági és monetáris integrációja felé.

Az Unió a fellendülés, szolidaritás és biztonság globális előmozdítása érdekében számos kiegészítő intézkedés útját is egyengette, miközben arra törekedett, hogy a szabadpiacok, a

fokozott verseny és a szabályokon alapuló nemzetközi rendszer új lehetőségeket és nagyobb dinamizmust kínáljon bel-és külföldön egyaránt.

2.1 Európa jövőjének kulcsa: a lisszaboni stratégia megvalósítása

Felismerve a hosszú távú recesszió tarthatatlanságát 2000. márciusában az Európai Tanács lisszaboni rendkívüli ülésén dinamikus stratégiai célkitűzést – az ún. „Lisszaboni Stratégiát” – fogadott el, amelyet terv szerint 2010-ig kell megvalósítani. Ennek célja, hogy az Európai Unió a világ legdinamikusabb és legversenyképesebb tudásalapú gazdaságává váljon, amely tartós gazdasági növekedésre képes, ahol nő a munkahelyek száma és minősége, valamint erősödik a társadalmi kohézió.

A lisszaboni stratégia megvalósítása érdekében a Tanács barcelonai ülésén 2002-ben elhatározták, hogy az Európai Unió 2010-ig a GDP 3%-ára növeli kutatási ráfordításait.

Az időközben a „fenntartható fejlődés” környezetvédelmi pillérével kibővített gazdasági és társadalmi célkitűzés elérését lehetővé tevő folyamat szabályozásának érdekében a lisszaboni ülést követő minden tavaszi európai tanácsot annak szenteltek, hogy a stratégiát a következő vonatkozásain keresztül nyomon kövessék: kutatás, innováció, új technológiák, a vállalatok fejlesztése, a belső piac kialakítása, verseny, a nagy infrastrukturális hálózatok fejlődése, társadalompolitika, oktatás és képzés. A 2005-ben esedékes félidei értékelés előkészítése során nyilvánvalóvá vált, hogy a tervezett időszak első felében vajmi kevés előrehaladás történt, ezért túl kellett lépni rutinjelentéseken: a fő irányok kiemelésével tulajdonképpen újra kellett indítani a folyamatot.

A félidős felülvizsgálat előkészítésére Wim Kok, volt holland miniszterelnök vezetésével létrehozott magas szintű munkacsoportot feladata volt, hogy olyan koherens intézkedéseket javasoljon, amelyek az Európai Unió számára lehetővé teszik, hogy a lisszaboni stratégiában meghatározott célokat elérjék. A csoport 2004 novemberében az Európai Tanácsnak átadott, „A kihívás leküzdése: a lisszaboni stratégia a növekedésért és a munkahelyekért” című jelentése alapvetően két dologra világított rá: egyrészt stratégia végrehajtását fel kell gyorsítani, másrészt egyes kihívások felerősödtek az induló állapothoz képest: különösen igaz ez a gyenge demográfiai növekedés és a népességelöregedés együttes hatása tekintetében.

Válaszul a Kok jelentésben rögzített helyzetértékelésre ambiciózus növekedési és foglalkoztatási szempontokat hirdetett meg az Európai Bizottság 2005. február 2-án elfogadott közleményében¹, hogy ezzel próbáljon új lendületet adni a lisszaboni programnak. A dokumentum három prioritásra fókuszál: a foglalkoztatást, a technológiai innovációt és a befektetők számára vonzó üzleti légkör kialakítását jelöli meg kulcsterületnek. Az új stratégia megállapítja, hogy a bővülő foglalkoztatás mellett nagyobb termelékenységre és gyorsabb gazdasági növekedésre van szükség.

A Bizottság javasolta, hogy az egységes piac továbbfejlesztésénél vegyék figyelembe a növekedési és foglalkoztatási célok követelményét, és ennek érdekében megfelelő, kiegyensúlyozott megállapodást dolgozzanak ki például a szolgáltatások esetén, továbbá a

¹ COM(2005) 24: Közlemény az Európai Tanács Tavaszi ülészakának. Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért: a lisszaboni stratégia új kezdete. Brüsszel, 2005. február 2.

vegyi termékek forgalomba hozatalát szabályozó egyezménytervezetet (REACH) pedig olyan formában fogadják el, hogy az vegye figyelembe, milyen hatással lesz mindez a versenyképességre, az innovációra és a kis- és középvállalatok helyzetére. A stratégia szerint az állami támogatásokat azon szektorok felé kell irányítani, amelyek magas növekedési potenciállal rendelkeznek. Egyszerűsíteni kell az EU-s, illetve a nemzeti szintű szabályozást, a kis- és középvállalatok számára kedvező üzleti környezetet kell teremteni. A javaslatok között szerepel az adminisztratív költségek csökkentése, az európai infrastruktúra javítása, s az egységes szabadalmi eljárás, illetve a társasági adó egységes alapjának megteremtése is. Végül az akcióterv fontos eleme volt a kutatás-fejlesztés előtérbe helyezése. A Bizottság szerint el kell érni, hogy az EU összességében – *a jelenlegi, kevesebb mint 2 százalékkal szemben* – a GDP 3%-át fordítsa K+F kiadásokra, segíteni kell az innovációs központok terjedését, az eddiginél is jobban előtérbe kell helyezni a magán- és közszféra együttműködését, s létre kell hozni az Európai Technológiai Intézetet, hogy a legjobb kutatókat, elképzeléseket Európába vonzzák.

Nem sokkal később az Európai Parlament nagy többséggel elfogadta a lisszaboni stratégia félidős értékelésével foglalkozó állásfoglalását. A képviselők szerint Európa számára a legfontosabb cél a fenntartható növekedés, a foglalkoztatás növelése, valamint a társadalmi és környezetvédelmi szempontok érvényesítése. Erőfeszítésekre van szükség a belső piac kiteljesítéséhez, és a tagállamoknak strukturális reformokat kell végrehajtaniuk az európai szociális modell fenntartása érdekében. A környezetvédelmi, egészségügyi és élelmiszerbiztonsági politikák pozitív hatást gyakorolhatnak a növekedésre és a versenyképességre is. Növekedésorientált és fenntartható makro-ökonómiai feltételeket kell garantálni a gazdasági, szociális és környezetvédelmi célok elérése, valamint Európa nemzetközi versenyképessége érdekében. Ehhez a folyamathoz dinamikus gazdaságra és munkaerőpiacra, stabil valutára, az államadósság, valamint a költségvetési hiány csökkentésére, továbbá fenntartható nyugdíjrendszer kialakítására van szükség. A képviselők úgy vélték, a munkaerőpiacnak egyszerre kell dinamikusnak és biztonságosnak lennie.

A Parlament szerint fontos a szolgáltatások egységes piacának kialakítása, ezért felkérték a Bizottságot, hogy dolgozza ki a közérdekű, egyenlő hozzáférést és minőséget biztosító szolgáltatásnyújtás jogi feltételeit. Az EP az összes uniós jogszabálytervezet esetében megvizsgáltná, a készülő szöveg összhangban áll-e a lisszaboni célkitűzésekkel. A képviselők ezen kívül egy monitoring rendszert is kialakítanának, amely segítségével mérhető lenne az egyes tagállamok előrehaladása a lisszaboni stratégia végrehajtásában. Az Európai Parlament állásfoglalása támogatta a kutatási-fejlesztési kiadások jelentős emelését a barcelonai határozatnak megfelelően. A képviselők a duplájára növelnék az EU kutatási költségvetését és ösztönöznék a kutató-csereprogramokat.

A lisszaboni stratégia félidős felülvizsgálata során a fő politikai lendületet a tavaszi Európai Tanács 2005. március 22–23-án Brüsszelben megtartott ülésének iránymutatása adta meg. Ebben javasolták a stratégia megvalósítását három – *gazdasági, szociális és környezetvédelmi* – irányba fókuszálni annak érdekében, hogy a fenntartható fejlődés közegében a szinergiákat még jobban ki tudják használni. A Tanács örömmel fogadta az Európai Parlament, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a szociális partnerek értékes javaslatait és jóváhagyta a Bizottság „*Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért – A lisszaboni stratégia új kezdete*” című közleményében javasolt iránymutatások legnagyobb részét. A tagadhatatlan fejlődésről, de ugyanakkor az egyértelmű hiányosságokról és elmaradásról szóló vegyes mérleg alapján a stratégia középpontjába két prioritás került, amelyekre már a Kok jelentés is felhívta a figyelmet: a fenntartható gazdasági növekedés

gyorsítása, valamint nagyobb számú és jobb minőségű munkahely megteremtése. Ezen célok elérése érdekében a stratégia újraindítása alapvetően háromirányú fejlesztést igényel: (i) a tudás és az innováció legyen a fenntartható európai növekedés mozgatórugója; (ii) Európa befektetési és munkavégzési szempontból még vonzóbbá váljon; (iii) a teljes foglalkoztatottságra való törekvésre és az erősebb szociális kohézióra alapuló európai társadalmi modell megerősödjön. A tervezett célokat egy szilárd elkötelezettséggel bíró közösségi programban kell összefoglalni, de ezt a programot szoros együttműködésben kell kidolgozni tagországokkal, mert a lisszaboni stratégia sikere megköveteli, hogy az érintett felek, a tagországok jobban „magukénak érezzék” a folyamatot, hiszen a megvalósítás is jórészt rajtuk múlik. Ebben a szellemben egyszerűsített „kormányzási” eszközt fognak életbe léptetni annak érdekében, hogy a prioritásokat könnyebben meg tudják határozni, valamint hogy a tagállamokban javítsák gyakorlati megvalósítást, továbbá hogy ésszerűsítsék a nyomon követési eljárást a stratégia alkalmazásának nemzeti szinten történő könnyebb átvételéért.

A megújított stratégia végrehajtása érdekében a Bizottság 2005. április 12-én először átfogó iránymutatásokat mutatott be a 2005–2008-as időszakra vonatkozóan, amelyek a gazdaságpolitikák főbb irányaira vonatkozó javaslatait, valamint a stratégia végrehajtásának érdekében a foglalkoztatási irányvonalakat tartalmazzák. Az Európai Parlament, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye alapján és az Európai Tanács jóváhagyásával a Tanács határozatot fogadott el a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról, valamint ajánlást a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatásokról (2005–2008), amelyek összességükben az átfogó iránymutatásokat alkotják.

A Bizottság 2005. július 20-án terjesztette elő a Közösség lisszaboni programjának tervezetét², amely útmutatást adott a tagországoknak saját nemzeti programjaik összeállításához. A program kulcsintézkedések sorozatára összpontosít, így pl. (i) a tudás és az innováció támogatására; (ii) az állami támogatások reformjára; (iii) a szolgáltatások belső piacának megteremtésére; (iv) a gazdasági szerkezetátalakítás társadalmi következményeinek kezelésére tett erőfeszítések támogatására; (v) a vállalkozások szabályozási kereteinek javítása és egyszerűsítésére; (vi) megállapodásokra a többoldalú kereskedelmi tárgyalások dohai fordulójában; (vii) a fizikai, a munkaerő- és a tudományos mobilitás akadályainak megszüntetésére; valamint (viii) a gazdasági migrációra vonatkozó közös fellépés kialakítására.

A tagállamoknak 2005. október 15-ig kellett kidolgozniuk előrettekintő, politikai programjaikat, amelyek megvalósítására három év áll majd rendelkezésükre. A nemzeti programok elsődleges célja szintén a gazdasági növekedés, a munkanélküliség csökkentése és a versenyképesség javítása.

A nemzeti programokat és megvalósításukat a Bizottság ellenőrzi majd, melynek előzményeként a testület június-július környékén kétoldalú megbeszéléseket folytat majd a tagországokkal. A nemzeti reform programok tömör politikai dokumentumok, amelyek meghatározzák az egyes tagállamok fő prioritásait és azokat a területeket is, amelyeken az adott tagország szerint nem szükséges lépéseket tennie. A nemzeti programokban figyelembe

² COM(2005) 330 végleges: A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek. Közös cselekvések a növekedésért és a foglalkoztatottságért: a Közösség lisszaboni programja. Brüsszel, 2005. július 20.

vették a helyi adottságokat és a program megvalósításában közreműködő lehetséges szereplőket.

Az állam- és kormányfők 2005. október 27-i nem-hivatalos találkozásukon Hampton Courtban megegyeztek, hogy nagyobb hangsúlyt fognak fektetni a globalizáció kihívásaira, és e tekintetben az egyik legfontosabb kulcsterület a kutatás és az innováció. A Hampton Courtban tartott csúcsértekezletet követően az Európai Bizottság Esko Aho, Finnország korábbi miniszterelnökének vezetésével egy kutatás-fejlesztéssel és innovációval foglalkozó független szakértői csoportot kért fel egy európai innovációs stratégia elemeinek kidolgozására. A csoport feladata az volt, hogy 2006. tavaszán az Európai Tanács ülése előtt ismertesse véleményét, tanácsait és ajánlásait arra vonatkozóan, hogy a felülvizsgált lisszaboni stratégiával összefüggésben az Európai Unió kutatási és innovációs teljesítményének megerősítését célzó, közösségi vagy nemzeti szinten tervezett új kezdeményezések végrehajtása hogyan gyorsítható fel, valamint arra vonatkozóan, hogy a csoport milyen további kérdéseket és kezdeményezéseket tart relevánsnak.

A jelentés túllép a kutatás-fejlesztési és innovációs politikákon: az innovatív Európa átfogó stratégiáját vázolja föl. Legfontosabb intézkedésként egy kutatási és innovációs paktum létrehozását javasolja, mely a politikai, az üzleti és a társadalmi élet vezetői részéről egyidejű és összehangolt erőfeszítéseket követel az alábbi három területen:

1. Innováció-barát piac megteremtése a vállalkozások számára, mivel ennek hiánya a kutatási és innovációs beruházások legfőbb akadálya. Ez a szabályozás, a szabványok, a közbeszerzés, a szellemi tulajdon, valamint az innovációt pártoló kultúra előmozdítása területén tesz szükségessé intézkedéseket. Az egyes szektorokban (*pl.: egészségügy, energiaügy, környezetvédelem, szállítás és logisztika, biztonság és digitális tartalom, stb.*) független magas szintű koordinátor kijelölését tanácsolja.

2. A tudományos kiválóság, az ipari kutatás-fejlesztés, valamint a tudomány és az ipar kapcsolatának területén az erőforrások növelését sürgeti, és ezen az úton a GDP 3%-a nem az utolsó állomás. Javítani kell a kutatás-fejlesztés hatékonyságát is. A strukturális alapok kutatásra és innovációra fordított arányát megháromszorozná.

3. Nagyobb mobilitásra van szükség, ezért a humán erőforrások területén a határokon keresztüli mobilitást erősíteni kell; a pénzügyi mobilitást illetően hatékony kockázati tőkeszektor és új pénzügyi eszközök bevezetését javasolja; a szervezés és az ismeretek mobilitása területén a már meglévő struktúrákon (*pl. az európai technológiai platformokon és specifikus hálózatokon, stb.*) keresztül új összeköttetések létrehozására van szükség.

Javasolja egy ellenőrző testület felállítását, mely évente tenne jelentést a paktummal kapcsolatban elért fejlődésről. Az Aho Jelentés legfontosabb üzenete, hogy Európában sürgősen paradigmaváltásra van szükség. Az európai polgároknak tudniuk kell, hogy életmódjuk veszélyben van, de azt is, hogy a jóléthez a kutatáson és innováción keresztül vezető út még nyitva áll.

Bár az Európai Tanács 2006. március 23-24-i ülésén az energia-szektor sebezhetősége elvonta a figyelmet a lisszaboni stratégia egészéről, de az tagadhatatlan, hogy a lisszaboni stratégiát nem lehet megvalósítani egy fragmentált, nem hatékony és nem biztonságos energia szektor bázisán. A csúcstalálkozó záróközleménye az energiapolitika területén jelentkező kihívások (*tartósan magasra szökő energiaárak, növekvő energiafüggőség és kereslet, légköri*

változások, energiahatékonyság lassú térnyerése stb.) felsorolása után egy európai energiapolitika létrehozására hív fel, amely kiegyensúlyozott módon valósítja meg a három fő célt, az ellátás biztonságát, a versenyképességet és a környezetvédelmi szempontból történő fenntarthatóságot.

A tudás fejlesztése és az innováció területén az állam- és kormányfők mindenekelőtt olyan intézkedésekre szólították fel a tagországokat, amelyek garantálják hogy az Unió szintjén 2010-ig a kutatásra és fejlesztésre történő ráfordításoknak el fogják érni a GDP 3%-át. A tagállamok eleget tettek a Bizottság kérésének, hogy mindegyikük jelölje meg a 2010-ig a kutatás-fejlesztése fordítandó összkidadások mértékét. Hazánk 2010-ig a GDP 1,8%-ára készül növelni a kutatás-fejlesztési kiadásokat, úgy, hogy a források kétharmadát a magánszektor teremtsse elő. Az Európai Technológiai Intézet terve is egyértelmű támogatást kapott a csúcson. A Bizottság által elképzelhető képest ambiciózusabb menetrendet igényelt az Európai Tanács: felkérte a Bizottságot már ez év június közepéig terjesszen elő javaslatot az új Európai Technológiai Intézet intézmény felállítására irányuló gyakorlati lépésekről.

A csúcstalálkozó résztvevői ezentúl sürgették a 7. kutatási és fejlesztési keretprogram, valamint a versenyképességi és innovációs program rövid időn belül történő elfogadását, és az alapvetési programokhoz a pénzügyi források felhajtásával megbízott Európai Kutatási Tanács gyors felállítására is biztatnak. Az állam- és kormányfők a magas színvonalú oktatás megteremtését célzó reformokat is a tagállamok feladatául szabják, és a nagyobb mobilitás előmozdítása érdekében előrehaladást sürgetnek az európai képesítési keret (European Qualifications Framework) ügyében.

A Potočnik biztos által alapított – *elismert európai közgazdászokból álló* – „Tudás a Növekedésért” Szakértői Csoport 2006. áprilisában adta közre első jelentését³. A szakértői csoport évente háromszor ülésezik Potočnik biztos elnökletével, és feladata a biztos számára tudományosan megalapozott tanácsokat adni – *többek között* – a lisszaboni stratégia európai szintű megvalósításából a kutatási ágazatra háruló feladatok megoldásához.

2.2 Biztonság, prosperitás és fenntartható fejlődés: a brit elnökség prioritásai

Véres, szomorú és elfogadhatatlan eseménnyel, terrortámadásokkal indult a brit elnökség: a G8-ak csúcstalálkozójának kezdetén, 2005. július 7-én reggel az al-Kaida szervezethez tartozó terroristák több metrószerelvényt és egy autóbust robbantottak fel Londonban. A merényletsorozatnak 52 halálos áldozata, és több mint 700 sebesülte volt.

A brit elnökség elsősorban azokon a területeken kívánt előrehaladást elérni, amelyek szerepeltek az Európai Unió Tanácsa által elfogadott 2004-2006 közötti többéves stratégiai programban, valamint az Európai Unió 2005. első félévi elnökségét adó Luxemburggal közösen kidolgozott 2005. évi munkaprogramban. Ezzel összefüggésben a brit elnökség a programjában a biztonság, a prosperitás és a fenntartható fejlődés hármas célkitűzést helyezte a figyelem középpontjába.

³ Expert Group "Knowledge for Growth": Globalization on R&D: linking better the European economy to „foreign” sources of knowledge and making the EU a more attractive place for R&D investments. 4th April 2006.

A brit elnökség kiemelt célja volt a kibővített Unió működőképességének javítása, különös tekintettel a lisszaboni folyamat továbbvitelére, illetve az egységes belső piac kiterjesztésére. Ennek érdekében egyértelmű előrelépésre törekedett a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv véglegesítése, a pénzügyi szolgáltatásokról szóló akcióterv végrehajtása, valamint a jobb jogalkotás terén. Az elnökség ugyanakkor a gazdasági és szociális reformlépéseket kizárólag a környezetvédelem területén elért párhuzamos haladással tartotta megvalósíthatónak. Ezzel összefüggésben egyértelmű prioritást kívánt biztosítani az éghajlatváltozással kapcsolatos feladatoknak, és folytatta az Unió nemzetközi szinten történő fellépésével kapcsolatos tárgyalásokat. A tagállamok közötti tényleges együttműködés teljes körű megvalósulása érdekében a tagállami rendőrségek, bíróságok, bevándorlási és vámhatóságok összehangolt és együttműködésen alapuló munkájának biztosítása létfontosságú.

A brit elnökség remélte, hogy már a luxemburgi elnökség idején létrejön a politikai megállapodás a következő Pénzügyi Perspektíváról. Ez nem született meg, így a dosszié „*átcsúszott*” a brit elnökség időszakára, és az elnökség egyik legfontosabb prioritásává – és egyúttal egyik *legnehezebb feladatává* – vált. Az elnökség amiatt volt nagyon nehéz helyzetben, mert úgy kellett a mindenki számára elfogadható konszenzust kiépítenie, hogy közben nemzeti érdekeit – *azaz az egyedi brit visszatérítési mechanizmus fenntartását* – is megfelelően képviselje. Nagyon sokáig összekötötték a brit visszatérítés ügyét az agrártámogatások csökkentésével, amiről Franciaország – és más, az agrártámogatások kérdésben erősen érintett tagországok – hallani sem akartak. Bár ismert volt, hogy a nettó befizető országok a az EU bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 1%-ra akarták csökkenteni a kiadásokat a Bizottság eredeti 1,24%-os előterjesztésével szemben, mégis sokkoló hatása volt a soros brit elnökség 2005. december 5-én beterjesztett javaslatának, amely szerint a GNI 1,03%-ára javasolták korlátozni a következő uniós költségvetési időszakban a közös költségvetés kiadásait. Ebből végül is a Bizottság és egyes tagországok nyomására engedtek, és így a brit elnökség sikereként könyvelhető el, hogy az Európai Tanács 2005. december 14-15-i ülésén mégis megszületett a politikai megállapodás a következő pénzügyi előirányzatról.

A brit elnökség nagy hangsúlyt fektetett a lisszaboni folyamat továbbvitelére, és szorosan együttműködött az Európai Bizottsággal a Közösségi Lisszaboni Akcióprogram megalkotásában, illetve a tagállamok által 2005. október 15-ig elkészítendő nemzeti akcióprogramok koordinálásában. Az elnökség elő kíváta mozdítani az egységes belső piac kiterjesztését, ezért kiemelt prioritásként jelenik meg a szolgáltatások egységes piacának létrehozása. Ezzel összefüggésben az elnökség folytatta a luxemburgi elnökség által megkezdett munkát, a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv kidolgozást. További fontos célkitűzés volt a pénzügyi szolgáltatásokról szóló akcióterv végrehajtásának elősegítése. Az egységes európai munkaerőpiac szempontjából kiemelt jelentősége volt a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól és az ideiglenes foglalkoztatásról szóló irányelvek véglegesítésének, amely törekvés azonban sikertelenül zárult.

A tagállamok a Versenyképességi Tanács 2005. december 13-i ülésén állapodtak meg a REACH elnevezésű, a vegyi anyagok regisztrációjáról szóló irányelvről. Az 1000 oldalas irányelv az EU eddigi történetének legbonyolultabb szabályozása, kidolgozása hét évig tartott. A szabályozás szeretne egyensúlyt teremteni a vegyipari és a környezetvédő lobbik között. A REACH irányelv a 2008 és 2018 közötti időszakot öleli fel, amely alatt Helsinkiben felállítják az Európai Vegyi Hivatalt és harmincezer vegyi anyagot regisztrálnak majd, amelyeknek majd felét új teszteknek is alávetik. Az irányelvet az Európai Parlament november közepén

szavazta meg első olvasatban, a második olvasatra 2006 júliusában vagy szeptemberében kerülhet sor. A jogszabály legkorábban 2007 elején léphet hatályba. A tervezet szerint a vegyi anyagokkal foglalkozó vállalatoknak biztonságosabb anyagokkal kell majd helyettesíteniük a 200 legveszélyesebb vegyi anyagot, és több mint 1500 anyag esetében igazolniuk kell, hogy azokat megfelelően kezelik.

A tagállamok külügyminiszterei 2006. decemberében megállapodtak arról, hogy az elkövetkezendő tizenhárom évben melyik tagország mikor töltheti be az EU soros elnöki posztját. A tíz újonnan csatlakozott tagállam közül elsőként Szlovénia elnökölhet 2008 első felében, ezután Franciaország mögött Csehország következik 2009 első szemeszterében. Magyarország majd 2011 első felében kerül sorra, Svédország, Spanyolország és Belgium előzi meg.

Az Európai Parlament belső piaci bizottsága egyéves vita és négyórányi szavazás után 2005. november 23-i ülésén a „*Bolkestein*” direktívaként is emlegetett szabályozásnak a szabad kereskedelem párti verziójára mondott igent és elutasította a jelentéstevő piacvédelmező javaslatát. A tervezet alapelve, hogy az EU bármely tagországában alapított vállalkozás bármelyik másik EU tagállamban nyújthat szolgáltatást. Bár a vállalkozásoknak tiszteletben kell tartaniuk a fogadó tagállam bérekre, biztonságra és környezetvédelemre vonatkozó szabályozásait, a tagállamok nem gördíthetnek egyéb akadályt a szolgáltató elé. Ugyan a legtöbb közszolgáltatás – az egészségügy, audiovizuális szolgáltatások vagy a szerencsejáték – nem tartozna a szabályozás alá, az energiaszolgáltatás vagy például a vízszolgáltatás igen. A brit elnökség erőfeszítései ellenére a tagállamok azonban továbbra is megosztottak maradtak a szolgáltatások liberalizációjáról szóló irányelv vitájánál. Németország és Franciaország a munkaerő piacra gyakorolt várható hatásai miatt a beterjesztett formában ellenezte a szolgáltatási irányelvre vonatkozó javaslatot, míg Magyarország és Olaszország a származási ország bevetésének elvét is támogatta. A magyar álláspont szerint az uniós növekedése és a versenyképesség javításának szempontjából fontos a szolgáltatási ágazat uniós liberalizációja.

A jobb jogalkotás terén az elnökség – *szorosan együttműködve a korábbi, illetve következő soros elnökségekkel, valamint az Európai Bizottsággal* – elsősorban a már meglévő uniós jogszabályok egyszerűsítésére és a gazdasági versenyképességet akadályozó túlszabályozás csökkentésére törekedett. Ezzel összhangban elő kívánta mozdítani az újonnan kialakítandó jogszabályok előzetes hatásvizsgálatának bevezetését, különös tekintettel az európai versenyképességre.

A lisszaboni célkitűzések előmozdítása érdekében kiemelt célkitűzésként szerepelt az Európai Unió 7. Kutatási és Technológiai Fejlesztési Keretprogramjának véglegesítése. A következő pénzügyi előirányzat számadatainak hiányában azonban csak részleges általános megközelítésről lehetett megállapodni a Versenyképességi Tanács 2006. november 29-30-i ülésén, de ez is a brit elnökség sikereként könyvelhető el. Ennek előkészítésével párhuzamosan – *szintén a lisszaboni célokkal összhangban* – az elnökségi időszak alatt került sor az uniós állami támogatási eszközök, valamint a regionális támogatási irányvonalak felülvizsgálatára.

A mezőgazdaság terén a brit elnökség folytatta a cukorpiaci szabályozás reformját úgy, hogy az ACP országok számára megfelelő átmeneti támogatási rendszer kialakítását készítették elő, amely ellensúlyozza a cukorpiaci szabályozás reformjából fakadó esetleges negatív hatásokat. Az EU agrárminiszterei végül 2005. novemberében állapodtak meg arról, hogy az elkövetkezendő négy évben 36%-kal csökkentik a cukor árát. A brit elnökség a Bizottság által

javasolt 39%-os árcsökkenést támogatta, ám a miniszterek a 36%-os csökkentés mellett döntöttek. A programot négy év alatt valósítják meg, de a folyamat az első évben mindjárt 20%-os csökkentéssel indul. A megállapodás szerint 64,2%-ra nő az eredetileg 60 százalékos, a gazdáknak közvetlenül járó jövedelempótló támogatás. A Bizottság egyúttal ígéretet tett a cukorimport ellenőrzésének szigorítására, amely Magyarországnak is fontos követelése volt. A testület védő intézkedéseket vezethet be a tengerentúlról érkező cukor dömping esetén. A döntés 40 évig tartó protekcionizmusnak vet véget, de nem minden tagország elégedett. Lengyelország állítólag 10 éves átmenetet szeretett volna az árcsökkenésre, a görög delegáció pedig az első évben bevezetendő 20%-os árcsökkenést találta „*drasztikusnak*”. A megállapodásnak jelzés értéke volt a hongkongi WTO tárgyalások előtt, amely szerint az EU mindent megtett a siker érdekében. Az új tagállamok kis termelői továbbra is attól tartanak, nem lesznek képesek versenyre kelni az óriási német cukorgyárakkal, vagy a tengerentúli termelőkkel.

Az elnökség arra törekedett, hogy a 2007-től érvényes új vidékfejlesztési, illetve vidékfejlesztés-finanszírozási keretszabályok elsősorban az agráripár szerkezetátalakítására, illetve a környezetvédelmi szempontok elősegítésére összpontosítsanak. A növényegészségügy és az élelmiszerbiztonság területén az elnökség időszakára esik a növényvédő szerek uniós engedélyezési rendszerének felülvizsgálata. A brit elnökség az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló feladatoknak egyértelmű prioritást biztosított, és folytatta az Unió nemzetközi szintén történő fellépésével kapcsolatos tárgyalásokat. Fontos feladatnak tekintették a légi közlekedés okozta kibocsátásoknak az Európai Unió Kibocsátás-kereskedelmi Rendszerébe történő integrálását. Központi célkitűzés volt a fenntartható fejlődés elősegítése, ennek érdekében az elnökség időszaka alatt sor kerül az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának felülvizsgálatára.

A bel- és igazságügyi együttműködés terén továbbra is fontos célkitűzés az eddigieknél szorosabb rendőri, vámügyi és jogalkotási együttműködés kialakítása. A rendőri szervek szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni operatív együttműködése hatékonyságának fokozása céljából súlyozott feladatként kezelték a „szabad hozzáférés” elvén alapuló információcsere-mechanizmus kimunkálásának megkezdését 2005-ben. A brit elnökség határozott célja volt a terrorizmus elleni fellépés erősítése, elsősorban az Európai Unió terrorizmus elleni akciótervének végrehajtása, a tagállami vállalkozások teljesítésének ellenőrzése útján.

Kiemelt prioritásként kezelték az Unió bővítésének továbbvitelét, ennek érdekében minden technikai és politikai segítséget megadott Bulgária és Románia számára ahhoz, hogy a csatlakozás kitűzött időpontjára, 2007. január 1-jére a két ország eleget tegyen a tagságból fakadó kötelezettségeknek, valamint a csatlakozási tárgyalások során tett vállalásaiknak. Az Európai Tanács 2004. decemberi döntése értelmében az Európai Unió 2005. október 3-án megkezdhetette a csatlakozási tárgyalásokat Törökországgal, amelyet a brit elnökség egyértelműen prioritásként kezelte. Ausztria az utolsó pillanatig igyekezett az Unió tárgyalási álláspontját módosítani, és „*különleges partnerségi*” státuszt felajánlani Törökországnak. Az osztrákok ellenkezését az Unió azzal szerelte le, hogy azonnal megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat Horvátországgal is. Törökország tehát – *42 évvel azután, hogy először jelezte csatlakozási szándékát* – elindult a tagság felé vezető úton.

A politikai kritériumok maradéktalan teljesítése fontos előfeltétele a nyugat-balkáni államok uniós tagsággal kapcsolatos törekvései támogatásának. Ezzel összefüggésben a brit elnökség támogatta a nyugat-balkáni országokban a stabilizációs és együttműködési folyamat

folytatását, amelynek alapját a segélyezés, a kereskedelmi kedvezmények, a technikai segítségnyújtás és a szerződéses kapcsolatok képezik. 2005. novemberében kezdetüket vették a Bosznia-Hercegovina és az Európai Unió közötti társulási és stabilitási egyezményről szóló tárgyalások. A társulási és stabilitási egyezmény célja, hogy előmozdítsa a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat, illetve közelítse az adott ország normáit az európai szabályozáshoz, mindenekelőtt a belső piac szabályaihoz. Bosznia utolsóként létesített hivatalos kapcsolatot az EU-val az egykori jugoszláv tagköztársaságok közül: Szlovénia már 2004-ben tagja lett az Uniónak, Horvátország 2005. októberben kezdte meg a csatlakozási tárgyalások előkészítését, Macedónia már befejezte a tárgyalásokat a társulási és stabilitási egyezmény megkötéséről, Szerbia-Montenegró pedig a múlt hónapban kezdte meg a társulási és stabilizációs tárgyalásokat Brüsszellel.

Az Európai Biztonsági Stratégia terén az elnökség felülvizsgálta a fegyverkezés és a terrorizmus ellenes uniós fellépés korábban meghatározott prioritásait, ezzel párhuzamosan a „*hatékony multi-lateralizmus*” elősegítése érdekében szorosabb együttműködésre törekedett az ENSZ, az EBESZ, a NATO, valamint a többi nemzetközi szervezettel. Az Európai Unió és Oroszország kapcsolatát a négy közös térségre vonatkozó tárgyalások folytatása kapott hangsúlyt, és további előrelépést értek el az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat korlátozó adminisztratív akadályok leépítésében. A brit elnökség kiemelt prioritásként kezelte az afrikai térséget, ennek keretében napirendre tűzte az Unió afrikai országok fejlődését segítő segélyezési politikájának erősítését. Az elnökség 2005 második felében is folytatta a Kínával szembeni fegyverembargó és a fegyverexport eljárási szabályainak felülvizsgálatát. A kereskedelmi témájú tárgyalások célja a korábbi Kereskedelmi és Gazdasági Együttműködésről szóló Egyezmény helyébe lépő új keretegyezmény kialakítása volt.

A nemzetközi fejlesztéspolitika tekintetében kiemelkedő jelentőségű volt az ENSZ égisze alatt 2005 szeptemberében New Yorkban megrendezett Millenniumi Felülvizsgálati Csúcstalálkozó. A Bizottság a Millenniumi Fejlesztési Célok megvalósítását segítő javaslatokkal és a Fenntartható Fejlődési Konferencián vállalt kötelezettségek minél gyorsabb teljesítésével járult hozzá a szeptemberi csúcseredményességéhez. A brit elnökség vezetésével az EU delegáció fontos szerepet játszott a Millenniumi Fejlesztési Célok megvalósítását szorgalmazó megállapodások kimunkálásában. Úgy a donor-államok, mint a fejlődő országok kormányai nyomatékosan és egyértelműen kötelezettséget vállaltak arra, hogy a Millenniumi Fejlesztési Célokat 2015-ig megvalósítsák. Elhatározták, hogy 2010-ig minden évben további 50 milliárd amerikai dollárral járulnak hozzá a szegénység felszámolásához. A fejlődő államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2006-ig országukban saját terveket dolgozzanak ki a Millenniumi Fejlesztési Célok elérése érdekében. Felismerték Afrika különleges igényeit, és kötelezettséget vállaltak arra, hogy erősítik a közösség képességeit a krízishelyzetek felszámolásában. Az EU vállalta, hogy 2010-ig megduplázza segélyprogramjának költségvetését, amelyet az innovatív fejlesztésekre fognak koncentrálni.

A brit elnökség egyértelmű célkitűzése volt az átláthatóság és a hatékonyság növelése érdekében az EU külkapcsolatokra fordítandó költségvetésének egyszerűsítése és racionalizálása. Az elnökség támogatta az Európai Fejlesztési Alap közösségi költségvetésbe való beillesztését. A brit elnökség sikeresen befejezte az Unió Fejlesztéspolitikájáról 2000-ben kiadott nyilatkozat felülvizsgálatát, és az új nyilatkozatot 2005. december 20-án írták alá Tony Blair, az Unió Tanácsának soros elnöke, Joseph Borrell, az Európai Parlament elnöke, valamint José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke.

A kereskedelempolitika terén a brit elnökség elsődleges célja volt, hogy a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2005. decemberében Hong Kongban sorra kerülő miniszteri szintű tárgyalási fordulóján továbblépjenek a Dohai Fejlesztési Program megvalósítása terén. Az elnökség ezenkívül tárgyalásokat kezdeményezett az ACP országokkal, melynek célja – *kedvezményes vámok kialakításával* – megkönnyíteni ezen országok termékeinek bejutását az uniós piacra, továbbá segítséget nyújtani a világméretű kereskedelmi rendszerbe történő beilleszkedéshez. A WTO tárgyalásokon az EU a brit elnökség vezetésével ugyan csak mérsékelt sikereket ért el, de a megbeszéléseken kis lépésekkel azért közelítettek a tisztességes kereskedelmi szabályok kialakítása felé: ha nem is a partnerek által követelt 2010-es dátumig, de 2013-ig teljesen lebontásra kerülnek az exporttámogatások.

A hongkongi csúcson a fő partnerek ugyanis azzal vádolták az EU-t, hogy nem ajánl eleget a mezőgazdasági kereskedelemben. Az Unió ellenben azt állította, hogy már elég ajánlatot tett: most az Egyesült Államokon, Kanadán, Ausztrálián és Új-Zélandon a sor, hogy belekezdjenek mezőgazdasági külkereskedelmi rendszerük megreformálásába, mielőtt az EU határidőt adna a mezőgazdasági exporttámogatások megszüntetésére. Kemény tárgyalásokon az Unió elérte, hogy a világgazdaság többi szereplője is kötelezettséget vállalt a támogatások reformjára. Ez valódi előrelépés volt a dohai forduló mezőgazdasági és az ezzel összefüggő fejlesztési vitájában. Az Uniót eredetileg arra próbálták meg rávenni, hogy már 2010-re szüntesse meg egyoldalúan a támogatások jelenlegi gyakorlatát, ám ez a politikai gesztus súlyos gazdasági nehézségekkel járt volna. Az EU-ban azért is szerencsésnek tartják a 2013-as határidőt, mert ez egybeesik az agrárkölségvetés végével, és a következő KAP reform kezdetével.

Az ipari és a szolgáltatások kereskedelmének területén azonban rosszabb a helyzet. Az ipari kereskedelem vámcsökkentésével kapcsolatos megbeszélések eddigi eredményeit úgy értékelik, hogy azok *"oly feltételesek és kivételekkel annyira körülbástyáztak, hogy nem látni, egyáltalán miként segíthetnék a nagyobb piacra jutást"*. A szolgáltatások kereskedelmének felszabadítására vonatkozó javaslatoknál *"általános törekvés tapasztalható a már eddig is sovány eredmények felvizezésére"*. A kibontakozó irányzat aggodalomra ad okot, mert inkább visszafelé húz, mint előre.

2.3 Az osztrák elnökség prioritásai

Az osztrák elnökség célkitűzései folytatását képezték a megelőző elnökségek operatív programjainak, ugyanakkor az alkotmányszerződés franciaországi és hollandiai elutasítását követően kialakult helyzetben új elemként jelent meg az európai polgárok bizalmának visszanyerése az európai integráció támogatása érdekében. Ezen a területen elsősorban a brit elnökségi időszak alatt megindult folyamatokra építettek *(pl. a jobb szabályozás kezdeményezés, a szubszidiaritási konferencia továbbvitele, stb.)*. Az elnökségi időszak kezdetét kedvezően befolyásolta, hogy a pénzügyi perspektíváról folyó tárgyalásokat sikerült a 2005. decemberi Európai Tanácson még az angol elnökség idején lezárni.

Az osztrák elnökség továbbra is kiemelt prioritásként kezelte a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés kérdését, ugyanakkor nagyobb figyelmet fordította a szociálpolitikai szempontokra, a rugalmas munkapiacot összeegyeztetve a magas szintű szociális biztonsággal.

Az elnökség különleges figyelmet szentelt Délkelet-Európának. Ezt nemcsak a külpolitikai prioritásokban kívánta érvényesíteni, hanem olyan területeken is, mint az integrációs folyamat, a bel- és igazságügy (*pl. migráció, emberkereskedelem, szervezett bűnözés stb.*) vagy az oktatás (*pl. egyetemek közötti kapcsolatok, stb.*). A bővítés kérdésében az osztrák prioritások összhangban álltak a Bizottság 2005. november 9-én megjelent stratégiájával: a bővítési folyamat fő irányát a Nyugat-Balkán és Törökország jelenti. Az osztrák elnökség számolt a macedón tárgyaláskezdés meghatározásának lehetőségével. A külkapcsolatok kérdésében a délkelet-európai régió mellett nagy hangsúlyt helyeztek az Európai Szomszédsságpolitikára.

Bel- és igazságügyi kérdésekben Ausztria a brit elnökségi programtól eltérően előtérbe helyezte a bűnüldözés terén való együttműködést és a hatóságok közötti információcserét. A terrorizmus elleni fellépés és az illegális migráció elleni harc a brit prioritásokhoz képest némileg háttérbe szorult. Nagyobb hangsúlyt kapott a korrupció elleni küzdelem. Ezen a területen magyar szempontból jelentős esemény volt az új tagállamok schengeni felkészülésének értékelése. Bár a Bizottság a SIS-2 információs rendszer üzembe helyezési problémáira hivatkozva 2008-ra akarta halasztani az új tagországok felvételét a schengeni rendszerbe, az utolsó pillanatban mégis sikerült elérni, hogy a bővítés ütemtervébe 2007. április került be, mint céldátum,

Európa jövőjével kapcsolatban nyilvánvalóvá vált, hogy a tíz új ország csatlakozása sikeres volt, de a további fejlődést alapvetően három fő problémakör határozza meg: az alkotmányszerződésről, az unió értékeiről és a további bővítési folyamatról szóló viták.

Az alkotmányszerződés problémájának kezelésénél az osztrák elnökség figyelembe vette, hogy azt már 13 ország ratifikálta. A 2005. júniusi Európai Tanács ülésén elindított, ún. „*reflexiós időszak*” kapcsán nagyobb figyelmet szenteltek az állampolgárok aggodalmainak, amit tükröz, hogy Ausztriában több kezdeményezés is indult (*Európa jövője és Európa hallgat címmel*). Az osztrák elnökség alatt sor került az alkotmányszerződés körüli vita összegzésére, de a további részletes ütemterv kimunkálást elhalasztották.

Az alapvető értékekkel kapcsolatban az osztrák program kiemelte az alapjogok fontosságát. Annak érdekében, hogy az Uniót közelebb hozzák az állampolgárokhoz, 2006 első felében Ausztria – *építve a holland és brit kezdeményezésekre* – szubszidiaritási konferenciát szervezett, amelynek kiemelt témája volt a nemzeti parlamenteknek az európai integrációban betöltött szerepének erősítése. 2006. januárjában pedig nemzetközi konferenciát rendeztek az európai identitás és európai értékek témájáról Salzburgban. A hatékonyabb és átláthatóbb EU szabályozás érdekében Ausztria támogatta a jobb szabályozási (*better regulation*) törekvéseket.

A bővítés területén az osztrák elnökségi feladatok között szerepelt Románia és Bulgária felkészülésének időszakos monitoringja. Az elnökség idején a Tanács a Bizottság jelentése alapján döntést hozott arról, hogy a csatlakozásra 2007 januárjában sor kerülhet, ha a jelölt országok megfelelően befejezik csatlakozási programjukat. A brit elnökség idején 2005. október 3-án megnyílt horvát és török csatlakozási tárgyalások lehetősége, az első screening-jelentések pedig 2006. tavaszán alapul szolgáltak a fejezetnyitásokról szóló tanácsi döntésekhez. Törökországgal a csatlakozási tárgyalások első szakasza – *az ún. átvilágítás* – 2006 júniusában ért véget. Ciprus azonban a gyakorlati tárgyalások megkezdésének megvétőzésát helyezte kilátásba, és az ország elismerését, valamint az Ankarai Megállapodás

betartását követelte Törökországtól. Az első fejezet tárgyalását végül az osztrák elnökség kompromisszumos javaslata alapján nyitották meg. A kutatással és tudománnyal foglalkozó első fejezetet június 12-én nyitották meg és azt még aznap le is zárták.

Növekedés és munkahelyteremtés érdekében az osztrák elnökség nagy hangsúlyt helyezett a lisszaboni folyamat továbbvitelére, a négy elnökségi prioritás közül elsőként a növekedést és munkahelyteremtést megjelölve. Hangsúlyozottan törekedtek az üzleti környezet javítására, az innovációs és kutatás-fejlesztési tevékenység élénkítésére, s a versenyképesség növelésére. Ugyanakkor hangsúlyozták azt is: hatékonyabbá kell tenni a társadalombiztosítási rendszereket is, s ezek jobb koordinációját kell megvalósítani a versenyképességi és foglalkoztatási célokkal. Ez utóbbit emelte ki a második elnökségi prioritás, az európai szociális modell megőrzése és továbbfejlesztése. A munkavállalók szabad mozgásával kapcsolatban azonban Ausztria élt az átmeneti időszak meghosszabbításának lehetőségével.

A kiemelt témák között szerepelt továbbá a kutatás-fejlesztés támogatása, a turizmus fejlesztése, a fogyasztóvédelem, illetve egyes, jellemzően Ausztria földrajzi helyzetéből fakadó közlekedéspolitikai prioritások (*pl. a közúti biztonság, a belvízi hajózás, stb.*) hangsúlyozása.

A természeti erőforrások fenntartható felhasználása terén a Közös Agrárpolitika jelenlegi reformjának konszolidációját szorgalmazták. Véleményük szerint az ágazatnak a stabilitás és kiszámíthatóság világos jeleit kell küldeni, s az európai agrármodellt integrálni kell a Lisszaboni Folyamatba. Ezek a gondolatok egyértelmű kihívást jelentettek a további agrárreformok szorgalmazói számára. Az EU 2001-ben elfogadott fenntarthatósági stratégiájának végrehajtásába a környezetvédelmi minisztereken kívül más tanácsi formációkat is bevontak annak érdekében, hogy a fenntarthatóság szempontjai más ágazati politikákban is hatékonyan megjelenjenek. Ausztria fenntartotta a nukleáris energiával szembeni erősen kritikus álláspontját, ebben jelentősek az érdeellentétek Ausztria és a nukleáris energiát alkalmazó tagállamok között. Ennek kiváló példája, hogy a 7. Euratom Kutatási Keretprogram tervezetének általános megközelítéséről az osztrák elnökség minden erőfeszítése ellenére kizárólag Ausztria, mint tagország ellenállása miatt nem született megállapodás.

Az osztrák elnökség féléves programja a szabadság, biztonság és jog érvényesülése térségének kiterjesztését előirányzó Hágai Program célkitűzéseinek alapján a konkrét lépéseket fogalmazott meg bel- és igazságügyi együttműködés egyes területein. A brit elnökség programjától eltérő módon elsődleges prioritásként jelent meg a bűnüldözés terén való együttműködés. Ezen belül különös hangsúlyt kapott a hatóságok közötti információcsera javítása. A terrorizmus elleni harc témájában az elnökség folytatta a bel- és igazságügy-miniszterek londoni merényletet követő deklarációjában megfogalmazott intézkedések végrehajtását. Prioritásként kezelték továbbá a Radikalizálódás és Toborzás elleni hosszú távú Stratégia és Akcióterv célkitűzéseinek megvalósítását, melynek keretén belül a vallások és kultúrák közötti párbeszéd előmozdítására helyezték a hangsúlyt. A szervezett bűnözés terén kiemelten jelent meg a tagállamok közös fellépése a korrupció ellen, amelyhez kapcsolódóan az osztrák elnökség egy korrupció-ellenes hálózat létrehozását kezdeményezte. A migráció és menekültügy kapcsán az elnökség folytatta a közös menekültügyi rendszer 2010-ig történő létrehozása felé tett lépéseket, az illegális migráció megfékezése érdekében. Megkezdődött az Európai Vízumstratégia kidolgozása, illetve az új tagállamok schengeni felkészülésnek értékelése. Folytatódott az EU 2005-2008 közötti kábítószer-ellenes akciótervének végrehajtása, amelyben az elnökség a hangsúlyt elsősorban a

latin-amerikai országokkal történő együttműködésre helyezte. A bel- és igazságügyek külső dimenziójában kiemelt szerepet kapott az Európai Szomszédságpolitika és a Nyugat-Balkán. Az osztrák elnökség a partnerségi kapcsolatok elmélyítését munkacsoportok létrehozásával kívánta megvalósítani.

Közös kül- és biztonságpolitika terén az osztrák elnökség különös hangsúlyt fektetett a Nyugat-Balkán országokra. Megkezdődtek a Koszovó jövőbeni státuszáról folytatandó tárgyalások, melyek várhatóan az EU az eddigieknél erőteljesebb szerepvállalásához vezetnek. Folytatódtak az Albániával, Bosznia-Hercegovinával és Szerbia-Montenegróval megkötendő Stabilitási és Társulási Megállapodásról szóló tárgyalások. Montenegróban 2006 első félévében a függetlenségről szóló népszavazás Montenegró a Szerbia-Montenegrói államközösségből történő kiválásához vezetett.

Az osztrák elnökség szorgalmazta az Európai Szomszédságpolitika eszközeiben részesedő 16 ország további közelítését az Unióhoz. Ennek legfontosabb eleme az egyéni akciótervek végrehajtásának előkészítését. Figyelmet szenteltek a szomszédságpolitika hatékonyabbá tételére szánt új finanszírozási eszköz (ENPI) kialakítására is, amely a tervek szerint 2007-től áll majd rendelkezésre. Az osztrák elnökség Ukrajnában különös figyelemmel kísérte a 2006. márciusi parlamenti választásokat, és a 2005 februárjában elfogadott akciótervben rögzített feladatok teljesítését is felülvizsgálták. Orosz viszonylatban kiemelt fontosságúnak tartották a 2005 májusában az EU - Oroszország csúcs által elfogadott „Négy Közös Politikai Térség”-re vonatkozó javaslatok érvényre juttatását. Ezen kívül a 2006 májusában megtartott csúcstalálkozón kiemelt figyelmet kapott az energia és környezetvédelem terén való szorosabb együttműködés, valamint Oroszország csatlakozása a WTO-hoz. Orosz partnereinek az EU a jövőben is segítséget nyújt a meg nem oldott, ún. „befagyott” válságok kezelésében (*így Abházia, Dél-Oszétia, Nagorno-Karabah, Dnyeszteren-túli területek, stb.*).

Transz-atlanti viszonylatban az osztrák elnökség folytatta az Egyesült Államokkal fennálló párbeszédet. Az osztrák elnökség alatt megrendezésre kerülő legkiemelkedőbb esemény a Bécsben 2006. június 21-én megrendezett EU-USA csúcstalálkozó volt, amely napirendjén szerepelt a gazdasági együttműködés továbbfejlesztése, a terrorizmus elleni küzdelem és a globális válságok megoldása.

Ausztria a Kínával fennálló stratégiai partnerség továbbfejlesztése érdekében szorgalmazták egy keretegyezmény kidolgozását, amely az EU és Kína közötti jogi kapcsolatok alapdokumentumául szolgál. A súlypontokat a Kínával szemben elrendelt fegyverembargó felülvizsgálata, az emberi jogok kérdése, egyes kereskedelmi problémák kezelése, az energiapolitika és a migráció képezik majd.

Az osztrák kancellár elnökölte a 2006. május 11-13-án Bécsben megrendezett IV. EU - Latin-Amerika csúcstalálkozót. A csúcstalálkozó peremén az EU a MERCOSUR-ral, valamint a Karibi Államok Fórumával tárgyaltak. Külön konferencián foglalkoztak majd a kábítószer elleni harc hatékonyabbá tételével.

Afrikai viszonylatban az osztrák elnökség megkezdte a 2005. decemberi Európai Tanács által elfogadott Afrika Stratégia végrehajtását. Különös figyelmet szentelt a konfliktusok megelőzését, illetve megoldását célzó intézkedéseknek, a szegénység felszámolásának, valamint a jó kormányzás elvének. Az Afrikai Uniót abba a helyzetbe szeretnék hozni, hogy képes legyen megbirkózni a kontinentst jelenleg sújtó válságokkal, illetve elősegítse egyes országok demokratikus átalakulását.

Európai Biztonság- és Védelmi Politika terén az osztrák elnökség a civil és a katonai válságkezelés az eddigieknél jobb összhangját szorgalmazta. A civil válságkezelés terén Ausztria folytatni kívánja a polgári képességfejlesztési folyamatot: olyan módszert szeretne kidolgozni, amely lehetővé teszi a tagországok által rendelkezésre bocsátott kapacitások színvonalának rendszeres ellenőrzését. A katonai válságkezelés terén az osztrák elnökség alatt elkezdődött a tagállamok „*Headline Goal 2010*” programjának megvalósítása érdekében tett katonai felajánlásainak összegzése.

Fejlesztési együttműködés terén az osztrák elnökség munkáját a 2005. szeptemberi ENSZ-csúcs eredményeire és az EU akkor tett vállalásaira alapozta. Ezek a következő fő elemeket foglalták magukba: a segélyezés összegének növelése és hatékonyságának javítása, az Afrikára történő összpontosítás, végül a fejlesztési politika és a többi külső dimenzióval bíró EU-politika konzisztenciájának megteremtése. Emellett folytatatta a konzultációkat az új tagállamokkal azok nemzetközi fejlesztési struktúráinak kialakításával kapcsolatban.

3. Új irányok, fontosabb események az EU kutatáspolitikájának fejlődésében

3.1 Több kutatás és innováció: beruházás a növekedés és a foglalkoztatottság érdekében

A kutatást és az innovációt a gazdasági növekedést és munkahelyteremtést célzó megújított Lisszaboni Stratégia kulcsfontosságú területeinek jelölte ki az Európai Bizottság. Mint tudjuk, a Lisszaboni Stratégia megvalósítása végett az Európai Unió Tanács barcelonai határozatában 2002-ben célul tűzte ki, hogy az Európai Unióban a jelenlegi 1,9%-ról a GDP 3,0%-ára kell emelni a kutatási ráfordításokat 2010-ig. A barcelonai határozat megvalósítása érdekében a tagországok eddigi saját vállalásai – *ha egyáltalán megvalósulnak* – az Unió összességében mindössze a GDP 2,6%-ára fogja növelni a kutatási ráfordításokat. Sajnos, a fogadkozások ellenére a kutatási ráfordítás az EU átlagában jelenleg stagnál.

A globális gazdasági verseny résztvevőinek szükségszerűen növelniük kell kutatási és innovációs ráfordításaikat. Európa az amerikai kutatási ráfordításoknak csak mintegy egyharmadát investálja a kutatásba, és a szakadék nem csökkent az EU és az USA között az elmúlt években. Ezalatt olyan feltörekvő országok, mint Kína vagy India gyorsan a kutatás és az innováció világszínvonalú központjává váltak. A kutatási ráfordítások Kínában például évente 20%-kal növekszenek.

A globális versenyben az egyes tagországok elszigetelten nem győzhetnek. A kihívásra válaszként a kutatás és az innováció európai feltételrendszerének jelentős korszerűsítése céljából a Bizottság betervezte integrált kutatási és innovációs akciótervét⁴. Az új akcióterv felülvizsgálja és megújítja a Kutatás és Innovációs Politika 3%-os Akciótervében néhány évvel ezelőtt indított programokat. Sőt, ezeknél a régebbi akcióknál ambiciózusabb programokat is tervez, hogy a Lisszaboni Partnerség a Gazdasági Növekedésért és Munkahelyteremtésért programban lefektetett prioritások megvalósulhassanak a kutatás is innováció területén.

Az Európai Bizottság által kezdeményezett új akcióterv négy nagyobb programot, és ezeken belül 19 akciót tervez:

1. A kutatási és innovációs politika programjának felfrissítése

- az új technológiák támogatásának megfelelőbb szabályozása
- az állami segélyek átirányítása a kutatás és az innováció javára
- a szellemi tulajdonjog⁵ hatékonyságának és a felhasználásának javítása
- attraktív közös piac a kutatók számára
- közbeszerzések kutatást és innovációt erősítő felhasználása
- az adókedvezmények hatékonyabb és szélesebb körű kihasználása

2. Az Európai Unió pénzügyi forrásainak és eszközeinek mobilizálása a kutatás és az innováció érdekében

- állami- és magán pénzügyi befektetések mozgósítása a kulcstechnológiák területén

⁴ A Bizottság közleménye: „Több kutatás és innováció — beruházás a növekedés és a foglalkoztatás érdekében: Közös megközelítés (2005–2007)”, 13606/05 — COM(2005) 488 végleges + ADD 1

⁵ Intellectual Property Rights (IPR)

- az Európai Strukturális Alapok felhasználása kutatás és innováció céljára
- könnyebben elérhető pénzügyi eszközök a kis- és középvállalkozások számára
- nemzeti programok mozgósítása az európai kutatás és innováció támogatására

3. Kutatásra és innovációra ösztönző üzleti környezet kialakítása

- az egyetemek és az ipar közötti kapcsolat élénkítése
- innovációs pólusok, kutatás- és ipar-dominált klaszterek
- előkészítő üzleti szolgáltatások támogatása a kutatás és az innováció ösztönzése érdekében
- innovációs/innovatív irányítás és szociális átalakulás
- az innovatív szolgáltatások potenciáljának hasznosítása
- európai ipari kutatás és innovációs monitoring rendszer

4. Nemzeti politikák fejlesztése a transznacionális együttműködésen keresztül

- kutatás és innováció, mint a növekedést és munkahely-teremtést célzó Nemzeti Reform Programok prioritása
- fejlettebb analitikai eszközök fejlesztése a politika számára
- a politika megértésének és az együttműködés támogatása

A Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i brüsszeli ülésén született általános megközelítés⁶ szerint a kutatási miniszterek támogatják az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy a tagországok több figyelmet fordítsanak a kutatásra és az innovációra a gazdasági növekedés felgyorsítása és a foglalkoztatottság növelése érdekében.

A Bizottság 2005. október 17-én nyújtotta be a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a „*Több kutatás és innováció — Beruházás a növekedés és a foglalkoztatás érdekében*” című közleményének tervezetét, amely segíteni fogja a félidős értékelést és a 2005. tavaszi Európai Tanács által jóváhagyott integrált iránymutatásokat követően újraindított lisszaboni stratégia közösségi és nemzeti szintű végrehajtását. A közlemény kihangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a barcelonai cél eléréséhez, amely szerint a GDP 3%-at kell a K+F területén történő beruházásokra fordítani. E közleményre válaszul a Tanács következtetéseket fogalmazott meg, és ezek a következtetések a versenyképességről és az innovációról szóló, 2004. májusi tanácsi következtetések⁷ valamint „*Az európai növekedés és versenyképesség érdekében a kutatásba való beruházásról*” szóló 2003. szeptember 22-i tanácsi állásfoglalások nyomán követését is szolgálják. A következtetések szövegét a Tanács Kutatási Munkacsoportja dolgozta ki, és az Állandó Képviselők Bizottságának egyetértésével terjesztették Versenyképességi Tanács elé megvitatásra és jóváhagyásra.

Az Európai Unió Tanácsa emlékeztetett a lisszaboni stratégiának a 2005. tavaszi Európai Tanács általi újraindítására, és nevezetesen a kutatásnak és az innovációnak a fenntartható hosszú távú növekedés és a foglalkoztatás területén játszott központi szerepéről szóló következtetésekre⁸, amelyek megerősítik az európai versenyképesség szempontjából kulcsfontosságú kérdésekkel kapcsolatos tanácsi következtetéseket⁹. Tudomásul vette a

⁶ general approach 14604/05 RECH 217 COMPET 253 ECOFIN 358 SOC 442

⁷ 9995/04 COMPET 88 IND 71 INST 160 MI 178 RECH 114

⁸ Elnökségi következtetések, brüsszeli Európai Tanács, 2005. március 22–23., 7619/1/05 REV1 CONCL 1

⁹ A Tanács hozzájárulása a 2005. évi tavaszi Európai Tanácshoz, 7134/05 POLGEN 12 COMPET 42 RECH 50

Bizottságnak a lisszaboni stratégia végrehajtásáról a közelmúltban született közleményeit¹⁰, különösen a „Több kutatás és innováció — beruházás a növekedés és a foglalkoztatás érdekében: Közös megközelítés (2005–2007)”¹¹ címűt. Figyelembe vette továbbá a Tanácsnak „Az európai növekedés és versenyképesség érdekében a kutatásba való beruházásról” szülő 2003. szeptember 22-i állásfoglalását¹². Kiemelte az európai kutatási, technológia átadási és innovációs teljesítmény javításának kiemelkedő fontosságát a globális versenyképesség, a fokozott növekedés és foglalkoztatás érdekében, különösen a tudományos, technológiai és innovációs kiválósági képességeknek az Európai Unió területén történő mozgósítása révén.

A Tanács hangsúlyozta, hogy a közösségi GDP 3%-ának a kutatásba való beruházását előirányzó, Barcelonában kitűzött cél elérése érdekében közösségi, nemzeti és regionális szinten egyaránt nagyobb mértékben szükséges mozgósítani a közszféra és a magánszféra pénzeszközeit oly módon, hogy a beruházás kétharmadát az üzleti szektor biztosítsa. Az innovációs teljesítmény javulását – különösen a kis- és középvállalkozások körében – támogatni kell. A Tanács a politikai területek közötti párbeszéd javításának, valamint több transznacionális együttműködés megvalósításának szükségességét is hangsúlyozta. A transznacionális együttműködés a legkiválóbb tehetségek csapatba szervezésével, a helyes gyakorlatból való tanulás által a politikák kidolgozásának megkönnyítésével, valamint a kutatás és az innováció erősítését szolgáló nemzeti és regionális erőfeszítések közötti együttműködés és kritikus tömeg létrehozásával az európai kutatási és innovációs képesség jobb kiaknázásának kulcsa.

Ezen erőfeszítések támogatása érdekében a Tanács üdvözölte a kutatás és az innováció Bizottság által javasolt integrált megközelítését, amely a politikai területek és eszközök széles körére épít. Elismerte, hogy a közös érdeket szolgáló kérdések — önkéntes alapon történő — kezelése érdekében a politikák európai és nemzeti szintű egységes megközelítésére van szükség, a tagállamok egyedi prioritásainak tiszteletben tartása mellett. Méltányolta a javasolt többéves közösségi támogatási programok — különösen a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram (2007–2013) (FP7) és a versenyképességi és innovációs keretprogram (CIP) — azon képességet, hogy elősegítsék a kutatás növelését és az innováció gyorsítását, nevezetesen az állami források és a magánforrások növelésén keresztül. Hangsúlyozta annak szükségességét, hogy többféle eszköz felhasználásával — többek között az Európai Beruházási Bankcsoporttal való együttműködéssel — növeljék a vállalatoknak, és különösen a kis- és középvállalkozásoknak, a pénzügyi eszközökhöz való hozzáférését.

A Tanács tudomásul vette a Bizottság azon szándékát, hogy

- Iránymutatást nyújtson a K+F adókedvezmények optimális felhasználásának elősegítése tekintetében;
- Kialakítsa a nemzeti kutatási politikák információs rendszerét (ERAWATCH) és az európai innovációs tendenciatáblát, valamint az európai ipari kutatást és innovációt ellenőrző rendszert hozzon létre;

¹⁰ A Bizottság közleményei: „Közös cselekvések a növekedésért és a foglalkoztatásért: a Közösség lisszaboni programja”, 11618/05 - COM(2005) 330 végleges, „A Közösség lisszaboni programjának megvalósítása: Politikai keretrendszer az uniós gyártás erősítésére — az iparpolitika egységesebb megközelítése érdekében”, 13143/05 — COM(2005) 474 végleges + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3, „Konzultációs dokumentum az innovációs célú állami támogatásról”, 12695/05 – COM(2005) 436 végleges

¹¹ A Bizottság közleménye: „Több kutatás és innováció — beruházás a növekedés és a foglalkoztatás érdekében: Közös megközelítés (2005–2007)”, 13606/05 — COM(2005) 488 végleges + ADD 1

¹² HL C 250., 2003.10.18., 2–3. o.

- Az új technológiák kifejlesztésének és alkalmazásának ösztönzése érdekében a közbeszerzések jobb kiaknázásáról szóló „kézikönyvet” adjon ki;
- A kutatási beruházások célterületeinek, valamint a kutatási és innovációs politikák fejlődésének szempontjából megvizsgálja a nemzeti reformprogramokat;
- Ösztönözze egy új Európai Innovációs Díj létrehozását.

A Tanács felkérte a tagállamokat és a Bizottságot, hogy közösen

- fokozzák erőfeszítéseiket az új technológiák és az innováció útjában álló szabályozási akadályok azonosítása és elhárítása érdekében. Az INNOVA kezdeményezés, az európai technológiai platformok és az EUREKA hasznos hozzájárulást tud nyújtani ezekhez az erőfeszítésekhez;
- erősítsék meg a szellemi tulajdonnal kapcsolatos információs és támogatási szolgáltatásokat – *különösen a kis- és középvállalkozások számára* – valamint támogassák a szabadalmi hivatalokat, hogy azok növeljék határokon átnyúló együttműködésüket, és folytassák az európai szabadalmi rendszer hozzáférhetőségének és hatékonyságának javítását célzó munkát;
- vizsgálják meg a jótékony célú támogatásokban, mint a kutatás finanszírozásának egy forrásában rejlő lehetőségek továbbfejlesztésének módjait;
- javítsák a kutatók mobilitását és karrierlehetőségeit az Unión belül;

A Tanács felkérte a tagállamokat, hogy

- a nemzeti reformprogramok részeként dolgozzanak ki és hajtsanak végre a kutatást és az innovációt ösztönző kezdeményezéseket;
- vegyenek részt a kutatási és innovációs politikák nyitott összehangolásában, és tevékenységeik minőségének és összehangoltságának fokozása érdekében használják ezeket a folyamatokat, különösen a közös európai érdeket képviselő kérdésekben, optimálisan felhasználva a CREST-et, mint politikai eligazító platformot a kutatási politika terén;
- használják az „OMC Net” és az „INNO Net” rendszerek által nyújtott lehetőségeket közös politikai kezdeményezések kidolgozásához;
- mozdítsák elő a nemzeti és egyéb kutatási és innovációs programok és ügynökségek közötti együttműködést, például az ERA-Net és a PRO INNO rendszerek használatán keresztül;
- adott esetben használják fel a strukturális alapokat a kutatás és innováció fejlesztésének támogatására régiókban;
- csoportosítsanak át további állami támogatásokat a kutatás és az innováció támogatására;

A Tanács felkérte a Bizottságot, hogy

- hatékony politikai kombinációk meghatározása szempontjából folytassa a kutatási és innovációs politikák integrált megközelítését;
- adott esetben könnyítse meg a régiókban a kutatás és innováció fejlesztésének a strukturális alapokból történő finanszírozását;
- a Közösség politikai prioritásainak, valamint a kutatás és az innováció számára kedvezőbb rendszer szükségességének jobb kiemelése érdekében vizsgálja felül a kutatás és fejlesztés állami támogatásához biztosított közösségi keretrendszert;

- az állami kutatási szervezetek és az ipar közötti együttműködés javítása érdekében dolgozzon ki önkéntes alapon használható útmutatókat;
- javasoljon stratégiát az innovációs szolgáltatások előmozdítása érdekében;
- 2007 végéig tájékoztassa a Tanácsot és az Európai Parlamentet az uniós és a nemzeti szinten kifejtett erőfeszítések eredményéről.

3.2 Egy innovatív Európa

A Hampton Court-ban tartott csúcsértekezletet követően az Európai Bizottság Esko Aho, Finnország korábbi miniszterelnökének vezetésével egy kutatás-fejlesztéssel és innovációval foglalkozó független szakértői csoportot kért fel egy európai innovációs stratégia elemeinek kidolgozására. A csoport feladata az volt, hogy 2006. tavaszán az Európai Tanács ülése előtt ismertesse véleményét, tanácsait és ajánlásait arra vonatkozóan, hogy a felülvizsgált lisszaboni stratégiával összefüggésben az Európai Unió kutatási és innovációs teljesítményének megerősítését célzó, közösségi vagy nemzeti szinten tervezett új kezdeményezések végrehajtása hogyan gyorsítható fel, valamint arra vonatkozóan, hogy a csoport milyen további kérdéseket és kezdeményezéseket tart relevánsnak.

A jelentés túllép a kutatás-fejlesztési és innovációs politikákon: az innovatív Európa átfogó stratégiáját vázolja föl. Legfontosabb intézkedésként egy kutatási és innovációs paktum létrehozását javasolja, mely a politikai, az üzleti és a társadalmi élet vezetői részéről egyidejű és összehangolt erőfeszítéseket követel az alábbi három területen:

1. Innováció-barát piac megteremtése a vállalkozások számára, mivel ennek hiánya a kutatási és innovációs beruházások legfőbb akadálya. Ez a szabályozás, a szabványok, a közbeszerzés, a szellemi tulajdon, valamint az innovációt pártoló kultúra előmozdítása területén tesz szükségessé intézkedéseket. Az egyes szektorokban (*pl.: egészségügy, energiaügy, környezetvédelem, szállítás és logisztika, biztonság és digitális tartalom, stb.*) független magas szintű koordinátor kijelölését tanácsolja.

2. A tudományos kiválóság, az ipari kutatás-fejlesztés, valamint a tudomány és az ipar kapcsolatának területén az erőforrások növelését sürgeti, és ezen az úton a GDP 3%-a nem az utolsó állomás. Javítani kell a kutatás-fejlesztés hatékonyságát is. A strukturális alapok kutatásra és innovációra fordított arányát megháromszorozná.

3. Nagyobb mobilitásra van szükség, ezért a humán erőforrások területén a határokon keresztüli mobilitást erősíteni kell; a pénzügyi mobilitást illetően hatékony kockázati tőkeszektort és új pénzügyi eszközök bevezetését javasolja; a szervezés és az ismeretek mobilitása területén a már meglévő struktúrákon (*pl. az európai technológiai platformokon és specifikus hálózatokon, stb.*) keresztül új összeköttetések létrehozására van szükség.

Javasolja egy ellenőrző testület felállítását, mely évente tenne jelentést a paktummal kapcsolatban elért fejlődésről.

Az Aho Jelentés legfontosabb üzenete, hogy Európában sürgősen paradigmaváltásra van szükség. Az európai polgároknak tudniuk kell, hogy életmódjuk veszélyben van, de azt is, hogy a jóléthez a kutatáson és innováción keresztül vezető út még nyitva áll.

A _____ jelentés a _____ <http://europa.eu.int/invest-in-research/pdf/060119Aho%20report%20final.pdf> honlapon olvasható.

3.3 Nagyobb mértékű beruházás szükséges a tudásba és az innovációba

A Tavaszi Európai Tanács 2006. március 23-24-i brüsszeli ülésén megerősítették 2005 márciusában hozott korábbi határozatukat, amely szerint a lisszaboni stratégiát alapjaiban megváltoztatják, és újraindítják. A fenntartható fejlődés stratégiájával összhangban új hangsúlyokat állapítanak meg a munkahelyteremtéssel és a növekedéssel kapcsolatos prioritások tekintetében. Megállapodás született a partnerségen és felelősségvállaláson alapuló új irányítási ciklusról is. Ezt megelőzően az állam- és kormányfők hampton court-i találkozójukon a brit elnökség alatt politikai lendületet adtak az újraindított stratégiának hangsúlyozva, hogy globalizált világunkban az európai értékek képezhetik gazdaságaink és társadalmaink modernizációjának alapját. Az Európai Tanács 2005. decemberi ülésén a 2007–2013 időszakra szóló pénzügyi tervvel kapcsolatban elért megállapodás fontos előrelépés volt, de most már mielőbb szükség van a megállapodás megkötésére és a jogi eszközök mielőbbi elfogadására, hogy rendelkezésre álljanak azok az eszközök, amelyek segítségével a megújított lisszaboni stratégia eredményesen végrehajtható lesz.

Az európai gazdaságot jelenleg az erősödő külföldi verseny, az előregedő népesség, magasabb energiaárak és az energiabiztonság iránti igény jellemzi. A gazdaság fokozatos talpra állása figyelhető meg 2005 vége óta, 2006-ban pedig a normális növekedési potenciálhoz való visszatérés várható. A 2005 és 2007 közötti hároméves időszakban az Unióban várhatóan hatmillió új munkahely jön létre, ami hozzájárulna ahhoz, hogy a munkanélküliség a 2004 végi 9%-os csúcstérlekről 2007-ben nagyjából 1%-kal csökkenjen. A munkanélküliség további csökkentése, a termelékenység növelése és a potenciális növekedés fokozása ugyanakkor továbbra is alapvető kihívás az Unió számára. Európa versenyképességének növeléséhez és a növekedés fenntartásához, valamint ezáltal a magasabb életszínvonal elősegítéséhez és új munkahelyek létrehozásához további strukturális reformokra van szükség. A megfelelő makrogazdasági politikák is kulcsfontosságúak ahhoz, hogy a növekedés és a foglalkoztatás szempontjából teljes mértékben kihasználhatók legyenek a strukturális reformok előnyei.

Az Európai Tanács üdvözölte a Bizottság „*Ideje magasabb sebességbe kapcsolni*” című közleményét, és hogy az integrált iránymutatások alapján valamennyi tagállam elkészítette nemzeti reformprogramját. A nemzeti reformprogramok megfelelnek a tagállamok saját igényeinek és egyedi helyzetének, de a Bizottság véleménye szerint egyes nemzeti reformprogramokban konkrét célkitűzéseket és ütemtervet kellene meghatározni, továbbá figyelembe kell venni a tervezett reformok költségvetési vonatkozásait is. A Tanács felismerte a megerősített strukturális reformok különleges jelentőségét az euro-övezet tagállamaiban, és hangsúlyozta a szakpolitikák hatékony koordinációjának szükségességét ezen a területen, mint a monetáris unión belüli gazdasági fejlődés aszimmetriája hatékonyabb kezelésének követelményét.

A nemzeti reformprogramok elkészültét követően alapvető fontosságú azok hatékony, időben történő és átfogó végrehajtásának biztosítása, és ezáltal a lendület megőrzése. Az Európai Tanács ennek megfelelően felszólította a tagállamokat, hogy 2006 őszén nyújtsanak be jelentést a nemzeti reformprogramjuknak végrehajtására hozott intézkedésekről, és a kohézióra vonatkozó stratégiai referenciakeretük kialakításakor is vegyék figyelembe a nemzeti reformprogramokat. A Tanács felkérte a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy szervezzék meg a tapasztalatcserék gyakorlati megvalósítását; valamint a Bizottságot arra, hogy fordítson különös figyelmet az Európai Tanács 2007 tavaszi ülésére készítendő, a nemzeti reformprogramok végrehajtásában elért eredményekről szóló jelentésében a kiemelt

intézkedésekre, továbbá hogy tegyen javaslatokat az esetleg szükséges kiegészítő intézkedésekre.

Az Európai Tanács megerősítette, hogy a növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó integrált, 2005–2008 időszakra szóló iránymutatások továbbra is érvényesek. Ennek keretében megállapodtak kiemelt intézkedések konkrét területeiről (I. rész); az európai energiapolitika meghatározásáról (II. rész); valamint olyan intézkedésekről, amelyek a lendület fenntartásához szükségesek (III. rész). A kiemelt intézkedések konkrét területei: (i) a tudásba és innovációba való beruházás, (ii) a különösen a kis- és középvállalkozásokat érintő vállalozási potenciál felszabadítása, és (iii) a kiemelt fontosságú csoportok foglalkoztatása.

A tudásba és az innovációba való nagyobb mértékű beruházás érdekében – *tekintettel a kutatás-fejlesztésnek a jövőbeni gazdasági növekedésben és a napjaink társadalmá előtt álló számos probléma megoldásában betöltött fontos szerepére* – az Európai Tanács megismételte a Barcelonában tett kötelezettségvállalását. Üdvözölte a nemzeti célkitűzéseket (**I. táblázat**), és felkérte a tagállamokat a 2010. évre megállapított átfogó 3%-os célkitűzés elérését célzó politikájuk megvalósításra. A kutatás és az innováció erőforrásainak növelése és javítása érdekében a tagállamoknak a kutatásra és az innovációra fordított közkiadásaiak szerkezetét át kell alakítaniuk, valamint — *különösen a támogatási eszközök összetételének javításával* — elő kell mozdítaniuk a magánszektorban megvalósuló kutatás-fejlesztési tevékenységet.

Az Európai Tanács sürgette a hetedik kutatási és fejlesztési keretprogram (FP7) és az új versenyképességi és innovációs keretprogram (CIP) mielőbbi elfogadását, továbbá az Európai Kutatási Tanács (ERC) mielőbbi létrehozását. A kutatási keretprogram keretében végzett tevékenységet jobban össze kell hangolni az egyéb európai és nemzeti aktivitásokkal annak érdekében, hogy javítsák a köz- és magánszféra közötti partneri viszonyt, beleértve az Eureka és más hasonló kormányközi kezdeményezéseket is.

Az Európai Tanács felszólította az Európai Beruházási Bankot (EIB) az innováció támogatására és a kutatás-fejlesztés terén kifejtett tevékenysége további erősítésére egy kockázat megosztási pénzügyi mechanizmus (RSFF) révén. A 2013-ig tartó időszakban az EIB és az EU költségvetési társfinanszírozásán alapuló új pénzügyi mechanizmus keretében 30 milliárd euró összegig terjedő kockázati tőkére és garantált banki hitelre, továbbá a magánszektor részvételére számítanak.

A dinamikus környezet kialakítása érdekében az Európai Tanács felkérte a tagállamokat, hogy a kutatók számára egységes, nyitott és versenyképes európai munkaerőpiacot hozzanak létre, különösen a mobilitás földrajzi és ágazatközi, még meglévő akadályainak legyőzése, a kutatók foglalkoztatási és munkafeltételeinek javítása, valamint tehetséges fiatal kutatóknak a kutatói pályába való bevonása révén. Az állami kutatás és az ipar közötti együttműködést és a technológiaátadást a nemzeti határokon belül és kívül egyaránt bővíteni kell, és meg kell teremteni a kutatóknak az ipar területére való alkalmazásához szükséges feltételeket.

Az innovatív áruk és szolgáltatások piaca és az új technológiák területén el kell terjeszteni a legjobb gyakorlatokat, amelyek nagy potenciállal rendelkeznek az igazi hozzáadott érték megteremtése és a termelékenység fellendítése terén. A kutatás-fejlesztés, az innovációs rendszerek és az üzleti szféra közötti kapcsolatokat erősíteni kell az innovációs folyamat hatékonyságának javulása és szolgáltatásokban való megjelenéshez szükséges idő lerövidítése érdekében. Az Európai Tanács széles alapokon nyugvó európai innovációs stratégia kidolgozására szólít fel, amely révén a tudásba való beruházás termékekké és szolgáltatásokká

alakítható át. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács hangsúlyozta az innovatív Európa megteremtéséről szóló, un. „Aho Jelentés” kiemelkedő jelentőségét, és felkérte a Bizottságot ajánlásai értékelésére, a soron következő finn elnökséget pedig az elért eredményekről szóló jelentés 2006 végéig való benyújtására.

1. táblázat: A 2004. évi K+F kiadások a GDP %-ában és a tagállamok által a nemzeti reformprogramokban meghatározott célkitűzések

Tagállam	2004 ¹³	A 2010. évre vagy más évekre vonatkozó célok ¹⁴	Megjegyzések
Belgium	1,93	3,00	
Cseh Köztársaság	1,28	2,06	1%-nak megfelelő állami K+F célkitűzés 1, 06%-ra becsült magánkiadásokkal
Dánia	2,61	3,00	1%-nak megfelelő állami K+F célkitűzés 2010-ben
Németország	2,49	3,00	
Észtország	0,91	1,90	
Görögország	0,58	1,50	
Spanyolország	1,07	2,00	
Írország	1,20	A GNP 2,50%-a	2013. évi célkitűzés.
Franciaország	2,16	3,00	
Olaszország	1,14	2,5	
Ciprus	0,37	1,0	
Lettország	0,42	1,50	
Litvánia	0,76	2,00	
Luxemburg	1,78	3,00	
Magyarország	0,89	1,8	a magánszektor magasabb részvételével
Málta	0,273	0,75	
Hollandia	1,77	3,00	
Ausztria	2,26	3,00	
Lengyelország	0,58	1,65	2008. évi célkitűzés.
Portugália	0,78	1,80	1%-nak megfelelő állami K+F célkitűzés és a magán K+F megháromszorozása.
Szlovénia	1,61	3,00	
Szlovákia	0,53	1,80	
Finnország	3,51	4,00	
Svédország	3,74	4,00	1%-nak megfelelő állami K+F célkitűzés és változatlan magán K+F.
Egyesült Királyság	1,79	2,50	2014. évi célkitűzés.

--	--	--	--

Az oktatás és a képzés kulcsfontosságú tényező a versenyképesség és a társadalmi kohézió terén meglévő uniós potenciál hosszú távú kibontakoztatásában. Az oktatás és a képzés valamennyi szintjén alapvető fontosságú a kiválóságra és az innovációra törekvés, különösen a felsőoktatás, a kutatás és a vállalkozások közötti jobb kapcsolatok révén. Fel kell gyorsítani a reformokat az egyszerre hatékony és igazságos, magas szintű oktatási rendszerek biztosítása érdekében. Az élethosszig tartó tanulásra (LLL) vonatkozó nemzeti stratégiáknak valamennyi polgár számára biztosítaniuk kell a szükséges készségeket és képesítéseket, közösségi szinten egyre nagyobb mértékű támogatást kapva az olyan képzési programoktól, mint az Erasmus vagy a Leonardo. A nagyobb mobilitás és a hatékony munkaerőpiac támogatása érdekében előrehaladást kell elérni az Európai Képesítési Keretrendszer (EQF) terén is.

Az oktatásba és képzésbe való beruházások nagyarányú megtérülést eredményeznek, amely alapvetően ellensúlyozza a költségeket, és messze túlmutat a 2010. éven. Az oktatásnak és a képzésnek központi szerepet kell elfoglalnia a lisszaboni reformprogramban. Az Európai Tanács felkérte a tagállamokat, hogy a nemzeti gyakorlatoknak megfelelően könnyítsék meg az egyetemek számára a kiegészítő finanszírozási forrásokhoz — *a magánforrásokat is beleértve* — való hozzáférést, és távolítsák el a köz- és magánszféra közötti, valamint az üzleti vállalkozásokkal létesített együttműködés akadályait. Az Európai Tanács hangsúlyozta az egyetemek és kutatószemélyzetük alapvető szerepét a kutatási eredményeknek az üzleti világ számára való átadásában és terjesztésében, továbbá nevezettek irányító készsége és vállalkozási képességei fejlesztésének szükségességét. Az Európai Tanács várakozással tekint a Bizottság felsőoktatásról szóló közleménye elé, amely az oktatás–kutatás–innováció háromszögével, valamint az egyetemek és az üzleti világ közötti kapcsolatokkal foglalkozik majd.

Az Európai Tanács megállapította a Bizottság Európai Technológiai Intézetről (EIT) szóló közleményének jelentőségét, és tovább vizsgálja a kiváló európai kutatói és innovációs közösségek közötti hálózatépítés és szinergiák erősítésére irányuló ötleteket. Az Európai Tanács felismerte, hogy a valamennyi tagállam számára nyitva álló, első osztályú hálózatokon alapuló Európai Technológiai Intézet — *a kiváló európai kutatói és innovációs közösségek közötti hálózatépítés és szinergiák erősítésére irányuló egyéb intézkedések mellett* — fontos lépést jelent majd a felsőoktatás, a kutatás és az innováció között jelenleg fennálló szakadék áthidalásában. Az Európai Kutatási Tanácsnak (ERC) is irányadó szerepet kell játszania a folyamatokban. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy 2006 júniusának közepéig nyújtson be a további lépésekre irányuló javaslatot.

A kutatás-fejlesztés és demonstráció, valamint a technológiai fejlesztés visszaköszön az európai energiapolitikát megvalósító indikatív intézkedési listában is a horizontális és támogató intézkedések között. Javasolják az energia prioritásának növelését a nemzeti és közösségi kutatási, fejlesztési és demonstrációs költségvetésekben, különösen a hetedik keretprogramon belül, az EU számára fennálló kihívásoknak megfelelni tudó energiahatékonyságra, fenntartható energiákra és alacsony kibocsátási technológiákra összpontosítva. Kiemelt figyelmet kap majd e technológiák támogatása a harmadik országok részvételével működő platformok és partneri viszony bővítése révén, valamint a fejlesztések eredményeként születő technológiák piaci átvételének — *többek között a megfelelő közösségi eszközök révén való* — megkönnyítése az EU vezető szerepének megerősítése céljából.

3.4 Az Európai Unió Versenyképességi és Innovációs Keretprogramja

Az Európai Tanács lisszaboni ülésén 2000-ben elfogadott stratégia a versenyképesség javítását a politikai figyelem középpontjába helyezte. A gazdasági növekedés elősegítése, a versenyképesség javítása és az elhatározás, hogy Európát a munkahelyteremtés érdekében a beruházások számára vonzóbbá tegyék, sok tennivalót kíván. Az Európai Bizottság ezért 2004 júliusában a 2007-2013 költségvetési évekre vonatkozó javaslataival¹⁵ összefüggésben javasolta a versenyképességi és innovációs keretprogramot¹⁶, melyet 2005 áprilisában fogadott el. A következő pénzügyi perspektíva időtartamához idomuló hét éves keretprogram tervezett költségvetése 4,2126 milliárd euró, amely összeg magában foglalja a végrehajtásához és célok eléréséhez közvetlenül szükséges előkészítő projektek, a monitoring, az ellenőrzés, a könyvvizsgálatok és értékelés kiadásait is.

A keretprogram legfontosabb céljai a vállalkozások – és különösen a kis- és középvállalkozások – versenyképességének növelése; az innováció – beleértve az öko-innovációt – támogatása; a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása; az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások kiterjedtebb hasznosításnak támogatása valamennyi ágazatban (beleértve a közlekedést is).

A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) javaslata számos közösségi politikát érintve több meglévő, konkrét programot foglal össze egyetlen, hárompillérű keretbe:

I. Vállalkozási és innovációs program

Tervezett költségvetése: 2.631 millió euró, ebből maximum 520 millió az öko-innovációra

II. Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja

Tervezett költségvetése: 801,6 millió euró

III. „Intelligens energia – Európa” program

Tervezett költségvetése: 780 millió euró

A keretprogram céljai ezeken az egyedi programokon keresztül valósulnak meg. A Bizottság által tervezett költségvetés sajnos jelentősen csökkenni fog. Az Európai Tanács által 2005 decemberében a következő pénzügyi előirányzatról elfogadott megállapodás összesen csak 2,884 milliárd eurót biztosít a CIP megvalósításra. Ez az Európai Parlamenttel folyó egyeztetés során még kis mértékben módosulhat, de jelentős növekedésre nem lehet számítani.

I. Vállalkozási és innovációs program

A vállalkozási és innovációs program a vállalkozásra, a kis- és középvállalkozások támogatására, az ipari versenyképesség növelésére és az innováció gyorsítására vonatkozó tevékenységeket foglalja magába. Különösen a kis- és középvállalkozásokat célozza meg a csúcstechnológiával működő vállalkozásoktól kezdve a hagyományos mikro- és családi vállalkozásokig, amelyek a vállalkozások nagy többségét jelentik Európában. Magába foglalja

az ipari és a szolgáltatási ágazatokat, ösztönzi a vállalkozásokat és a potenciális vállalkozókat, és segíti a vállalkozási szellem kialakulását.

Az erős versenypiaci nyomás a gazdaságban elengedhetetlen a vállalatok számára, hogy azok folyamatosan készek legyenek az innovációra és a kutatás-fejlesztésre. Az innováció olyan üzleti folyamat, amely összekapcsolódik az új termékekre, szolgáltatásokra és üzleti folyamatokra vonatkozó piaci lehetőségek kiaknázásával. Ez szoros kapcsolatban van a kockázatvállalás és az új ötletek piacon való kipróbálásának hajlandóságával, ezért a kockázati tőkéhez való hozzáférés rendkívül fontos. A nem kielégítő innováció az egyik lényeges oka Európa csatlóságot keltő gazdasági növekedésének. A Vállalkozási és Innovációs Program ezért horizontális tevékenységeket fog támogatni, hogy fejlessze, bátorítsa és elősegítse a vállalkozások innovációs képességeit (*beleértve az öko-innovációt is*). Ez magában foglalja az ágazat-specifikus innováció, a klaszterek, az állami-magán innovációs partnerség és az innováció-irányítás alkalmazásának előmozdítását. Továbbá hozzájárul a regionális szintű innovációt támogató szolgáltatások biztosításához, különösen a tudás és a technológia nemzetközi átadása, valamint a szellemi és ipari tulajdonjogok kezelése területén.

II. Az Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja

Az innovációs és kommunikációs technológiák (ICT) alkalmazása mind a magán-, mind az állami szektorban kulcsfontosságú eszköz az innovációs teljesítmény és a versenyképesség fejlesztésében. Az információs és kommunikációs technológiák adják a tudásalapú gazdaság gerincét, emellett az intézményi változás és az innováció katalizátorai is. A gyorsan növekvő szektorokban az információs és kommunikációs technológiák minden termék és szolgáltatás hozzáadott értékének jelentős és egyre növekvő részét teszik ki.

A program az egyik eszköze lesz az „i2010: Európai Információs Társadalom” elnevezésű új kezdeményezés¹⁷ megvalósításának, amit a Bizottság 2005. februárjában fogadott el. A program ösztönözni fogja az információs és kommunikációs technológiák polgárok, üzleti vállalkozások és kormányok által történő szélesebb körű alkalmazását, és megcélozza az innovációs és kommunikációs technológiákba való állami beruházás fokozását. A program épít az eTen, az eContent és a MODINIS programokból gyűjtött tapasztalatokra, miközben fejleszti az ezek között meglévő szinergiákat és azok hatásait. A program támogatja az egységes európai információs tér kialakítását, valamint az információs termékek és szolgáltatások belső piacának erősítését. Ösztönzi az ICT szélesebb körű használatát és az abba történő beruházásokat a közérdekű területeken hatékonyabb és hatásosabb szolgáltatások kialakítása, valamint az életminőség javítása érdekében. A program foglalkozik az európai digitális tartalom piaca felaprózódásának kérdésével, az online európai tartalom készítésének és terjesztésének előmozdításával, valamint Európa kulturális és nyelvi sokszínűségének támogatásával, és 2008-tól kezdődően pedig továbbviszi a Tanács és az Európai Parlament által nemrég elfogadott eContentplus programot.

III. „Intelligens energia – Európa” program

Az „Intelligens energia – Európa” program (2003-2006) a Közösség nem technológiai jellegű programja az energiaágazatban. Célja a nem műszaki jellegű akadályok felszámolása, piaci

lehetőségek teremtése és a környezettudatosság növelés. A programot a CIP keretében folytatják és kibővítik. A program három egyedi területre irányul:

(i) energiahatékonyság és az energia racionális felhasználása, különösen az épületekben és az iparban (SAVE);

(ii) az új és a megújuló energiaforrások alkalmazása a villamos energia és a fűtés centralizált és decentralizált előállításában, valamint ezek integrálása a helyi környezetbe és az energiarendszerekbe (ALTENER);

(iii) a közlekedési ágazat energia-specifikus szempontjai, a tüzelőanyagok diverzifikációja, pl. új, fejlesztés alatt álló és megújuló energiaforrásokon keresztül, valamint a megújuló tüzelőanyagok és az energiahatékonyság alkalmazása a közlekedésben (STEER).

Ezenkívül a program támogatást biztosít majd a gazdaság különböző ágazataiban az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat integráló és/vagy a különböző eszközöket és szereplőket egyazon cselekvésben vagy projektben összefogó horizontális kezdeményezésekhez. A program két fő projektípust támogat:

(i) népszerűsítési és terjesztési projektek, amelyek célja a fenntartható energetikai technológiáknak kedvező, általános feltételek előmozdítása, beleértve az igazgatási struktúrákat, az általános környezettudatosságot, a horizontális és a vertikális együttműködést és hálózatokat, valamint a keretszabályozás jobb végrehajtását;

(ii) replikálási projektek, amelyek szisztematikusan előmozdítják a fenntartható energiákhoz kapcsolódó új technológiák alkalmazását.

A CIP összhangban van a strukturális alapokkal, a vidékfejlesztéssel, a 7. Kutatási Keretprogrammal, az élethosszig tartó tanulás kezdeményezéssel, valamint a transz-európai hálózatok programmal, és kiegészíti ezeket.

A CIP kapcsolata a Strukturális alapokkal és a vidékfejlesztéssel

A regionális dimenzió kiemelkedő fontosságú az európai versenyképesség és innováció javítása szempontjából. A Bizottság által javasolt új kohéziós politika azáltal, hogy a versenyképességet és az innovációt a „*konvergencia*” és a „*regionális versenyképesség és foglalkoztatás*” célkitűzésben a strukturális alapok igénybevételének explicit és központi elemévé teszi, figyelmet fordít az említett területeken mutatkozó tartós regionális egyenlőtlenségekre.

Míg a CIP az említett területeken a legjobb gyakorlatot és kiválósági szintet határozza meg és támogatja, a kohéziós alapokat és az új vidékfejlesztési alapot a nemzeti és regionális hatóságok ideális esetben a fejlődésben lemaradt régióknak az említett kiválósági szintre történő felzárkóztatására, a regionális versenyképesség javítására, az innováció előmozdítására és ezáltal az egyenlőtlenségek csökkentésére használják.

A CIP kapcsolata az élethosszig tartó tanulás programjával

Az „élethosszig tartó tanulásra vonatkozó integrált cselekvési program”¹⁸ elfogadása előmozdítja a vállalkozási hajlamot, támogatja a folyamatos szakképzést, valamint hozzájárul a szervezetek „tanuló szervezetté” válásához.

Az Európai Szociális Alap (ESZA) szintén kiemelten, a dolgozók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének növelésére vonatkozó elsőbbségi terület részeként támogatja az élethosszig tartó tanulási rendszereket, különösen a vállalkozások – *ezen belül is a kis- és középvállalkozások* – és a munkavállalók humán erőforrásba történő befektetéseinek előmozdításán keresztül.

A CIP kapcsolata a transz-európai hálózatokkal

A hálózatokhoz, így a közlekedési, az energia és távközlési transz-európai hálózatokhoz való hozzáférés kulcsfontosságú tényező a kis- és középvállalkozások sikere szempontjából a belső piacon. A CIP megkönnyíti a transz-európai energiahálózatok összekapcsolódását és az azokhoz való hozzáférést.

A CIP kapcsolata a 7. Kutatási keretprogrammal

Míg a kutatási keretprogram figyelme a kutatásra, technológiafejlesztésre és demonstrációra terjed ki, addig a CIP a – *technológiai és nem-technológiai jellegű* – innovációra összpontosít, amely túl van már az utolsó demonstrációs szakaszon, és készen áll a piaci alkalmazásra. Kiterjed olyan, már meglévő technológiák piaci alkalmazására is, amelyeket új, innovatív módon történő felhasználásra szánunk.

A 7. Kutatási Keretprogram nyitott a kis- és középvállalkozások részére, és olyan egyedi intézkedéseket tartalmaz, melyek támogatják a kis- és középvállalkozások saját kutatásait is, valamint a kis- és középvállalkozások számára, mások által végzett kutatásokat. A CIP megnövelt mennyiségű, személyre szabott és felhasználóbarát információt nyújt majd a kis- és középvállalkozásoknak a 7. Kutatási Keretprogramban való részvétellel kapcsolatos lehetőségekről egy páneurópai, decentralizált hálózaton keresztül, amely jórészt az európai tájékoztatási központokra és az innovációs közvetítő központokra épül.

Például a 7. Kutatási Keretprogram kockázat megosztási pénzügyi mechanizmusa¹⁹ alapvetően a jelentős nagyságú kutatási tevékenységekre valamint európai léptékű kutatási infrastruktúrákra irányul, míg a CIP pénzügyi eszközeinek célcsoportját a kis- és középvállalkozások jelentik.

A CIP elérhető lesz az Európai Gazdasági Térség tagországai számára, valamint a tagjelölt országok és a nyugat-balkáni országok számára is. Harmadik országok – *különösen a szomszédos országok vagy az innovációval kapcsolatban a Közösséggel történő együttműködésben érdekelt országok* – kétoldalú megállapodások alapján társult országgént vehetnek részt a keretprogramban.

A CIP egyes programjai saját irányítóbizottságokkal rendelkeznek, munkaprogramjaikat maguk dolgozzák ki.

Az egyedi programokhoz kapcsolódó egyes feladatokat a Bizottság új ügynökségeken és/vagy a meglévő végrehajtó ügynökségek kiigazításán keresztül, közvetetten igazgatja. Ez különösen az energiaágazaton belül azon projektekre érvényes, amelyek igazgatását és végrehajtását a kibővített „Intelligens Energia Végrehajtási Ügynökség” fogja végezni. A kis- és középvállalkozások részére létrehozott közösségi pénzügyi eszközöket főleg az Európai Beruházási Alap (EIF) igazgatja. A nemzetközi pénzügyi intézményekkel való együttműködésben részt vesznek a nemzetközi fejlesztési bankok, mint például az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és az Európai Beruházási Bank (EIB).

A végrehajtási eszközök gyakran több programot szolgálnak, miáltal működésük egyértelművé és egyszerűbbé válik a felhasználók számára, elkerülve a több finanszírozási rendszer egyidejű/egymás melletti működését.

A közösségi finanszírozási eszközök elsősorban a hagyományos ágazatokban működő és az információs és kommunikációs technológiák fejlesztésébe, valamint az innovációba és a környezetvédelmi technológiákba befektető kis- és középvállalkozásokat támogatják.

A vállalkozást és az innovációt támogató szolgáltatások fontos szerepet játszanak a kis- és középvállalkozások számára a közös piac működéséhez és lehetőségeihez kapcsolódó információkhoz való hozzáférés biztosításában, a kis- és középvállalkozásoktól a politika kialakítására és a hatásvizsgálatokra vonatkozó visszacsatolás biztosításában, valamint a vállalkozások határon átnyúló együttműködésének a támogatásában. Támogatják a kutatási programok eredményeinek a kiaknázását, és közvetítői szolgáltatásokat nyújtanak a technológia- és az ismeretátadás, valamint az innovációban résztvevők közötti partnerség kiépítése során²⁰.

Az érdekelték közötti hálózatok központi részét képezik a programnak. Ez megkönnyíti az ismeretek és az ötletek áramlását, ami már önmagában rendkívül fontos feltétele az innovációnak.

Jogalapjaival összhangban a program a meghatározott feladatokat arányos módon, a szubszidiaritás alapelveinek megfelelően kezeli. A CIP által szabályozott minden terület a tagállamok és a Közösség megosztott felelőssége alá tartozik. A program egyes elemeihez létrehozott irányítóbizottságok biztosítják, hogy a program által támogatott tevékenységek összhangban álljanak a tagállamok prioritásaival. Az arányosságot elsődlegesen az biztosítja, hogy a beavatkozást a piaci zavarok esetén alkalmazzák.

3.5 A technológiai platformoktól a közös technológiai kezdeményezések felé

Az Európai Unió kutatáspolitikájának egyik legfontosabb célja, hogy 2010-ig a kutatásra fordított kiadásait a jelenlegi szint másfélszeresére, a GDP 3%-ra emelje Európában, melynek kétharmada az ipartól származna. Ehhez a korábbinál jóval aktívabb iparpolitikát kell folytatni, ügyelve a nemzeti, a transznacionális és az európai szintű intézkedések egymást kiegészítő jellegére. A célt többek között a köz- és a magánszféra közötti partneri viszonyon (PPP) alapuló közös technológiai kezdeményezések (JTIs) - *illetve korábban a hosszú távú kutatási programok meghatározását célzó európai technológiai platformok (ETPs) - segítségével próbálják megvalósítani.*²¹

Az Európai Technológiai Platformok (ETPs) olyan pán-európai kezdeményezések, amelyek európai kutatás hatékonyságát hivatottak javítani, valamint Európa innovációs kapacitását erősíteni. Céljuk, hogy az adott terület kulcsszereplőinek összehozásával kidolgozzanak, majd végrehajtsanak egy kutatási programot, mely megfelel az új kihívásoknak, továbbá biztosítja az európai kutatás-fejlesztés befektetések gyors gazdasági és szociális hasznosulását.²²

Az európai technológiai platformok lényegében alulról jövő, önszerveződő kezdeményezések. Az Európai Bizottság 2003 óta megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik velük: közvetlen finansziális támogatásban ugyan nem részesülnek, ellenben iránymutatásaival segíti működésüket, és a 7. Kutatási Keretprogramban a már megalakult platformokból választják majd ki a közös technológiai kezdeményezéseket (JTIs). Az eddig megalakult 29 technológiai platformról a http://www.cordis.lu/technology-platforms/individual_en.html honlapon bővebb információ található

A platform az innovációs folyamat minden kulcsszereplőjét bevonja tevékenységébe: az ipar hangsúlyozott vezetésével egy asztalhoz kerülnek az egyetemek, a kutatóintézetek, a hivatalok, az ipari egyesületek, a minisztériumok, a társaságok, a fogyasztók és az oktatás képviselői. A hatékonyabb működés érdekében a platformok munkacsoportokat, tükörbizottságokat, és más önkéntes *ad-hoc* csoportokat hoznak létre, és ezek munkáját összehangolják. Minden platformnak saját, egyedi munkamódszere van, ami az adott terület jellegétől függ, viszont működésüket egyformán jellemzi az alábbi három lépcsős megvalósítási folyamat:

1. A terület képviselői az ipar irányításával, közösen kidolgozzák elképzeléseiket (*Common Vision*)
2. A szükséges közép- és hosszú távú célok alapján meghatározzák a kutatási stratégiai tervet (*Strategic Research Agenda - SRA*)
3. A kutatási stratégiai terv megvalósításának figyelemmel kísérése

A *kutatási stratégiai terv* (SRA) a következő keretprogram előkészítésében is nagy szerepet játszik majd, hiszen ez a következő kutatási keretprogram tematikus kutatási prioritásai kijelölésének az alapja. A technológiai platformok közül egy alkalmas kritériumrendszer alapján választják ki azokat, amelyek a következő keretprogram idején majd közös technológiai kezdeményezésként működhetnek tovább. A közös technológiai kezdeményezéseknek nagyon magas elvárásoknak kell megfelelniük, ezért – *ha számszerűleg*

nem is, de a gyakorlatban mégis – számuk korlátozott, ez ösztönzi a versenyt a kulcstechnológiák képviselői között. A kiválasztásnál az alábbi szempontokat veszik figyelembe:

- az európai szintű kezdeményezés hozzáadott értéke;
- a kitűzött cél meghatározásának részletessége és érthetősége;
- az ipar pénzügyi és erőforrásra vonatkozó elkötelezettségének mértéke;
- az ipari versenyképességre és növekedésre gyakorolt hatása;
- a szélesebb körű politikai célkitűzésekhez való hozzájárulás jelentősége;
- mennyire képes további nemzeti támogatás megszerzésére és a jelenlegi vagy jövőbeli ipari finanszírozás fellendítésére,
- a létező eszközöknek a célkitűzés elérésére való alkalmatlansága

A technológiai kezdeményezések a stratégiailag legfontosabb területekre koncentrálnak: új technológiák kifejlesztésére és bevezetésére, melyek egy vagy több ipari szektor radikális változásaira reagálnak; a fenntartható fejlődés biztosítására a különböző politikai célok összehangolásával; a bizonytalan profittal, ám magas gazdasági és szociális potenciállal kecsegtető, új technológiákon alapuló, biztonságos termékekre és szolgáltatásokra; valamint a *high-tech* szektor technológiai áttörésére a jelentős gazdasági fontossággal bíró területeken.

Az európai technológiai platformok eddig elkészült kutatási stratégiai terveit és a fenti szempontokat figyelembe véve, az Európai Bizottság eddig hat területet jelölt ki, melyek alkalmasnak tart a Közös Technológiai Kezdeményezés (JTI) megalapítására:

- hidrogén- és üzemanyagcellák
- repülés és légkiközlekedés
- innovatív gyógyászat
- nano-elektronikus technológiák
- beágyazott számítógépes rendszerek
- globális környezeti és biztonsági megfigyelési rendszerek

A közös technológiai kezdeményezések különböző jellegű és különböző összetételű – *magán és állami, európai és nemzeti* – forrásokból származó finanszírozási eszközöket mobilizálnának. Ennek a finanszírozásnak változatos formái lehetnek, és a források odaítélése vagy mobilizálása különféle mechanizmusok útján valósulhat meg. Ilyenek például a keretprogramon keresztül történő támogatás, az Európai Beruházási Bank (EIB) nyújtotta kölcsönök, a kockázati tőke támogatása, stb. Az előzetes elképzelések szerint a JTI költségvetésének mintegy 50%-át fogják finanszírozni közösségi és nemzeti forrásból, a másik 50%-ot az ipar folyósítja. A JTI megalakításnak alapfeltétele, hogy az ipar anyagilag is elkötelezze magát.

A közös technológiai kezdeményezéseket egyedi döntés alapján fogják létrehozni, bár a 7. Kutatási Keretprogram szövege valószínűleg fog ajánlást tartalmazni. A szervezeteket vagy a Szerződés 171. cikke alapján fogják megalakítani - *amely szerint Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően minősített többséggel meghozott döntéssel olyan közös vállalkozásokat vagy egyéb struktúrákat hozhat létre, amelyek kutatási, technológiafejlesztési*

és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek – vagy pedig egyedi programokat elfogadó határozatok útján hozhatóak létre.

3.6 A kohéziós politika és a K+F politika együttműködése a régiókban a 2007-2013 közötti időszakban

Az Európai Tanács 2005. márciusi ülésének tanácsi következtetései felhívták a figyelmet arra, hogy Európának meg kell újítania versenyképessége alapját, fokoznia kell növekedési képességét és termelékenységét, valamint oly módon kell megerősítenie a társadalmi kohéziót, hogy a fő hangsúlyt a tudásra, az innovációra és a humán erőforrás jobbá tételére helyezi. E célok elérése érdekében az Uniónak mozgósítania kell a stratégia gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziójának minden elérhető nemzeti és közösségi forrását – *ideértve a kohéziós politikát is* – annak érdekében, hogy ezek együttműködési képességét a fenntartható fejlődés általános összefüggésében jobban kihasználja²³. A kohéziós politika mozgósítása érdekében az Európai Bizottság 2005. július 5-én hozta nyilvánosságra „*Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra*”²⁴ című közleményét, amely útmutatást ad a tagországok részére, hogy az Unió erőfeszítéseivel összhangban milyen saját lépéseket kell tenniük a régiókban többek között az újra fókuszált lisszaboni stratégia céljainak megvalósítása érdekében.

A Bizottság javaslatai két fő területre koncentrálnak. Először is a kohéziós politika stratégiai dimenzióját erősítenék meg annak biztosítása érdekében, hogy a Közösség prioritásait még inkább bevonják a nemzeti és regionális fejlesztési programokba. Másodsorban a kohéziós politika számára a helyszínen – *a régiókban* – biztosítanának szélesebb körű elkötelezettséget. Ez a Bizottság, a tagállamok és régiók közötti partnerségi kapcsolatok keretében folytatott megerősített párbeszédben, továbbá a felelőségek átláthatóbb és decentralizáltabb megosztásában tükröződik vissza az olyan területeken, mint például a pénzügyi irányítás és a pénzügyi ellenőrzés. A javaslatok továbbá megteremtik a felelőségek egyértelmű megosztását a Bizottság, a tagállamok és a Parlament között.

A 2000 márciusi lisszaboni Európai Tanács következtetései²⁵ stratégiát, valamint célkitűzések és politikai eszközök széles körét határozták meg azzal a céllal, hogy az Európai Uniót dinamikusabbá és versenyképesebbé tegyék. Sajnos, a foglalkoztatási növekedés hirtelen lelassult, és a termelékenység növekedése is csalódást okozott. Bár a gyenge gazdasági teljesítmény részben a világgazdaság lelassulásának tudható be, a tudásalapú gazdaság, valamint az információs és kommunikációs technológiák (IKTk) által kínált lehetőségeket sem használták ki. A Bizottság „*Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért*” című javaslata²⁶ alapján a 2005 márciusában megtartott Európai Tanács ismételten megerősítette a lisszaboni stratégia újbóli elindításának szükségességét. A Tanács elvárja, hogy „*az Unió mozgósítson minden megfelelő nemzeti és közösségi forrást, ideértve a kohéziós politikát is*”²⁷. A lisszaboni célkitűzések iránt tanúsított szélesebb körű elkötelezettségre van szükség helyi szinten is, ideértve a regionális és helyi résztvevőket, valamint a szociális partnereket. Az innovációban és a tudásalapú gazdaságban, a foglalkoztatás, a humán erőforrás, a vállalkozói szellem, a kis- és középvállalkozások (KKVk) számára nyújtott támogatás és a kockázati tőkeberuházás finanszírozásához való hozzáférés terén a térbeli közelség is fontos szerepet játszik, ezért a régiók szintjén történő együttműködés nélkül nem várhatunk el átütő sikereket. A nemzeti politikáknak is következetesen ugyanazokat a stratégiai célkitűzéseket kellene támogatniuk annak érdekében, hogy a forrásokat a lehető legnagyobb mértékben mozgósítsák, és hogy elkerüljék a helyi szinten megvalósuló, egymásnak ellentmondó intézkedéseket. A 2005. márciusi Európai Tanács óta eltelt időszakban a Bizottság integrált iránymutatásokat fogadott el a növekedési és foglalkoztatási agendáról²⁸ annak érdekében,

hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak nemzeti reformprogramjaik kialakításában. Ezzel párhuzamosan a Bizottság elkészíti a lisszaboni közösségi programot.

A kohéziós politikának – *különösen a kevésbé fejlett régiókban* – jelentős makro-ökonómiai hatása is volt, továbbá az Európai Unióra – *mint egészre* – kumulatív hatást fejtett ki²⁹, ezzel eddig is hozzájárult a lisszaboni célok megvalósításához. A kohéziós politika továbbra is jelentősen hozzájárulhat a lisszaboni prioritásokhoz azáltal, hogy más közösségi politikákkal együttműködést alakít ki és törekszik e politikákat kiegészíteni, ezzel serkentő hatást gyakorol a többi közösségi politika végrehajtására is. Például a transzeurópai hálózatok projektjeit a kohéziós országokban közvetlenül a Kohéziós Alap finanszírozza, de ez javítja Európa többi részének elérhetőségét is. A kohéziós politika a környezetvédelmi közösségi vívmányokat és a fenntartható fejlődés szélesebb értelemben vett céljait is nyomatékosan támogatja. A K+F politika és összefüggései – *különösen a kutatási infrastruktúrával és a humán erőforrás kutatási téren megvalósuló fejlesztésével* – szintén a kohéziós politika támogatását élvezik, ahogyan a közösségi innovációs és KKV politikák is. A korlátozott mértékben rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat a lehető leggazdaságosabban kell felhasználni, ez abban az irányban hat kényszerítő erővel, hogy korlátozott számú alapvető prioritásra – *különösen a kutatásra, az innovációra, a hozzáférhetőségre és a munkahelyteremtésre* – összpontosítsanak. A gazdasági változást és szerkezetátalakítást követő akadálymentes alkalmazkodás biztosítása érdekében a humán erőforrásokba történő beruházás is fontos szerepet játszhat.

Az új regionális, a versenyképességre és foglalkoztatásra irányuló célkitűzés arra irányul, hogy a gazdasági változások irányait időben felismerjék, és fejlesszék az EU-régiók versenyképességét és vonzerejét a tudásalapú gazdaságba, a vállalkozói szellem kialakításába, a kutatásba, az egyetemek és vállalkozások közötti együttműködésbe és az innovációba történő beruházásokkal. Fejleszteni kell továbbá a közlekedési és távközlési infrastruktúrát, az energiaellátást és az egészségügyet; a környezetvédelmet, az állampolgárok biztonságát; valamint a munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességét. Meg kell erősíteni a munkaerő-piaci részvételt, és elő kell mozdítani a társadalmi integrációt a fenntartható közösségek kialakítása érdekében.

A növekedést és a foglalkoztatást célul kitűző, megújított lisszaboni stratégia szerint a kohéziós politika által társfinanszírozott programoknak a Bizottság szerint a jövőben törekedniük kell arra, hogy a forrásaikat a következő három prioritásra fordítsák³⁰:

- a tagállamok, régiók és nagyvárosok vonzerejének növelése az elérhetőség javításával, a szolgáltatások megfelelő minőségének és szintjének biztosításával, valamint környezeti potenciáljuk megőrzésével,
- az innováció és a vállalkozói szellem, továbbá a tudásalapú gazdaság növekedésének a kutatási és innovációs képességekkel – *információs és kommunikációs technológiákkal is* – történő ösztönzése, valamint
- több és jobb munkahely oly módon történő megteremtése, hogy több embert vonzanak a foglalkoztatás vagy a vállalkozói tevékenység körébe, valamint fejlesztik a munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességét, és növelik a humán erőforrásba történő beruházásokat.

Terjedelmi okokból a továbbiakban itt most csak a második prioritással, a növekedést szolgáló tudás és innováció fejlesztésével foglalkozunk. A növekedést és foglalkoztatást célul kitűző, megújított lisszaboni stratégia újbóli elindításával párhuzamosan a kohéziós politikának nagyobb mértékben kell a tudásra, a kutatásra és innovációra, valamint a humán

erőforrások fejlesztésére összpontosítania. Ennek érdekében a – *a legfejlettebb tagállamok jó példáját követve* – úgy a kohéziós politikák megvalósítására, mint a kutatásra és az innovációra több pénzt kell fordítani a jövőben.

Az Unió növekedésre és munkahelyteremtésre irányuló céljai megkövetelik a gazdaság tudásalapú tevékenységek irányába történő strukturális elmozdulását. Ez cselekvést igényel többek között a kutatás és technológiai fejlesztés (K+F) szintjének növelése terén, különösen a magánszektorban (PPP); az innovációnak a nemzetközi versenyt álló, új vagy továbbfejlesztett termékeken, folyamatokon és szolgáltatásokon keresztül megvalósuló előmozdítása terén; a regionális teljesítőképesség fokozása terén, amely új technológiákat állít elő és alkalmaz, különös tekintettel az információs és kommunikációs technológiákra; továbbá a kockázatvállalás támogatását illetően.

Az Unióban előrejelzések szerint bár a K+F ráfordítások a GDP százalékában kis mértékben növekednek majd, de csak a GDP 1,9 %-ig, így jóval a 3 %-os barcelonai cél alatt maradnak³¹. Becslések szerint a K+F kiadások a GDP 1,9 %-áról 3 %-ára való növelése 2010-re a GDP szintjének 1,7 %-os emelkedését eredményezhetné³². Nemcsak üzleti szféra K+F beruházásaival kapcsolatosan tapasztalható hiányosság, hanem arra utaló jelek is vannak, hogy az állami K+F beruházások is egyre inkább kényszerpályára kerülnek. Az egyes tagországokon belüli és köztük fennálló, a K+F és az innováció terén meglévő szakadékok – *különösen a K+F-re fordított üzleti kiadásokkal kapcsolatban* – jóval nagyobbak, mint a jövedelmi különbségek. Noha a nemzeti és közösségi kezdeményezések koordinációjában már érték el kezdeti eredményeket, e téren is sokkal erőteljesebb fellépésre van szükség.

Az innovációs szakadék egyre szélesebbé válik: az európai innovációs eredményjelző tábla azt mutatja, hogy Európa 11 innovációs mutató közül 9 esetében lemarad az USA mögött³³. Magán Európán belül is megvan az innovációs szakadék, mivel az Unió túl gyakran mulasztja el, hogy a technológiai fejlődést kereskedelmi termékekké és folyamatokká alakítsa át. A kohéziós politika segítséget nyújthat ahhoz, hogy Európának az innováció terén tanúsított gyenge teljesítménye mögött rejtőző fő problémákkal – *ideértve a nem hatékony innovációs rendszereket, a nem kielégítő vállalkozói dinamizmust vagy az IKTk lassú üzleti átvételét* – foglalkozni tudjanak.

Európában fejleszteni kell a nemzeti és regionális K+F kapacitásokat, növelni kell az IKTk infrastruktúráiba való beruházást, valamint a technológia és a szaktudás átadását szolgáló mechanizmusokat is fejleszteni kell. A meglévő K+F lehetőségek jobb kihasználását a regionális „előretétekintés” és más regionális stratégiai tervezési módszerek által lehetne ösztönözni, bevonva e folyamatba a fő érdekelttekkel folytatott rendszeres és szisztematikus párbeszédet is. Fontos továbbá előmozdítani a vállalkozások – *különösen a KKVk* – K+F befogadó képességét, hogy ezáltal ösztönözzék Európában a kiemelkedő minőségű kutatói tehetség széles körű kialakítását és ennek kiaknázását; hogy fokozzák a K+F-be és az innovációba való magán- és állami beruházásokat; továbbá, hogy ösztönözzék a K+F partnerségi kapcsolatokat az Unió különböző régiói között.

Míg a közvetlen juttatások fontosak maradnak – *nevezetesen a konvergencia régiókban* – szükség van arra is, hogy a vállalatok csoportjaira vonatkozó kollektív vállalkozási és technológiai szolgáltatásokról való gondoskodásra összpontosítsanak segítséget nyújtva innovációs tevékenységük fejlesztéséhez. A vállalatoknak nyújtott közvetlen egyedi juttatásokat úgy kellene irányítani, hogy azok inkább a vállalat K+F és innovációs képességét fokozzák, és ne a termelési költségeket csökkentésük ideiglenesen. Ez kiemelt jelentőséggel bír

a hagyományos ágazatokban, különösen azokban, amelyek ki vannak téve a globális versenynek, és amelyekben további erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy versenyképesek maradjanak, valamint igaz ez a KKVk-ra, amelyek regionális szinten gyakran képviselik a legnagyobb foglalkoztatási bázist. A legfontosabb az, hogy ezeket a politikákat az egyes régiók sajátos körülményeihez – és különösen a KKVk igényeihez – kell igazítani. A nemzeti és regionális stratégiákat a K+F beruházási lehetőségek átfogó elemzésére kell alapozni.

A tudás és az innováció az Uniónak a gyorsabb fejlődés és a több munkahely előmozdítására irányuló erőfeszítéseinek középpontjában áll. Ennek érdekében az Unió szintjén két keretprogramot fognak indítani: a 7. Kutatási Keretprogramot (FP7) és a Versenyképességi és Innovációs Keretprogramot (CIP). A kohéziós politika és az ezen eszközök közötti együttműködés létfontosságú, és a nemzeti és regionális fejlesztési stratégiáknak kell megmutatniuk, hogy mily módon érik el mindezt. A kohéziós politika segítséget nyújthat valamennyi régió számára, hogy kialakíthassák kutatási és innovációs kapacitásukat, és ily módon hozzájárulhassanak e régióknak az Európai Kutatási Térségben és általában az Unió kutatási és innovációs tevékenységeiben megvalósuló eredményes részvételéhez. A kohéziós politikának két fontos szerepet kell különösen vállalnia. Az első az, hogy segítsen a régióknak végrehajtani a regionális innovációs stratégiákat és a cselekvési terveket, amelyeknek valószínűleg jelentős hatásuk van a versenyképességre mind regionális szinten, mind pedig az Unió mint egész szintjén; másodsorban, a régióban hozzá kell járulnia a kutatási és innovációs teljesítőképeség addig a szintig megvalósuló növeléséhez, hogy a régió részt tudjon venni a transznacionális kutatási projekteken.

A regionális stratégiáknak tehát a K+F beruházásokra, az innovációra és vállalkozói szellemre kell összpontosítani; biztosítva eközben, hogy ezek a beruházások megfeleljenek a régió gazdasági fejlesztési igényeinek, valamint hogy termék-, folyamat- és szolgáltatási innovációvá alakuljanak át; ösztönözve a technológiák átadását és a tudás egymás közötti cseréjét; előmozdítva a vállalkozásokon belül az IKTK fejlesztését, terjesztését és alkalmazását, és biztosítva továbbá, hogy a magas hozzáadott értékű termékekbe és szolgáltatásokba befektetni hajlandó vállalkozások finanszírozáshoz jussanak.

Az európai vállalkozások versenyképessége alapvetően attól a képességüktől függ, hogy az új tudást képesek-e a lehető leghamarabb a piacra juttatni. E képességet a K+F számára nyújtott állami támogatás erősítheti – *ideértve az azon vállalkozásoknak nyújtott közvetlen támogatást is, ahol ennek szükségességét a gazdasági és piaci feltételek igazolják* – de figyelembe kell venni a K+F egyedi természetét is, amikor regionális politikával együttműködésben kerül fejlesztésre. A földrajzi közelség például alapvető fontosságú szerepet játszik, ezért a kutatóintézetek körül kialakuló innovációs pólusokon keresztül – *amelyekben megjelennek a KKVk csoportjai is* – ösztönözni kell a K+F résztvevők és a gazdasági partnerek szoros együttműködését annak érdekében, hogy elérjék a kritikus teljesítményt. Ennek érdekében tehát a K+F tevékenységeknek szükségképpen térben kell összpontosulniuk, és az alacsony K+F intenzitású térségek ilyen irányú felvevőképességét növelni kell. A kevésbé fejlett tagállamokban és régiókban a K+F-t a meglévő kiválósági pólusok köré kell összpontosítani, és el kellene kerülni a korlátozott mértékben rendelkezésre álló források kiterjedt térbeli szétszóródását. A beruházásoknak továbbá ki kellene egészíteniük a hetedik keretprogramban meghatározott európai prioritásokat, és támogatniuk kellene a megújított lisszaboni agenda célkitűzéseit. Prioritást kellene adni az új és piacképes termékek, szolgáltatások és szaktudás fejlesztésének.

A K+F terén megvalósuló intézkedéseket párhuzamba kell állítani az EU K+F politikájával és a kérdéses régiók igényeivel is. A K+F területén a Bizottság a következő intézkedéseket javasolja:

- A vállalkozások közötti, valamint a vállalkozások és állami kutatási/felsőoktatási intézmények közötti együttműködés megerősítése a regionális és transz-regionális kiválósági pólusok létrehozásának támogatásával.
- A KKVk-on belüli K+F tevékenységek támogatása, továbbá annak lehetővé tétele, hogy a KKVk hozzáférjenek az államilag finanszírozott kutatóintézetekben megvalósuló K+F szolgáltatásokhoz.
- Támogatás az olyan regionális határokon átnyúló és transznacionális kezdeményezések számára, amelyek célja a kutatási együttműködés megerősítése és a teljesítőképesség fejlesztése az EU kutatási politikájának prioritást élvező területein.
- A regionális K+F kapacitások – *a kutatási infrastruktúrák és a humán erőforrások is* – kiépítésének megerősítése a jelentős növekedési képességgel rendelkező területeken.

A konvergencia-célkitűzés alapján támogatható régiókban a programok hozzájárulhatnak a K+F és az oktatási infrastruktúra fejlesztéséhez (*beleértve a regionális, a kutatói létesítmények közötti és a létesítményeken belüli nagysebességű adathálózatokat is*), a felszereltséghez és műszerezettséghez úgy az államilag finanszírozott kutatóintézetekben, mint a vállalkozásoknál, amennyiben ezek a beruházások a regionális gazdasági fejlesztési célkitűzésekhez közvetlenül kapcsolódnak. Ez felölelheti a kutatási infrastruktúrát is, amelyre vonatkozóan a megvalósíthatósági tanulmányok készítését a korábbi keretprogramokból már finanszírozták. A FP7 prioritásai számára nyújtott támogatásnak a kialakuló és már meglévő kiválósági központok maximális teljesítőképességét kellene fejlesztenie, valamint fokozni a humán erőforrásba történő beruházást, különösen azáltal, hogy kutatókat képez nemzeti szinten, valamint kialakítja azokat a feltételeket, amelyekkel a külföldön képzett kutatókat magához vonzhatja.

Az innovációba történő beruházások a kohéziós politikának az egész Unión átívelő prioritását képezik. Társfinanszírozásuknak kellene a fő prioritást képeznie az új regionális versenyképességi és foglalkoztatási célkitűzés alá tartozó régiókban, ahol csak korlátozott mennyiségben kell pénzügyi forrásokat összpontosítani ahhoz, hogy elérjék a kritikus teljesítményt, és létrejöjjön a fellendítő hatás.

Olyan üzleti légkör kialakulását kell elősegíteni, amely fellendíti a vállalkozásoknál az új tudás megteremtését, terjesztését és alkalmazását. A hatékony regionális innovációs rendszerek létrehozása érdekében meg kell teremteni a kapcsolatot a gazdasági, társadalmi és politikai szereplők és a világban – *a nemzeti vagy helyi szinten túl* – alkalmazott technológiai és üzleti gyakorlat élvonalá között. E tekintetben együttműködésre kellene törekedni az innováció közvetítő központokkal³⁴ és az európai információs centrumokkal³⁵, amelyeket a CIP keretprogramból finanszíroznak, különösen a transznacionális technológia és az információterjesztés terén.

Az új vállalkozások elindítását – *különösen a K+F-hez kapcsolódókat* – azzal a céllal kellene támogatni, hogy olyan partnerségi kapcsolatokat alakítsanak ki kutatóintézetekkel, amelyek hosszú távra szólnak és egyértelműen piacorientáltak. A kohéziós politikának törekednie kellene arra, hogy ellensúlyozza azokat a piaci hiányosságokat, amelyek gátolják az innovációt és a vállalkozói szellemet. Az intézkedéseknek arra kellene irányulniuk, hogy a már meglévő tevékenységi központokra építsenek azzal a céllal, hogy a regionális

teljesítőképeséget a K+F számára kiaknázzák, továbbá hogy előmozdítsák a régiókon belüli és a régiók közötti hálózatépítést és technológiai együttműködést. Az államigazgatásnak és a regionális hatóságoknak biztosítaniuk kellene, hogy a magánszféra és a közszféra a lehető legnagyobb mértékben kiaknázza az együttműködésben rejlő lehetőségeket.

A módszer tekintetében a gazdasági fejlesztési stratégiák az érintett régiókban már meglévő innovációs tevékenységekre vonatkozó adatok összegyűjtésével nyerhetnének tájékoztatást, például a magánzabadalomról vagy az innovációs tevékenységek már meglévő csoportjai természetéről, alkalmazási területéről és fejlesztési potenciáljáról, ideértve azokat a tevékenységeket is, amelyek egyaránt érintenek magán és állami kutatóintézeteket. A közösségi innovációs felmérések és az európai innovációs eredményjelző tábla is segítségül szolgálhat e tekintetben.

A Bizottság által javasolt intézkedések a következők:

- A regionális K+F, valamint az innovációs és az oktatással kapcsolatos ellátás hatékonyabbá, és a vállalkozások – *különösen a KKVk* – számára könnyebben elérhetővé tétele: például kiválósági pólusok megteremtésével, a csúcstechnológiával dolgozó KKVk kutató- és technológiai intézetek köré csoportosításával, vagy regionális csoportok nagy vállalatokhoz történő becsatornázásával.
- Üzleti vállalkozást támogató szolgáltatások biztosítása annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a vállalkozások – *és különösen a KKVk számára* – versenyképességük növelését, valamint hogy nemzetközivé válhassanak, különösen a belső piac által teremtett lehetőségek megragadása által. Az üzleti szolgáltatásoknak prioritást kellene adniuk az együttműködések (*pl. a technológiaátadás, tudományos parkok, IKTk kommunikációs központok, az inkubátorok és a kapcsolódó szolgáltatások, a csoportokkal való együttműködés*) kiaknázása számára, valamint hagyományosabb értelemben kellene támogatást nyújtaniuk az irányítás, a marketing, a technikai támogatás, a munkaerő-toborzás és az egyéb szakmai és kereskedelmi szolgáltatások terén.
- Az európai erősségek teljes kihasználásának biztosítása az öko-innováció révén. Az öko-innovációt – *együtt a KKVk fejlesztésével* – környezetgazdálkodási rendszerek bevezetése útján kellene előmozdítani. Azzal, hogy e területbe jelenleg beruháznak, az EU vállalkozásai a közeljövőben erős pozícióba kerülnek, ha más régiók figyelmet is szentelnek majd az ilyen technológiáknak. E terület egyértelműen kapcsolódik a versenyképességi és az innovációs keretprogramhoz.
- A vállalkozói szellem ösztönzése, az új vállalkozások létrehozásának és fejlődésének megkönnyítése, továbbá a kutatóintézetekből vagy a különféle technológiákat alkalmazó vállalkozásokból kiváló vállalkozások előmozdítása (*például a figyelem felkeltésével; prototípusok előállításával; konzultálással, valamint a leendő vállalkozók számára nyújtott irányítási és technológiai támogatás biztosításával*).

Fontos biztosítani, hogy a vállalkozások – *természetesen a KKVk is* – a kutatási eredményeket kereskedelmi céllal felhasználhassák.

Az üzleti szolgáltatásokat inkább a magánszféra vagy a köz- és magánszervezetek együttesen kellene, hogy nyújtsák. A szolgáltatásoknak első osztályúnak, azonnal elérhetőnek, könnyen hozzáférhetőnek és a KKV-k igényeinek megfelelőnek kellene lenniük. A szolgáltatások

minőségét javítani kell, továbbá meg kellene teremteni a szolgáltatók közötti összetartást, pl. az állami és magánszereplők közötti partnerségi kapcsolatok és az egyablakos ügyintéző helyek létesítésével.

Az igazgatási eljárások gyakran túl bonyolultak. A tájékoztatást és kezdeti támogatást az egyablakos ügyintéző helyek hálózatának kellene nyújtania – ezek teremthetnék meg az érintkezési felületet a közszféra és a juttatást kérők között és támogatnák a kohéziós politika által társfinanszírozott különféle intézkedéseket. E szolgáltatóknak az állami támogatások teljes köre tekintetében – *függetlenül a nemzeti vagy regionális felelősségeiktől* – hatáskörrel, valamint működésük hatékonysága tárgya tekintetében célkitűzésekkel kellene rendelkezniük.

Amennyiben a körülmények megfelelőek, a kifejezetten az erre a célra kialakított támogatást kellene elérhetővé tenni a vállalkozások (*pl. most induló vagy nemrégiben átvett vállalkozások*) vagy vállalkozók egyes különleges (*pl. fiatalok, nők, idősebb munkavállalók vagy etnikai kisebbségi közösségekből származók*) kategóriái számára. A vállalkozási ismeretek iskolai oktatását szintén ösztönözni kellene.

Az IKTk egész Unió gazdaságában megvalósuló terjesztése nagy jelentőségű felhajtóerőt képez mind a régiók termelékenységének szintjei, mind pedig versenyképességük javítása számára. Az IKTk terjesztése ösztönzi továbbá a termelési módszerek átalakítását, valamint az új vállalkozások és magánszolgáltatások létrejöttét. A közszolgáltatások hatékony és eredményes nyújtása – *különösen az e-kormányzat és az e-egészségügy* – jelentős potenciállal rendelkezik a gazdasági növekedést és az új szolgáltatások megvalósíthatóságát tekintve.

A politikai intézkedéseknek tehát a KKVk számára nyújtott, innovációt támogató szolgáltatások fejlesztésére kellene összpontosítaniuk, azzal a különös céllal, hogy fellendítsék a kutatóintézetek és vállalkozások közötti technológiaátadást. A kohéziós politikát továbbá alkalmazni kellene a tudásalapú gazdaságban igényelt szaktudás fejlesztésére, valamint a tartalom olyan alkalmazások és szolgáltatások (*mint például az e-kormányzat, e-üzlet, e-tanulás, e-egészségügy*) biztosítása által megvalósuló gyarapítására, amelyek érdekes alternatívával szolgálnak a többi, gyakran költségesebb szolgáltatásnyújtási modellekkel szemben. Ez különösen fontos a távoli és gyéren lakott térségek esetében. A termék- és/vagy tartalomalapú szolgáltatások alkalmazása és fejlesztése természetesen csak akkor működhet megfelelően, ha a szükséges infrastruktúra elérhető, és képes támogatni a szélessávú szolgáltatásokat. Ezért fontos tehát, hogy a megfelelő szélessávú távközlési infrastruktúra szerte az Unióban elérhető áron legyen hozzáférhető.

Általános szabály, hogy az IKTk infrastruktúráiba történő beruházásoknak figyelembe kellene venniük a gyors technológiai fejlődést, tiszteletben kellene tartaniuk a technológiai semlegesség és a nyílt hozzáférés elveit. A versenyszabályoknak és az elektronikus hírközlésre vonatkozó keretszabályok végrehajtásának való megfelelés elengedhetetlen. Az intézkedéseket a meglévő gazdasági struktúrával (*ideértve az ipari szakosodást; a gazdasági fejlődés szintjét; az IKTk-hoz való csatlakoztathatóság minőségét és a gazdasági tevékenység regionális pólusai közötti lehetséges együttműködést*) kapcsolatos tartalmi mutatókra kell alapozni. A regionális szükségletek azonosításánál figyelembe kellene venni az IKTk alkalmazását támogató meglévő uniós kezdeményezéseket, különösen az „*i2010 – európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért*”³⁶ elnevezésűt.

Amennyiben az IKTk átfogják a gazdaság és a társadalom minden ágazatát, feltétlenül szükséges, hogy a tagállamok és a régiók egymással összeegyeztethető információs társadalmi stratégiákat dolgozzanak ki, amelyek biztosítják az ágazatok közötti összetartást és integrációt, oly módon teremtve meg az egyensúlyt a kereslet és kínálat mértéke között, hogy ezeket a helyi követelményekre, az érintettek részvételére és az erős állami politikai támogatásra alapozza. A Bizottság javaslatai a következők:

- Az IKTk alkalmazásának biztosítása a vállalkozásoknál és háztartásokban, valamint a fejlődés előmozdítása az IKTk termékeinek, valamint köz- és magán szolgáltatások iránti kereslet és kínálat kiegyensúlyozott támogatásán és a humán erőforrásba történő fokozott beruházáson keresztül. Ezeknek az intézkedéseknek növelniük kellene a termelékenységet, elő kellene mozdítaniuk a nyílt és versenyképes digitális gazdaságot és a befogadó társadalmat (*például a hozzáférhetőség javításával a fogyatékkal élő személyek és az idősek számára*), és ezáltal fellendíteni a növekedést és a foglalkoztatást.
- Az IKTk infrastruktúra elérhetőségének biztosítása, ahol a piac nem teszi ezt elérhető áron és olyan mértékben lehetővé, hogy a kívánt szolgáltatások nyújtása a megfelelő szinten valósulhasson meg, különösen a távoli és vidéki területeken, valamint az új tagállamokban.

A tudás és az innováció előmozdításának másik alapvető eleme a pénzeszközökhöz való hozzáférés megkönnyítése. A növekedés és a munkahelyteremtés előmozdítása céljából újra több támogatást kell nyújtani a vállalkozók és vállalkozások számára, hogy az áruk és szolgáltatások kifejlesztésébe és előállításába fektessenek be, és erőfeszítéseiket ne például a járadékszerzési tevékenységekre összpontosítsák. A pénzeszközökhöz gyakran nehéz hozzáférni, vagyis ez akadályt képez a növekedés és a munkahelyteremtés útjában. A tőkéhez való hozzáférés elősegítése mind a K+F tevékenységek, mind pedig az újonnan induló vállalkozások számára fontos. Az innovációs tevékenységekkel kapcsolatos kockázati tőkepiacokat fejleszteni kell, együttesen a vállalkozást megkönnyítő, jobb szabályozási környezettel. Ezeket a programokat az Európai Beruházási Alappal (EBA) való szoros együttműködésben kellene annak érdekében véghezvinni, hogy pénzügyi forrásokat teremtsenek azokban a térségekben, ahol a vállalkozói szellemet a K+F tevékenységekkel összekapcsolt magas kockázat miatt kialakult piaci hiányosságok gátolják. Megfelelő figyelmet kell fordítani a vállalkozások létrehozását szolgáló kormányzati támogatás hatására is, hogy elkerüljék a magánberuházások kirekesztését, továbbá a versenyt torzító intézkedések elrendelését.

A magántőkének és a kockázati tőkének, valamint az induló innovatív vállalkozások számára nyújtott forgóalapoknak kellene alapvető szerepet játszaniuk a vállalkozói szellem, az innováció és a munkahelyteremtés mozgatórugójaként; a közsféra intézményei nem mindig a legalkalmasabbak a kockázatvállalásra. A prioritásnak arra kellene irányulnia, hogy a kockázati tőke és a bankgaranciák erre szakosodott szolgáltatóit létrehozzák vagy körüket kiterjesszék, amennyiben a piacon e téren hiányosság tapasztalható. Jellemző módon ezek akkor válnak eredményesebbé, ha integrált támogatási csomagot biztosítanak, kezdve a vállalkozás elindítása vagy bővítése előtti szakképzéssel.

Ezen elvekre alapozva a Bizottság a következő intézkedési iránymutatásokat adja:

- A nem juttatásjellelű eszközök, mint például a hitelek, a hátrасorolt tartozások finanszírozására szolgáló biztosított kötelezettségek, az átváltható eszközök (*mezzanin-tartozás*) és a kockázati tőke (*pl. magvetőtőke és kockázati tőke*) támogatása. A juttatásokat

úgy kellene felhasználni, hogy olyan infrastruktúrákat hozzanak létre és tartsanak fenn, amelyek megkönnyítik a pénzeszközökhöz való hozzáférést (*ilyenek pl. a technológiaátadási hivatalok, az inkubátorok, az „üzleti angyalok” hálózata, a beruházásra való készséget elősegítő programok*). A garancia- és kölcsönös garanciemechanizmusokat is támogatni kellene, különösen a KKV-k által felvehető mikro-hitelekhez való hozzáférés megkönnyítése érdekében. Az EBB és az EBA e tekintetben értékes hozzájárulással szolgálhatna.

- A különleges csoportok, mint például a fiatal vagy női, vagy a hátrányos helyzetben lévő – *az etnikai kisebbségeket is ideértve* – csoportokból származó vállalkozók felkarolása.

Különösen fontos, hogy szoros együttműködés valósuljon meg az EBA-val – *tekintve az általa az évek során kifejlesztett szakértelmet* – hogy ily módon a KKVk-at hozzájuttassák a szükséges támogatáshoz, és egyidejűleg fejlesszék az európai kockázati tőkepiacot is.

Az Európai Bizottság széleskörű társadalmi konzultációt indított³⁷ annak érdekében, hogy a pénzügyi tervről (2007–2013) szóló megállapodást követően a strukturális és kohéziós alapokra vonatkozó rendeletek tárgyalásait is a lehető leghamarabb le lehessen zárni. A társadalmi vita eredményeinek felhasználásával a Bizottság jóváhagyás céljából a Tanács rendelkezésére bocsátja majd a kohéziós politika közösségi stratégiai iránymutatásainak végső változatát 2006-ban. A stratégiai iránymutatások képezik a nemzeti stratégiai referenciakeretek alapját, amelyek viszont az általános rendelet tervezetének 25. cikkével összhangban meghatározzák a működési programokban lefektetett prioritásokat.

Az elmúlt évben az Európai Tanács Kutatási Munkacsoportjának ülésén a FP7 tervezetének előkészítése és tárgyalása során a gazdaságilag fejlett és jelentős kutatási potenciállal rendelkező tagországok³⁸ – *arra hivatkozva, hogy csak kiváló kutatási programokat szabad finanszírozni, és a korlátozott mértékben rendelkezésre álló kutatási források felhasználása nem szolgálhat semmiféle kohéziós célokat* – következetesen visszaverték a kevésbé fejlett tagországok azon próbálkozásait, hogy a FP7 költségvetéséből a tematikus alkalmazott kutatások vagy az alapkutatások körébe tartozó olyan programok is finanszírozhatóak legyenek, amelyek a kevésbé fejlett régiók felzárkóztatását (*is*) szolgálnák. A kevésbé fejlett tagországoknak – *beleértve a tíz új tagországot is* – azt azonban sikerült elérniük, hogy csekély – *554 millió euró 7 évre* – költségvetéssel a FP7 „*Kapacitások*” fejezetébe bekerült a horizontális jellegű „*Kutatási Potenciál*” elnevezésű program, amelynek elsődleges célja a kutatási potenciál felmérése és fejlesztése a legtávolabbi régiókban és a konvergencia régiókban. Sajnos számítani kell arra, hogy a következő pénzügyi előirányzat megszorításai és a FP7 eredeti költségtervének várható csökkentése miatt ez a program állandó támadásnak lesz kitéve a fejlett országok részéről a továbbiakban, akik minden bizonnyal javasolni fogják az amúgy is csekély költségvetés további csökkentését, vagy a program törlését.

A konzultációs és döntéshozatali folyamat részeként a Régiók Bizottsága 2005. november 16-án fogadta el véleményét³⁹ az Európai Bizottság tárgyi közleményéről. Bár a Régiók Bizottsága általánosságban egyetértett a stratégiai útmutatóban foglalt célokkal és eszközökkel, de emellett (i) aggodalmát hangoztatta amiatt, hogy az útmutató kizárólag a versenyképességre koncentrál, és nem tesz különbséget a konvergencia régiók és a versenyképességi régiók igényei között, (ii) úgy találta, hogy szakadék tátong az ambiciózus célok, valamint az egyes tagországok által szorgalmazott kis költségvetés között; (iii) tart attól, hogy a dokumentum használhatatlan lesz, ha a célokkal arányos anyagi forrás – *a kis költségvetés miatt* – nem áll majd rendelkezésre; (iv) kockázatosnak ítélte eltérni az eredeti kohéziós politikától, amely ma az egyik legátláthatóbb politikája az EU-nak; és

(v) elégedetlenségét fejezte ki amiatt, hogy az Európai Bizottság a tagországok nyomása miatt letett arról a szándékáról, hogy elkészíti e dokumentumnak a nemzeti lebontását is, amely lehetővé tette volna az EU céljainak, valamint a nemzetállamok céljainak koherens közelítését.

A Régiók Bizottsága véleményében többek között felhívta a figyelmet arra, hogy a (i) a kohéziós politika elsődleges célja a jövőben a tíz új tagország felzárkóztatása kell legyen; (ii) a kohéziós politika alapvető funkciója nem a legversenyképesebb régiók támogatása, hanem a regionális és lokális aránytalanságok korrekciója; (iii) a hangsúlyt a területi kohézióra kell helyezni különös tekintettel a kibővített Európára; (iv) meg kell találni a jobb egyensúlyt a versenyképesség és a területi kohézió között; (v) az EU intervenciót a periferikus és/vagy legkevésbé versenyképes régiókra kell koncentrálni; (vi) nagyobb figyelmet kell fordítani területi és a transznacionális kooperációra, valamint az Unió területi strukturálására, és az ehhez szükséges pénzügyi forrásokat biztosítani kell; és (vii) sürgősen el kell fogadni a következő pénzügyi előirányzat tervezetért, mert a tervezett útmutatóban körvonalazott célok nem valósíthatók meg egy ambiciózus és megfelelően allokált EU pénzeszközök nélkül.

A kritikai észrevételek ellenére a Régiók Bizottsága hangsúlyozta a dokumentum tartalmának fontosságát az EU kohéziós politikájának továbbfejlesztése terén a 2007-2013 közötti időszakban. Külön kiemelték a szubszidiaritás elvének alkalmazását, és azt, hogy a helyi és a regionális hatóságoknak kiemelt szerepet szánunk a stratégia kidolgozásában és a megvalósítás terén. A döntéshozó és a döntéseket előkészítő szervezetek dokumentumainak elemzése alapján azonban egyértelműen csak arra a következtetésre juthatunk, hogy a kohéziós politika, a K+F politika és a pénzügyi politika összehangolása érdekében további jelentős erőfeszítésekre van szükség.

3.7 Az Európai Technológia Intézet koncepciója

A Bizottság először a 2005-ös tavaszi jelentésében⁴⁰ vetette föl az Európai Technológiai Intézet (továbbiakban: EIT) létrehozásának szükségességét, majd az eszmecsere és a nyilvános konzultáció eredményeképpen 2006. februárjában előterjesztette az EIT-ről szóló első közleményét⁴¹.

A tavaszi Európai Tanács következtetéseiben⁴² elismerte, hogy a valamennyi tagállam számára nyitott, legmagasabb szintű hálózatokon alapuló Európai Technológiai Intézet létrehozása a felsőoktatás, a kutatás és az innováció közötti szakadék áthidalásához vezető fontos lépés, csakúgy, mint azok az egyéb intézkedések, melyek erősítik a kiváló európai kutató- és innovációs közösségek közötti hálózatépítést és szinergiákat.

Ezt követően a Bizottság tovább vizsgálta a kérdést: konzultációs célú találkozókat szervezett, ahol valamennyi fél lehetőséget kapott a javaslat és indoklása megvitatására és véleménye kifejtésére. A konzultáció igazolta a Bizottsági háttérelvezését, amely különösen három szempontot emel ki:

1. az EU tudáságazatának széttagozottságát;
2. olyan kiválóságon alapuló, új referenciamodell biztosításának szükségességét, mely a meglévő szervezeteken belül változásra ösztönöz;
3. az üzleti élet, az innováció, a kutatás és az oktatás integrálásának szükségességét.

A Bizottság szerint az EIT alkalmas eszköz lesz e három probléma kezeléséhez. A Bizottság az EIT-t a lisszaboni célok elérését szolgáló, az oktatást, kutatást és innovációt mozgósító integrált stratégia részének tekinteni. Nem csupán új szereplő e területeken, hanem az európai szintű tudásháromszöget – *oktatás, kutatás és innováció* – megtestesítő referenciamodell. Egyéb közösségi kezdeményezésektől eltérően az EIT állandó szerv, tudásüzemeltető (*knowledge operator*), nem finanszírozási mechanizmus. A tudásháromszög elemeinek egyesítésekor gyakorlati megközelítést alkalmaz és ezáltal szinergiákat hoz létre közöttük. Különösen a problémamegoldást célzó stratégiai kutatást, az üzleti élethez és az iparhoz kapcsolódó területeken pedig a végzett hallgatók továbbképzését támogatja.

A Bizottság júniusi közleményben⁴³ tájékoztatta az Európai Tanácsot a kezdeményezés jelenlegi állásáról, illetve a konzultáció során felvetett egyes kérdésekről: (i) szervezeti felépítés és irányítás, (ii) a kormányzótanács és a tudásközösségek szerepe, jellege, (iii) az EIT személyzetének státusza, (iv) a részvétel ösztönzői, stb.

Az EIT központi magjának – *mely egyértelmű, hatékony és operatív egységnek tekinthető* – jogi személyiséggel kell rendelkeznie. **Kormányzótanács** irányítja, melynek munkáját korlátozott számú személyzet támogatja. Összetételének meg kell felelni a kiválóság és függetlenség; az elszámoltathatóság; a megfelelő tudományos és vállalatirányítási ismeret; kritériumoknak valamint képesnek kell lennie a megfelelő párbeszéd kialakítására az érdekelt felekkel. A kormányzótanács meghatározza azokat a stratégiai interdiszciplináris működési területeket, melyeken belül tudásközösségeket szükséges kialakítani. E területek hosszú távú, kulcsfontosságú technológiai kihívásokat képviselnek. A kormányzótanács állapítja meg a tudásközösségek önállóságának és felelősségének szintjét is.

A szándék az, hogy az innováció kerüljön a tudásháromszög középpontjába, ne pedig a hagyományos „*folyamatvégi*” technológiaátadás. Ennek elérése érdekében az üzleti tapasztalatokat a kutatás és az oktatás valamennyi aspektusába be kell építeni.

A feladatokat – *kutatás, innováció, posztgraduális képzés* – a **tudásközösségek** végzik. A tudásközösség hálózat, integrált partnerség az egyetemek, üzleti élet és a kiváló kutatási szervezetek, tanszékek között. A tudásközösségeken belül dolgozó személyzetnek biztosítani kell az EIT, az intézet identitása és folyamatban lévő sikere iránti megfelelő elkötelezettségét a kiválasztási szakaszban.

Biztosítani akarják az EIT számára, hogy **okleveleket** és **diplomákat** adhasson ki, ami egyrészt erősíti az intézet identitását, másrészt hozzájárul, hogy nemzetközi elismertségre tegyen szert, ezáltal pedig változást ösztönző modellté váljon az európai felsőoktatásban.

A tudásközösségekben való részvétel **előnyei** a kutatást folytató egyetemek számára, hogy (i) kiegészítő lehetőségekhez (*pénzügyi forrásokhoz*) jutnak, amelyek révén gyorsabban tudnak előrehaladni olyan munkájával, amelyet korábban már stratégiaileg fontosnak ítéltek; (ii) a szoros partnerség és az üzleti szféra bevonása hatékonyabb tudásmegosztást, az innováción keresztül pedig tudásfelhasználást tesz lehetővé. A két elem ötvözése további előnyöket biztosíthat.

A vállalatokat – *a nagyobb kockázatot és bizonytalanságot képviselő területeken* – beruházásokra ösztönöznék, továbbá arra, hogy – *az eddigiektől eltérően* – közvetlenül vegyenek részt a kutatás kezdeti szakaszában. A tudásközösség oktatási tevékenysége lehetővé teszi számukra, hogy hozzájáruljanak a kutatók célirányos oktatásához.

Az üzleti szféra szoros bevonása a tudásközösség programjának meghatározásába egyrészt biztosítja számára a kutatási eredmények hasznosságát, másrészt támogatja az új kereskedelmi lehetőségek fejlesztését.

A kis- és középvállalkozások profitálhatnak a nagyobb közös humánerőforrás-bázisból, az EIT technikai szolgáltatásaiból, biztosított lenne a lehetőségük vállalkozás alapítására illetve a kiválásra, csoportosulásra, valamint a kockázati tőkéhez való könnyebb hozzáférésre.

Az EIT globális vonzerejét két fő szempont alapozhatja meg: (i) a tanfolyamok, oklevelek és kutatóprogramok akadémiai hitelessége; (ii) annak megkönnyítése, hogy a mesterképzésben részt venni vagy doktori tanulmányokat folytatni kívánó külföldi jelöltek és kutatók csatlakozhassanak az EIT-hez, az EIT pedig harmadik országok polgárait is foglalkoztathasson a tudásközösségekben.

Idővel az EIT által felügyelt szellemi tulajdonjogok kritikus tömegének megléte vonzerőt jelentene az érintett területek résztvevőinek. A szellemi tulajdonjog, a megfelelő jogalap, a finanszírozás kérdését a következő hónapokban, a jogszabály-javaslat előkészítése során vitatják meg.

A Bizottság 2006. őszén lezáruló, teljes körű hatásvizsgálatot indított, és 2006 végéig előkészíti az EIT létrehozására irányuló javaslatait. Az EIT létrehozása elsősorban a felsőoktatási szektor feladata – *így Jan Figel biztos portfóliójába tartozik* – de a kutatási, fejlesztési és innovációs vonatkozások miatt a Kutatási Munkacsoport is figyelemmel kíséri a

témát. Magyarország több alkalommal felszólalásban jelezte, valamint szándéknyilatkozatát írásban is benyújtotta, hogy szívese adna helyt az EIT központjának.

3.8 Az őssejt kutatás a viták kereszttüzeiben: Lehet-e őssejt kutatási projekteket finanszírozni a 7. Kutatási Keretprogram költségvetéséből?

Az elmúlt évtized egyik legnagyobb tudományos eredménye az a felfedezés, miszerint őssejteket⁴⁴ laboratóriumi körülmények között is lehetséges tenyészteni. Az őssejt vizsgálatára számos okból alapvető fontosságú a biológia és az orvostudomány számára. Felhasználási lehetőségei – *a reprodukciós célú felhasználáson túl* – a gyógyászat következő területein rendkívül jelentősek:

- az embrionális fejlődés vizsgálata: fejlődési rendellenességek, súlyos betegségek – *pl. rák* – kialakulásának feltárása;
- a gyógyszerek hatásmechanizmusának – *az állatkísérleteket és a klinikai próbákat megelőző* – tesztelése
- a jövő orvostudománya számára legtöbbet ígérő terület a sejtherápia vagy sejt-transzplantáció, vagyis őssejtekből kitenyésztett – *klónozott* – sejtekkel károsult sejtek és szövetek pótlása.

Megkülönböztethetünk embrionális és felnőtt szomatikus őssejteket, melyeket embrióból, felnőtt szövetből vagy a magzatszinórból (*foetalis*) izolálhatnak. Mindhárom forrásnak megvannak a maguk előnyei és korlátai az alapkutatások, illetve új, őssejten alapuló terápiákra történő potenciális felhasználásuk tekintetében. Hogy a tudomány átfogó és megbízható felfedezéseket eredményezhessen, célszerű kihasználni minden rendelkezésre álló lehetőséget/forrást.

Mindez azonban számos jogi, etikai és társadalmi kérdést vet fel. A legkényesebb terület a humán embrionális őssejt-kutatás. A vita alapkérdése, hogy emberi lénynek tekinthető-e a néhány órás vagy néhány napos megtermékenyített petesejt. Az őssejt-kutatások szabályozása világszerte eltérő. Az új etikai kérdéseket nemzeti, illetve nemzetközi és európai szinten⁴⁵ etikai bizottságok véleményezik, és tesznek javaslatot a kormányoknak a szabályozásra. Az Egyesült Államok kormánya például sem a reprodukciós, sem a terápiás célú klónozást nem támogatja, de nem is tiltja, így az őssejt-kutatások gőzerővel folynak a privát szektor finanszírozásában. Svájc 2004-ben szavazta meg azt a törvényt, amely engedélyezi a fölösleges/létszámfölötti embriókból származó őssejt terápiai célú felhasználására irányuló kutatását – reménykedve abban, hogy ezzel gyógyszeripara a világ élvonalában tud maradni.

Az Európai Unióban az elmúlt három évben egyfajta biotechnológiai „boom” alakult ki. A biotechnológia, ezen belül az őssejt-kutatás ígéretes területnek mutatkozik nemcsak a tudomány, de a gazdaság számára is, és ez a terület a lisszaboni célkitűzések elérésének fontos eszköze lehet. 2001 és 2004 között 9 uniós tagország hozott törvényt az emberi embrionális őssejt-kutatással kapcsolatban. Az **1. táblázat** a tagországok emberi embrionális őssejt-kutatás szabályozását mutatja⁴⁶:

<p>1. táblázat: Az őssejt-kutatás jogi szabályozása az EU egyes tagállamaiban</p>
--

<p>Törvényben engedélyezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - a létszámfölötti/megmaradt embriókból az embrionális őssejtek kinyerése - emberi embriók létrehozását kutatási céllal vagy őssejt kinyerése érdekében - szomatikus sejt–mag transzfer, azaz a terápiás klónozás 	<p>BE, DK, FI, FR, EL, ES, NL, SE, UK</p> <p>BE, UK</p> <p>BE, UK, SE, (talán már FI is)</p>
<p>Törvény az orvosi beavatkozással megvalósuló reprodukcióról (<i>mesterséges megtermékenyítésről</i>), amely ugyan nem tiltja a létszámfölötti embriókon végzett kutatásokat, de nem tartalmaz az emberi őssejtekre vonatkozó külön utalást</p>	<p>EE, HU, LV, SL</p>
<p>Az őssejt emberi embrióból való kinyerését tiltja, az emberi őssejt-vonalak importálását nem (<i>Németország törvényhez köti a sejtvonalak importálásának feltételeit</i>)</p>	<p>DE, IT</p>
<p>Törvény tiltja az őssejt kinyerését embrióból</p>	<p>AT, LT, PL</p>
<p>Nem rendelkezik erre vonatkozó törvényi szabályozással (<i>2005. júliusáig</i>)</p>	<p>CZ, LU, IE, MT, PT, CY, SK</p>

Az embrionális őssejtek kérdéséről kiterjedt vita folyt már az emberi szövetek és sejtek minőségéről és biztonságáról szóló irányelv (2004/23/EK) elfogadása során is. A jogalkotók felismerték, hogy jelenleg nincs konszenzus a tagállamok között abban, hogy milyen harmonizált EU-szintű határozatok hozhatók meg az embrionális őssejtek felhasználásáról vagy betiltásáról. Így a felhasználás vagy a tiltás szabályozásának nemzeti felelősségi körben kell maradnia.

Az egységes szabályozás hiányának – és egyes tagországok élénk tiltakozása - ellenére folynak őssejt-kutatások a 6. Kutatási Keretprogram (FP6) égisze alatt is. A FP6 első felhívásában a Bizottság 25 olyan projektet támogatott mintegy 160 millió euró értékben, amelyek valamilyen vonatkozásban érintik az őssejt-kutatást. Ezeknek a projektek több mint 90 %-a felnőtt szövetekből kinyert őssejtekkel foglalkozik, mindössze két program dolgozik embrionális őssejttel, illetve használ már meglévő őssejt vonalakat. A 25 projekt mindegyike gyógyászati célú őssejt-kutatás. A második felhívásban 17 őssejt-kutatással kapcsolatos projekt kapott 110 millió euró mértékű támogatást.

A FP6 megvalósítása során a Bizottság - *hasonlóan az USA intézményéhez*⁴⁷ - elhatározta egy európai sejtvonaltörvényszabályozás létrehozását. A második és a harmadik felhívásban azonban támogatható pályázat nem érkezett, ezért a negyedik felhívásban ismét meghirdetik a témát. Számos tagország – *pl. UK*⁴⁸, *SE, ES* – kezdeményezte (ös)sejtbankok létrehozását is. Az újonnan létrehozott innovatív orvostudomány⁴⁹ technológiai platformtól azt várják, hogy ösztönzést adjon ennek a szektornak, és fokozza az összes érintett fél közötti együttműködést.

A 7. Kutatási Keretprogram (FP7)⁵⁰ „*Kooperáció*” fejezetében a „*P1: Egészségügyi kutatások*” prioritás szövegtervezete támogatná a sejt kutatásokat. A Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésének jegyzőkönyvéhez azonban Ausztria, Németország, Olaszország, Málta, Lengyelország és Szlovákia különvéleményt csatolt, amelynek segítségével igyekeznek megakadályozni, hogy a FP7 költségvetéséből – *közösségi pénzből* – az általuk etikai megfontolások miatt vitatott humán embrionális őssejt kutatásokat finanszírozni lehessen. A FP7 tervezetének, valamint a „*Kooperáció*” fejezet specifikus program tervezetének tárgyalásánál a Tanács Kutatási Munkacsoportjának ülésén is élénk vita alakult ki: a tagországok előbbi csoportja következetesen és élesen ellenzi humán embrionális őssejt létrehozását bármely őssejt-kutatási célra, valamint ellenzi a más – *pl. mesterséges megtermékenyítés* – céljából létrehozott, de feleslegessé vált embriók felhasználását is őssejt-kutatás céljára. A további szigorítás megtiltáná humán embriók létrehozását kifejezetten sejt kutatás céljára, illetve kizárná annak lehetőségét, hogy humán embrionális őssejt kutatásokat a Közösség költségvetéséből finanszírozzanak. Ezzel szemben Svédország, Hollandia, Belgium, Írország, Spanyolország, az Egyesült Királyság, Finnország, Portugália és Észtország – *kisebbségi módosításokkal* – inkább a Bizottság szövegét fogadnák el, amely a FP6 gyakorlatának folytatásaként értékelhető. Ki kell emelni Portugália esetét, mert korábban a másik táborba tartozott, de gyökeresen megváltoztatta véleményét: szerintük Európának szüksége van a tudás mielőbbi megszerzésére ezen a specifikus területen is, különben a potenciális versenytársak megelőzik. Ugyancsak figyelemreméltó Írország álláspontja: bár országukban nem végeznek ilyen jellegű kutatásokat, nem szorgalmazzák a tilalom bevezetését az EU szintjén.

Mindezt megelőzően, 2002-ben a Bizottság már elfogadta az élettudományokkal és biotechnológiával foglalkozó európai stratégiát⁵¹, az elért haladásról pedig évente beszámol és összegzi az elmaradásokat. 2005 novemberében a Bizottság előterjesztette a fejlett terápiás gyógyszerkészítményekről, valamint a 2001/83/EK irányelv és a 726/2004/EK rendelet módosításáról szóló javaslatát.⁵² 2005 december közepén a Bizottság támogatásával az EFNA (*Európai Neurológiai Társaság*)⁵³ Brüsszelben megrendezte az első olyan őssejt-konferenciát, amelynek főszereplője maga a beteg, a páciens. A konferencia célja az volt, hogy a leginkább érintetteket is bevonja a jog- és politika-alkotás folyamatába, valamint hogy a nagyközönség, a közvélemény számára világosabbá tegye a kutatásokat⁵⁴.

3.9 A tudomány kommunikálása, avagy: kire tartozik?

A 2004. évi konferencia kedvező tapasztalatain felbuzdulva az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatósága 2005. november 14-én és 15-én második alkalommal rendezte meg Brüsszelben a „*Communicating European Research*” című konferenciát. Az esemény kiemelkedő fóruma volt a kutatás területén dolgozóknak, kommunikációs szakembereknek és tudományos újságíróknak. A rendezvényen közel 2100 résztvevő – *köztük projekt-koordinátorok, kutatóintézetek és a kommunikáció képviselői* – cserélt tapasztalatot saját szerepvállalásáról és próbált kidolgozni olyan közös stratégiát, amely a legalkalmasabb a kutatás eredményeinek elterjesztésére és közkinccsé tételére. A rendezvény lehetőséget adott a legfrissebb kutatási eredmények kommunikálására, valamint kutatással kapcsolatos hálózatok (*networks*), média-társaságok, szerkesztőségek és információs és kommunikációs szolgáltatók bemutatására is. A rendezvény egyik – *cseppet sem mellékes* – célja a következő, az Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramja kommunikációjának előkészítése volt.

Janez Potočnik, az Európai Bizottság kutatási biztosa megnyitóbeszédében hangsúlyozta: „*A tudás megfelelő kommunikálása több mint prioritás: kötelesség!..... A tudománynak méltó helyet kell biztosítani a közsférában. Mélyíteni kell a társadalmi köztudatban a tudósok szerepének jelentőségét, és biztosítani, hogy a kutatók hozzáférjenek olyan eszközökhöz, melyek lehetővé teszik, hogy közkinccsé váljon munkájuk....*”

A rendezvényen Magyarország két kiállítással mutatkozott be: „*Magyarország az FP6-ban – Hogyan hívjuk fel a figyelmet az új tagállamok kutatási potenciáljára*”⁵⁵; illetve a „*TrainNet Future – Továbbképzési hálózatok: nemzeti kapcsolattartóknak és az élelmiszerminőséggel és biztonsággal foglalkozó szervezetek számára*”⁵⁶, amelyeket a Tudományos és Technológiai (TÉT) Alapítvány szervezett.

Az elhangzott előadásokról, állásfoglalásokról és nyilatkozatokról részletes információ áll rendelkezésre a konferencia honlapján⁵⁷.

4 Az Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramjának (2007-2013), valamint az Atomenergia Közösség (Euratom) 7. Keretprogramjának előkészítése

A beszámolási időszakban tovább folytatódott a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013), valamint a 7. Euratom Kutatási Keretprogram (2007-2011) előkészítése. A különböző jogi alapok miatt a kutatási keretprogram az együttdöntési eljárás, a nukleáris kutatási keretprogram pedig konzultációs eljárás hatálya alá esik.

4.1 A 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013)

Az Európai Unió következő kutatási keretprogramja (FP7) tervezetének eredeti vitaanyagát⁵⁸ 2005. április 6-án fogadta el és bocsátotta vitára az Európai Bizottság. Ebben a vitaanyagban a Bizottság a 6. Kutatási Keretprogram (FP6) költségvetésének megduplázását tervezte, és a FP7 időtartamát a következő pénzügyi előirányzat időszakához (2007-2013)⁵⁹ igazította. A következő időszakban FP6 tematikus prioritásai folytatódnak majd, de új prioritásként jelenik meg a biztonsági kutatás. A FP6 korszerűsített eszközeit továbbra is alkalmazni fogják, de új eszközöket (*pl. közös technológiai kezdeményezés, megosztott kockázatvállalás, stb.*) is bevetnek. Új elem az is, hogy a FP7 keretében jelentős összeget fognak alapkutatási célokra fordítani, az előző keretprogramok kizárólag csak alkalmazott kutatásokat finanszíroztak. A pályázatok eljárásrendjét és a részvétel szabályait lehetőség szerint egyszerűsíteni fogják, és ennek keretében a menedzsmentet (*részben*) külső szervezetekre (*ügynökségekre*) bízzák majd. A FP7 tervezetének négy fő fejezete van, ezek a (i) KOOPERÁCIÓ, az (ii) IDEÁK, (iii) EMEBEREK és a (iv) KAPACITÁSOK.

4.1.1 FP7 KOOPERÁCIÓ

Ez a fejezet tartalmazza a tematikus prioritásokat. A tematikus prioritások keretein belül a korábbi keretprogramok gyakorlatához hasonlóan – *a specifikus programokban, valamint a részvétel szabályait rögzítő dokumentumban meghatározott módon* – pályázati felhívások alapján lehet majd kutatási támogatásokat elnyerni:

- P-1 Egészségügyi kutatások
- P-2 Élelmezés, mezőgazdaság és biotechnológia
- P-3 Információs és kommunikációs technológiák
- P-4 Nano-tudományok és nano-technológiák
- P-5 Energiakutatás
- P-6 Környezet- és klímaváltozás
- P-7 Közlekedés
- P-8 Társadalomtudományok és közgazdaságtudomány
- P-9 Űrkutatás és biztonsági kutatások

Az **egészségügyi kutatások** első fejezete az „*Eszközök és biotechnológiák az egészségért*”, ezen belül a (i) a bio-gyógyszertani kutatásokat gyorsítani kívánják az adatszolgáltatás, a

szabványosítás, elemzés elmélyítésével és fejlesztésével, (ii) a felismerés, diagnózis és monitoring eszközeit és technológiáit fogják fejleszteni, különös tekintettel a non-invazív módszerekre; (iii) kiemelten kutatják a biológiai markereket, módszereket és modelleket, ideértve a szimulációt, a gyógyszerészeti genomikát és a célzott eszközöket is; és (iv) az innovatív gyógyászati eszközöket és technológiákat fejlesztik. A második „*Kutatás az emberi egészségért*” fejezet keretében kiemelt téma lesz (i) a biológiai adatok és eljárások integrációja; (ii) az agykutatás, öröklött betegségek, emberi fejlődés, öregedés; (iii) a fertőző betegségek terén végzett kutatások, valamint (iv) a súlyos betegségek területén végzett kutatások (*rák, érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség, ritka betegségek, stb.*). A harmadik „*Az európai polgárok egészségvédelmének optimalizálása*” című fejezetben a következő témák kapnak majd kiemelt figyelmet: (i) klinikai eredményből klinikai gyakorlat; (ii) minőség, hatékonyság, szolidaritás az egészségügyi rendszerekben; (iii) a populáció változásainak elemzése; (iv) a gyógyszer-szektor kihívásai.

Az **élelmiszer, mezőgazdasági és biotechnológiai kutatások** homlokterében (i) a termőföldről, erdőből és vízi környezetből származó biológiai források fenntartható termelése és menedzsmentje; (ii) az élelmiszer, egészség és jólét; valamint (iii) az élet- és biotechnológiai tudományok a nem-élelmiszer jellegű termékek és eljárások fenntarthatóságáért (*pl. bioenergiát termelő biomassza, stb.*) témák fognak állni.

Az **információs és kommunikációs technológiák** prioritás első „*Technológiai pillérek*” című fejezetében a (i) nano-elektronika, fénykvantum fizika, és integrált mikro/nano-rendszerek; (ii) a mindenütt jelenlévő és határtalan kapacitással rendelkező kommunikációs hálózatok kialakítása; (iii) beépített számítógépes rendszerek, számítások és ellenőrzés; (iv) szoftverek és grid rendszerek: megbízhatóság és hitelesség; (v) tudás, tanulás és a kognitív rendszerek; (vi) szimuláció, vizualizáció, interaktivitás és kevert valóságok témáinak kutatását tervezik. Az „*Új perspektívák az információs technológiákban*” címszó alatt a technológiai fejlődés és a tudásbázis növekvő kihasználása érdekében fognak kutatásokat folytatni, beleértve a miniatürizációt, valamint a megismerés biológiai és idegi alapjaira építve az élővilág modellezését és szimulációját. A „*Multitechnológia, multi-diszciplináris integráció*” fejezetben a (i) a személyes környezet, (ii) az otthoni környezet, (iii) a robotikai rendszerek, és (iv) az intelligens infrastruktúrák lesznek a kiemelt témák. Az „*Alkalmazási pólusok*” fejezet (i) a társadalmi kihívásokat szolgáló ICT (*egészségügy, hátrányos helyzetűek, mobilitás, környezetvédelem, kormányzatok*); (ii) a személyes fejlődést és a kreativitást szolgáló ICT (*média és szórakoztatás, tanulás, kultúra*); (iii) az üzleti világot és az ipart szolgáló ICT (*szervezés és munka, gyártási technológiák, miniatürizáció*); (iv) az igazságszolgáltatást és a hitelességet szolgáló ICT (*számítógépes bűncselekmények ellen védő rendszerek, többszörös azonosító rendszerek, felhatalmazás*) témákat foglalja össze. „*Jövőbeni és feltörekvő új technológiák*” címszó alatt a tudás peremén frontokat áttörő kutatási programokat terveznek radikálisan új koncepciók alapján (*tartalom, rendszerek és mesterséges intelligencia*).

A **nano-tudományok és nano-technológiák** tematikus prioritás „*Nano-tudományok, nano-technológiák*” fejezetének keretében (i) a dimenziótól, a mérettől és a geometriától függő jelenségek és interfész; (ii) alkalmazások (*biotechnológia, gyógyszer, környezetvédelem*); (iii) a nano-technológiák integrációja (*nano-motorok és nano-rendszerek*); (iv) a „nano” dimenzió teljes rendszerének jellemzése és működtetése; (v) a nano-technológiák hatása a környezetre és az emberi egészségre; (vi) metrológia, nevezéktan és szabványok; (vii) nano-elektronika (*beleértve a molekuláris/polimer elektronikát is*) lesznek a kutatott témák. Az „*Új anyagok*” fejezet témái: (i) un. „*tudással rendelkező*” új anyagok; (ii) az anyagok molekuláris

szintű értékeinek kontrollja; (iii) anyagtervezési mérnöki módszerek (*material engineering*); (iv) újrahasznosíthatóság és környezetvédelmi megfelelés; (v) a „nano”, a „molekuláris” és a „makro” szintek integrációja a vegyipari és az anyag-előállítási eljárásokban; és (vi) új nano-anyagok, bio-anyagok és hibrid anyagok. A miniatűr technológiák terén „*Új termelési rendszerek*” című fejezet keretében (i) magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások előállítása; (ii) új ipari paradigma kifejlesztése és bizonyítása; (iii) rugalmas és adaptív termelési eljárások egyedi előállításhoz; (iv) forrás-hatékony, környezetbarát, fenntartható termelési eljárások; (v) intelligens szenzor technológiák és irányítási eljárások; (vi) digitális és virtuális termelési, modellezési és szimulációs eszközök; (vii) új generációs tervezési eszközök az új technológiák integrálásához; (viii) együttműködésben (*networking*) végzett globális termelés és (ix) tudás-intenzív termékek és eljárások témákra lehet majd pályázni.

Az **energia kutatások** homlokterében a (i) hidrogén energia és üzemanyag cellák; (ii) elektromos áram előállítása megújítható erőforrásokból; (iii) üzemanyag előállítása megújítható erőforrásokból; (iv) közel nulla káros anyag kibocsátású erőművek; (v) intelligens energiahálózatok; (vi) energia megtakarítás és energia hatékonyság valamint (vii) a tudás az energiapolitika szolgálatában kutatási témák állnak majd.

A **környezetvédelem és klímaváltozás** tématerület kiemelt témái (i) a környezetre és az időjárásra nehezedő nyomás, hatások és visszacsatolás; (ii) a környezet és egészség; (iii) a természeti erőforrások megőrzése és fenntartható használata; (iv) a tengeri környezet fejlődése; (v) a környezeti technológiák; (vi) a természeti veszélyforrások: megértés és megelőzés; (vii) az előrejelzési módszerek és értékelési eszközök; valamint (viii) a Föld megfigyelése lesznek.

A **közlekedési kutatások** prioritás két nagy fejezetre tagolódik. Az „*Aeronautika és légi közlekedés*” fejezet kutatott témái (i) a légi közlekedés „*kizöldítése*”; (ii) az időhatékonyság növelése; (iii) a biztonság és az utasok megelégedettségének biztosítása; (iv) a költséghatékonyság növelése; (v) a biztonság garantálása; és (vi) a jövő légi közlekedésének felfedezése lesznek. A „*Felszíni közlekedés (vasút, közút, vízi)*” fejezet kiemelt témái (i) a mobilitás biztosítása; (ii) a felszíni közlekedés „*kizöldítése*”; (iii) a biztonság javítása; és (iv) a versenyképesség megerősítése.

A **társadalomtudományok és közgazdaságtudomány** prioritás keretében kutatott témák lesznek (i) a növekedés, foglalkoztatás és versenyképesség a tudásalapú gazdaságban; (ii) a gazdasági, szociális és fenntarthatósági célok összehangolása Európában; (iii) a legfontosabb trendek a társadalomban és azok kihatásai; (iv) Európa a világban: a változások megértése; (v) az állampolgár az Európai Unióban; (vi) a társadalmi, gazdasági és tudományos indikátorok; és a (vii) hosszabb távú előrejelzések.

Az **űr kutatás és biztonsági kutatások** prioritás „*Űrlétesítmények az európai társadalom szolgálatában*” című fejezetébe a (i) GMES: Globális Környezetvédelmi és Biztonsági Megfigyelő Rendszer; a (ii) Galileo: európai műholdas navigációs rendszer; (iii) az innovatív műholdas kommunikációs szolgáltatások; és az (iv) űrlétesítmények biztonságát garantáló eszközök kutatása tartozik majd. A „*Kutatás-fejlesztés az űr alkalmazások szolgálatában*” című fejezetet az (i) űrszállítási technológiák: az európai űr szektor függetlensége; (ii) űrtudományok: az univerzum szerkezete, élet a világűrben, stb.; és (iii) a világűr felfedezése és az ehhez kapcsolódó technológiák című kutatási témák alkotják majd. A „*Biztonsági kutatások*” körében (i) a határok biztonsága; az (ii) egyének biztonsága; (iii) létesítmények és infrastruktúrák biztonsága; (iv) a biztonság helyreállítása krízishelyzet

esetén; (v) biztonsági rendszerek integrációja és inter-operabilitása; (vi) biztonság és társadalom; valamint (vii) a biztonsági kutatások koordinációja és strukturálása témák tartoznak majd.

Az előbb részletezett prioritásokat un. **horizontális eszközök** szövik majd át, amelyek sajátos eszközeikkel segítik majd a tematikus fejezetek kutatási céljainak megvalósítását: (i) kollaboratív projektek és hálózatok; (ii) közös technológiai kezdeményezések (JTI); (iii) nemzeti kutatási programok koordinációja a Szerződés 169.§-a alapján; valamint (iv) a nemzetközi kooperáció harmadik országokkal (INCO).

4.1.2 FP7 IDEÁK

Célja frontokat áttörő, radikálisan új gondolatokat felvető, kreatív kutatási projektek támogatása az alapkutatások területén. Az alapkutatások egy független és autonóm Európai Kutatási Tanács (ERC) koordinálása és felügyelete alatt folynak majd, a Tudományos Tanács döntéseit pedig egy erre a célra létrehozott szervezet (*dedicated implementing structure*) valósítja meg. Az Európai Bizottság feladata az ERC integritásának és autonómiájának biztosítására korlátozódik. Az egyéni kutatócsoportok nemzetközi versenyében szakmai bírálat (*peer review*) alapján kiválasztott kiváló kutatási projektek nyerhetnek el anyagi támogatást.

4.1.3 FP7 EMBEREK

A kutatói mobilitást a folytatódó *Marie Curie* akciók a következő öt program keretében fogják támogatni: (i) Bevezető képzés (*integrált tréning*) fiatal kutatók számára; (ii) Élethosszig tartó tanulás és kutatói karrier (*interdiszciplináris, multi-diszciplináris és szektorok közötti mobilitás*); (iii) Az ipar és a tudomány együttműködésének elősegítése; (iv) Nemzetközi dimenziók: európai kutatók külföldi ösztöndíjainak és külföldi kutatók európai kutatásainak elősegítése; (v) Specifikus akciók: egy valós európai kutatói munkaerőpiac kialakítása a mobilitás és a kutatói karrier elősegítésével.

4.1.4 FP7 KAPACITÁSOK

E fejezet keretében a következő hét program az európai kutatási és innovációs kapacitások fejlesztését, valamint ezek optimális használatát fogja biztosítani: (i) Kutatási infrastruktúrák; (ii) Kutatás a KKVk által, valamint a KKVk számára; (iii) A Tudás Régiói; (iv) Kutatási potenciál; (v) Tudomány a társadalomban; (vi) A kutatópolitikák koherens fejlesztése; (vii) Specifikus akciók a nemzetközi kooperációban.

A Bizottság tervezetében a jelenlegi kutatási ráfordítások megduplázását irányozta elő (**2.1 táblázat**). A költségvetés több mint 60%-át az együttműködésben végzett alkalmazott kutatásokra, 16%-át alapkutatásokra fordítanák.

2.1 táblázat: A 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) tervezett költségvetése (millió euró)											
		P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9/10	Összesen
1	KOOPERÁCIÓ	8317	2455	12670	4832	2931	2535	5940	792	3960	44432
2	IDEÁK										11862
3	EMBEREK										7129
4	KAPACITÁSOK										7486
	Kutatási infrastruktúrák										3961
	Kutatás a KKVk számára										1901
	A Tudás Régiói										158
	Kutatási Potenciál										554
	Tudomány a társadalomban										554
	Nemzetközi együttműködés (INCO)										358
5	Közös Kutatóközpont (JRC)										1817
	Mindösszesen										72726

4.2 A 7. Euratom Kutatási Keretprogram (2007-2011)

Az **Euratom 7. Kutatási Keretprogramját** jogi konzekvenciák miatt most csak 2011-ig lehet tervezni, de ezt meg fogják hosszabbítani 2013-ig, hogy szinkronban legyen a FP7-tel. A nukleáris kutatások céljára valamivel több mint 3 milliárd eurót irányoztak elő a 2007-2011 közötti időszakra (**2.2 táblázat**). A Keretprogramban két tematikus prioritás fogja szolgálni a nukleáris kapacitások békés célú fejlesztését:

- (i) **Fúziós energiakutatások:** célja kifejleszteni egy új technológiát egy biztonságos, fenntartható, környezetbarát és gazdaságos energiaforrás kihasználása érdekében (ITER)
- (ii) **Hasadó energiával kapcsolatos kutatások, valamint a sugárzás elleni védelem:** a maghasadással előállítható energia biztonságos használata és kiaknázása, valamint a sugárzó anyagok ipari és egészségügyi célú felhasználása

2.2 táblázat: Az Euratom 7. Keretprogramjának (2007-2011) tervezett költségvetése (millió euró)		
	Programok	Összesen
1	Fúziós energia kutatások	2159
2	Hasadó energia kutatások	394
3	JRC nukleáris kutatásai	539
	Mindösszesen	3092

A Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramjának, valamint az Euratom 7. Keretprogramjának tervezetét az Európai Tanács és az Európai Parlament közös döntési eljárás⁶⁰ keretében hagyja jóvá. A Keretprogramok, valamint a Specifikus Programok, továbbá a Részvétel Szabályainak tervezetét 2006-ban el kell fogadni ahhoz, hogy a program megvalósítása 2007 januárjában megkezdődhessen.

A Bizottság 2005. szeptember 9-én fogadta el és terjesztette elő a Keretprogram négy fejezete, a Kooperáció programhoz⁶¹, az Ötletek programhoz⁶², az Emberek programhoz⁶³ és a Kapacitások programhoz⁶⁴ tartozó egyedi programok tervezetét, továbbá a Központi Kutatóintézet nukleáris kutatásainak⁶⁵, valamint nem-nukleáris kutatásainak egyedi programját. Ugyanezen a napon fogadták el a 7. Euratom Kutatási Keretprogram egyedi programjának tervezetét⁶⁶ is. Az egyedi programokat az Európai Tanács és az Európai Parlament konzultációs eljárás keretében fogadja el.

A Kutatási Keretprogramban való részvétel szabályainak tervezetét⁶⁷ a Bizottság 2005. december 23-án fogadta el, ez a dokumentum azonban együttdöntési eljárás keretében lesz elfogadva.

4.3 A Keretprogramok tervezetének döntés előkészítő munkája

A 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013), valamint az Euratom 7. Kutatási Keretprogramjának (2007-2011) a luxembourgi elnökség idején a Kutatási Munkacsoport, valamint az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport számos alkalommal tárgyalta, és elkészítették a „Kooperáció” és az „Emberek” fejezeteinek elnökségi kompromisszumos szövegtervezetét. A brit elnökség idején a munkacsoportok befejezték az „Ötletek” és a „Kapacitások” fejezetek tárgyalását, és az elnökség a kompromisszumos szövegtervezetet – *a költségvetés fejezet kivételével, mert ennek számai még nem ismertek* – részleges általános megközelítésről szóló megállapodás elérése céljából tűzte a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-29-i brüsszeli ülésének napirendjére.

A Versenyképességi Tanács ülésén a kis- és középvállalkozások (KKVk) részvételének elősegítését valamennyi ország fontosnak tartotta, de a tagországok egy csoportja (*Belgium, Csehország, Németország és Hollandia*), valamint a Bizottság nem értettek azzal egyet, hogy ennek céljából a „Kooperáció” fejezet költségvetésének 15%-át a KKVk részére különítsék el. A vita során több ország megerősítette korábbi véleményét és elfogadta az elnökség szövegtervezetét, és a jelzett négy tagország végül is feloldotta fenntartását.

Az Európai Kutatási Tanács (ERC) végrehajtó szervezetének kérdésében valamennyi tagország egyetértett azzal, hogy a gyors megvalósítás érdekében először Végrehajtó Ügynökség formájában a Szerződés 166(3)-a alapján hozzák létre a szervezetet. Hat ország – *köztük Magyarország* – azonban fontosnak tartotta, hogy azt még lehetőleg 2009 előtt alakítsák át ezt egy – *a 171.§ alapján működő* – független szervezetté, amely tényleges autonómiát biztosít Kutatási Tanács működéséhez. Magyar javaslatra végül is a Tanács azzal a módosítással fogadta el az elnökségi szövegtervezetet, hogy a szervezetet amint lehetséges **át kell alakítani**, ha ezt a független szakértői értékelés indokoltnak tartja.

Az elnökség által beterjesztett újabb módosító javaslatok segítségével sikerült konszenzusra jutni a Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF), valamint az Euratom keretprogramban lévő különvélemények tárgyában. Ausztria, Németország, Olaszország, Málta, Lengyelország és Szlovákia egy nyilatkozat csatolását kérte a tanácsülés jegyzőkönyvéhez arról, hogy súlyos etikai fenntartásaik vannak, és ezért nem fogadják el azt, hogy humán embrionális őssejt kutatásokat közösségi forrásokból finanszírozzanak.

Az előkészítő munkát nagymértékben hátráltatta, hogy a következő pénzügyi előirányzat elfogadása súlyos késedelmet szenvedett. Bár az Európai Tanács 2005. december 15-16-i brüsszeli ülésén az állam- és kormányfők politikai megállapodásra jutottak a 2007–2013 közötti pénzügyi tervről, de a kiadások felső határa lényegesen alacsonyabb lett a Bizottság által eredetileg javasoltnál. Az így elért konszenzus legfeljebb 862,3 milliárd euró kötelezettségvállalási előirányzatot jelentett az időszak egészére nézve, ami az Európai Unió (EU-27) bruttó nemzeti jövedelmének mindössze 1,045%-át jelenti. Az Európai Parlament végül – *kiharcolta a költségvetés 4 milliárd euróval történő növelését* – csak 2006. május 17-i strasbourggi ülésén hagyta jóvá a költségvetést, de egyúttal kiharcolta az Európai Beruházási Bank (EIB) tartalékainak megemelését is, ami további 2,5 milliárd euró kedvezményes hitel kihelyezését teszi lehetővé. A költségvetés növeléséből a 7. Kutatási Keretprogram költségvetése mintegy 300 millió euróval részesedik, de a kutatás és az innováció szempontjából nem kevésbé fontos az EIB tartalékalapjának megemelése sem: a kedvezményes hitelekből a kutatás-fejlesztési projektek 1 milliárd euróra, a kis- és középvállalkozások pedig a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) révén szintén 1 milliárd euróra számíthatnak.

A Versenyképességi Tanács 2715. brüsszeli ülésén 2006. március 13-án a miniszterek tájékoztatást hallgattak meg és véleményt cseréltek a 7. Kutatási Keretprogram specifikus programjainak, valamint a részvétel szabályainak előkészítéséről.

A humán embrionális őssejt kutatásokkal kapcsolatban a különvéleményen lévő országok (*Németország, Olaszország, Málta, Ausztria, Lengyelország és Szlovákia*) gyakorlatilag megismételték álláspontjukat, miszerint további tiltásokat vezetnének be a FP6 gyakorlatához képest. Ezzel szemben a tagországok jelentős része el tudná fogadni a Bizottság javaslatát, hogy az őssejt kutatási projektek a FP6 gyakorlatához hasonlóan különös elővigyázatossággal legyenek előkészítve, de ezek finanszírozását nem zárják ki a FP7-ből. Az egymással szembenálló csoportok véleménye a vita során nem közeledett egymáshoz. Magyarország akkor tartja támogathatónak a Keretprogramból a humán embrionális őssejt kutatásokat, ha azokat a nemzetközi konzorcium tagjainak országaiban működő etikai bizottságok véleményezik és jóváhagyják.

A Bizottság tájékoztatást adott arról, hogy a FP7 keretében a Programbizottságokat nem kívánja megszüntetni, sőt stratégiai szerepet szán nekik, és vállalja, hogy rendszeres információt ad rajtuk keresztül a tagországoknak a FP7 végrehajtásáról. A Programbizottságok jogosítványai közül azonban a szimplifikáció jegyében a jövőben törölni szeretnék azt a gyakorlatot, hogy formálisan jóváhagyják a finanszírozásra kerülő projektek listáját a konzorciumi szerződések megkötése előtt. A Bizottság szerint ezzel mintegy három hónap idővesztés lenne megtakarítható, és az elmúlt években még egyetlen egy alkalommal sem tettek érdemi észrevételt a listákra, tehát valóban formai döntésről van szó. Valamennyi tagország igényli a rendszeres és alapos tájékoztatást, de a tagországok nagyobb része – *az átláthatóság jegyében* – nem akar lemondani arról a lehetőségről, hogy fontos esetben észrevételt tehessen, mielőtt a kiválasztott projektek finanszírozásra kerülnek. A felek

álláspontja a vita során nem közeledett egymáshoz.

A részvétel szabályainál a Bizottság szeretné megszüntetni az addicionális (AC) költségmodellt, amellyel a tagországok egy csoportja nem ért egyet: szerintük az egyetemek számlakezelési és könyvelési rendszere még sok országban nem teszi lehetővé az analitikus nyilvántartást, ezért szükség van az AC modell átmeneti periódusának kiterjesztésére a FP7 időszakára.

Az Európai Kutatási Tanács végrehajtó szervezetének függetlenségét szorgalmazó országok fenntartották álláspontjukat, sőt Dánia azt javasolta, hogy ennek vezetőjét a Bizottság a Tudományos Tanáccsal egyetértésben nevezze ki. Az elnök az egyetértési jog helyett a „*taking into account the view of the Scientific Council*” kompromisszumos megfogalmazást javasolta, és egyenként felkérte a különvéleményen lévő tagországokat, hogy nyilatkozzanak ennek elfogadásáról. Az érintett tagországok valamennyien - köztük Magyarország - hangsúlyozták kompromisszumkészségüket, de kijelentették, hogy a szövegtervezet tanulmányozásához több időre van szükségük. A Bizottság szintén tanulmányozni fogja a javaslatot, de továbbra is úgy véli, hogy a vonatkozó jogszabályok és eljárásrend nem teszik lehetővé az egyetértési jog megadását a Tudományos Tanácsnak, legfeljebb konzultációról lehet szó.

A vita végén az elnök a függőben maradt kérdések (*pl. a humán embrionális őssejt kutatások finanszírozása, az ERC igazgatójának és vezető munkatársainak kinevezése, a Programbizottságok hatásköre, stb.*) vitáját visszautalta a munkacsoportok hatáskörébe. Ekkor még volt remény arra, hogy a 7. Keretprogram dokumentumait sikerül első olvasatban elfogadtatni.

Az Európai Parlament Jerzy Buzek (EPP-ED) lengyel képviselőt 2005. március 31-én kérte fel jelentés készítésére a 7. Kutatási Keretprogramról, valamint a 7. Euratom Kutatási Keretprogramról. Előbbi ügyben a Parlamentnek együttdöntési jogosítványa van, míg a nukleáris kutatási keretprogram esetében az eltérő jogi alap – *lásd Euratom Szerződés* – miatt a Parlamentnek csak konzultatív szerepe van. Az Európai Parlament ITRE Bizottsága 2006. május 30-i ülésén elfogadta a 7. Kutatási Keretprogramról szóló – *több mint 1 300 módosító javaslatot összefoglaló* – jelentést, és szavazásra felterjesztette a Parlament 2006. június 15-i plenáris ülésére.

A Versenyképességi Tanács 2006. április 22-i grazi informális ülésén Potočnik biztos előzetes tájékoztatást adott a minisztereknek arról, hogy a 7. Kutatási Keretprogram költségvetése várhatóan 50,183 milliárd, az Euratom Keretprogram költségvetése pedig 4,061 milliárd euró lesz, valamint a Parlament javaslata alapján a FP7 további mintegy 300 millió euróra számíthat. Bár a Bizottság eredeti előterjesztésben az Unió kutatási ráfordításainak megduplázását irányozta elő az előző időszak bázisán, ez a terv sajnos a következő pénzügyi előirányzat lefaragása miatt megghiúsult. A kutatási szektor azonban mégsem tekinthető vesztesnek, hiszen az előző időszakhoz képest mintegy 75%-kal fognak növekedni a kutatási ráfordítások. A miniszterek megvitatták a költségvetéssel kapcsolatos kérdéseket. Magyarország a 300 millió euró többletet a kooperáció, a kutatási tanács és mobilitási programra javasolta elosztani hangsúlyozva, hogy mind a kezdő, mind a tapasztalt kutatók mobilitását ösztönözni kell az európai és nemzeti intézményeknek, és a mobilitásnak kétirányúnak kell lennie.

A Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i brüsszeli ülésén elfogadta a 7. Kutatási Keretprogram részvétel szabályai tervezete, valamint a 7. Kutatási Keretprogram tervezete általános megközelítésének szövegét, bár utóbbival kapcsolatban Franciaország fenntartást jegyeztetett be az ülés emlékeztetőjébe. Ausztria különvéleménye miatt nem sikerült megállapodást elérni az Euratom 7. Kutatási Keretprogram tervezet általános megközelítése tárgyában.

A Versenyképességi Tanács meghallgatta és vita nélkül jóváhagyólag tudomásul vette a Bizottság tájékoztatóját az egyetemek korszerűsítési programjának végrehajtásáról. Az egyetemek kulcsszerepet töltenek be a jövőben, ezért mélyreható szerkezetátalakításra és korszerűsítésre van szükség, hacsak Európa nem akarja elveszíteni a globális oktatási, kutatási és innovációs versenyt. A szükséges szerkezetátalakítás és korszerűsítés végrehajtásához valamennyi résztvevő összehangolt fellépésére van szükség. A tagállamoknak a növekedésről és foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatások és nemzeti reformprogramjaik végrehajtása során meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket az egyetemekkel kapcsolatban, beleértve az irányítást, a valódi autonómia megadása, az elszámoltathatóság, az innovációs képességek, a felsőoktatáshoz való hozzáférés és a felsőoktatási rendszerek a képességekkel szembeni új elvárásokhoz történő igazításának aspektusait.

Az egyetemeknek stratégiai szempontú döntéseket kell hozniuk, és finanszírozási alapjaik kiterjesztése érdekében belső reformokat kell véghezvinniük, megerősítve kiválósági területeiket és fejlesztve versenyhelyzetüket. Az átalakításokhoz elengedhetetlen az üzleti közösséggel és más potenciális partnerekkel kialakított strukturált partneri kapcsolat. A Bizottság a lisszaboni program végrehajtásával, a szakpolitikai párbeszéddel és a kölcsönös tanulással járulhat hozzá e célokhoz, különösen az „*Oktatás és képzés 2010*” munkaprogram keretében, valamint a tagállamoknak és az egyetemeknek a korszerűsítési tevékenységhez nyújtott pénzügyi támogatás révén. A Bizottság felkéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy világos üzenetet fogalmazzanak meg az EU az egyetemeken szükséges szerkezetátalakítás és korszerűsítés iránti eltökéltségéről, és hogy kérjenek fel minden érintettet a szükséges lépések azonnali megtételére.

A Versenyképességi Tanács meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a Bizottság tájékoztatóját a nemzetközi fúziós termonukleáris kísérleti reaktor (ITER) program megvalósításának tervezett lépéseiről és ütemtervéről. A Bizottság előkészíti az európai jogi személy létesítését szolgáló megállapodást Barcelona székhellyel az Euratom egyezmény jogi alapján közös vállalkozás (*Joint Undertaking*) formájában, és rövidesen Tanács elé terjeszti döntésre. Tavaly december közepén Cadarache-ban hivatalosan megnyitották a létesítmény helyszínét, és Ikeda címzetes főigazgató is megkezdte munkáját idén márciusban. Javaslatot tettek az első főigazgató-helyettes személyére, továbbá megkezdtek a menedzsment szervezetének kialakítását és személyzetének feltöltését. A Japánnal megkötött külön egyezmény (*Broader Approach*) megvalósításának jogi alapjairól folyó tárgyalások várhatóan június közepén befejeződnek, ezt követően a Bizottság előterjesztést fog tenni a Tanácsnak a megállapodások jóváhagyására és a végrehajtó szervezetek megalakítására.

Az Európai Parlament 2006. június 15-i plenáris ülésén szavazott a módosító javaslatokról, és az ITRE Bizottságban korábban tárgyalt több mint 1 300 módosító javaslat közül csak 315 indítvány maradt állva. Ezen kívül 7 újabb módosító indítványt szavaztak meg, így nyilvánvalóvá vált, hogy a 7. Kutatási Keretprogram szövegét nem lehet első olvasatra elfogadni. Az elfogadott módosító javaslatok többsége nem áll szöges ellentétben a Bizottság

előterjesztésével és a tagországok álláspontjával, de háromoldalú megbeszélések során szükség van az álláspontok közelítésére.

A parlamenti képviselők a Bizottsággal szemben a Tanács véleményét támogatták a biztonsági kutatások tárgyában: javasolják különválasztani az úrkutatástól, és így a tematikus kutatások prioritásainak száma tízre növekedne a Kooperáció programban. A tíz prioritás között képviselők az egészségügyi kutatások és az energiakutatások jelentőségét hangsúlyozták. A képviselők továbbá azon tagországok véleményével értettek egyet, amelyek fontosnak tartják a Kooperáció program költségvetésének 15%-át a kis- és középvállalkozások számára fenntartani. Tekintettel az új Keretprogram hét éves időtartamára, a Parlament nem egy, hanem két időközi értékelést tart szükségesnek, 2009-ben és 2011-ben.

A Parlament több módosító javaslata foglalkozik az alapkutatásokkal, valamint az azt menedzselő Európai Kutatási Tanáccsal (ERC). A képviselők a Bizottsággal szemben Magyarország és más tagországok véleményét támogatják: az ERC végrehajtó szervezetét először végrehajtó ügynökség formájában kell megalakítani, amit azután át kell alakítani egy független szervezetté.

Az Európai Parlament a humán embrionális őssejtek kutatásával kapcsolatban – *a Jogi Bizottság nemrégén nyilvánosságra hozott véleménye ellenére* – módosító javaslataival egyértelműen liberális álláspontot képvisel: 284 szavazattal 249 ellenében és 32 tartózkodás mellett javasolja az ilyen jellegű kutatásoknak a támogatását a Keretprogram költségvetéséből a kutatási tervezetek szigorú egyedi elbírálása alapján. Egyébként a humán embrionális őssejtek kutatásának a keretprogramból történő finanszírozását ellenző tagországok szavazatainak száma időközben – *Olaszország kiválása miatt* – 91-re csökkent, így akár a legkisebb ország kiválása is már a blokkoló kisebbség összeomlásához vezethet.

A Bizottság – *a költségvetés végleges keretei között, valamint a Parlament módosító javaslatainak ismertetében, a konszenzuseresés szándékával már beépítve azokat a javaslatokat, amelyeket el tud fogadni* – módosított előterjesztését 2006. június 28-án fogadta el, és küldte meg a Tanácsnak és a Parlamentnek. A módosított tervezetben a FP7 költségvetése az eredetileg tervezettről 50 521 millió euróra csökken, az Euratom kutatási keretprogram költségvetése pedig 2 751 millió euró lesz. A módosított tervezet részletes feldolgozása áthúzódik a következő beszámolási időszakra.

A Versenyképességi Tanács által elfogadott általános megközelítés szövegének, a Bizottság módosított előterjesztésének, valamint az Európai Parlament módosítási javaslatainak egybevetése során nyilvánvaló vált, hogy első olvasatban nem lehetséges a Keretprogramok szövegének elfogadtatása, hanem szükség van az álláspontok közelítésére háromoldalú megbeszélések során. A második olvasatra a Parlament őszi ülészakájának keretében kerülhet sor, de még a nyári szünet előtt meg kell kapniuk a Tanács véleményét ahhoz, hogy a második olvasat vitáját elő tudják készíteni. A finn elnökség ezért már az osztrák elnökség idején egy rendkívüli Versenyképességi Tanácsülést hívott össze 2006. július 24-re a célból, hogy kialakítsák a Tanács választ a Parlament módosító javaslataira, illetve jóváhagyják a Tanács véleményét tükröző dokumentumot, és egyúttal felhatalmazást adjanak az elnökségnek a háromoldalú megbeszéléseken a tagországok közös álláspontjának képviseletére. A Versenyképességi Tanács rendkívüli ülésre a beszámolási időszakon kívül kerül sor, ennek eredményei a következő évi beszámolóban lesznek olvashatók.

A Proqrambizottságok megalakításának jogi alapja csak a keretprogramok hatályba lépésével teremtődik meg, ezért a Bizottság egyelőre un. szakértői munkacsoportokban kezdte meg az egyes specifikus programokhoz tartozó munkaprogramok előkészítését. Ugyancsak szakértői csoportokat hoztak létre a nemzeti összekötőkkel kapcsolatos szabályok előkészítésre, valamint a mintaszerződés tervezetének kimunkálására. Ezeknek a dokumentumoknak a tervezetei várhatóan az év második felében lesznek elérhetőek.

5. A TÉT Attasé egyéb tevékenysége és a munkavégzés feltételei

5.1 A TÉT attasé egyéb tevékenysége

Az angol elnökség meghívására a magyar delegáció tagjaként részt vettem a Versenyképességi Tanács informális ülésén Cardiffban, 2005. július 11-én.

Részt vettem és előadást tartottam a Tudományos és Technológiai Attasék 9. Konferenciáján Budapesten, 2005. október 3-án.

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Szájsebészeti és Fogászati Klinika felkérésére előadást tartottam az Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramja előkészítéséről, különös tekintettel a Kooperáció specifikus program P1: Egészségügyi kutatások tematikus prioritásra a klinika professzorainak és munkatársainak Budapesten 2005. október 4-én.

A beszámolási időszakban a magyar delegáció tagjaként részt vettem a Versenyképességi Tanács valamennyi ülésén Brüsszelben és Luxembourgban. A Versenyképességi Tanács üléseinek kutatási témájú napirendi pontjai vitájáról készített feljegyzéseim bekerültek a nagyköveti jelentésekbe.

Az angol elnökség meghívására részt vettem a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport, valamint a CREST kihelyezett ülésén 2005. október 19-21-én Manchesterben.

Az osztrák elnökség meghívására részt vettem a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport, valamint a CREST kihelyezett ülésén 2006. január 25-27-én Bécsben.

A beszámolási időszakban rendszeresen részt vettem a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport brüsszeli ülésein. Az üléseken az EKTB-n egyeztetett mandátum alapján végrehajtott felszólalásaimmal közvetítettem magyar álláspontot, és számos hozzászólással segítettem a kompromisszumok kialakítását a vitatott témákban. Az ülésekről készített gyors jelentéseimet elektronikus úton küldtem meg a Külügyminisztérium (KÜM), az Európai Ügyek Hivatala (MEH-EÜH), valamint a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) vezetőinek és illetékes munkatársainak (*jelentések jegyzékét lásd a függelékben*). A mandátumok kialakítását a gyorsjelentésekben leírt javaslatokkal, valamint telefonon keresztül személyes konzultációkkal segítettem.

A beszámolási időszakban rendszeresen részt vettem a Coreper-1 üléseinek kutatási témájú napirendi pontjainak vitáján, és segítettem Dienes-Oehm Egon nagykövet úr munkáját. A kutatási témájú napirendi pontok vitájáról készített feljegyzéseim bekerültek a nagyköveti jelentésekbe.

Magyarországi Régiók Brüsszeli Képviselőinek felkérésére 2005. szeptember 21-én előadást tartottam az Európai Unió kutatáspolitikájáról és a 7. Kutatási Keretprogram előkészítéséről Brüsszelben a Nyugat-Magyarországi Régióból érkező látogató csoport részére.

Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpont Főigazgatósága (DG JRC) meghívására részt vettem az „*Enlargement and Integration Workshop*” tanácskozáson a Közös Kutatóközpontban Ispraban, Olaszországban 2006. március 23-24-én.

Az osztrák elnökség meghívására, a magyar delegáció tagjaként részt vettem a Versenyképességi Tanács informális ülésén 2006. április 20-21-én Grazban.

Az Európai Beruházási Bank (EIB) meghívására részt vettem a „*Science Parks: a tool for the development of the knowledge economy?*” konferencián 2006. május 18-án Luxembourgban.

A beszámolási időszakban esetenként részt vettem az Európai Bizottság Tudományos és Technológiai Bizottsága (CREST) ülésein, valamint az Európai Együttműködés a Tudományos és Műszaki Kutatások Terén (COST) vezető testületének ülésein. Az NKTH elnökének javaslata alapján előkészítettük az új COST akciók nemzetközi megállapodásainak aláírását, valamint futárpostával eljuttattuk a Külügyminisztériumba azoknak a nemzetközi megállapodásoknak az eredeti példányait, amelyekhez Magyarország csatlakozott.

A beszámolási időszakban figyelemmel kísértem a tagországok IGLO szervezetbe tömörült brüsszeli kutatási kapcsolattartó irodáinak működését, és esetenként részt vettem rendezvényeiken (pl. *SwisCore, stb.*)

A beszámolási időszakban az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatósága számos vezetőjével és tisztviselőjével jó személyes kapcsolatot építettem ki. Ez a kapcsolatrendszer segít abban, hogy megfelelő időben és megbízható információt kapok fontos eseményekről, valamint tájékoztatásul megküldenek munkaközi anyagokat és belső dokumentumokat.

Munkám során a beszámolási időszakban egyes szakkérdésekben – *kiemelten az egészségügyi kutatások, az atomenergia kutatások, a biotechnológia, a környezetvédelmi kutatások, a mezőgazdasági kutatások, az informatika és a biztonsági kutatások területén* – rendszeresen kooperáltam szakattasé kollégáimmal az Állandó Képviselőten, valamint az itthoni intézményekkel és hivatalokkal tartottam a kapcsolatot.

5.2 A munkavégzés feltételei

Munkámat Dienes-Oehm Egon nagykövet úr szakmai irányításával végeztem a beszámolási időszakban, akitől munkám eredményes ellátásához minden segítséget megkaptam. A Coreper-1 üléseire, valamint a Versenyképességi Tanács üléseire való felkészülést Stelbaczký Tibor úr, Mertens-diplomata koordinálta, munkakapcsolatunk mindvégig kiváló és eredményes volt.

Magyarország Állandó Képviselőte Treves utcai székházában a munkavégzés feltételei jók. A Képviselőlet központi elhelyezkedése nagymértékben megkönnyíti részvételünket a tanácsi munkacsoportok ülésein, valamint más hivatalos és nem-hivatalos rendezvényeken. Az Európai Tanács zárt láncú információs hálózata segítségével a megfelelő időben valamennyi dokumentumhoz hozzájutunk. Egyre több dokumentum magyar fordítása készül el megfelelő időben, de a fordítások szakmai színvonala esetenként kifogásolható.

Az Állandó Képviselőten lévő irodám munkavégzésre minden szempontból alkalmas. Az iroda légkondicionált, bútorzata korszerű. Az informatikai háttér kiváló: az Állandó Képviselőlet helyi hálózatán kívül az Európai Tanács titkosított hálózata is elérhető. Az Állandó

Képviselő által biztosított 128 MB kapacitású pen-drive adattárolók sajnos elavultak, ezeket nagyobb kapacitású, korszerű eszközökre kellene cserélni: ma már a 2.0 GB kapacitás is elérhető, az 1.0 GB pedig egyáltalán nem drága.

Sajnos, elég sok problémánk van az első emeleten elhelyezett Minolta Pi6500e típusú fénymásoló és nyomtató berendezéssel. Gyakran meghibásodik, és a szerelőre várva hosszú időn keresztül – és nagy idővesztéssel – csak más emeleten tudjuk elvégezni a sürgős másolási munkát és a szkennelést. Javaslom, hogy a gyengélkedő Minolta Pi6500e másológépet az első emeleten cseréljék ki megbízhatóbb típusra. A típusválasztásnál legyen szempont, hogy ne csak képfájlként lehessen vele szkennelni, hanem karakterfelismerő képessége is legyen. A jelentések megírásánál, illetve dokumentumok egyes részeinek a további munkában való felhasználásánál ez nagyon fontos lenne, és nagyon gyorsítaná munkánkat.

Az Állandó Képviselő garázsából a kihajtás balesetveszélyes, mert nem látható jól a gyalogjárda és a buszsáv. Javaslom, hogy a garázs kijáratánál – *mivel a belga hatóságok tükröt elhelyezését az épület homlokzatán nem engedélyezik* – térfigyelő kamerát helyezzenek el, és ennek képét monitoron vetítsék ki a kihajtó gépkocsivezetőknek.

A beszámolási időszak végén a kormányátalakítás következtében az európai ügyek koordinációja kivált a Miniszterelnöki Hivatalból, és visszakerült a Külügyminisztériumba. Az átszervezés előtt munkakapcsolatom kifogástalan és hatékony volt a Miniszterelnöki Hivatal munkatársaival, szakterületemet elsősorban Iván Gábor elnökhelyettes úr kabinetje és illetékes munkatársai koordinálták. A tanácsi munkacsoportok üléseiről készített jelentéseimet és más fontos dokumentumokat rendszeresen megküldtem az Európai Ügyek Hivatalába is, és tőlük a megfelelő irányítást és az esetleg szükséges visszajelzést mindig megfelelő időben megkaptam.

A tudományos ügyek diplomáciai irányítását Mezei István főosztályvezető úr és munkatársai végezték a KÜM Sajtó, Kulturális és Tudományos Főosztályán. Velük is jó munkakapcsolat alakult ki, minden szükséges információt és segítséget a megfelelő időben megkaptam.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatalban a beszámolási időszakban az európai ügyek koordinálását Dr. Güntner Péter osztályvezető úrtól Gulyás Ágnes osztályvezető asszony vette át. Vele és munkatársaival a munkakapcsolat jó, a tárgyalási álláspontokat és a szükséges szakmai irányítást mindig megfelelő időpontban megkaptam.

A beszámolási időszakban Széll Éva asszisztens segítette munkámat. Feladatait a tőle elvárható szorgalommal és jó színvonalon végezte. Munkájára nagy szükség van, mert gyakran párhuzamos üléseken kellene a TÉT attasének rész vennie (pl. ha a Munkacsoport ülésének időpontja egybe esik az EP ITRE Bizottságának ülésével, stb.). Ezen kívül figyeli és referálja a megjelenő dokumentumokat, előkészíti a hírlevél cikkeket, és segít az adminisztrációban is.

5. Javaslatok, ajánlások

1. Javaslom, hogy az NKTH európai koordinációval foglalkozó osztályát további munkatársakkal erősítsék meg, mert a lisszaboni folyamat megújítása, valamint a 7. Kutatási Keretprogram és az Euratom Kutatási Keretprogramok előkészítése és elindítása kapcsán a munkamennyiség várhatóan jelentősen növekedni fog a következő évben. Az osztálynak többek között képesnek kell lennie más tagországokkal egyeztetett tárgyalási álláspontok gyors előkészítésére angol nyelven, valamint elemzések elvégzésére, továbbá a kutatásban érintett más szaktárcákkal egyeztetett magyar álláspont kialakítására.

2. Javaslom, hogy az NKTH európai koordinációval foglalkozó csoportjának munkatársai építsenek ki személyes kapcsolatokat a jelenlegi finn, valamint a következő német elnökség minisztériumaiban dolgozó azon munkatársakkal, akik a tárgyalási mandátumok előkészítésével foglalkoznak. A személyes kapcsolatok lehetővé tennék a gyors és hatékony információcserét, valamint közös álláspontok kialakítását, ami nagymértékben javíthatná a magyar érdekek érvényesítését az Európai Unió döntés előkészítő munkájában.

3. Javaslom, hogy a hosszabb időn keresztül futó nagyon speciális témákhoz (*így különösen a termonukleáris fúziós kísérleti atomreaktor, őssejt kutatás, nanotechnológiák, egészségügyi kutatások, űrkutatás, biztonsági kutatások, stb. témákban*) a szakterület kiváló személyiségeiből (*témánként maximum két-három fő*) szakmai konzultációs csoportokat szervezzenek. A szakértők közreműködnének a NKTH munkatársaival a tárgyalási álláspontok kidolgozásában, és szükség esetén konzultációval segítenék a TÉT attasé felkészülését.

4. Javaslom a brüsszeli magyar kutatási kapcsolattartó (*korábbi nevén HunOR*) iroda újjászervezését, valamint működési feltételeinek hosszú távú biztosítását. A kapcsolattartó irodára igen nagy szükség van a rendszeres kapcsolattartásban a Bizottság munkatársaival, továbbá specifikus információ közvetítésében a hazai kutatóhelyekre, a nemzetközi partnerkapcsolatok kiépítésében a kutatóhelyek között, valamint jó értelemben vett lobbitevékenység folytatására a pályázati mechanizmusban. Egy kis létszámú, de hatékonyan működő kapcsolattartó iroda nagymértékben javíthatná a magyar kutatóhelyek részvételének eredményességét az Európai Unió kutatási programjaiban.

5. Javaslom, hogy a különböző nemzetközi szervezeteknél, valamint az európai szervezeteknél és a különböző európai munkacsoportokban dolgozó magyar képviselők (*így különösen a magyar PC és NCP tagok, valamint az INTAS, COST és EUREKA, stb. képviselők*) rendszeresen küldjék meg jelentéseik másolatát a brüsszeli TÉT attasénak tájékoztatásul.

6. Javaslom, hogy - *elsősorban az Európai Unió tagországaiban dolgozó* – TÉT attasék jelentéseit a brüsszeli TÉT attasé is kapja meg másolatban. A brüsszeli TÉT attasé megküldi jelentéseinek másolatait kollégáinak, de ez az információs kapcsolat jelenleg teljesen egyoldalú.

7. Javaslom, hogy valamennyi TÉT attasé részére az otthoni kapcsolattartását elősegítő adatbázis és levelezési címlista készüljön, amelyet rendszeresen karban tartanak, és havi rendszerességgel eljuttatnak a TÉT attasékhoz. Az adatbázisnak tartalmaznia kell a

társmiszteriumok tudományos/kutatási ügyekben illetékes kapcsolattartóinak, az egyetemek és főiskolák kutatási ügyekben illetékes vezetőinek, az ipari kutatóhelyek vezetőinek, a tudományos szervezetek vezetőinek, az innovációs szervezetek vezetőinek, valamint a régiók kutatási ügyekben illetékes munkatársainak, stb. adatait, postacímét, telefonszámait és e-mail címét. Ennek a javaslatnak a kormányzati struktúra folyamatban lévő átszervezése ad különleges aktualitást.

8. Javaslom, hogy a magyar tudomány népszerűsítése, valamint a magyar kutatásszervezés megismertetése céljából készüljenek hagyományos és elektronikus kommunikációs anyagok angol, francia és német nyelven.

9. Magyarország 2011 első felében lesz az Unió soros elnöke. A magyar elnökség időszakában a tudomány területén az Állandó Képviselőlet szakattaságjának elnökölnie kell a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport ülésein, és már a megelőző spanyol és belga elnökségek idején aktívan részt kell vennie az irányító munka előkészítésében. A tapasztalatok azt mutatják, hogy elnökség eredményes ellátáshoz személyes alkalmasság, nagy tapasztalat, és több éves felkészülés szükséges, ezért javaslom a felkészítés mielőbbi megkezdését.

Brüsszel, 2006. július 25.

Dr. Szendrői László
tanácsos
tudományos és technológiai (TÉT) attasé

1. függelék:

Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről
a brit elnökség időszakában

Levezető elnök:

Ben Turner, tudományos attasé
az Egyesült Királyság Állandó Képvisellete

1. függelék: Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről a brit elnökség időszakában

Levezető elnök: Ben Turner, tudományos attasé, Egyesült Királyság Állandó Képviselő

2005. július 4.

1. Joint Technology Initiatives: Commission Staff Working Paper (*presentation by the Commission and exchange of views*)

COM képviselője részletesen ismertette az Európai Közös Technológiai Kezdeményezésekről (JETI) szóló munkaközi anyagot, amelyet a Tavasz Csúcs ajánlása alapján elsősorban a tagországok tájékoztatására készítettek.

A vitában hozzászólt **SE, FR, PT, COM, AT, IT, DK, COM, IR, BE, DE, COM, ES, NL, GR** és **COM** képviselője (*a tíz új tagország és a két csatlakozó ország részéről senki sem szólt hozzá*). A hozzászólók - **PT** kivételével, aki az elitizmus újabb megnyilvánulásának nevezte, és szenvedélyesen támadta – pozitívan viszonyultak az új eszközöz, de rengeteg kérdést tettek fel, és egyes nem lényegtelen részletkérdésekben további meggyőző érveket vártak: (i) bizonyos-e az ipar pozitív hozzáállása – és főleg anyagi hozzájárulása – a JETI keretében; (ii) mekkora lesz a JETI átlagos mérete; (iii) mi lesz az együttműködés jogi alapja; (iv) hány évre tervezik a JETI működését; (v) hogyan fog történni a projektek elbírálása; (vi) a gyakorlatban hogyan fog megvalósulni a pályázatok elbírálása a „kiválóság”, mint egyetlen kritérium alapján; (vii) hogyan történik majd a JETI finanszírozása; (viii) az adott tematikus prioritás költségvetésének hány százalékát viszi el a JETI; (ix) milyen lesz a JETI szerkezete; (x) hogyan történik a JETI kormányzása; (xi) a tagországok lesznek-e – és ha igen hogyan lesznek – érdekelve a JETI működtetésében és/vagy ellenőrzésében; (xii) további TPK átalakulhatnak-e JETI-vé; (xiii) ha igen, hogyan biztosítják ennek pénzügyi vonzatait; (xiv) hogyan fog működni a JETI: lesznek-e pályázati felhívások; (xv) mikor fognak megalakulni a JETI-k (*ütemterv*); (xvi) miért van egyáltalán szükség a JETI-re, ad-e valami európai értéktöbbletet; (xvii) a JETI keretében folytatott kutatások esetében hogyan fog működni a IPR; (xviii) egy már működő JETI-be be lehet-e lépni később, és milyen feltételekkel; (xix) limitálni fogja-e a JETI a versenyt; (xx) a Strukturális Alapokból igényelhető-e támogatás a JETI-ben való részvételhez; (xxi) milyen arányt fog képviselni az ipar hozzájárulása: 50% vagy több; (xxii) hogyan fog érvényesülni az ipar vezető szerepe; (xxiii) hogyan lehet biztosítani a SMEs részvételét, stb. Többen (xxiiii) szkepticizmusuknak adtak hangot a megvalósíthatóságot illetően, és (xxv) és felhívták a figyelmet arra, hogy az ipar felől morajló pozitív „zaj” még nem tekinthető anyagi kötelezettségvállalásnak.

Válaszában COM (i) megköszönte a pozitív kíváncsiságot; (ii) jelezte, hogy ez a közlemény csak egy „pillanatfelvétel”, a JETI előkészítése egy folyamat, és nagy erővel dolgoznak rajta a háttérben; (iii) a JETI-ket a TP-k bázisán kell megalakítani, (iv) és csak olyan területeken, ahol az ipar igényli a nagyléptékű pre-kompetitív kutatásokat (*pl. hidrogén energia és üzemanyag cellák, stb.*), továbbá (v) az ipar tőkeereje megfelelő hozzájárulást tud biztosítani; (vi) a szektor elkötelezi magát a JETI mellett; (vii) a szektor kutatási igényei meghaladják a nemzeti kereteket, továbbá (viii) az ipar sem képes önmagában fedezni a kutatási igényeket; (ix) június hónapban Potocnik úr személyesen találkozott mind a hat szektor illusztris ipari vezetőivel, akik anyagi támogatásukról is biztosították; (x) a JETI kormányzása és szerkezete még kimunkálás alatt áll; de (xi) olyan szerkezetet kell kialakítani, amely segítségével COM is ellenőrizni tudja a közösségi anyagi hozzájárulásának sorsát; (xii) ez akár a 171.§ alapján megvalósuló szervezet (*pl. joint undertaking*) is lehet, de még nem eldöntött kérdés; (xiii) a tagországok részvételét biztosítani kell az ellenőrzésben; (xiv) biztosítani kell az átláthatóságot (*transparency*); (xv) a JETI nyitott lesz új részvevők számára, de bizonyítaniuk kell, hogy többletértéket hoznak; (xvi) az ütemterv még nem állt össze, de a szeptember hónapban elfogadásra kerülő specifikus programokban sok most vitatott részletkérdés kifejtésre kerül majd; (xvii) a JETI szerkezete szektorról szektorra változhat, az uniformitás nem cél. **PRES** megköszönte a vitát, és jelezte, hogy a Munkacsoport nagy érdeklődéssel várja a specifikus programokat.

2. Proposal for the 7th Framework Programme - "Ideas": presentation by the Commission and exchange of views

COM bevezetőjében többek között a „*frontier research*” kifejezésre hívta fel a figyelmet, ami nem csupán szinonimája az alap kutatásoknak, hanem értelmezésükben olyan alkalmazás-közei alap kutatást jelent, ami technológiai áttörést eredményezhet. A vitában hozzászólt **PT, IR, FR, AT, FI, IT, SI, COM, SE, BE, DK, DE, EE** és **COM** képviselője. A hozzászólók kivétel nélkül hangsúlyozták, hogy (i) fontosnak tartják az alap kutatásokat és (ii) egyetértenek az Európai Kutatási Tanács (ERC) megalakításával, de rengeteg nehéz kérdést tettek fel. Kérdezték, hogy (iii) milyen típusú végrehajtó szervezetet akar létesíteni COM; (iv) a Versenyképességi Tanácsnak milyen feladatai lesznek; (v) a költségvetés csökkentésének fényében mekkora lesz az alap kutatások redukált költségvetése; (vi) mi lesz a jogi alapja a végrehajtó szervezetnek; (vii) lesz-e Program Bizottság (PC) az alap kutatás területén; (viii) miért pont az alap kutatásoknál hangsúlyozzák a „*frontier research*” szerepét, amikor ez inkább az alkalmazott kutatások terén lenne adekvát; (ix) az „*individual team*” fogalmába a konzorciumok beleérthetőek-e; (x) harmadik országbeli kutatók részt vehetnek-e az alap kutatásokban és milyen feltételekkel; (xi) milyen ütemterv mentén akarja COM felállítani az ERC-t és a végrehajtó szervezetet; (xii) hogyan egyeztethető össze a „*kiválóság*” kritériuma a fiatal kutatók kiemelt támogatásával; (xiii) hogyan lehet megteremteni az összhangot az „*autonómia*” és a „*kormányzás*” között; (xiv) ha az ERC-ben véleménykülönbség alakul ki, ki dönti el a kérdést; (xv) hogyan egyeztethető össze az autonómia a FP7 szabályaival (*lévén az ERC annak szerves része*); (xvi) lesznek-e pályázati felhívások; (xvii) ki bírálja el a pályázatokat? Javasolták, hogy (xviii) az alap kutatások költségvetése adekvát (*se túl kicsi, se túl nagy*) legyen; (xix) minden eszközzel el kell érni, hogy a közös alap kutatás ne helyettesítse, hanem kiegészítse a nemzeti erőfeszítéseket; (xx) egyéni munkacsoportok (*individual teams*) pályázzanak, de (xxi) ne zárják ki a nemzetközi teameket sem; (xxii) a világ legkiválóbb tudósait kell idecsábítani; (xxiii) az ERC autonómiáját biztosítani kell, (xxiv) a végrehajtó szervezetnek ne legyen jogosítványa a pályázatok elbírálási folyamatában (xxv) a

kiválasztás egyetlen kritériuma a kiválóság legyen, (xxvi) a tudósok határozzák meg a témákat (*investigator-driven research*); (xxvii) a PC tanácsadói szerepet kapjon; (xxviii) a támogatás adomány (*grant*) jellegű legyen; (xxix) megfelelő részletességgel tisztázni kell az ERC, a PC és a végrehajtó ügynökség szerepét, hatáskörét és feladatait; (xxx) COM csak pénzügyi felülvizsgálati joggal rendelkezzen; ne legyen befolyása a napi ügyekre;

Válaszában COM (i) megköszönte a sok pozitív megjegyzést; (ii) a definíciókon lehet vitatkozni, de nem ez a fő kérdés; (iii) az „*individual team*” gyűjtőfogalom: ez nemzetközi vagy interdiszciplináris csoport is lehet; (iv) a végrehajtó ügynökség szervezetének flexibilisnek, egyszerűnek, de hitelesnek kell lennie; (v) a kiválóság és a fiatal kutatók támogatása nem zárja ki egymást; (vi) az ütemterv még nem alakult ki, az ERC és a végrehajtó szervezet előkészítése a FP7 előkészítésével párhuzamosan folyik; (vii) a pályázatok elbírálása nemzetközi *peer-review* során történik tudósok közreműködésével; (viii) a végrehajtó szervezetnek semmiféle jogosítványa nem lesz az elbírálásban; (ix) a specifikus program nem határolja le a témákat: az alap kutatások esetében a folyamat alulról építkező lesz; (x) az alap kutatások költségvetésének kérdésében megoszlik a tagországok véleménye: egyesek nagyobb, mások kisebb költségvetést szeretnének; (xi) az FP7 alap kutatási fejezete semmiképpen sem helyettesítheti a tagországok alap kutatási programjait: nem azért van, hogy a tagországok csökkentsék ráfordításaikat; (xii) a pályázatokat itt is pályázati felhívások keretében kell lefolytatni, de az alap kutatási pályázatok nyitottak lesznek; (xiii) a fiatal kutatók támogatásnak módja a részvételi szabályok között lesz részletezve; (xiv) az egész rendszernek megbízhatóan kell működnie: jelen pillanatban ennek a feltételnek a végrehajtó ügynökség (*executive agency*) felelne meg legjobban; (xv) a ERC szerepe a stratégia kialakítása és a felügyelet lesz; (xvi) a végrehajtó ügynökség a mindennapi feladatokat látja el; (xvii) COM garantálja az ERC autonómiáját, de garantálnia kell az integritását is.

3. Information from the Presidency: work programme, Cardiff informal meeting of “Competitiveness” ministers

PRES tájékoztatta a delegáltakat a Versenyképességi Tanács cardiffi informális ülésnek programjáról. A dokumentumokat a regisztrált résztvevőknek megküldik. **PRES** tájékoztatást adott a Kutatási Munkacsoport, a CREST, a COREPER és a Versenyképességi Tanács a brit elnökség alatt tervezett kutatási témájú hivatalos üléseiről, valamint az elnökség égisze alatt szervezett egyes kutatási tárgyú rendezvényekről és konferenciákról.

4. Information from the Commission: forthcoming research-related communications

COM tájékoztatást adott arról, hogy még a nyári szünet előtt a Bizottság várhatóan elfogadja még az élettudományokról szóló közleményüket, és az egyetemeken végzett kutatások akciótervét. A Bizottság várhatóan augusztusban elfogadja az Ötéves Felülvizsgálatra (*Ormalá Jelentés*) adott válaszát. Szeptember tervezik közreadni a FP7 Specifikus Programjait és a FP7 részvételi szabályairól szóló tervezetet, valamint várhatóan sor kerül egyes harmadik országokkal való tudományos együttműködés megállapodásainak tárgyalásra is. Az év vége felé várható az űrkutatási program (*European Space Programme*) előterjesztése.

2005. július 7.

1. Commission communication "Nanosciences and nanotechnologies: An action plan for Europe 2005-2009" (presentation and exchange of views)

COM képviselőjében Andreta igazgató hivatkozott a dokumentumra (Nano-AP), de szóbeli kiegészítésben elsősorban az USA-val és JP-nal folyó megbeszélésekről és közös elképzelésekről számolt be. Legutóbb júniusban San Franciscóban magas szintű konferencián találkoztak, ahol érzékelték a nano-elektronika fölényét. Az EU beruházások messze lemaradnak USA és JP mögött, erősíteni kell az ipar részvételét (PPP). Pl. az USA-ban a NSF nem szponzorálhat ipari kutatásokat, de e probléma áthidalására egy olyan új eszközt hoztak létre, amelynek keretében támogatni tudják az iparból jött kutatókat, és ezzel a szektorok közötti mobilitást. Az USA-ban az új beruházások segítségével kívánják biztosítani, hogy a szponzorált kutatási témák nagysága elérje a „kritikus tömeget”. Az Akcióterv az EU Nano-Stratégiájának megvalósítását szolgálja. Továbbra is szükségesnek tartják a nano prioritás költségvetésének megduplázását, bár ez természetesen függ a következő pénzügyi előirányzat nagyságától. Rövidesen indítják a Nano Technológiai Platformot. COM 2005. szeptember 5-9. között nano-medicine konferenciát szervez.

A vitában hozzászólt BE, HU, NL, FI, EE, SE, DE, FR, AT, PRES és COM képviselője. A hozzászólók (i) kivétel nélkül üdvözölték az Akcióterv tervezetét; (ii) örömmel nyugtázták, hogy az anyag kellő körültekintéssel foglalkozik az etikai kérdésekkel és a társadalmi vetülettel; de kérdezték, hogy (iii) az Akcióterv és a FP7 nano prioritása között milyen kapcsolat áll fenn; (iv) miért van túlságosan kihangsúlyozva a nano-elektronika; (v) a megvalósítást milyen ütemterv szerint végzi majd COM; (vi) milyen eszközökkel kívánják koordinálni a tagországok nano kutatási programjait; (vii) tervezi e COM a Risk Sharing Financial Facility (RSFF) eszköz alkalmazását a nano kutatások esetében; (viii) a 6. fejezetben található megfogalmazások kompatibilisek-e a WTO előírásokkal; (ix) az ESFRI ajánlásai lehetővé teszik-e majd a nano-kutatási infrastruktúrák kiemelt fejlesztését. Javasolták, hogy (x) mérjék fel a tagországokban a meglévő infrastruktúrákat és kutatási kapacitásokat; (xi) a Strukturális Alapok tegyék lehetővé a nano infrastruktúrák fejlesztését; (xii) az egyetemek meglévő kutatási infrastruktúráját korszerűsítsék; (xiii) a Marie Curie Akciók kiemelten segítsék a nano tudományokban dolgozó kutatók képzését és továbbképzését; (xiv) folytassanak párbeszédet az állampolgárokkal meggyőzésük érdekében; (xv) nemzeti Lisszabon akciótervekben (határidő október) a tagországok szerepeltesék a nanotechnológiák fejlesztését, mint prioritást; (xvi) az európai paradoxon megszüntetése érdekében helyezzenek hangsúlyt az innovációra és a technológia fejlesztésre, valamint a vállalkozó kedv növelésére; (xvii) az akcióterv megvalósítása során szenteljének kiemelt figyelmet az etikai kérdéseknek, és az esetleges veszélyforrásoknak.

HU nevében (i) nagyfokú elismerésünket fejeztem ki az Akcióterv kidolgozásáért; (ii) tökéletesen egyetértettem **COM** globális helyzetelemzésével: az **EU** lemarad az **USA** és **JP** mögött, sőt olyan új versenytársakkal is szembe kell nézni, mint **CN** és **IND**. Az **EU** kutatási hálózata fragmentált, a kritikus tömeg nem biztosított, továbbá gyenge a kooperáció és információáramlás az intézetek között. A létező kutatóközpontok nem attraktívak az **EU**-n kívüli kutatók számára, mert nem koncentrálnak a tudomány aktuális kihívásaira. (iii) Szükségesnek tartjuk ezért olyan új kutatóközpontok (Top Centres of Excellence) létrehozását, amelyek interdiszciplinárisak, segítik az ipar és a tudomány együttműködését, és erősítik az **EU**-t a globális versenyben. **FI** direkt módon opponálta **HU** javaslatát: nincs szükség új intézetek létrehozására, a meglévő egyetemi intézetek kutatási kapacitásainak fejlesztésével kell a megfelelő színvonalat elérni, a közös európai infrastruktúrák fejlesztésénél pedig támaszkodni kell az ESFRI ajánlásaira. **COM** megköszönte, hogy **HU** megegyezően ítéli meg a globális versenyhelyzetet, azután a magyar javaslatot nem utasította el (*de explicite is nem fogadta el*), hanem inkább arról beszélt, hogy a létező kiválósági központok mono-diszciplinárisak, ezért a központok (*centres*) helyett inkább pólusokról (*poles*) kell beszélnünk, mert az inter-diszciplinaritás alapkövetelmény a nanotechnológiák és nanotudományok terén. Egyetértett ellenben **FI** javaslatával, hogy inkább a meglévő intézetek fejlesztésével kell felkészülni a versenyre, ezért elkezdtek felmérni a nanotudományok területén a létező intézeteket és programokat, és kérte a tagországokat, hogy mielőbb bocsássák rendelkezésre az ezzel kapcsolatos adatokat. A felmérésből kiadványt készítenek, és valamennyi tagország profitálhat a felmérés eredményeiből.

COM válaszában (i) megköszönte a pozitív fogadtatást; (ii) jelezte, hogy a FP7 és a Nano-AP között logikai kapcsolat van: új pénzforrásokat nem igényelnek, de az FP7 eszközeit (*beleértve az ERA-Netet és a JETI-t is*) mozgósítani, illetve reorganizálni kell az AP megvalósítása érdekében; (iii) a költségvetés megduplázása valóban a következő pénzügyi előirányzat elfogadásától függ, de ha az EU ténylegesen versenyezni akar az említett versenytársakkal, akkor többet kell fordítania a nano-kutatásokra; (iv) az oktatás támogatása sürgős és elengedhetetlenül fontos, jelenleg nincs nano-oktatás, interdiszciplináris szemlélet kell; (v) a meglévő kutatóközpontok általában nem felelnek meg az elvárásoknak, mert specializálódtak és nem komplexek; (vi) a JRC lehetőségei ezen a téren nagyon korlátozottak és nem is terveznek kiemelt fejlesztést; (vii) szeretnék a *Marie Curie* akció keretében közös felhívást megvalósítani, elsősorban a nano-oktatás fejlesztése végett, beleértve a MS és PhD kurzusokat is; (viii) a német Nano Track tanulmány sok hasznos új információt tartalmaz; (ix) a tagországok nemzeti programjainak koordinálását az ERA-Net segítségével képzelik el, jelenleg nem terveznek koordinációs célra állandó infrastruktúrát létrehozni; (x) a Akcióterv elsősorban a kutatásokat szolgálja, nem akarják az ipari fejlesztés vagy a kereskedelem irányába kiszélesíteni; de (xi) az Akciótervnek kiemelt feladata a tudástranzfer elősegítése és szolgáltatás a nano fejlesztésben együttműködő partnerek számára; (xii) a nano-elektronika csak egy példa, de nagyon fontos példa, mert jelenleg úttörő szerepe van nano alkalmazások között: nemcsak a telekommunikáció hanem az egészségügyi alkalmazások terén is; (xiii) jelenleg 45 nanométer az alkalmazások határa, ezt szeretnék a közeljövőben 10 nanométerre leszorítani.

2. Proposal for the 7th Framework Programme: "Ideas": continuation of exchange of views

PRES hivatkozott arra, hogy a napirendi pont megvitatását már a munkacsoport hétfői ülésén megkezdtük, és mivel **COM** képviselőjének nem volt kiegészítése, azonnal átadta a szót a delegáltaknak. A vitában hozzászólt **SE, FR, DK, NL, DE, IT, GR, FI, HU, COM, EE, FR, ES, SE, SI, PT, DE, AT** és **COM** képviselője. A hozzászólók (i) közül sokan aggodalmukat fejezték ki az ERC autonómiája esetleges korlátozása miatt és kérdezték; hogy (ii) mi a különbség a „*Governing Council*” és a „*Scientific Council*” között; (iii) hogyan szándékozik **COM** kezelni az autonómia és a kormányzás kérdését; (iv) tervezik-e *Programme Committee* és/vagy *Steering Committee* megalakítását, és ha igen, mi lesz ennek feladata; (v) hogyan kívánja **COM** alkalmazni az alulról építkezés elvét; (vi) a végrehajtó szervezet ügynökség lesz-e; (vii) miért ért **COM** a „*Dedicated Implementing Structure*” fogalom alatt; (viii) milyen ütemterv szerint tervezi **COM** megvalósítani az ERC-t; (ix) ha a végrehajtó szervezet a 171.§ alapján lakul meg, ki, mikor és hogyan készíti el ennek működési szabályzatát; (x) a végrehajtó szervezetnek körülbelül mennyi munkatársa lesz; (xi) a „*Cooperation*” fejezet tematikus prioritásainál megfogalmazott „*future and emerging needs*” aktivitása és a ERC között lesz-e átjárhatóság; (xii) ismertetik-e Cardiffban a kutatási miniszterek informális ülésén a Lord Patton vezette Jelölőbizottság ajánlásait; (xiii) az ERC tagjait mikor fogják kinevezni és mi lesz a mandátumuk; (xiv) az ERC tagjainak kinevezése milyen időszakra fog szólni, lesz-e rotáció. Javasolták, hogy (xv) tisztázzák mielőbb a *Programme Committee* feladata tekintetében **COM** és **MSs** között fennálló értelmezési különbségeket; (xvi) mások szerint egyáltalán ne alakítsanak *Programme Committee*-t, mert ez korlátozná az ERC autonómiáját; (xvii) **COM** adjon részletesebb tájékoztatást a végrehajtó szervezettel kapcsolatos terveiről, lehetőleg már Cardiffban; és (xviii) megerősítették, hogy az ERC részére teljes autonómiát kell biztosítani.

Hozzászólásomban kifejtettem, hogy (i) HU egyetért az alap kutatások kiemelt támogatásával a FP7 keretében a kiválóság bázisán és az autonómia biztosítása mellett; (ii) ezért (hasonlóan, mint SE) mi is aggódunk amiatt, hogy az Európai Kutatási Tanács (ERC) koncepciója a „governing council” irányából a „scientific council” irányába látszik elmozdulni; (iii) megerősítettem, hogy továbbra is azonos platformon vagyunk UK, DK és SE véleményével, és hivatkoztam a négy ország miniszterei által 2005. április 14-én Potočnik biztosnak megküldött levélre; (iv) sem a tagországoknak, sem COM-nak nem szabad beavatkozniuk az ERC napi ügyeibe; (v) megkérdeztem, hogy COM értelmezése szerint hol van az egyensúly az „autonómia” és az „integritás” között; és (vi) kértem, hogy COM írásban tájékoztasson bennünket a végrehajtó szervezet missziójáról, céljairól, lehetséges szervezeti felépítéséről (organigramot is beleértve) valamint felelősségi köréről, figyelembe véve az összes lehetséges scenáriót.

Válaszában **COM** kifejtette, hogy (i) az autonómia nemcsak egy frázis, gyakorlatban kívánják megvalósítani; (ii) számos – az ERC működésével kapcsolatos – kérdésre nem tud válaszolni, hiszen az autonómia miatt a működés szabályainak kialakítása az ERC saját hatáskörébe tartozik; (iii) azok a kérdések, amelyek **COM** hatáskörébe tartoznak majd a Specifikus Programban lesznek részletesen kifejtve, amelynek elfogadása és közzététele szeptember második felében várható; (iv) a *Scientific Council*-nak nemcsak tanácsadó szerepe lesz: az előre elfogadott eljárásrend szerint dönteni fog például a pályázati felhívásokról; (v) az autonómiának és az integritásnak egyaránt meg kell valósulnia, így nincs sok értelme egyensúlyról beszélni: a Bizottságnak ellenőriznie kell a közösségi pénzügyi források helyes felhasználását; (vi) a **COM** által a végrehajtó szervezet lehetséges változatairól készült részletes elemzés túlságosan bonyolult, nem kívánják vitára bocsátani; (vii) a végrehajtó szervezet

tervezett létszámáról még nem tud nyilatkozni, még nem kiforrott; (viii) a Lord Patton vezette Jelölőbizottságnak az a feladata, hogy politikai nyomástól mentesen, csak az egyéni tudományos kiválóság figyelembevételével tegyen javaslatot az ERC tagjaira; (ix) a Jelölőbizottság múlt héten eljuttatott egy előzetes listát Potočnik biztoshoz, de erről még nem lehet nyilatkozni, mert további egyeztetések kellenek; (x) a PC megalakítása mellett és ellene sok érv hozható fel (*lehetne például interface a tagországok kutatóintézeteihez*), erről további részletes vitát kell folytatni; (xi) a FP7 többi programjával való együttműködést szintén nem lehet előírni az ERC-nek, hiszen autonóm..... (xii) a végrehajtó szervezet (DIS) jogi alapról, szerkezetéről és hatásköréről további vitát kell folytatni; (xiii) az ERC-t mindenképpen azelőtt szeretnék megalakítani, mielőtt a Specifikus Programot elfogadják, de konkrét ütemterv még nincs; (xiv) terv szerint az ERC tagjainak mandátuma 4 évre fog szólni; (xv) rengeteg nyitott kérdés van még, amelyeket viták során kell tisztázni.

PRES véleménye szerint (i) **COM** túlságosan leszűkítette a végrehajtó szervezet választható modelljeinek körét: két változat nem elég; (ii) a tagországok további és részletes információt igényelnek a végrehajtó szervezet szerkezetével és hatáskörével kapcsolatban; (iii) a tagországok véleményének figyelmen kívül hagyásával nem lehet dönteni a végrehajtó szervezetről; (iv) kíváncsian várjuk a Specifikus Programokban kidolgozott részleteket.

2005.07.14.

1. Proposal for the 7th Framework Programme: "Capacities" – presentation and exchange of views:

COM képviselőjében Saragossi igazgató nem kívánt kiegészítést tenni, ezért **PRES** azonnal vitára bocsátotta a tervezetet. A hozzászólók kérdezték, hogy (i) miért sorolták be ezt a három programot a „*Kapacitások*” fejezetbe; (ii) hogyan tervezi **COM** menedzselni ezeket a meglehetősen eltérő programokat; (iii) hogyan fognak ezek a programok együttműködni a „*Kooperáció*” fejezetbe sorolt prioritásokkal. Válaszában **COM** elmondta, hogy (i) a programok közös célja a képességek és a kapacitások fejlesztése, ezért kerültek közös fejezetbe; (ii) egy részük (*pl. a SMEs támogatása, infrastruktúrafejlesztés*) a FP6 programjának folytatása, más programok (*pl. a tudás régiói, kutatási potenciál*) újak; (iii) a kutatási eredmények elterjesztése (*dissemination*) általános feladat, átszövi a FP7 valamennyi aktivitását.

A **tudás régiói** programot a 2003-ban indított kísérleti akció (KnowREG) tapasztalataira építik. A régiók GDP és GERD térképei nagy változatosságot mutatnak: részben átfednek, de vannak kivételek is. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a „*cluster*” elmélet jól működik a gyakorlatban: a régiókon belül is kirajzolódnak olyan agglomerációk, amelyek jobban teljesítenek környezetüknél. A FP7-ben ezeknek akarnak lehetőséget adni, hogy igazi kutatás-meghajtású csoportosulásokká fejlődhessenek. A csoportosulások magukba foglalják a regionális hatóságokat, az egyetemeket, a kutatóközpontokat, a helyi vállalkozásokat és más vállalkozókat. A konvergencia régiókban új csoportosulások létrehozása kiemelt cél. A FP7 tudás régiói program általános célja, hogy (i) a hálózatépítés eszközeivel segítse a hozzáférést a nemzeti és

közösségi kutatási forrásokhoz, (ii) az egyetemeket és a kutatóintézeteket integrálják a helyi gazdaságba; (iii) megteremtsék a szinergiát a regionális politikával, mindenekelőtt a konvergencia és a távoli régiókban.

A **kis- és középvállalkozások** (SMEs) támogatása a kutatásban nem új keletű, hanem a megelőző keretprogramok hasonló aktivitásainak folytatása. Az eljárásrend egyszerűsítése önmagában is javítani fogja a SMEs részvételének feltételeit, de ezen kívül speciális támogató akciókat is terveznek. A SMEs maguk is részt vehetnek a kutatásban, de igényelhetnek támogatást a kutatóintézetek által részükre elvégzett kutatásokhoz is. A közvetlen akciókon kívül jobban ki akarják használni az együttműködésben (ERA-SME, CORNET, EUREKA, 169.§, stb.) rejlő lehetőségeket is. A FP7 és a CIP között tervezett szoros együttműködés jó lehetőségeket ad majd a SMEs innovációs fejlesztéséhez is.

A vitában hozzászólt **FI, NL, PT, BE, COM, FR, NL, DE, BE, COM, AT, COM, ES, IT, SK, DE, FR, NE, SE, CY, AT, COM, CZ, DE, BE, IT, NL, DK, SI, LT, SE, PT, AT, ES** és **COM** képviselője, **SI** módosító javaslatai írásban is benyújtotta (*mellékelve*). A hozzászólók általánosságban meg voltak elégedve tervezettel, komoly kifogások nem merültek fel.

COM képviselőjében Liberaly igazgató ismertette a **kutatási potenciál** fejezetet kiemelve tervezett aktivitásokat. A vitában hozzászólt **PL, SI, NL, HU, LT, FR, DE, FI, SE** és **COM** képviselője. A hozzászólók általánosságban egyetértettek a tervezet céljával, és a tervezett aktivitásokat is alkalmasnak találták.

PL hozzászólásában hivatkozott a Versenyképességi Tanács cardiffi informális ülésén lefolytatott miniszteri vita megállapításaira és javasolta, hogy a költségvetés 2%-át fordítsák erre a fejezetre. Ezt **NL** és **DE** határozottan ellenezte arra hivatkozva, hogy a redukált költségvetés ezt nem teszi lehetővé, és a tematikus prioritások sokkal fontosabbak, továbbá a strukturális alapokból is lehet kiegészítő támogatást pályázni a regionális kutatási potenciál fejlesztéséhez.

*Hozzászólásomban egyetértettem azzal, hogy a négy pontban tervezett aktivitások jól szolgálják majd a konvergencia és a távoli régiók kutatási potenciáljának fejlesztését, de ezek nem elegendőek ahhoz, hogy a csökkenjen a szakadék az EU és az USA között. Mandátumomnak megfelelően javasoltam olyan új kiválósági központok (Top Centres of Excellence) létesítését a konvergencia tartományokban, amelyek a világ legkiválóbb tudósai számára is vonzóak lesznek, és a technológiai fejlődés szempontjából kulcsfontosságú területeken új tudományos eredményekkel segítik majd az innovációs potenciál tényleges növelését. Javaslatomat támogatta **LT**, de **FR** és **SE** – bár további megfontolásra érdemesnek neveztek a javaslatot – határozottan ellenezték, hogy ötödik pontként most mindjárt bekerüljön egy hivatkozás az új kiválósági központokra az Aktivitások címszó alatt. Sőt, **FR** addig semmiképpen sem tudja támogatni ezt az új indítványt, amíg a FP7 költségvetése elfogadásra nem kerül. **DE** – bár nyíltan nem vetette el a javaslatot – a tervezet szövegét olyan formában támogatta, ahogy az le van írva, és hangsúlyozta, hogy a meglévő kiválóságot kell feltérképezni a konvergencia régiókban, és ezeket a meglévő kapacitásokat kell továbbfejleszteni. Válaszában **COM** említette, hogy Cardiffban rész vett a miniszterek vitáján, és azt a következtetést vonta le, hogy inkább a meglévő kapacitások fejlesztését támogatják, mint*

új kiválósági központok létesítését. **PRES** pedig kérte, hogy ne nyissunk most vitát a Munkacsoport szintjén, először a tagországokat kell meggyőzni és támogatókat kell szerezni, és azután térhetünk ismét vissza a javaslatra.

2005.07.18.

1. Proposal for the 7th Framework Programme: "Capacities" – *presentation and exchange of views*

1.a Research Infrastructures

COM röviden ismertette a ESFRI fórum szerepét az infrastruktúra fejlesztés előkészítésében: feladata egy stratégiai elképzelés kimunkálása, valamint ennek megvalósítását szolgáló akciók kezdeményezése. Az ESFRI horizontja túlnyúlik a FP7 keretén: egyes beruházások esetében akár 2020-ig is kitolódhatnak a határidők. Az infrastruktúrafejlesztés nemcsak új beruházásokat jelent, hanem a meglévő európai infrastruktúrák technológiai fejlesztése is lehetséges. Az infrastruktúrafejlesztésben is lehetnek alulról jövő kezdeményezések, de a központi tervezés dominál. **COM** csak az ESFRI által megvizsgált és javasolt elképzelésekkel foglalkozik. Az ESFRI a kezdeményezések stratégiai és technikai kérdéseit véleményezi, de **COM** ezután még 3 kritérium szerint rangsorolja javaslatokat: (i) hogyan illeszkedik a FP7 tervezetbe; (ii) milyen közvetlen hatása van az **EU** kutatási kapacitásainak növelésében, és (iii) milyen hozzáadott értéket jelent európai léptékben. A jövőben lehetőség lesz arra, hogy a konvergencia régiók a Strukturális Alapokból kiegészítő támogatásokat használjanak fel regionális kutatási infrastruktúrafejlesztéseikhez. Egyes infrastruktúra fejlesztéseknek nemzetközi dimenziója is van, ilyenek pl. a csillagászat, stb.

A vita során kérdéseket tettek fel **MT, IT, DE, NL, CZ, BE, PT, FR, GR, AT, LT, PT** és **PRES**. A hozzászólók kérdezték, hogy (i) a SMEs profitálhatnak-e az infrastruktúra fejlesztésekből és hogyan; (ii) több kérdés irányult arra, hogy az ESFRI-nek van-e közvetlen szerepe a projektek kiválasztásban és az anyagi támogatás odaítélésében; (iii) hogyan képzelel el **COM** a közös infrastruktúra beruházások társfinanszírozását; (iv) társfinanszírozás esetén milyen arányok várhatók a FP7, a Strukturális Alapok és a nemzeti források között; (v) milyen arányok lesznek a meglévő infrastruktúrák fejlesztése és az új infrastruktúra beruházások között; (vi) lesz-e együttműködés az infrastruktúra beruházások és a tematikus prioritások között, és ha igen, hogyan; (vii) kizárólag nagyléptékű infrastruktúra beruházásokra lehet számítani, vagy kis- és közepes méretű projektek is szóba jöhetnek; (viii) milyen kooperáció lesz a humán erőforrásokkal, mert az infrastruktúrák csak a humán erőforrásokkal együttműködve lehetnek eredményesek; (ix) az infrastruktúra beruházások esetében segíteni fogja-e a kockázatvállalást a RSFF program; (x) mi lesz a jogi alapja az infrastruktúrákat működtető szervezeteknek; (xi) milyen szerepe lesz a Tanácsnak az infrastruktúrafejlesztésben; (xii) terveznek-e programbizottságokat (*commitology*) az infrastruktúrákhoz; (xiii) egyesek javasolták, hogy amennyiben a FP7 tervezett költségvetése radikálisan csökkentve lesz, akkor a kis és közepes méretű infrastruktúra beruházások kapjanak elsőbbséget a nagyokkal szemben.

Válaszában **COM** elmondta, hogy (i) az ESFRI-nek jelenleg 4 Munkacsoportja van (*RW-Group: Roadmap Working Group; PSE: Physical Science and Engineering; BMS: Biological and Medical Science; SSH: Social Science and Humanities*), ezeknek legfontosabb feladata az új tudományos igényeket felmérni; (ii) szeptemberben további 15 szakértői csoportot fognak megalakítani az egyes tudományterületek specifikus igényeinek felmérésére; (iii) az ESFRI-nek a jövőben is központi szerepet szánnak: a technológiai platformok vagy pl. az egyetemek ide csatornázzhatják be javaslatukat; (iv) az ESFRI nem hoz döntéseket, de mint egy szűrő működik: megkerülni nem lehet; (v) a Tanácsnak lehetősége lesz, hogy a javaslatok listáját a specifikus programok mellékleteként elfogadja, ebben a listában csak a 2013-ig releváns tervezeteket fogják felsorolni; (vi) a közösségi hozzájárulást ugyanazon szinten tervezik megállapítani, mint a FP6-ban: az integráció és koordináció költségeit 100%-ban, a kutatási programokat 50%-ban, a tervezési és/vagy építési fázist legfeljebb 20%-ban támogatnák; (vii) kis és közepes méretű infrastruktúrák is szóba jöhetnek, de csak akkor, ha az európai hozzáadott érték nagy; (viii) a programbizottságok kérdésében még nem tud nyilatkozni, majd a specifikus programok tervezetével együtt; (ix) a konvergencia régiókban lehetőség lesz a Strukturális Alapokból kiegészítő támogatást pályázni kutatási infrastruktúra beruházáshoz, de a DG REG ezt csak akkor fogja támogatni, ha a létesítmény szerepel az ESFRI által javasolt és jóváhagyott listában.

1.b "Science in Society"

COM röviden ecsetelte a Tudomány a Társadalomban program jelentőségét: a felmérések szerint nagy szükség van a tudomány jobb elfogadtatására a társadalomban. A vitában támogatólag hozzászólt és kisebb jelentőségű kérdéseket tett fel **CZ, IT, SI, AT, PT, NL, SK, DE** képviselője. **COM** megköszönte a támogatást, a javaslatokat érvényesíteni fogja a Specifikus Programok kidolgozásánál.

1.c "International cooperation"

COM képviselőjében Siegler András igazgató ismertette a nemzetközi kooperáció (INCO) tervezetét. Az INCO tevékenység átszövi majd a FP7 egészét. Az országok célcsoportjai megmaradnak, ezek részére a kölcsönös előnyök alapján specifikus együttműködési programokat dolgoznak ki. Az együttműködés kulcsszavai a hozzáadott érték, a költséghatékonyság, és európa attraktivitásának fokozása. Törekedni fognak a reciprocitásra.

A vitában hozzászólt **SK, DK, BE, AT, CZ, NL, DE, FR, SI, SE, PL, FI, GR, EE** és **IR** képviselője. A hozzászólók (i) kivétel nélkül támogatták a tervezetet és hangsúlyozták az INCO fontosságát; (ii) sürgették egy általános stratégia mielőbbi kidolgozását; (iii) hiányolták a szövegből az iparilag fejlett országok csoportjával való együttműködés megemlítését; (iv) **AT** és **SI** jelezte, hogy számukra a balkáni országokkal való tudományos együttműködés – és különösen **CR** – kiemelten fontos; (v) valamennyien javasolták az INTAS támogatását a FP7 időszakában is; (vi) sokan javasolták, hogy az INCO területet külön PC menedzselje.

Válaszában COM (i) előadta, hogy a stratégia kidolgozását megkezdték, de ez egy hosszabb folyamat, és számít a MSs közreműködésére; (ii) az iparilag fejlett országokkal való együttműködést kiemelten fogja kezelni; (iii) a programbizottság kérdéséről most még nem tud nyilatkozni, erre később visszatér majd; (iv) az INTAS támogatásától nem zárkózik el, de ennek meg kell teremteni a jogi alapját: ugyanis az INTAS megállapodás 2006 végén lejár, és a jelenlegi szervezet nem felel meg a hatályos belga jogszabályoknak.

2. Life sciences and biotechnology: a strategy for Europe, third progress report and future orientations – presentation and exchange of views (research aspects)

COM ismertette az élettudományok és biotechnológiai stratégia megvalósításáról szóló harmadik jelentését. Sajnos, az EU továbbra is lemarad az USA mögött, és újabb gyorsan fejlődő versenytársakkal kell szembenézni. A legnagyobb gondot a beruházások elmaradása okozza: Európa sokkal kevesebb beruházást valósít meg a biotechnológiai ágazatban, mint versenytársai. A jelentésben körvonalazták a legfontosabb prioritásokat és sürgős teendőket is. A vitában hozzászólt NL, BE, DE és AT képviselője. A hozzászólók elégedettek voltak jelentéssel, és mindössze néhány jelentéktelen kérdést tettek fel.

2005. szeptember 5.

1. Proposal for the 7th Framework Programme – examination of the text

1.a-1) "Capacities" : Research infrastructures,

A vitában DE, FR, PT GR, FR, GR, COM, AT, HU, BE, NL, FR, GR, DE, SI, SE, FR, COM és ES képviselője szólt hozzá, továbbá DE, FR és HU írásban is benyújtotta módosítási javaslatát (*mellékelve*). A hozzászólók (i) általában pozitívan viszonyultak a szövegtervezetthez; (ii) többen hangsúlyozták a regionális lehetőségek kiaknázását; (iii) néhányan említették a geográfiai kiegyensúlyozottságot; (iv) javasolták a kritériumok újragondolását, valamint a kiválóság említését több helyen a szövegben; (v) többen firtatták az ESFRI szerepét és hatáskörét az előkészítés folyamatában; (vi) kérdezték a döntéshozatal módját; (vii) javasolták, hogy az ESFRI-n kívül más szervezetek is tehessenek indítványt; és (viii) DE általános fenntartást jelentett be a „community financial instruments” szövegrészre a RSFF vonatkozások miatt.

Válaszában COM (i) megköszönte a segítő indítványokat; (ii) jelezte, hogy szakértői csoport jelenleg dolgozik a döntési folyamat részleteinek kimunkálásán; (iii) más szervezetek is kezdeményezhetnek, de az indítványokat az ESFRI koordinálja egyedül; (iv) a tudományos kiválóságot nem szükséges mindenütt ismételgetni, hiszen az egész FP7-nek ez az alappillére; (v) hangsúlyozta, hogy az infrastruktúra fejlesztéseknek nem

célja a kohézió, ezt más forrásokból kell megfinanszírozni; (vi) a kritériumok felülvizsgálatával és rendszerezésével egyetért, ezt a tagországok képviselőinek bevonásával fogja elvégezni; (vii) **HU** javaslatát elfogadta, a megfogalmazás jól szolgálja a tervezet szélesebb körű elfogadását.

1.a-2) "Capacities" : Science in Society

A vita során **FR, AT, GR, DK** és **SE** képviselője szólt hozzá, **FR** írásban is benyújtotta javaslatát. A hozzászólók (i) hangsúlyozták a társadalomtudományok fontosságát: nem szabad, hogy a gazdaságtudomány túlzott dominanciája érvényesüljön; (ii) fontosnak tartották a szociális és kulturális sokféleség megőrzését; (iii) a regionális dimenzió kiaknázását javasolták; és (iv) felhívták a figyelmet az egyetemek szerepére. Válaszában **COM** megköszönte a javaslatokat.

1.b) "Ideas"

A vitában **SE, IT, DK, ES, HU, DE, PT, AT, FI, LU, FR, BE, COM, SE, PT, PRES** és **COM** szóltak hozzá. Módosítási javaslatát írásban is benyújtotta **FR**, továbbá **FI** és **IT** közös módosítási javaslatot nyújtott be írásban (*mellékelve*), amelyet **LU** szóban megtámogatott később. **FR** javasolta a tagországok képviselőiből álló programbizottság létozását.

A hozzászólók közül **SE, IT, DK, HU, PT, ES** és **DE** csoportba tömörülve nem támogatta **COM** szövegtervezetét, mert a jelek szerint **COM** az ERC tevékenységének kivitelezésére más lehetőségeket figyelmen kívül hagyva egy ún. végrehajtó ügynökség típusú szervezetet kíván létrehozni, ami véleményük szerint veszélyeztetné az ERC autonómiáját. **DE** és **PT** – *hogyan véleményüknek nyomtatékot adjanak* – fenntartást jelentettek be az egész szövegre. **BE** – *bár a megfontolások egy részével egyetértett* – nem emelt formális kifogást, továbbá **FR** sem talált kifogást a szövegben, és **AT** pedig kifejezetten támogatta az eredeti megfogalmazást.

Hozzászólásomban hivatkoztam az Európai Kutatási Tanács (ERC) tárgyában négy ország kutatási minisztere által aláírt, és Potočnik biztosnak 2005. április 14-én megküldött levélre, amelyben hangsúlyoztuk az alapkutatások autonómiájának fontosságát. Aggodalmunknak adtam hangot azzal kapcsolatban, hogy az autonómia sérülhet, ha – akár két-három éves átmeneti időszakban is – COM által felügyelt Végrehajtó Ügynökség valósítja meg az alapkutatások menedzselését. Kértem, hogy a döntés meghozatala előtt COM az összes lehetséges szervezeti megoldásról – beleértve a 171.§ alapján létrehozott szervezetet is – adjon részletes információt, és vázolja fel a döntéshozatal folyamatát. Bár nyitottak vagyunk megvizsgálni a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait, a rendelkezésre álló információk alapján jelenleg nem tudjuk támogatni COM elképzelését és a végrehajtó ügynökség típusú szervezetet elfogadni, mint egyetlen alternatívát.

Válaszában **COM** jelezte, hogy (i) az autonómiát fontosnak tartja, de az autonómia nem egyenlő a 171.§ alapján létrehozott szervezettel: annál sokkal bonyolultabb komplex kérdés; (ii) a lehetséges megoldásokat megtárgyalták a tudomány képviselőivel, de nem sikerült jó alternatív

megoldást találni; (iii) elemezték a tagországok gyakorlatát, de nincs olyan jó gyakorlat, amit adaptálni lehetne; (iv) aggodalmát fejezte ki, mert szerinte a 171.§ alapján a szervezet megalakítása súlyos késedelmet okozna; (v) egyetértett azzal, hogy a téma részletesebb kifejtést és további magyarázatot igényel a szövegtervezetben, és előre jelezte, hogy (vi) a 2005. szeptember 21-én várhatóan elfogadásra kerülő Specifikus Program további részleteket fog tartalmazni; (vii) mindenesetre az idő nagyon sürgető, és azt a megoldást kell elfogadni, amelyik garantálja, hogy a végrehajtó szervezet 2007. január 1-től működőképes lesz; (viii) **FR** programbizottság létrehozására irányuló javaslata további megfontolást igényel, mert ez a tagországok részéről sértheti az alap kutatások autonómiáját; (ix) **FI** és **IT** közös javaslatát az „*individual*” szó törlésére megfontolja, de ez nem kardinális kérdés, mert egyéni munkacsoportok, nemzetközi teamek és konzorciumok egyaránt pályázhatnak majd.

COM válasza után **SE** és **PT** hangsúlyozták kompromisszumképességüket, de megerősítették, hogy további információkat várnak a lehetséges alternatív megoldásokról. **PRES** azzal foglalta össze a napirendi pontot, hogy ez a véleménykülönbség jó alkalmat ad a minisztereknek arra, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. október 11-i ülésén kifejtsék véleményüket. Jó esetben ugyanezen az ülésen sor kerülhet a Specifikus Program általános vitájára, ha szeptember 21-én valóban elfogadja a Bizottság.

2005.09.08.

1. Proposal for the 7th Framework Programme: "Capacities" – *examination of the text:*

1.a) "Research for the benefit of SMEs"

COM három tájékoztató csomagot adott át a 6. Kutatási Keretprogramban (FP6) sikeresen szereplő kis- és középvállalkozások (KKVk) kutatási programjairól (*ezeket a jövő heti futárral küldjük haza*). A vitában hozzászólt **FI, GR, NL, IT, FR, AT, FR, IE, DE, SK, DK** és **ES** képviselője, módosítási javaslatot egyedül **FI** adott be írásban (*mellékelve*). A hozzászólók (i) kivétel nélkül fontosnak tartották a KKVk igényeinek támogatását; (ii) új elemként merült fel, hogy **FR** javasolta egy olyan Programbizottság (PC) megalakítását, amely majd a KKVk szereplését monitorozza és koordinálja a keretprogram valamennyi aktivitását átfogva; (iii) **AT** javasolta, hogy a KKVk részére maradjon meg az egy lépcsős elbírálás, ezt **DE** ellenezte, kifejtve, hogy a két lépcsős elbírálás is lehet előnyös KKVk számára is; (iv) többen javasolták, hogy a KKVk részére biztosított költségvetés ne legyen kevesebb, mint a FP6-ban volt, mások a költségvetési hányad növelését szorgalmazták, de arról most nem bontakozott ki vita, hogy a szöveg számszerűen is rögzítse vagy sem a KKVk számára dedikált hányadot; (v) többen felhívták a figyelmet arra, hogy meg kell teremteni a FP7, valamint a Versenyképességi és Innovációs Program (CIP) közötti összhangot, és (vi) javasolták, hogy a KKVk kutatási igényeinek céljából adjanak teret az alulról jövő kezdeményezéseknek is.

COM (i) elvben elfogadta az írásban benyújtott **FI** javaslatot, és egyetértett azzal, hogy minden olyan KKV kutatási igényét támogatni kell, amely szerepet játszhat a gazdasági növekedés felgyorsításában; (ii) a CIP és a FP7 közötti együttműködés nagyon fontos: a CIP-nek kiemelt célja a KKVk kutatási aktivitásnak támogatása; (iii) a PC megalakítására vonatkozó **FR** javaslatra majd a Specifikus Program ismertetése után kell visszatérni; (iv) megemlítette, hogy erősíteni kell a szinergiát az EUREKA programmal, amely kifejezetten segíti az alulról jövő kezdeményezéseket; (v) az eljárások egyszerűsítése – *ezzel a kérdéssel külön munkacsoport foglalkozik* – önmagában is nagy mértékben segítheti a KKVk eredményes részvételét: az egyszerűsítés szándékával kell megvizsgálni az egy vagy két lépcsős pályázatbírálás kérdését. **PRES** azzal foglalta össze a napirendi pont tárgyalását, hogy a KKVk kutatási igényeinek kielégítése láthatóan széleskörű támogatást élvez, a javaslatokat figyelembe fogják venni a fejet kompromisszumos szövegtervezetének kidolgozásánál.

1.b) "Regions of knowledge"

A rövid vitában **SE, GR, NL, FR, AT, DE** és **COM** képviselője szólt hozzá. A hozzászólók (i) kivétel nélkül támogatták a szövegtervezetet és módosítási javaslatot senki sem nyújtott be; (ii) kérdezték, hogy a Strukturális Alap (SF) hogyan fogja támogatni a régiók kutatási terveit; (iii) **AT** kérdezte, hogy a határokon átnyúló aktivitások és több országot érintő hálózatok lesznek-e támogatva és hogyan; és (iv) többen kérdezték, hogy a Kohéziós Alap (CF) és a Strukturális Alap hogyan fog együttműködni a FP7 programjaival. **COM** (i) megköszönte a nyilvánvaló támogatást; de (ii) válaszából leginkább az derült ki, hogy mi nem lehetséges: a SF jelenleg megvitatás alatt álló tervezete nem teszi lehetővé a társfinanszírozást; (iii) A Lisszaboni Stratégia közös cél, ezzel valamennyi politikának (*így a kutatási és a regionális politikának is*) együtt kell működnie; (iv) munkacsoportok dolgoznak jelenleg azokon az eszközökön, amelyek a FP7, SF és CF közötti szinergiát lesznek hivatottak megvalósítani: erről most még nem tud érdemi információt adni; (v) a szinergia alapja az, hogy az említett pénzügyi forrásoknak több célja is azonos, de természetesen a végrehajtás szabályai és az eljárásrend különböznek majd.

1.c) "International cooperation"

A vitában **NL, FR, IT, GR, DK, AT DE, SE** és **BE** szólalt fel. A hozzászólók (i) általában egyetértettek az INCO céljaival; és (ii) konkrét szövegmódosítási javaslatokat írásban nem terjesztettek elő; de (iii) kérték, hogy a FP7 tervezetében – *különösen a „Cooperation”, a „People” és a „Capacities” fejezetekben* – az INCO-ra vonatkozó szövegrészeket bővítsék ki és pontosítsák; (iv) **GR** egyedül maradt azzal a javaslatával, hogy a „Cooperation” fejezetből az INCO-ra vonatkozó szövegrészeket töröljék, és azok a „Capacities” fejezetbe kerüljenek át, és hiányolta továbbá az átláthatóságot és a flexibilitást az INCO tevékenységében; (v) **DE** egy INCO PC megalakítását javasolta; (vi) **IT** megemlítette, hogy a FP6-ban eddig az INCO tevékenység nem volt kielégítő (*pl. nem használták fel a biztosított költségkeretet, stb.*), és aláhúzta a balkáni országokkal való együttműködés fontosságát; (vii) többen igényelték, hogy az INCO stratégia mielőbb készüljön el, és ennek tervezetét **COM** írásban is nyújtsa be; (viii) sok ország hangsúlyozta a **NIS** országokkal való együttműködés fontosságát az INTAS keretében, és kérték, hogy ez is kapjon helyet a stratégiában; (ix) **PRES** rákérdezett az INCO igazgatóság felelősségére az INCO megvalósításában; (x) többen kérték, hogy

COM adjon tájékoztatást arról, hogy mely országokkal van hatályos együttműködés megállapodás, és hogyan áll ezek végrehajtása; végül (xi) **DE** kérdezte, hogyan lehet megkülönböztetni a tudományos együttműködési programokat a fejlődő országoknak nyújtott segélyektől.

Válaszában **COM** (i) bejelentette, hogy az **INCO** stratégián dolgoznak és legkorábban ez év végéig készülhet el, de (ii) ennek kidolgozását többek között pl. az is nehezíti, hogy az **EU**-nak nincs külpolitikája, amelyhez az **INCO** stratégiát lehetne igazítani; (iii) nem osztotta **GR** véleményét az átláthatóság és flexibilitás kérdésében, és (iv) kifejezetten ellenezte, hogy a „*Cooperation*” fejezetben töröljék az **INCO** szövegrészeket: szerinte itt is meg kell tartani, és a többi fejezetben is utalni kell rá; (v) egyes részletkérdésekre a Specifikus Program ismertetése során fog visszatérni; (vi) az **INCO** tevékenység végrehajtásában a szakirányú igazgatóságok feladata a hozzájuk tartozó **INCO** projektek gondozása, ezeket az **INCO** igazgatóság csak koordinálja, míg a specifikus támogató akciók (**SSA**) végrehajtása kizárólagosan az **INCO** igazgatóság feladata (*ez utóbbi akciók segítik szolgálnak azon országok kutatóinak részvételét, ahol nincsenek meg a feltételek ahhoz, hogy saját bázisukon részt vehessenek a FP6 tematikus programjaiban*); (vii) jelezte, hogy az **INTAS** tevékenységét a közelmúltban átvilágították: az értékelés túlnyomó része pozitív, jelenleg az egyetlen lényeges probléma az, hogy az **INTAS** statútuma nem felel meg az azóta megváltozott belga jogszabályoknak (*ezen a problémán a jogászok már dolgoznak*); (viii) a jövőben azonban az előkészítés alatt álló új pénzügyi szabályozás nem fogja lehetővé tenni az **INTAS** finanszírozását: valószínűleg a tagországoknak is hozzá kell járulniuk a jövőben a költségekhez, illetve meg kell találni a jogi alapját annak, hogy **EU** pénzből is társfinanszírozható legyen; (ix) a segélyek és a kutatási együttműködési programok kritériumrendszerének felülvizsgálatán szakértők dolgoznak; (x) amint lehet írásban fog tájékoztatást adni az együttműködési megállapodások végrehajtásnak helyzetéről.

1.d) "Research potential"

A napirendi pont tárgyalását későbbi időpontra halasztották.

2005. szeptember 15

1. Seventh Framework Programme (Euratom) – examination of annex I

A vitában **NL, FR, DE, AT, IT, GR, FI, NL, BE, IR, PT, ES, SE, AT, COM, NL** és **COM** képviselője szolt hozzá, írásban is benyújtotta javaslatát **NL** és **AT**. A (i) hozzászólók általában támogatták a tervezetet; (ii) kivéve **AT**-t (*mellékelve*), aki szövegvizsgálati fenntartást jelentett

be az egész szövegre, javasolta a „*maghasadás*” és a „*sugárzás elleni védelem*” témákat különválasztani, a fúziós kutatások (ITER) időhorizontját kiterjeszteni és nem építeni demonstrációs céllal újabb reaktorokat, továbbá a negyedik generációs atomerőművekkel kapcsolatos (GIF) kutatásokban való részvételt a lehető legkevesebbre redukálni; (iii) **FR** felhívta a figyelmet a GIF fontosságára: ezek a kutatások a nagyobb nukleáris biztonságot is szolgálják; (iv) **FI, IT, GR, PT** és mások felhívták a figyelmet arra, hogy a program végrehajtásában támaszkodni kell a nemzeti szervezetekre; és (v) sok ország tette fel a kérdést, hogy a hat párti ITER megállapodás létrejötte után folynak előkészítő megbeszélések újabb országok csatlakozásáról.

Válaszában **COM** (i) megköszönte a támogató javaslatokat: ezek egy részét figyelembe fogják venni, és utalt a rövidesen nyilvánosságra kerülő specifikus programokra; (ii) a program végrehajtásában – *csakúgy mint a múltban* – támaszkodni fognak a nemzeti szervezetekre; (iii) **COM** – *arra hivatkozva, hogy a kutatások során szükségszerű bizonyos nukleáris anyagok szállítása a kooperáló intézmények között* – megpróbált kitérni **NL** javaslata elől, miszerint a nukleáris anyagok terjedését is minimalizálni kell; (iv) fontosnak nevezte, hogy a GIF kutatásokból Európa ne maradjon ki; (v) a „*maghasadás*” és a „*sugárzás elleni védelem*” témák különválasztását nem javasolja, mert ezek közös költségvetése nagyobb flexibilitást biztosítana a kutatási források ésszerű és hatékony felhasználására; (v) az ITER kutatások időhorizontjának kiterjesztése elfogadható számára, de bizonyos számú demonstrációs reaktor építését az ITER programban nem lehet elkerülni, mert nagyon sok technológiai problémát kell még megoldani, amíg a végleges technológiát kidolgozzák; (vi) tárgyalások folynak BR és IND csatlakozásáról az ITER-hez: előbbi nem teljes jogú tagként csak néhány részprogramban venne részt, míg utóbbi teljes jogú tagságra való alkalmasságát most minősítik. Viszontválaszában **NL** ragaszkodott eredeti előterjesztéséhez, és nem fogadta el **COM** álláspontját, mert a nukleáris anyagok terjedésének minimalizálása a nukleáris biztonságot is szolgálja: végül **COM** javasolta, hogy közösen találjanak erre a problémára egy kompromisszumos megfogalmazást, amely nem akadályozza majd a nukleáris anyagok kutatási célú terjesztését a kooperáló partnerek között.

2. Seventh Framework Programme (EC and Euratom) – examination of articles and funding schemes

A vitában hozzászólt **IT, SE, FR, DE, NL, AT, FI, PT, LT, ES, LU, GR, DK, SK, COM, PRES, DE, FR, SE, ES, BE, COM, IR, PRES, IT, FR, SE, NL, AT, IR, FI, DE, ES** és **COM** képviselője. A vitában új elemként merült fel, hogy (i) **IT** és **FI** javasolták az „*individual*” jelző törlését a kutatói teamek előtt (*ezt a javaslatot LU támogatta, AT ellenezte később*), de ezt **COM** nem fogadta el, mert fontos jelzés a tudósok felé, de természetesen a nagy konzorciumok sincsenek kizárva a versenyből; (ii) **SE, FR** és **PT** túl hosszúnak tartották a 7 éves ciklust, és túl későinek a program félidei értékelést 2010-ben (*ez utóbbi problémát DE is felvetette később*); (iii) a közös döntési eljárás nehézkessége miatt több ország aggályosnak vélte a programok módosítását, ha a hosszú időtartam miatt a módosításra mégis lenne: és ennek előkészítéséhez is minél korábbi értékelés szükséges; (iv) ezzel szemben **ES** bizonyos stabilitást látott a 7 éves ciklusban, amely segíti a kutatókat hosszabb távú kutatási programok kidolgozásában; (v) többen emlékeztettek arra a korábbi javaslatukra, hogy a P9: Űrkutatás és P10: Biztonságpolitikai kutatás prioritásokat válasszák külön; (vi) **DE** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be az egész szövegre, (vi) **AT** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be

a 6.§-ra, ennek feloldását a Specifikus Program megismerésétől tette függővé; (vii) sokan hangsúlyozták a KKVk támogatásának szükségességét, de konkrét szövegmódosítási javaslatot csak **IT** nyújtott be (*mellékelve*).

Válaszában **COM** (i) hangsúlyozta, hogy a keretprogram végrehajtása **COM** felelőssége; (ii) érdekelt abban, hogy a keretprogram végrehajtásáról a megfelelő időben jó színvonalú és elfogulatlan értékelés készüljön (*mint pl. az Ormala Jelentés a FP6-ról*); (iii) a félidei értékelésre vonatkozó szöveg csak azt mondja ki, hogy legkésőbb 2010-ig: tehát előbb lehet, ezért nem kell megváltoztatni a szöveget; (iv) egyetértett **ES** véleményével, hogy a kutatóknak politikai és pénzügyi stabilitásra van szüksége a nyugodt és eredményes munkához; (v) óvott attól, hogy a FP7 és/vagy a SPk módosítását prejudikálják: erre a legális eszközök ugyan megvannak, de jól kell megcsinálni a tervezetet, és akkor nem lesz szükség a módosításra; és (vi) tudomásul vette **DE** és **AT** szövegvizsgálati fenntartását remélve, hogy azt feloldják később.

PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy (i) rövidesen megjelenik a SP tervezete, ez remélhetőleg megkönnyíti majd a további vitát; (ii) sajnos nem várható, hogy az év vége előtt érdemi megállapodás szülessen a következő pénzügyi előirányzatról; (iii) ismételten kérte, hogy a hozzászólók javaslataikat írásban is nyújtsák be 2005. szeptember 16-ig, ezzel nagyon megkönnyítik **SEC** munkáját.

3. FP7 Risk sharing finance facility – *Information from the Commission*

COM hivatkozott a korábban megküldött ismertető anyagra, és bejelentette, hogy az Osztrák Gazdasági Kamara, az Európai Bizottság (**COM**) és az Európai Beruházási Bank (EIB) közös szervezésében 2005. szeptember 23-án Bécsben a témában workshopot tartanak. A vitában hozzászóló **NL, GR, PRES, IT, LT, COM, IT, FR, NL, BE, DE, GR** és **COM** képviselője. A hozzászólók (i) általában egyetértettek az új eszköz bevezetésével, de (ii) azért néhányan megkérdőjelezték ennek szükségességét; és (iii) többen aggódtak, hogy a kutatási célú pénzek kikerülnek az ellenőrzés alól; (iv) mások hiányolták, hogy a szövegből nem tűnik ki: a KKVk hogyan profitálnak az új eszköz bevezetéséből.

Válaszában **COM** elmondta, hogy (i) az RSFF nem kizárólagosan a kutatás új eszköze, hanem egyéb beruházásoknál is alkalmazni fogják; (ii) **COM** ellenőrzi az EIB-t: a pénz nem veszhet el; (iii) az eszköznek nem célja a KKVk kiemelt támogatása: az elsődleges cél a nagyléptékű infrastruktúra beruházások kockázatainak menedzselése; (iv) de azért a KKVk is profitálhatnak belőle, amennyiben tagjai a kutatási konzorciumnak; (v) a legfontosabbnak azt tartják, hogy az EIB megtöbbszörözi a számára átengedett összeget, és így nyújt kockázati fedezetet egyes rizikós K+F beruházásokra, valamint (vi) lehetőség nyílik további befektetői tőke bevonására is (*leverage effect*). További kérdések feltételére és megválaszolására nem maradt idő, de **COM** és EIB is szívesen áll rendelkezésre a felmerülő kérdések megválaszolására telefonon vagy e-mailen.

2005. szeptember 19.

1. Commission proposals for Specific Programmes: – *Presentation by the Commission: overall approach*

COM részéről Richard ESCRITT igazgató ismertette a Specifikus Program (FP7SP) tervezetét, amelyet tegnap fogadott el a Bizottság. Nagyon megnehezíti a tervezést, hogy nincs megegyezés a következő pénzügyi előirányzatról: jobb híján a FP7 tervezetének eredeti költségelemei maradtak a SP tervezetben, bár tudjuk, hogy ezek módosulni fognak. Mindenesetre muszáj folytatni az előkészítő munkát, hogy az ütemtervet tartani tudjuk. A Részvételi Szabályok (FP7RoP) tervezetét 2005. november elejére ígéri **COM**.

A FP7 és a FP7SP tervezetei szigorú logikai és szerkezeti kapcsolatban vannak egymással. **COM** javasolja figyelmesen elolvasni a Magyarázatok dokumentumot is, amelyben gyakran feltett kérdésekre választ lehet kapni. A FP7SP tervezetének fontos sajátosságai, hogy (i) a tematikus prioritások folytatólagosak a FP6 aktivitásaival; (ii) a tudományos kiválóságot tűzik ki célul; és (iii) a „szimplifikáció” jegyében az eljárásrend egyszerűsítését feltételezik (*ezt részletesebben a FP7RoP fejt majd ki*). **COM** egy új típusú tanácsadó testületekből álló hálózattal kívánja segíteni a FP7 megvalósítását, amelynek részei lesznek a Technológiai Platformok (TP) és a Közös Kezdeményezések (JTI) is. A Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF) vadonatúj elem, segíteni fogja a kutatáshoz rendelkezésre álló pénzügyi alapok kiszélesítését. A FP7 végrehajtása teljes mértékben **COM** felelősségi körébe tartozik, a végrehajtást azonban a FP6-ban sikeres Programbizottságok (PC) fogják segíteni, amelyben a tagországok képviselői ülnek. Az etikai kérdéseket **COM** a FP6 tapasztalatai alapján fogja kezelni: semmilyen olyan kutatást nem fog támogatni egy tagországban, amely ott illegális.

2. Commission proposals for Specific Programmes: - *Presentation by Commission: "Cooperation"*

A „*Cooperation*” fejezet prioritásai a FP6 folytatását képezik. A nemzetközi együttműködés (INCO) átszővi valamennyi tematikus prioritást. Az egyes prioritások megvalósításában támaszkodni fognak a JTI, a TP, a 169.§ és 171.§ típusú szervezetekre. Specifikus akció fogja támogatni a kutatási eredmények elterjesztését (*dissemination*) és a tudástranszfert (*knowledge transfer*). A vitában **FR, IT, EE, DE, IE, PT, ES, BE, LU, SE, GR** és **COM** szóltak hozzá. A hozzászólások többnyire rövidek és formálisak voltak: (i) kivétel nélkül dicsérték a szövegtervezetet, (ii) megköszönték az időben történő előterjesztést, (iii) jelezték, hogy szakértőiknek időre van szükségük álláspontjuk kialakításához, és (iv) egy-egy rövid kérdést tettek fel.

Válaszában **COM** (i) a szerkesztők nevében megköszönte a dicséreteket; (ii) a feltett kérdések megválaszolására a SP részletes megvitatása során fog sor kerülni, addig is (iii) a RSFF vadonatúj eszköz megismeréséhez a tagországok pozitív hozzáállását és türelmét kérte: ez egy nagyon fontos eszköz lesz a pénzügyi alapok kiszélesítésében (*leverage effect*). **COM** ügyelni fog az adófizetők pénzére, ennek garanciája, hogy szakértői elemzik ezen új eszköz politikai, pénzügyi és jogi vonatkozásait. (iv) Az etikai kérdéseknek nagy figyelmet szentelnek: az EU pénzt

csak teljesen legális úton fogják felhasználni, de a szövegben nem akarnak olyan tételes ígéretet tenni, amely megbénítaná az európai kutatásokat egy nagyon fontos területen. Az etikai kérdések kezelésében támaszkodni fognak a FP6 ilyen irányú tapasztalataira; (v) a tanácsadó testületek külső tanácsadó szervezeteként fognak működni: kiegyensúlyozottak lesznek geográfiai, szakmai, minősítési és nemek közötti megoszlás tekintetében is, továbbá nagy hangsúlyt fognak helyezni arra, hogy az ipar is megfelelő mértékben képviselve legyen. A Technológiai Platformok folytatni fogják tevékenységüket, de döntési jogkörük nem lesz, csak tanácsadó szerepük; (vi) a Bizottságok irányító testület (*management committee*) jelleggel fognak működni, és a tagországok képviselőiből fognak állni; (vii) COM Jogi Szolgálatával valamennyi új eszköz (*JTI, RSFF, etc.*) megalakításával kapcsolatos jogi és pénzügyi kérdéseket alaposan elemzi és előkészíti; (viii) a JTI működésével kapcsolatban ez év nyarán kiadott közleményt javasolják alaposan tanulmányozni. A JTI megalakításának alapfeltétele, hogy az ipar is ide központosítsa kutatási forrásait: amennyiben az ipar nem járul hozzá arányos mértékben a költségvetéshez, akkor a JTI nem alakulhat meg.

PRES azzal foglalta össze az 1. és 2. napirendi pontokat, hogy az angol elnökség idején sok alkalommal fogjuk tárgyalni a részleteket, de a SP vitája várhatóan áthúzódik majd az osztrák elnökség időszakára is. Ellenben **PRES** még ebben az évben szeretné véglegesíteni a FP7 teljes szövegtervezetének javítási verzióját, hasonlóképpen a luxembourgi elnökség által véglegesített fejezetekhez.

3. Proposal for the Seventh Framework Programme – Preparation of the Council on 11 October 2005 (topics/questions for discussion)

PRES bejelentette, hogy tegnapi ülésén a COREPER elfogadta a Versenyképességi Tanács 2005. október 11-i luxembourgi ülésének napirendjét. A miniszteri ebédre a versenyképességért felelős minisztereket várják, az ebéd témája a klímaváltozás lesz. A kutatási miniszterek részére nem szerveznek ebédet, az egyetlen kutatási napirendi pont ebéd után kerül terítékre. Ezután ismertette a kérdőív tervezetét és kérte a tagországok véleményét jelezve, hogy ez nem szövegjavítási gyakorlat, hiszen elnökségi dokumentumról van szó. A rövid vitában **DE** (*a szöveg önmagában is legyen érthető, bővíteni kell a bevezető részt*), **COM** (*a 4. oldalon lévő 1. lábjegyzetben közölt határidő inkább 2006 eleje legyen*) és **PT** (*módosítani javasolta a c. fejezet címét*) szóltak hozzá. **PRES** megköszönte az észrevételeket és figyelembe veszi a szöveg véglegesítésénél, amit majd a COREPER-1 jövő heti ülésén terjeszt elő. Végül **PRES** jelezte, hogy minden miniszter saját jogán szólhat hozzá (*nem terveznek csoportokat kialakítani és vezérszónokokat felkérni*), de kérte hogy a hozzászólások tömörek legyenek, hogy ne húzódjon el az ülés. Nem szükséges, hogy valamennyi miniszter minden kérdésre válaszoljon, koncentráljanak azokra a kérdésekre, amelyek az adott ország részére kiemelten fontos.

2005. szeptember 22.

2005. szeptember 26.

1. Commission proposals for Specific Programmes – presentation by Commission: "People"

COM részletesen ismertette a dokumentumot. A vitában csak **DE, FR, ES, PT** és **EE** szólalt fel. A felszólalók közül senki sem kritizálta a tervezetet, csak kérdéseket tettek fel: (i) Hogyan fog történni a társfinanszírozás; (ii) A re-integrációs programnál miért nincs megemlítve, hogy időtartama 5 év, mint a FP6-ban volt; (iii) Lesz-e Végrehajtó Ügynökség, és ha igen, hogyan fogja menedzselni a programot; (iv) Hogyan fogja COM elősegíteni az ipar részvételét; (v) Lesz-e tanácsadó testülete a „*People*” programnak?

Válaszában COM kifejtette, hogy (i) A társfinanszírozás úgy történik majd, hogy nyitott pályázati felhívás alapján transzparens módon elbírálják a pályázókat, és a kiválasztottak költségeinek egy meghatározott részét a tagország fizeti. További részleteket tartalmaz a témában korábban közreadott „*non-Paper*” és az itt nem tárgyalt részleteket a Munkaprogram fogja tartalmazni. (ii) A re-integrációs programnál azért nem említették meg az 5 évet, mert a FP6 tapasztalatai azt mutatják, hogy ez az időszak túl hosszú, de ott már nem tudtak módosítani. A FP7-ben valószínűleg csak 3 vagy 4 év lesz, a részleteket a Munkaprogram hozza majd. (iii) Végrehajtó Ügynökség létrehozását tervezik, de ennek feladata a jelenlegi tervek szerint csak a lebonyolítás, az adminisztráció és a monitoring lenne. A pályázatok kiírását és elbírálását továbbra is COM menedzselné. (iv) Az ipar részvétele nem fog nehézségbe ütközni, lévén a szabályrendszer – *a szimplifikációnak köszönhetően* – sokkal flexibilisebb lesz. (v) A program végrehajtását *Advisory Board* fogja segíteni, ez nagyon hasznos.

2. Space policy – information from the Commission on the state-of-play

COM szóban tájékoztatta a Munkacsoportot arról, hogy a korábbi ambiciózus tervekkel ellentétben nem lehetséges az Európai Űrprogramot ez év végéig előkészíteni, mert ez hosszabb tárgyalásokat igényel. Ehelyett a GMES program egyes részleteiről hozhatnának döntést a miniszterek az Európai Űrtanács 3. ülésén. A GMES programról a DG-k közötti belső egyeztetés 2005. október 25-ig befejeződik, ezután a Közös Titkárság előkészítené a dokumentumokat, amelyeket az Űrtanács a 2005. november 28-29-i ülésén vitatna meg. Közben természetesen folyik az Űrprogram előkészítése is: a HSPG tagjaitól 2005. szeptember 30-i határidővel kérték a tagországok írásbeli véleményét.

PRES emlékeztetett arra, hogy az űrkutatási ügyeket megegyezés szerint a HSPG és a Közös Titkárság készíti elő, ezért itt nem tervezi vitára bocsátani a készülő dokumentumokat. A Munkacsoportot időről-időre csak tájékoztatják az ügyek állásáról, tekintettel arra, hogy a Versenyképességi Tanács elé kerülő anyagokat a COREPER-nek is jóvá kell hagynia, de ez meglehetősen formális aktus. A HSPG a tagországok magas rangú tisztviselőiből áll, ezért ott kell rendezni a vitás ügyeket, mielőtt a dokumentumok a Munkacsoport, illetve a COREPER elé kerülnek.

Kérdéseket tett fel **NL** (i) a GEOSS program miért a környezetvédelmi prioritásnál van tervezve, miért nem a kutatási infrastruktúráknál, például; valamint **AT** (ii) az Ūrtanács ülése után várható lépésekről és ütemtervről. **PRES** elismerte, hogy a következő pénzügyi előirányzatról szóló megállapodás hiánya teszi lehetetlenné az Ūrprogram előkészítését, de a GMES indítását fel lehet gyorsítani, mert annak pénzügyi háttere biztosított. **COM** válaszában előadta, hogy (i) a GPSS tulajdonképpen a GMES egyfajta globális kiterjesztése, és ilyen alapon a GMES-sel együtt lehet a környezetvédelmi programban, de nem zárják ki az infrastrukturális fejlesztések lehetőségét sem, valamint (ii) a GMES szervezete nagyon komplikált, jelenleg dolgoznak a tagországok képviselőinek bevonásával a kormányzás kérdéseinek kidolgozásán. Közben hatástanulmány is készül, valamint a közeljövőben 3 workshopot fognak szervezni, ahol a végfelhasználók ismertethetik majd igényeiket. A GMES végrehajtásának első fázisáról fognak bizottsági közleményt közreadni, de azt most még nem tudja megmondani, hogy ez mikorra készül el.

3. (Joint WP) Commission proposal for Euratom's accession to Framework Agreement on Generation IV International Forum – continuation of the Examination of Commission proposal

COM hivatkozott a dokumentumra, valamint a Jogi Szolgálat által visszaigazolt szövegmódosításra, amelyet 2005. szeptember 13-i e-mail üzenetében (*mellékelve*) ismertetett. A vita során szokatlanul rövid hozzászólások hangoztak el: **NL, DK, IT, LT** (*írásban is*), **CZ, ES, FI, EE**, és **FR** nyomatékosan támogatta az egyezmény aláírását, és a tagországok közül csak **AT** és **IE** ellenezte azt. Nem ellenezte **DE** és **BE**, és nagyon karakterisztikus volt **SE** véleménye: nem kívánják atomenergia termelő kapacitásaikat fejleszteni, de ez egy kutatási program, amelynek célja az ismeretek bővítése, ezért támogatja a megállapodás aláírását.

PRES felhívta a figyelmet arra, hogy a **US** partner is elfogadta a Jogi Szolgálat által igényelt szövegmódosítást, továbbá konstataulta, hogy a megállapodás aláírását minősített többség támogatja, ezért „A” napirendi pontként fog a COREPER ülésére kerülni.

2005. október 3.

1. Commission recommendation for the renewal of scientific and technical cooperation agreement in Intelligent Manufacturing Systems (IMS) – presentation by Commission

A **COM** ismertette az IMS lényegét, eddigi tevékenységét és az eredményeket. Tájékoztatót, hogy 2005. Januárban készült egy beszámoló, melyet az ülés közben minden tagállam képviselőjének ki is osztottak. **COM** beszámolt arról, hogy jelenleg Korea látja el a nemzetközi titkársági feladatokat. A **COM** módosításokat javasol az IMS –ben, ahol nagyobb szerepet szán az Európai Uniónak. Mint ismertette, Svájc kíván pályázni a titkársági feladatok ellátására.

2. Commission proposals for Specific Programmes –*presentation by Commission: "Ideas"*

A **COM** részletesen ismertette a hetedik keretprogram "Ötletek" egyedi programot, melyben kihangsúlyozta az autonómia, az integritás és az átláthatóság jelentőségét. A programon belül kívánják létrehozni a **tudományos tanácsot (SC)** segítő, külön végrehajtó struktúrából álló **Európai Kutatási Tanácsot (ERC)**. A részletes ismertetőben a **COM** kihangsúlyozta, hogy a Bizottság szerepe minimális lesz, valójában csak a végrehajtásért lesz felelős. Az európai kutatás dinamizmusának és kiválóságának előmozdításához kapcsolódó tevékenységeket a tudományos tanács és az Európai Kutatási Tanács hajtja végre majd. A tevékenység során a szerepek tisztázottak, és elkerülendő az egyes szervezetek közötti versengés.

A tájékoztató után kérdéssel felszólalt **SE, DE, NL, PT, ES, IT, FR, DA, GR, SI**. **SE** kérdése arra irányult, hogy lesz-e a kutatási tanácsnak saját titkársága; definiáltak lesznek-e feladatai; és milyenek lesznek a törvényi feltételek. **DE** a bizottság szerepére és az **ERC** működési formájára, megalakulásának körülbelüli idejére kérdezett rá. **IT**: az **ERC** jogi státuszára kérdezett rá, és hogy mennyire lesz független szervezet, mennyire szól majd bele a Bizottság a munkájába. **FR** a **COM**-ot kérdezte, hogy milyen pénzügyi modellekben gondolkoznak. **DA** kérdése az volt, hogy hogyan és milyen struktúrában fog működni az **ERC**.

Az **ERC** jogi helyzetére és struktúrájára egyértelmű választ a **COM** nem adott, de hangsúlyozta az autonómia fontosságát, valamint leszögezte, hogy mind a **SC** mind pedig az **ERC** esetében tisztázott feladat-és, felelősségi kör szükséges.

3. Commission proposals for Specific Programmes - *presentation by Commission: "Capacities"*

A **COM** részletes tájékoztatót adott a "Kapacitások" programról valamint annak hat alprogramjáról: *Kutatási Infrastruktúrák; Tudás Régiói; KKV-k Javára Végzett Kutatás; Kutatási Potenciál; Tudomány a Társadalomban; Nemzetközi Együttműködési Tevékenységek*. A **COM** mindegyik programot ismertette. A kutatási infrastruktúrák program tájékoztatóján a **COM** kiemelte a kontinuitást, miszerint a koncepció a mostani tevékenységek, programok folytatására épül. Itt kérdést tett fel **FR, IT, DE, CY, PT**. **FR** és **PT** a kiválasztási feltételekre és értékelési folyamatra kérdezett rá a kutatási infrastruktúrák programmal kapcsolatosan, melyre a **COM** válasza az volt, hogy a kutatási tanács által elfogadott kutatást szolgáló kiválasztási és értékelési eljárás várható. A kkv-k javára végzett kutatás program ismertetése után egyik tagállamnak se volt kérdése. Ezután következett a tudás régiói rész bemutatása, melyben a **COM** leszögezte, hogy a program alapvető célja, hogy az európai régiók kutatási potenciálját erősítse, és hangsúlyozta, hogy olyan intézkedésekre koncentráljanak, amelyek célja a kutatási hálózatokba szerveződés. A **COM** képviselője elmondta, hogy a 2003-ban indított mintaprojektnek sikeres hatása volt.

Ezután következett a kutatási potenciál rész megvitatása. A **COM** képviselője elmondta, hogy a kutatási potenciál alprogram célja, hogy az EU régióiban és kiemelten a konvergenciaregióiban felszabadítsa és fejlessze a kutatási potenciált. A prezentációt követő kérdésekkor rövid hozzászólások hangzottak el. A prezentáció után **NL** felvetette, hogy mi lenne, ha a tudás régiói és a kutatási potenciált egy programba gyúrnák össze. A **COM** válaszában érdekes felvetésnek találta, majd megígérte, hogy be fogja vinni a Bizottságba a kérdést. A Tudomány a

Társadalomban és a Nemzetközi Együttműködési Tevékenységekkel kapcsolatosan a beszámolók után nem tett fel kérdést egyik tagállam képviselője sem.

4. (Joint WP) Commission proposals for Specific Programmes - presentation by Commission: "Euratom"

A COM képviselője prezentációjában ismertette az Euratom programot. Előadásában a COM képviselője elmondta, hogy az Euratom két specifikus programja maximum 5 évig fog futni. A két specifikus program a következő: 1a) Fúziós energiára irányuló kutatás; 1b) Atommaghasadás és sugárvédelem; 2) JRC nukleáris energia területén folytatott tevékenységei. A vita során rövid felszólalások következtek **FR, AT, DE, IT** részéről, ahol többek között megkérdezték, hogy az első specifikus programban megfogalmazottak egyeznek-e a lefektetett célokkal, továbbá milyen ügynökég lesz felelős a program végrehajtásáért, a menedzsment költségek miatt érhetik el az 50%-ot. A COM válaszában nem reagált az összes kérdésre, de annyit leszögezett, hogy minden úgy fog alakulni, ahogy azt a program megkívánja.

2005. október 17.

2. High Flux Reactor – Information from the Commission regarding a Joint Undertaking initiative

COM tájékoztatta a Munkacsoportot, hogy a petteni HFR programja 2006. december 31-én lejár. A HFR fontos kutatási programjait (*fúziós technológiák, hasadásos energiatermelés üzemanyag ellátása, reaktorbiztonság, sugárzó hulladékok kezelése, egészségügyi kutatások, stb.*) legalább 2015-ig, a reaktor várható élettartamáig tovább szeretnék folytatni a 171.§ alapján a tagországokkal közösen megalakított (*Joint Undertaking*) szervezet keretében. Ezután a reaktor felszámolása szintén a közös szervezet feladata lenne a Bizottság felelősségvállalásával és aktív közreműködésével. Eddig **NL, DE, FR, BE** és **FI**, valamint az Euratom szervezet jelezte, hogy részt venne az új végrehajtó szervezetben, ami egyúttal anyagi kötelezettségvállalást is jelent. A kezdeményezés nyitott, további potenciális résztvevők jelentkezését várják. A felmérést 2005. novemberében fogják elkezdni, és ettől számított négy hónapon belül lehet társulni a kezdeményezéshez.

A vitában **IT, DE, NL, IT** és **DE** kérdéseket tettek fel. Válaszában COM elmondta, hogy (i) a javaslat tulajdonképpen a jelenlegi gyakorlat legalizálását jelenti, hiszen a programok fenntartása jelenleg is a tagországok és COM társfinanszírozásával valósul meg; (ii) a tervezett szervezet lehetővé teszi majd a magántőke fokozottabb bevonását (*PPP*); (iii) a tervezett új szervezet önálló jogi személy lesz és saját bankszámlával rendelkezik majd, így az átláthatóság és ellenőrizhetőség jobban biztosítható; (iv) a tervezett új szervezetben **NL** anyagi szerepvállalása jelentősen csökkenne, ami jelenleg a költségvetés mintegy $\frac{3}{4}$ -ét teszi ki; (v) az új szervezet jelentősen megkönnyítené az ipar részvételét, különös tekintettel a radioizotópok előállítására; (vi) COM hozzájárulásának fedezete a FP7 költségvetése lesz.

3. Seventh Framework Programme – examination of the Presidency text

PRES bejelentette, hogy a kompromisszumos elnökségi szövegtervezet kidolgozásánál a tagországok azon korábbi javaslatai vették figyelembe, amelyeknél bizonyos fokú egyetértés vagy támogatottság volt tapasztalható. Sajnos a következő pénzügyi előirányzat tervezetének késedelmes tárgyalása hátráltatja a munkát, ezért a szövegtervezet a költségvetés sarokszámait nem tartalmazza. Mégis tovább kell folytatni a FP7 előkészítését, hogy az az eredeti ütemterv szerint 2007. január 1-én indulhasson. Terv szerint a Munkacsoport 2005. október 24-i, valamint november 7-i és 10-i ülésén tárgyalni fogjuk a tervezetet. Ha sikerül megállapodásra jutni, akkor a szövegtervezetet felterjesztik a COREPER 2005. november 18-i ülésére, majd pedig ez képezi a Versenyképességi Tanács november 28-29-i ülésén a részleges általános megközelítés (*partial general approach*) alapját. A mai napi vita során nem kell fenntartást külön bejelenteni, mert a jelenlegi fázisban valamennyi ország részére automatikusan általános szövegvizsgálati fenntartást jegyeznek be. Az eljárás során a „*semmi sincs elfogadva, amíg minden nincs elfogadva*” elv érvényesül: tehát újra fogják nyitni az egyes fejezetek vitáját, amennyiben a költségvetés radikális csökkentése miatt erre szükség lesz.

COM szintén érdekelt abban, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-29-i ülésén a részleges általános megközelítés megvalósuljon, ezért – *bár egyelőre saját dokumentumát tekinti vitaalapnak, amíg az Európai Parlament első olvasatban nem tárgyalja a tervezetet és javaslatait el nem juttatja a Bizottsághoz* – a Munkacsoportban elmondja előzetes véleményét a kompromisszumos szövegtervezetről a folyamat fenntartása érdekében.

Az egész napos vita során feszített ütemben sikerült a tervezet teljes egészét első olvasatban áttekinteni. A vita befejezése után **DE** javaslatát, hogy előre határozzák meg a tervezet egyes fejezetei újratárgyalásának ütemezését a Munkacsoport következő üléseire **PRES** azzal az indoklással utasította el, hogy flexibilisen akarja irányítani a vitát: nem akar időkeretet biztosítani olyan fejezetek vitájára, amelyeket vita nélkül, vagy néhány hozzászólással el lehet intézni. Így a szöveg tárgyalása a következő három ülésen folyamatosan történik, és igény esetén az egyes fejezetekre ismét vissza lehet majd térni. **PRES** azonban nagyra értékelné, ha a tagországok szövegmódosítási javaslataikat írásban is eljuttatnák **SEC** munkatársaihoz.

Az „*Együttműködés*” fejezet vitája során **BE, SE, PT, IT, NE, FI, IR, HU, DK, DE, CE, BE, SI, EE, GR, LT, ES, FR, AT, DE, PT, COM, IT, DK, DE, IR, SE** és **COM** szóltak hozzá, **SE** és **DE** írásban is benyújtotta módosítási javaslatait (*mellékelve*). A hozzászólók döntő többsége általánosságban elégedett volt a szövegtervezettel, de egyes részletkérdésekben megjelentek eltérő vélemények is. Így pl. (i) **FR, DE** és **COM** nem értett egyet azzal az **IT, SI, EE, LT, ES, PT** és **IR** javaslattal, hogy a költségvetés 15%-át előirányozzák a KKVk számára. (ii) A Közös Technológiai Kezdeményezéseket (JTI) módosításokkal támogatta **SE** és **DK**, ellenezte **PT** és **BE**, míg **IR** és **DE** további megfontolásokat tartott szükségesnek. (iii) A tudástranszfer és kutatási eredmények elterjesztésének fontosságát hangsúlyozta **SE, HU, NE, IR, DK, SI, ES** és **PT**, és ezt

COM akceptálta. (iv) **FI**, **EE** és **GR** túl korainak tartotta az INTAS megemlítését a p9 lábjegyzetben, mert annak jogi helyzete és jövője még nem tisztázott. Külön fenntartást jelentett be **DE** a Kockázatok Közös Teherviselésének programjával (RSFF) kapcsolatban.

Hozzászólásomban támogattam SE tudástranszfer fontosságát hangsúlyozó módosító javaslatát.

Az „*Emberek*” fejezet vitájánál **FR** indítványozta, hogy a kutatói mobilitást úgy kell támogatni, hogy az ne eredményezze az agyelszívást harmadik országokból. **BE** törölni javasolta a p37 (1) bekezdés utolsó mondatát, és **PT** sem értett egyet a társfinanszírozással, de **COM** védte álláspontját: a társfinanszírozás nem eredményez agyelszívást, hanem nagyobb európai hozzáadott értéket teremt.

Az „*Ötletek*” fejezet vitájánál az **SE**, **DK**, **PT** és **HU** nem fogadták el **PRES** kompromisszumos mondatát a p35 (3) bekezdésének végén, mert az sugallja a végrehajtó szervezet két lépcsőben való megalakítását, míg **BE**, **IT**, **IR** és **GR** támogatta ezt. Ki kell emelni **DE** véleményét, amely szerint nem szabad letenni a végrehajtó szervezet a 171.§ alapján egy lépcsőben történő megalakításáról és sürgette, hogy **COM** azonnal kezdje meg a párhuzamos előkészületeket erre az opcióra is, valamint **FR** véleményét, amely szerint a végrehajtó szervezet 171.§ alapján való megalakításának lehetőségét előről kezdve vizsgálni kell. Ez utóbbi vélemények is azok álláspontját erősíti, akik szeretnék elkerülni a kétlépcsős megoldást. **COM** válaszában hangsúlyozta, hogy a két lépcsős megoldást tartja az egyetlen lehetséges változatnak, és egyúttal kérte, hogy a p35 utolsó mondatában a „*limited*” szót töröljék, és a Specifikus Program szövegével összhangban a korlátozás csak a menedzsmentben való szerepét érintse, a felelősség kérdését ne, mert **COM** teljes felelősséggel tartozik az alap kutatási programok végrehajtásáért is a FP7 keretén belül.

Hozzászólásomban hivatkoztam Boda Miklós államtitkár Versenyképességi Tanács 2005. október 11-i luxembourgi ülésén elhangzott hozzászólására, amely szerint az Európai Kutatási Tanács működésénél biztosítani kell a függetlenséget és az autonómiát. A kompromisszumos szövegtervezet csak a Tudományos Tanács függetlenségéről szól, de nem a végrehajtó szervezet függetlenségéről. Amennyiben a szervezetet Végrehajtó Ügynökség formájában alakítják meg, akkor az része lesz a Bizottságnak, és így nem független, hiszen a Bizottság eljárásrendje alapján és szabályai szerint kel működni. Hiába hozna a Tudományos Tanács önálló döntéseket, ha azt a Végrehajtó Ügynökség nem valósíthatja meg, mert nem felelnek meg a Bizottság eljárásrendjének. Ez esetben tehát csak részleges függetlenségről és részleges autonómiáról beszélhetnénk, mert döntéseinél még a Tudományos Tanácsnak is tekintetbe kellene vennie a Bizottság szabályait. Ezen megfontolások alapján csatlakoztam SE és DK véleményéhez, és felajánlottam, hogy ezen országokkal együtt részt veszünk egy módosító javaslat kidolgozásában, amely nem zárja ki az egy lépcsős megoldás lehetőségét, azaz a végrehajtó szervezet megalakítását mindjárt a 171.§ alapján.

A „*Kapacitások*” fejezet „*Kutatási infrastruktúrák*” alfejezetének vitájánál **FI** csak azt kérdezte meg, hogy a p39 (1) bekezdésének beszúrt mondatában az „*egyéb területek*,” fogalmába beleérthető-e a biotechnológia, valamint **GR** hiányolta a korábbi viták során írásban benyújtott módosítási javaslatának figyelembevételét.

A „*KKV*” alfejezet vitája is nagyon rövid volt. **PRES** kérdésre **COM** megerősítette, hogy itt lehetőség lesz az alulról építkező kezdeményezések felkarolására is, és a FP6 eszközeihez hasonlóan specifikus akciókkal fogják támogatni a *KKV* részvételét a FP7-ben.

A „*Tudás régiói*” alfejezet szövegét vita és hozzászólás nélkül fogadták el a delegáltak.

A „*Kutatási potenciál*” alfejezet vitájánál **SE** megkérdezte, hogy az ipar részvétele támogatást kap-e majd ebben az aktivitásban, amire **COM** részéről pozitív választ kapott. Megköszöntem, hogy a korábban írásban megküldött magyar javaslat bekerült a szövegbe, és reméltem, hogy a tagországok többsége valamint **COM** is támogatni fogja ilyen irányú erőfeszítéseinket. Válaszában **COM** jelezte, hogy az eredeti megfogalmazást tartja jobbnak: általánosságban még csak egyetértene a növekvő kiválósággal, de nem tervez semmiféle anyagi támogatást a növekvő kutatási központok irányába (*lásd p43 utolsó előtti, valamint az azt megelőző bekezdések*). Ezen felbátorodva **FI** javasolta, hogy a „*centres*” kifejezés kerüljön törlésre a szövegből, ellenben **FR** jelezte, hogy ő a „*kiválóságra*” helyezi a hangsúlyt, és úgy a létező mind a növekvő intézetekkel egyet tud érteni.

A „*Tudomány a társadalomban*” alfejezet vitájánál **COM** kérte, hogy a p45 (4) bekezdés szövegében a „*studying*” kifejezést a „*Strengthening*” kifejezéssel helyettesítsék, de ezt ellenezte **FR** és **BE** azzal az indoklással, hogy az egyetemek szerepét nemcsak a FP7-nek kell erősítenie, hanem a felsőoktatási programoknak is.

A „*Nemzetközi együttműködés*” alfejezet szövegét vita nélkül elfogadták a felek.

Ezután a cikkelyek szövegét bocsátotta vitára **PRES**. Itt **COM** jelezte, hogy nem ért egyet a p2 *Article 2*, (2) bekezdés (i) és (j) pontjának különválasztásával, szeretné az úrkutatást és a biztonsági kutatásokat együtt tartani. **IT** fenntartást jelentett be a p3 *Article 6* kapcsán, mert a szöveget nem tartotta elegendően erősnek az összejt kutatásokkal kapcsolatos etikai problémák kezelésére, valamint kifogásolta, hogy a p2 (3) bekezdésében az „*egyéni*” kutatócsoportok mellett nem jelenik meg a „*nemzetek közötti*” kifejezés. **SE** általános szövegvizsgálati fenntartás bejegyzését kérte az *Articles 1* és *Article 2* szövegének ellenőrzésére.

A „*Pénzügyi tervezetek*” Annex III fejezet tárgyalásánál **COM** kérdést tett fel, hogy mit ért **PRES** a p50 utolsó előtti bekezdésben a „*special groups such as SMEs*” kifejezés alatt. **FI** felhívta a figyelmet arra, hogy a szövegezésnek konzekvensnek kell lennie, és javasolta hogy a p51 4. pontjában „*transnational*” kutatócsoportok is kerüljenek megemlítésre. **DE** fenntartást jelentett a RSFF megemlítése ellen, mivelhogy az még nem elhatározott. **COM** jelezte, hogy a FP7-ben is lesz lehetőség olyan programok indítására, amelyek kedveznek a *KKV*-nek (*pl. CRAFT, STREP, stb.*), de ez a *KKV* pozitív megkülönböztetését eredményezi, ezért inkább arra fogják helyezni a hangsúlyt, hogy a Munkaprogramokba olyan témák is bekerüljenek, amelyek a *KKV* számára fontosak.

Az „*Euratom*” fejezet tárgyalásánál **COM** megemlítette, hogy az eredeti szöveget jobbnak tartja, de el tudja fogadni a módosításokat, **NL** pedig magyarázkodott, hogy a korábbi viták során benyújtott javaslatával nem a kísérleti nukleáris anyagok forgalmát akarta korlátozni, hanem a terrorizmus elleni biztonságot növelni.

A Központi Kutatóintézet nukleáris és nem-nukleáris programjainak szövegét vita nélkül elfogadták a delegáltak.

PRES összefoglalójában megköszönte a konstruktív vitát. Jelezte, hogy szövegtervezet vitája a manchesteri kihelyezett ülést követő három ülésen rugalmasan folytatódik, és kérte, hogy a módosító javaslatokat lehetőleg írásban nyújtsák be a delegáltak.

2005. október 24.

1. Seventh Framework Programme – continuation of the examination of Presidency text

1.1 Cooperation: dissemination and "Future and Emerging Technologies" (FET)

NL írásban nyújtott be javaslatot (*mellékelve*) az 5. oldalon az ipar versenyképességének hangsúlyozására, valamint törölni javasolta a 6. oldal 2. bekezdésében felsorolt példákat. Rövid vita után elfogadták **SE** múlt héten írásban benyújtott módosítási javaslatát a kutatási eredmények elterjesztéséről a 6. oldalon (*mellékelve*). A FET bekezdésben ellenben nem fogadták el **ES** javaslatát, hogy „*joint calls*” helyett „*co-ordinated calls*” szerepeljen a szövegben, de egyetértettek azzal hogy az „*in particular by joint calls*” helyett az „*including joint calls*” megfogalmazás kapjon helyet.

1.2 Cooperation: Joint Technology Initiatives (selection criteria, modalities)

A viszonylag hosszan elnyúló vitában **NL, BE, DK, DE, PT, FR, IE, IT, DE, BE, COM, PRES, COM, PRES, COM, FR, DE, NL, LU, PT, BE** és **PRES** szólaltak fel. Többen támogatták **SE** múlt héten írásban benyújtott módosítási javaslatát (*mellékelve*), és megfontolásra érdemesnek tartották **BE** több módosítási javaslatot is tartalmazó szóbeli előterjesztését kérve, hogy mielőbb terjessze be írásban is. **DK** megismételte múlt heti javaslatát, hogy a 8. oldalon a kritériumok felsorolását egészítsék ki, és az „*átláthatóság*”, a „*rugalmasság*” és a „*nyitottság*” kerüljenek külön sorba, képezzenek önálló kritériumot. Többen egyetértettek **DE** javaslatával, hogy a JTI megalakítását külső független szakértői csoport bírálja el, mások ennek kivitelezhetőségét vitatták, hiszen elvileg minden fontos szervezet képviseltetné magát a JTI-ben, így nehéz lenne kiváló

színvonalú független szakértőket találni erre a feladatra. **DE** ragaszkodott véleményéhez és hangsúlyozta, hogy a JTI megalakítása egyébként is csak akkor jöhet szóba, ha más létező eszköz nem elegendő a kutatási célkitűzések megvalósítására, ezért megerősítette fenntartását.

1.3 Cooperation: SMEs (*encouragement of participation, including the question of quotas*)

A vitában mindenki egyetértett azzal, hogy a KKVk részvételét elő kell segíteni a FP7-ben, de teljen két táborra szakadtak a vitázók abban a kérdésben, hogy a FP7 költségvetésnek 15%-t explicite ajánlják a KKVk-nek (**IT, IE, BE, PT, GR, SI, ES, CY, LT, EE**), vagy ne nevezzenek meg dedikált költségvetési hányadot (**NL, FR, DE, FI, COM, PRES**). **PRES** végül azzal foglalta össze a vitát, hogy a FP6-ban (*amire sokan hivatkoztak*) sem a keretprogram szövegében magában van a dedikált 15%, hanem csupán a függelékben, továbbá megfontolásra érdemesnek tartja **BE** „concrete measures” és „quantitative monitoring” megfogalmazásait, amelyeket valószínűleg beépítenek majd a szövegbe.

1.4 People: rationale

PRES elismerte, hogy az eredeti szöveg jobb, mint a javított, és mivel senkinek sem volt kifogása ez ellen, javasolta a „*from the entire world*” frázis elhagyását.

1.5 People: co-funding of national/regional schemes

A társfinanszírozás több ország képviselőjéből ellenkezést váltott ki, mert feltételezték, hogy ezen a csatornán keresztül nemzeti programjaikat is minősíteni akarja **COM**. Bár jelen fázisban minden ország részére automatikusan általános szövegvizsgálati fenntartás van bejegyezve, **DE** és **PT** megerősítette fenntartását, **BE** és **ES** pedig kompromisszumos megfogalmazást javasoltak.

1.6 Ideas: ERC (*start-up, structure, review*)

DE írásban nyújtott be javaslatot (*mellékelve*), amely szerint az *Executive Agency* 171.§ alapján működő szervezetté való átalakítását előkészítő jelentést már 2008-ban el kell készíteni, és 2009 elején – *amilyen korán csak lehet* – meg kell hozni a döntést. **FR** (*kisebb módosítással*), **DK**, **HU** és **GR** támogatták **DE** javaslatát. **PT** még ennél is tovább ment: ellenezte a két lépcsős előkészítést, és javasolta a végrehajtó szervezet megalakítását egy lépcsőben, mindjárt a 171.§ alapján. Ezután **IT** védelmébe vette a két lépcsős kivitelezést, sőt az automatikus átalakítással sem ért egyet: a jelentésnek meg kell erősítenie, hogy a 171.§ alapján működő szervezet költséghatékonyabb és „*karcsúbb*”. **SE**, **DK** és **HU** több időt kért **DE** javaslatának alapos tanulmányozására.

NL abban kérdezte **COM** véleményét, hogy a 2008-as értékelést reálisnak tartja-e, majd kritériumok hosszú listáját terjesztette elő, amelyeknek szerinte a végrehajtó szervezetnek meg kell felelnie. **LU** támogatta **DE** javaslatát, de nem értett egyet az automatikus átalakítással: szerinte csak akkor érdemes átalakítani a végrehajtó ügynökséget, ha a másik szervezet bizonyítottan jobban fogja megvalósítani az ERC céljait. **IR** és **ES** általános megfogalmazást javasoltak a konkrét 2008 időpont helyett: „*a megalakítástól számított két éven belül*”, mert ez akkor is működik, ha a FP7 valamilyen okból 2007. január 1-én mégsem tud elindulni, **BE** pedig inkább három évet javasolt, hogy érdemben minősíthető legyen a végrehajtó ügynökség kezdeti tevékenysége.

COM foggal-körömmel védte a két lépcsős megoldást: semmi sem bizonyítja, hogy a 171.§ alapján működő szervezet hatékonyabb lenne, mint a végrehajtó ügynökség, ezért nem ért egyet az automatikus átalakítással sem. Ellenben elfogadta **NL** kritériumait a későbbi minősítéshez, de a minősítést legkorábban csak 2010-ben tartja kivitelezhetőnek. **PRES** kompromisszum irányába terelgette a vitatkozókat, de **PT** erre úgy reagált, hogy szerinte egyre távolabb kerülünk a tudósok véleményétől. **PRES** végül azzal foglalt össze a vitát, hogy a Coreper ülésére nyitott kérdésként terjeszti fel ezt a témát.

1.7 Capacities: infrastructure (*rationale and support for new infrastructure*)

Többen javasolták a „*Rational*” fejezetben a beszúrt példák bővítését, de ezt elvetették később, mert a javaslatok olyan tudományterületeket hoztak szóba, amelyek valójában nem igénylik európai léptékű infrastruktúrák létrehozását. **DE** az ESFRI szerepét akarta növelni, de **COM** szerint ennek mandátuma lehatárolt, így döntési joga nem lehet. **DE** nyomtatékosította továbbá azt a véleményét, hogy az **EU** hozzájárulását 20%-ban kel maximálni. **COM** a kisebb-nagyobb horderejű módosító javaslatok többségét sorban elvetette, és végül kijelentette, hogy **PRES** kompromisszumos szövegét 99%-ban elfogadja. Kisebb vita alakult ki abban, hogy a „*best*” szó maradjon-e a szövegben vagy sem: többen ehelyett a „*high performance*” kifejezést javasolták, amit további megfontolás tárgyát fogja képezni.

1.8 Capacities: research for benefit of SMEs (*support for innovative SMEs*)

Rövid, de nagyon szerteágazó vita alakult ki a KKVk támogatásának módjáról, amelynek során ismét felvetődött a 15% kérdése. **PT** törölni javasolta az „*innovative*” kifejezést, ezt az igényt azonban **PRES** mások véleménye alapján elvetette. A FP7 és a CIP kapcsolatát hosszan feszegették anélkül, hogy bármiféle további konkrét, érdemi információ elhangzott volna az együttműködés módját illetően. **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy a KKVk fokozott támogatásával végül is mindenki egyetért, és további – *írásban benyújtott* – módosító javaslatokat szívesen fogadnak.

1.9 Capacities: research potential (*emerging centres*)

Első hozzászólóként **HU** támogatta az elnökség szövegtervezetét, de **COM** kérte, hogy a „centres” kifejezés kerüljön törlésre, mert új központok finanszírozására nem lesz fedezet a költségvetésben. Ezután **DE** a kiválóságot hangsúlyozta, majd **PRES** kérdésre válaszolva – **LT támogatásával** – **HU** megerősítette, hogy feltörekvő központok támogatásra is szükség van. Végül **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy megpróbálnak olyan kompromisszumos javaslatot kialakítani, ami **COM** számára is elfogadható (pl. „selected centres” vagy valami hasonló).

1.10 Capacities: science in society (*the role of universities*)

PRES azzal indította vitát, hogy nem könnyű megfelelő szövegezést találni, mert a felsőoktatás nem tartozik kompetenciánkba, mégis szükség van az egyetemek szerepének növelésére a kutatásban. Ugyanakkor nem avatkozhatunk bele a reformfolyamatokba, amelyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy az európai egyetemek meg tudjanak felelni a globalizáció kihívásainak. **MT** támogatásával **FR** törölni javasolta a kérdéses mondatot arra hivatkozva, hogy az egyetemek a tagországok kompetenciájába tartoznak, **COM** azonban ragaszkodott hozzá, sőt a „studying” kifejezést a „strengthening” szóval kívánta helyettesíteni. **GR** alapjaiban elfogadta az elnökségi szöveget, de számos helyen a régiókra vonatkozó hivatkozásokat kívánta beszűrni, amit **COM** arra hivatkozva utasított el, hogy a kohézió nem célja a FP7-nek. **PRES** összefoglalójában jelezte, hogy a „strengthening” végül is senki nem ellenezte, és megpróbálnak a régiókra is utalni legalább egyszer, talán az „Objective” fejezetben. Ezután **BE** javasolta, hogy a „Capacities” fejezet (p38) szövegét is bővítsék a többi fejezethez hasonló szerkezetben (*Objective, Rational, etc.*), továbbá kérte, hogy az INCO fejezetben legyen hivatkozás az INTAS szervezetre is. Előbbi javaslatát **ES**, utóbbit **HU**, **MT** és **DE** támogatta.

1.11 Articles

FR jelezte, hogy rövidesen írásban fog benyújtani egy javaslatot egy új bekezdés beszűrésére a 7. cikkelybe a monitoringról és az értékelésről.

1.12 Euratom

AT írásban nyújtott be szövegmódosítási javaslatokat (*mellékelve*). **IT**, **IE** és **FR** ennek tanulmányozásra időt kértek, továbbítják a fővárosokba és később visszatérnek a témára. **FR** számos apró módosítási javaslattal élt, amit írásban is meg fog küldeni. **IT**, **HU** és **FI** jelezték, hogy **AT** javaslatában nem tartják logikusnak az „(including the generation of nuclear energy)” törlését a „Radiation protection” címszó alatt, ezért kérik annak megtartását. **COM** tanulmányozni fogja **AT** javaslatát, és annak egyes elemeit kisebb módosításokkal valószínűleg el fogja fogadni.

2005. október 26. (*informális meeting*)

A Kutatási Munkacsoport néhány tagját rövid nem-hivatalos megbeszélésre hívta meg Dr. Nelle, Németország egyik tudományos attaséja Németország Álladó Képviselőjére. A megbeszélésen Dietrich Nelle és Rüdiger von Preuschen (**DE**), Ben Turner (**UK PRES**), Kees Nederlof és Upton Van (**NL**), Milagros Candela (**ES**), Bertrand Bouchet (**FR**), Martin (**AT**), Thomas Lambert és Marnix Surgeon (**BE**), Ana-Cristina Neves (**PT**), Bjarne Kirsebom és Karin Heriksson (**SE**), Kenneth Glarbo Andersen (**DK**) valamint Szendrői László (**HU**) vettek részt. A megbeszélésen elhangzottakat a következő öt pont köré lehet csoportosítani: (i) Európai Kutatási Tanács, (ii) értékelés és monitoring, (iii) európai infrastruktúrák és az ESRFRI szerepe, (iv) pénzügyi eszköz a kockázat megosztására (RSFF), (v) Közös Technológia Kezdeményezések (JTI)

(i) Európai Kutatási Tanács. A végrehajtó szervezet önállóságának és autonómiájának kérdésében a tagországok alapvetően egyetértenek, de jelenösen eltér a véleményük jogi alapjának kérdésében. **FR** véleménye most először körvonalazódott markánsan: nem akar semmiféle értékelést és azon alapuló átalakítást később, hanem szerinte – *bár szükségképpen elfogadja, hogy a végrehajtó szervezetet először Executive Agency formájában hozzák létre* – a kezdeti struktúrát azonnal és feltétel nélkül át kell alakítani a 171.§ alapján létesített szervezetbe. Ehhez a véleményhez közelíthető **DK**, **PT**, **SE** és **HU** véleménye, míg **DE**, **NL** és **ES** inkább egy későbbi – *de nem túl késői* – független értékelésen alapuló átalakítást tart lehetségesnek, amely nem automatikus, hanem csak abban az esetben történik meg, ha a szakértői vélemény a 171.§ bázisán működő szervezet előnyeit bizonyítja. **PRES** jelezte, hogy még ma megpróbálják befejezni az újabb szövegváltozatot, és rövidesen megküldik további elemzésre.

(ii) A FP7 **félidei értékelését** minél előbb kell ütemezni, hogy annak eredményei alapján – *szükség esetén* – módosítani lehessen a keretprogramot. **DE** már 2009-ben el szeretné végeztetni a félidei értékelést, míg ezt több ország korainak tartja, hiszen nem lesz még elegendő adat a végrehajtásról. Valamennyi tagország fontosnak tartja, hogy **COM** végre alakítson ki megfelelő digitális adatbázist, amely gyors és megbízható adatokat szolgálta a statisztikai elemzéshez. **COM** ezt mindig megígéri, de a rendszer nem működik elfogadhatóan. Új igényként merült fel, hogy **COM** ne csak a feldolgozott statisztikákat adja közre, hanem az alapadatokat is.

(iii) Infrastruktúrák. Az ESRFRI eddigi tevékenységével minden tagország elégedett. **DE** tovább szeretné növelni az ESRFRI szerepét az előkészítésben, ezért többek között javasolja, hogy COM vegye át az ESRFRI kritériumait az új infrastruktúrák létesítésénél. Ezzel több tagország nem értett egyet, mert az ESRFRI kizárólag tudományos kritériumok alapján teszi meg javaslatát, míg **COM**-nak megvalósíthatósági és finanszírozhatósági kritériumokat is figyelembe kell vennie döntései megalapozásánál.

(iv) Kockázatviselés. **DE** a RSFF alkalmazását nem akarja kizárni, de csak egészen különleges esetekben tartja szükségesnek (*különös tekintettel a költségvetés várható csökkentésére*), és akkor is esetről esetre kell döntenie. **PRES** szerint a tagországok várhatóan nem fogják ellenezni **DE** szövegmódosítási javaslatát, ezért megpróbálja figyelembe venni a szövegezésnél.

(v) Közös Technológiai Kezdeményezés. SE szerint az ipar örömmel üdvözli ezt az új eszközt, míg DE véleménye szerint vegyes a kép. BE csak akkor tartja megalapozottnak, ha az ipar valóban jelentős mértékben hozzájárul a kutatási költségekhez. UK szerint külön kell kezelni a JTI megalakításával kapcsolatos, valamint a működésével kapcsolatos megfontolásokat. DK és SE fontosnak tartják, hogy a JTI nyitott legyen, átlátható módon működjön, a kiválóság legyen a mérce, és versenyben lehessen elnyerni a kutatási támogatásokat.

2005. november 7.

1. Commission communication: "More Research and Innovation – Investing for Growth and Employment" – draft Council conclusions (doc. to follow)

PRES a napirendi pont tárgyalását későbbi időpontra halasztotta.

2. Seventh Framework Programme (EC and Euratom) – examination of revised Presidency text

Számtalan rövid hozzászólás hangzott el, és sok ország nyújtotta be írásban is módosító javaslatait. A tematikus prioritások fejezet kivételével áttekintették az elnökség 2005. október 27-i kompromisszumos szövegtervezetét 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) tervezetéről, amelynek segítségével az elnökség a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i brüsszeli ülésén szeretne megállapodást elérni a részleges általános megközelítésről.

A hozzászólások alapján titkárság 14073/05 RECH 205 ATO 96 COMPET 234 (LIMITE) számon elkészítette a legújabb szövegváltozatot (*mellékelve*), amelynek szövegében a fenntartásokat, valamint a csak kis számú ország által igényelt módosítási javaslatokat lábjegyzet formájában mutatják be.

Alkalmas időben megtett hozzászólással HU csatlakozott azon országok (SE, FR, DK és PT) csoportjához, akik feltétlenül javasolják az Európai Kutatási Tanács végrehajtó szervezetének átalakítását Végrehajtó Ügynökségből a 171.§ alapján megalakított független szervezetté lehetőleg már 2009-ben (FP7 IDEAS, p 50, footnote 35). Hozzászólásom alapján a FP7 Research Potential fejezet szövegét kiegészítették a társult országokra vonatkozó utalással (p 62).

A Munkacsoport 2005. november 10-i ülésén a tematikus prioritások szövegének javításával folytatja és várhatóan befejezi az előkészítő munkát, és a kompromisszumos szövegtervezet a Coreper-1 2005. november 11-i ülésének napirendjére kerül.

2005. november 10. és 14.

Seventh Framework Programme (EC thematic priorities) – examination of Presidency text

PRES a tematikus prioritások szövegének vitáját az időközben elkészült 14073/05 számú dokumentum alapján folytatta le, ami kavarodást okozott a hivatkozásokban. Az első ülésnapon az 1-6. téma vitáját sikerült befejezni, a vita alapján elkészítették a „*FP7 Presidency Working Document THEMES 1-6 (11.11.2005)*” című munkaanyagot. Ez a vastag betűvel szedve és aláhúzva tartalmazza azokat a javításokat, amelyeket **PRES** a vita alapján – *erős támogatottsága miatt* – alkalmasnak tartott beépíteni a szövegbe. További 6 észrevétel lábjegyzetben került megemlítésre.

A hétfői ülésnapon több delegált nehezményezte, hogy **PRES** sem a szövegbe, sem a lábjegyzetbe nem építette be észrevételeit, hanem egyszerűen negligálta azokat. **PRES** azzal védekezett ezek többnyire csak egy-egy ország észrevételei voltak és támogatottságuk nem érte el azt a szintet, amikor be kell építeni az észrevételt a szövegbe. Egyébként is a lábjegyzetek csökkentése a cél, hogy a részleges általános megközelítésről megállapodás születhessen a Versenyképességi Tanács ülésén, és arra buzdította a delegáltakat, hogy a korábban tárgyalt fejezetekben lévő különvéleményüket vonják vissza, és próbáljanak mindenki számára elfogadható kompromisszumos megfogalmazásokat találni.

A Munkacsoport megtárgyalta a hátralévő 7-10. prioritások szövegét, **PRES** újabb szövegtervezet fog készíteni a vélemények figyelembevételével. Ezekben a témákban várhatóan elérhető lesz a konszenzus: a módosítási javaslatok általában kisebb jelentőségűek, illetve pontosító jellegűek voltak

Ezután **PRES** – *hivatkozva a Coreper-1 2005. november 11-i ülésén már tárgyalt 14162/05 számú dokumentumra is* – ismét arra kérte a tagországokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a lábjegyzetek csökkentésére. A delegáltak nagyon kevés számú esetben jelentettek is be feloldást, de a legfontosabb kérdésekben, mint (i) 15% kvóta, előirányzat vagy célkitűzés a KKVk számára, (ii) nyújtson-e a FP7 költségvetése társfinanszírozást a KKVk pályázatírását támogató nemzeti programok számára; (iii) a Közös Technológiai Kezdeményezések (JTI) megalakítása csomagterv vagy egyéni döntés alapján történjen; (iv) az Európai Kutatási Tanács döntéseit megvalósító 166.§ alapján megalakított szervezet kötelezően legyen átalakítva a 171.§ alapján működő szervezetté vagy csak értékelés alapján esetlegesen, stb. nem volt előrelépés: a tagországok megismételték korábbi álláspontjukat, legfeljebb arra voltak hajlandóak, hogy ismételten kikérjék majd irányító hatóságaik véleményét.

Az egész napos vitát összefoglalva **PRES** nem tett le arról a szándékáról, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i brüsszeli ülésén megállapodás szülessen 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) tervezetének részleges általános megközelítésről, de ez csak akkor lesz

lehetséges, ha a tagországok együttműködnek a lábjegyzetek számának jelentős csökkentésében. A tagországok kompromisszumképességének hiányában a szövegtervezet csak elnökségi anyagként és csak politikai vitára lehet bocsátani a Versenyképességi Tanács következő ülésén. **PRES** 2005. november 17-ére ismét összehívja a Munkacsoport ülését abban a reményben, hogy számos részletkérdésben sikerül majd pontosítani a szövegtervezet, amelyet a Coreper-1 2005. november 18-i ülésére fog jóváhagyásra felterjeszteni.

Commission communication: "More Research and Innovation – Investing for Growth and Employment" – draft Council Conclusions

A vita során (i) többen kérték, hogy legyen hivatkozás arra, hogy a 3% GDP arányos K+F ráfordítás 2/3 részének az üzleti életből kell jönnie; (ii) **SE** és mások javasolták beszúrni a 7. pontba: "on voluntary basis"; (iii) egyesek méltatták, többen vitatták a "European Innovation Prize" aktualitását (lásd előző verzióban); (iv) **COM** kérte, hogy 10(5)-ként kerüljön be a szövegbe „Promote good innovation management practice and industrial clustering” kitétel; (v) **COM** jelezte, hogy a 12(11)-ben ERA WATCH és a Trend Chart két különböző dolog: pontosítani kell a megfogalmazást; (vi) **COM** kérte a 13(2)-ben a "capacities" szó törlését; (vii) **DE** fenntartást jelentett be a 13. ponttal kapcsolatban: javasolta, hogy az egész szöveg kerüljön át a 2. pontba. A vita alapján **PRES** elkészíteti a szövegtervezet újabb módosított változatát, és az kerül fel a Coreper-1 2005. november 18-i ülésére jóváhagyásra.

2005. december 12.

1. Conference on researchers' charter and code of conduct for the recruitment of researchers - *Debriefing by the Presidency*

UK képviselője beszámolt az európai kutatói charta tárgyában 2005. szeptember 8-9-én Londonban megrendezett konferenciáról (beszámoló írásban mellékelve, dokumentumok megtalálhatóak a konferencia honlapján). Kérdés/hozzászólás nem hangzott el, **PRES** megköszönte a tájékoztatást.

2. Participation of Croatia in CREST as observer

A CREST 2005. december 5-i ülésén tárgyalta tervezethez képest **COM** két bekezdés beszúrását kérte a 3. pontba, a Coreper-1 e heti ülésére a javított szövegváltozat kerül. **SI** kérdésére **COM** tájékoztatott arról, hogy 2006. január 1-től a horvát kutatók a társult országok kutatóival azonos feltételekkel vehetnek részt a kutatási keretprogramokban. Ellenvélemény nem volt, ezért a dokumentum „A” napirendi pontként kerül a Coreper-1 ülésére.

3. EU-US initiative to enhance transatlantic economic integration and growth (research aspects) - *Information from the Commission*

COM tájékoztatást adott a legutóbbi **EU-USA** csúcstalálkozón létrejött megállapodás kutatási aspektusairól. A felek a gazdasági élet számos területén erősíteni akarják az együttműködést. A kutatásban elsősorban az alapkutatások, a polgári célú úrkutatás, a nano-technológiák, az egészségügyi- és gyógyszerkutatás, valamint az új tudományos eredmények felhasználása területén kívánják javítani az együttműködést. A megállapodások végrehajtását közös munkaprogram fogja segíteni, ennek elektronikus verzióját a Coreper képviselőknek megküldték. A közös munkaprogram szerint 2006. januárjában Washingtonban közös rendezvényt tartanak a nano-technológiák egészségügyi alkalmazása tárgyában, erről **COM** később részletes információt küld. A megállapodás végrehajtásáról a következő EU-USA csúcstalálkozóra 2006. tavaszán jelentést kell készíteni. **NE** és **PT** kérdésre **COM** megerősítette, hogy a munkaprogramot a nagykövetek megkapták, **SI** kérdéseire pedig tájékoztatást adott arról, hogy (i) a munkaprogram nem tartalmaz utalást az ITER programban való együttműködésre, és (ii) közös pályázati felhívást nem, de koordinált pályázati felhívást terveznek pl. az informatikai kutatások területén.

4. Presentation of the programme of the Austrian Presidency

Az osztrák elnökség tájékoztatást adott tervezett munkaprogramjáról, valamint az elnökség tervezett K+F rendezvényeiről (*tájékoztató írásban mellékelve*). További részletek megtalálhatóak PRES Cordis honlapján (*a szerver neve megváltozott*).

PRES kéri, hogy a tagországok a specifikus programok kooperáció fejezetének 1-3. prioritásához írásbeli javaslatukat legkésőbb 2006. január 6-ig küldjék meg a **SEC**-nak.

COM ígérte, hogy még karácsony előtt megküldi a részvétel szabályainak (*Rules of Participation*) tervezetét.

PRES felolvasta, hogy mely országok nem regisztráltak még a Kutatási Munkacsoportok, valamint a CREST 2006. január 25-27-i kihelyezett bécsi ülésére, és kérte, hogy mielőbb tegyék meg azt.

GR és **CY** nehezményezte, hogy **PRES** a Versenyképességi Tanács gráci informális ülését az ortodox nagypéntekre ütemezte. **PRES** szabadkozott, hogy a rengeteg ülés miatt nem tudtak megfelelőbb időpontot találni, de résztvevők találnak ortodox templomot Grácban, így méltóan leróhatják kegyeletüket.

2. függelék:

Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről
az osztrák elnökség időszakában

Levezető elnök:

Franz Pichler tanácsos,
Ausztria Állandó Képviselése

2. függelék:

Összefoglaló a G-14 Kutatási Munkacsoport, valamint a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport üléseiről az osztrák elnökség időszakában

Levezető elnök: Franz Pichler tanácsos, Ausztria Állandó Képviselő

2006. január 9.

1. Presentation of Presidency work programme.

A rendkívül szoros ütemterv miatt az osztrák elnökség heti két vagy három munkacsoportülést tervez 2006 első szemeszterében, hogy a 7. Kutatási Keretprogram (FP7) tervezetét egytttdöntési eljárással a Tanács és a Parlament még 2006-ban jóvá tudja hagyni, és a keretprogram végrehajtása terv szerint 2007. január 1-én indulhasson.

2. Specific Programme "Cooperation": examination of themes 1-3 ("Health", "Food", "ICT")

2.1 Health

Jelentősebb vita és/vagy több ország által támogatott különvélemény csak két témában körvonalazódott: (i) **UK, IR, DE, BE, ES** és mások mindenütt kérték törölni a hivatkozásokat a közös technológiai kezdeményezésekre (JTI), mert ezek létrehozása még nem elhatározott és amúgy is önálló döntést igényel, de **COM** ragaszkodott hozzá, mert csak így biztosítható részükre költségkeret a FP7 költségvetésében; (ii) a bioetikai megfontolások konzekvensebb érvényesítését szorgalmazták **DE, IT, SK, LU, MT** és **PL** a humán embrionális őssejtek kutatásával kapcsolatban. Magyarország támogatta **FI** állatkísérletek csökkentésére és helyettesítésére irányuló javaslatát.

2.2 Food, Agriculture and biotechnology

COM ismertette a tervezetet és kérte, hogy ne bővítsék annak témáit. A tagországok többsége hivatkozott írásban benyújtott javaslatára. Magyarország támogatta **NL** és **DE** növény egészségügyi kísérletek kiemelt kezelésére irányuló javaslatát, amihez később **UK** is csatlakozott.

2.3 Information and Communication Technologies

COM nem fűzött szóbeli kiegészítést a tervezethez, **PRES** alfejezetenként bocsátotta vitára a szöveget. A tagországok általánosságban kiválóan tartották a tervezetet, és csak kisebb módosító, pontosító javaslatok hangzottak el.

2006. január 16.

1. Proposal for the Rules for participation in FP 7 – *presentation by the Commission*

COM részletesen ismertette a részvétel szabályait. A szabályokat ahol csak lehetett, egyszerűsítették, de az általános szabályokat – *és különösen a pénzügyi előírásokat* – be kell tartani. **PRES** csak kérdéseket engedélyezett, a dokumentum megvitatására későbbi időpontban kerül sor.

Kérdéseimre **COM** részletes adott. **PRES** előzetesen jelezte, hogy a részvétel szabályainak tárgyalását első olvasatban várhatóan 2006. január 30-ra és február 1-re ütemezi, második olvasatban pedig 2006. február 15-én és 20-án kerülhet sorra.

2. Specific Programme "Cooperation": *examination of themes 7-10 ("Transport", "Socio-economic", "Space" and "Security")*

PRES megköszönte, hogy a tagországok nagy része írásban és előre megküldte módosító javaslatait. A javaslatoknak összhangban kell lennie a Versenyképességi Tanács 2006. november 28-i ülésén elfogadott általános részleges megközelítés dokumentumban rögzített megállapodással. A **COM** tervezetében szereplő kutatási témaköröket nem bővíteni, hanem karcsúsítani kell, tekintettel a költségvetés várható csökkentésére. **COM** hangsúlyozta, hogy mindaddig eredeti előterjesztését tekinti vitaalapnak, amíg az **EP** véleménye, valamint a kutatási költségvetés végleges számai ismertté nem válnak, de egyetért azzal, hogy a kutatási területeket inkább karcsúsítani kell, és hogy figyelembe kell venni a részleges

általános megközelítés szövegét. A részletes vita során **COM** általában pozitívan fogadta azokat a javaslatokat, amelyek inkább csak a szöveg pontosítását szolgálták, és nem voltak anyagi konzekvenciái, de következetesen visszautasította azokat a módosításokat, amelyek az anyagi források kibővítését igényelték volna. Mandátumomnak megfelelően javaslatot tettem a „Társadalomtudományok, Művészetek és Közgazdaságtan” fejezet két bekezdésének módosítására.

2006.január 18.

1. Specific Programme "Cooperation" – *examination of articles, introductory part to Annex I, Annex III and Annex IV*

A vita során a tagországok több kisebb pontosító és értelmező javaslatot tettek, ezeket **COM** többnyire elfogadta. Komoly véleményeltérés alakult ki az etikai kérdések tárgyalásánál, amelyet többen – *helytelenül* – leszűkítettek az összejt kutatással kapcsolatos etikai problémákra. **DE, IT, PL, LU, SK, MT** és **AT** a FP6 gyakorlatához képest is további szigorítást szorgalmaztak az összejt kutatás területén, amely megtiltaná humán embriók létrehozását kifejezetten sejt kutatás céljára, illetve kizárná annak lehetőségét, hogy humán embrionális összejt kutatásokat a Közösség költségvetésből finanszírozzanak. Ezzel szemben **SE, NE, BE, IR, ES, UK, FI, PT** és **EE** – *kisebb módosításokkal* – inkább **COM** szövegét fogadnák el, amely a FP6 gyakorlatának folytatásaként értékelhető. Jeleztem, hogy Magyarországon humán embrionális összejt kutatások nem folynak, és **HU** mérlegeli, hogy csatlakozzon-e **IT, DE** és mások által javasolt szigorításokhoz. Hasonlóan későbbi véleménynyilvánítást jelentett be **LT** és **GR** is. **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy nincs esély kompromisszum kialakítására, ezért javasolja, hogy a miniszterek a Versenyképességi Tanács 2006. március 13-i ülésén tárgyalják majd meg az etikai kérdések témáját. Komoly vita volt a Közös Technológia Kezdeményezések (JTIs)

2006. január 19.

2. Specific Programme "Ideas" – *examination of Articles and Annex I*

Előre írásban küldött be módosítási javaslatokat **IT, PL, HU, NE**, és **DE** megígérte, hogy szóban elhangzott javaslatát rövidesen írásban is megküldi. A felek általánosságban egyetértettek azzal, hogy a PGA megállapodásban rögzített változtatásokat át kell vezetni a SP szövegébe. A vita során új elemként **UK** javasolta a szövegben rögzíteni, hogy az Európai Kutatási Tanács (ERC) Tudományos Tanácsa (ERC SC) tagjainak megbízatása 4 évre szól – *ezt támogatta NE, DK, SI, DE, SE és IE is később* – valamint – *szintén több ország támogatásával* – kérte, hogy a kiválasztással és kinevezéssel kapcsolatos eljárás kerüljön publikálásra. **DE** javasolta, hogy egy új 9. cikk – *a PGA szellemének megfelelően* – foglalkozzon a dedikált végrehajtó szervezet tevékenységét értékelő átvilágítással és a szervezet esetleges átalakításával a 171.§ alapján működő

szervezetté, ezt támogatta később **UK, SE, PT** és **HU** is. Nagyobb vita alakult ki **IT** javaslata körül, hogy szükséges-e az egyéni kutatócsoportok transznacionális jellegének explicit hangsúlyozása, vagy sem, hiszen a szöveg nem zárja ki ilyenek finanszírozását. **COM, UK** és mások ezt nem tartották szükségesnek, de **SE** és **LU** támogatták **IT** véleményét. Mandátumomnak megfelelően előterjesztettem a 24. oldal 5. bekezdéshez fűzött szövegmódosítási javaslatunkat az ERC autonómiájáról és a végrehajtó szervezet szükséges átalakításáról. **PT** javasolta, hogy úgy **DE**, mind **HU** javaslata kerüljön átvezetésre a szövegben. **COM** úgy vélte, hogy nincs szükség arra, hogy hivatkozás kerüljön be szövegbe a 171. paragrafusról, de a többség ezzel nem értett egyet, hiszen a PGA egyértelműen állást foglalt ebben a kérdésben.

2006. január 23.

1. Specific Programme: Euratom nuclear research and training activities – examination of Articles and Annex

A delegáltak általában pozitívan viszonyultak a tervezethez, és csak néhány – *kevésbé lényeges* – módosítási javaslat érkezett. Komolyabb vitát csak **DE** azon javaslata váltott ki, hogy a 2.§-ban és/vagy a 3.§-ban és/vagy a függelékben rögzítsék, hogy a 2.§ (b) pontjában meghatározott atommaghasadással kapcsolatos és sugárvédelmi kutatásokra a költségvetés legalább 26%-át fordítsák: ezt támogatta **IE**, de ellenezte **FR, IT** és **COM**. **PRES** megígérte, hogy az ülésen elhangzott észrevételek, a Versenyképességi Tanács 2006. november 28-i ülésén elért részleges általános megközelítés (PGA), valamint **COM** véleményének figyelembevételével elkészíti az elnökségi szövegtervezetet, és megküldi, amint lehet. **PRES** kérte, hogy a hozzászólók a félreértések elkerülése végett írásban is küldjék meg javaslataikat **SEC** részére.

2. A.O.B.: 2.1 ITER

A napirendi pont keretében **COM** tájékoztatást adott az ITER tárgyalások helyzetéről. **COM** előkészíti az európai jogi személy megalakításának dokumentumait. Az ITER egyezmény szövegtervezetét, valamint az európai jogi személy megalakításáról szóló dokumentum szövegének tervezetét **COM** várhatóan a Versenyképességi Tanács 2006. május 29-30-i ülésén terjeszti elő. Közben folynak a tárgyalások az **EU-JP** között megkötött külön megállapodás megvalósításának részleteiről. Kérdésekre válaszolva **COM** kifejtette, hogy (i) az **EU** az egyes tagországok önkéntes felajánlásaival együtt a költségvetés több mint 50%-át fedezi, ezért ennek megfelelő súllyal is kíván szerepelni a döntési folyamatokban; (ii) **FR** és **COM** között nincs formális megállapodás az ITER megvalósításának egyes részletkérdéseiről, pusztán levélváltás történt a főhadiszállás kérdésében; (iii) a kedvezmények és kiváltságok az **EU** minden tagországát megilletik majd, de természetesen – *kölcsönösségi alapon* – a tagországoknak is biztosítaniuk kell ezeket a kedvezményeket a többi partner ország számára; és **COM** megígérte továbbá, hogy (iv) a szóban elhangzott tájékoztató szövegét írásban is megküldi feljegyzésként, de (v) elzárkózott attól, hogy rendszeres és részletes jelentést küldjön a Tanácsnak a tárgyalások részleteiről.

Bécs, 2006.01.27.

3. (poss) Conclusion of cooperation agreement with the Swiss Confederation

Az egyezmény ratifikálásával kapcsolatban – *indoklás nélkül* – általános fenntartást jelentett be **ES** és **GR**, de feloldotta korábbi fenntartását **DE** és **FR**. A ratifikálási folyamat ezzel ismét megakadt, összegezte **PRES**, és várjuk a fenntartások feloldását.

1. Joint Research Centre: EC specific programme – examination of Articles and Annex

Az 1-5.§-t a küldöttek vita nélkül elfogadták. A 6.§ kapcsán **FI** és **SE** feltették a kérdést, hogy mi a különbség a *Board of Governors* és egy *Programme Committee* között. Válaszában **COM** elmondta, hogy a Tanács összekötő kapocs a tagországokkal, de szerepe stratégiai és nem operatív, továbbá nem is szándékoznak Programbizottságot létesíteni. **FI** 21. oldal szövegéhez kapcsolódó újabb kérdésére **COM** kifejtette, hogy a JRC kapcsolata az ügynökségekkel általában rendezett: az ügynökségek rendszerint nem végeznek kutatási feladatokat, a JRC igen, és ezzel támogatja azokat a politikákat, amelyeket az ügynökségeknek kell felügyelniük. A Vegyszer Ügynökséget még nem állították fel, így azzal majd mandátumának megismerése után tudják rendezni a kapcsolatot. **IT** és **SE** jelezték, hogy írásban fognak módosítási javaslatot benyújtani, és javasolták a JRC tevékenységében a közös energiapolitikához, valamint a közös közlekedési politikához kapcsolódó tevékenységeket erősíteni. **COM** ez elől nem zárkózott el, de várja az írásbeli javaslatokat, amelyeket olvasás után tud érdemben megválaszolni. A dokumentum többi részéhez kérdés vagy módosítási javaslat nem érkezett, a delegáltak általánosságban elégedettek voltak a tervvel.

2. Joint Research Centre: Euratom specific programme – examination of Articles and Annex

Egyedül **SI** tett fel kérdést a szövegtervezettel kapcsolatban, de **COM** úgy vélte, hogy a specifikus program részletezettebb, mint a FP7, ezért nem szükséges törölni a tudás alapra való hivatkozást. Több hozzászólás nem volt, így **PRES** örömmel konstataálta, hogy a Munkacsoport változtatás nélkül elfogadta a JRC nukleáris kutatási specifikus programját.

4. Presentation of Austrian Research policy

Dr. Christian SEISER ismertette Ausztria kutatási politikáját, az európai kutatási kooperációban való részvételük eddigi eredményeit, valamint az osztrák kutatási stratégia főbb irányait.

2006. január 30.

1. Outstanding issues arising from Vienna meeting held on 27 January

A tagállamok megköszönték az osztrák elnökségnek a bécsi fogadtatást, és a szervezést.

2. Services of annual progress report (research aspects) - presentation by Commission

COM az előadásában kifejtette, hogy a jelentés három évet ölel fel, és új elemeket tartalmaz, mivel kiterjed a növekedésre és a munkahelyteremtésre. Elemzi a Lisszaboni Stratégia és a nemzeti reform programok által kitűzött célokat. Továbbá négy prioritást állít a középpontba. **COM** szorgalmazza a kommunikáció javítását a tagállamok és a Bizottság között a jelentésben foglaltak megfelelő alkalmazása érdekében.

3. The rules of participation in FP 7 – chapters I - II

PRES javaslatára a dokumentum megvitatását cikkről cikkre haladva tették meg a tagállamok. **PRES** munkacsoport felállítására tett javaslatot a **COM** felé, és nemzeti szakértők bevonását kezdeményezte, azokat invitálva, akik a „*model contract-ot*” véleményezik, így biztosítva a legmagasabb szintű hozzáértést.

2006. február 1.

1. Rules of participation - continuation of examination of proposal

A Munkacsoport a 15.§-től tovább folytatta a Részvételi Szabályok (FP7 RoP) tervezetének vitáját első olvasatban. A delegáltak sok kisebb módosítást, elsősorban pontosító javaslatokat tettek. A 38.§ (1) bekezdéséhez megismételtem korábban írásban is benyújtott szövegmódosító javaslatunkat, amely szerint a kutatás támogatási megállapodásban kell rögzíteni a pénzügyi kockázatok kezelése céljára a Bizottság által visszatartott összeg nagyságát. **PRES** feljegyzést tett a kritériumrendszer fontosságáról. **COM** több alkalommal hangsúlyozta, hogy a részvételi szabályoknak világosaknak, egyszerűeknek és könnyen végrehajthatóaknak kell lenniük, ezért ellenez mindenféle olyan módosítást, amely feleslegesen bonyolultabbá tenné a szabályokat. A szabályoknak általános érvényűeknek kell lenniük: a specifikus problémákat a konzorciumi megállapodásban vagy a kutatási támogatásról szóló megállapodásokban kell rögzíteni.

2006. február 2.

1. *(poss) Rules of participation - continuation of examination of proposal*

A Munkacsoport a 40.§-től folytatta a 7. Kutatási Keretprogram „*Részvétel Szabályai*” (FP7 RoP) tervezetének részletes vitáját. A javaslatok inkább csak értelmező, pontosító és kiegészítő jellegűek voltak, mert nagyobb kifogás vagy éles véleménykülönbség nem merült fel: a tagországok általánosságban meg voltak elégedve a tervezettel. A vita során magyar hozzászólás nem hangzott el. **COM** megígérte, hogy a félreértések eloszlatása végett rövidesen részletesebb ismertetést, további információt fog küldeni a Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköztől. **SE** bejelentette, hogy elemezve a tegnapi vitában elhangzottakat eláll attól a javaslatától, hogy a nemek egyensúlya szerepeljen az elbírálás kritériumai között, és kizárólag a kiválóságot tartja az egyetlen kritériumnak.

2. Specific Programme "Cooperation" - *second reading of themes 1-3 ("Health", "Food", "ICT")*

PRES hivatkozott az e-mailen előre megküldött elnökségi szövegtervezetekre, majd – *alkalmazkodva COM képviselőinek egyéb elfoglaltságához* – felcserélve a prioritások sorrendjét először az „*Élelmiszer és mezőgazdasági kutatások*”, azután az „*Egészségügyi kutatások*” témáját bocsátotta vitára. Az ülés 18 óra után ért véget, és az „*Információs és Kommunikációs Technológiák*” téma vitáját elegendő idő hiányában még így is későbbi időpontra kellett halasztani.

2.1 Food

PRES kérte, hogy tekintettel a költségvetés csökkentésére, a tagországok ne javasolják a program bővítését, hanem inkább fókuszálják, szűkítsék a témákat. **SE** és **DK** felhívták a figyelmet néhány ellentmondásra a specifikus program szövege és a FP7 részleges általános megközelítés szövege között, **PRES** megígérte az ellentmondások feloldását. A tagországok néhány kisebb pontosításra tettek javaslatot, **PRES** kérte, hogy a módosító javaslatok szövegét mielőbb írásban is küldjék meg.

2.2 Health

A képviselők számos apró módosító javaslatot terjesztettek elő, amelynek egy részét **COM** – *hivatkozva arra, hogy az szükségtelen, vagy értelemzavaró, vagy nincs rá fedezet, stb.* – visszautasította. **COM** néhány pontosítást azért elfogadott, néhány javaslatot pedig a Munkaterv, illetve Modell Egyezmény szövegtervezetének kidolgozásánál fog figyelembe venni.

Nagyobb vita csak a 169.§ alapján megalakított „*European and Developing Countries Clinical Trial Partnership*” (EDCTP) szervezet (lásd még 1. lánkjegyzetet is), a *European Technology Platform* (lásd még 2. lánkjegyzetet is), valamint a 6. lánkjegyzetben megemlített *Joint Technology Initiative on Innovative Medicine* (JTIIM) kapcsán bontakozott ki. Több tagország kifogásolta, hogy ebben a jogi hatályú szövegben említésre kerüljenek ezek a kezdeményezések, bár nem zárkoztak el attól, hogy megfelelő értékelés, illetve külön döntés alapján később létrejöjjenek, és finanszírozzák őket a FP7 költségvetéséből. A 7. lánkjegyzet kapcsán megköszöntem, hogy **PRES** figyelembe vette az állatkísérletek csökkentését indítványozó – az első olvasat vitája során benyújtott finn-magyar – javaslatot, de jeleztem, hogy jelen formájában a hivatkozás csak az „*in vitro*” módszerekhez van kapcsolva, és sokkal égetőbb a probléma az „*in vivo*” teszt módszerek esetében. Kértem, hogy **PRES** és **COM** közösen próbálják meg úgy módosítani a szövegezést, hogy a lánkjegyzet mindkét csoportra vonatkozzon. Válaszában **COM** megköszönte a magyar észrevételt, az indítványnak helyt adott, és javasolta, hogy a hivatkozás a mondat végén legyen, így mindenféle állatkísérletre értelmezhető lesz.

2006. február 6.

2. Specific Programme "Cooperation" - second reading of themes 3 and 5-7 ("ICT", „Energy”, „Environment”, Transport”)

2.1 Information and Communication Technologies (ICT)

Több ország indítványozta az energiaügyi elektronika kutatását, amit **COM** azzal utasított el, hogy ez nem tartozik az ICT tárgykörébe, és javasolta a „P5: Energy” téma tárgyalásánál megemlíteni. **GR** a közlekedési eszközök általános megemlézése mellett konkrét hivatkozást követelt a tengerjáró közlekedési eszközökre, és – *mivel ezt COM az egyensúly megtartása érdekében ellenezte* – fenntartást jelentett be.

2.2. Energy

COM kérte visszatenni a szövegbe a törölt „*large scale*” kifejezést, **LT** pedig a „*pilot projects*” beszúrása mellett érvelt. Ez utóbbit azonban **COM** tartotta szükségtelennek, mert a demonstrációs projektek hivatottak a kutatási eredmények üzemi szintű bemutatására is. **UK** javasolta **COM** eredeti szövegezésének helyreállítását (*whole chain*), mert az flexibilisen igazolná a kis-, a közepes- és a nagyléptékű projektek létjogosultságát, és talán **LT** igényeit is kielégítené. **SE** reklamálta, hogy a beszúrások miatt a bio-üzemanyagok relatív jelentősége az eredeti szöveghez képest csökkent. **COM** javasolta, hogy **ES** energianövények megemlézésre vonatkozó indítványa ne ide, hanem a 2. *Élelmiszer és*

mezőgazdasági kutatások prioritáshoz kerüljön. **SK** gépelési hiba kijavítását kérte: a „*superconducting*” kifejezést egy szóba kell írni. *Hozzászólásomban támogattam a geotermális energia kiemelt megemlítésére irányuló a spanyol javaslatot, mialatt nem zárkoztam el attól, hogy brit javaslatra az óceánokból termikus úton történő energianyerés kutatása is említésre kerüljön.*

2.3 Enviroment

PRES elég élesen reagált **DE** írásban benyújtott öt módosítási javaslatára, amelyeket **COM** is sorra elutasított, mert nem cél a témák bővítése, mert a költségvetés csökkenni fog. Ugyanígy kezdetben nem aratott túl nagy sikert **GR** azon javaslata sem, hogy az aeroszolatok külön is említsék meg, mert **COM** szerint ezeket fedi a légszennyező anyagok fogalma – *és egyébként is felborulna az egyensúly az aeroszolatok javára, ha külön említenék ezeket* – de végül **COM** belement abba, hogy zárójelben példaként legyenek nevesítve az aeroszolatok. **UK** és **FR** egyetértettek abban, hogy az emberi települések környezetvédelmi problémáival kiemelten kell foglalkozni különös tekintettel ezek sebezhetőségére: a korai figyelmeztető rendszerek fejlesztésére irányuló kutatásokat szorgalmazni kell. Hosszabb-rövidebb vita után több kisebb értelmezési és/vagy pontosító javaslatot elfogadtak a felek. A témában magyar hozzászólás nem hangzott el.

2.4 Transport

DE és mások javaslatát, hogy a „*safety*” mellett a „*security*” szó is szerepeljen, azzal utasította el **COM**, hogy ez utóbbi a *P9: Security Research* prioritás témakörébe tartozik, és az átfedések elkerülése végett itt nem kell megemlíteni. **PL** a kis repülőgépek kiemelését indítványozó javaslatát szintén nem fogadta el **COM**, mert minden méret szóba jöhet: nem kívánja a repülőgépek méretét korlátozni. **ES** javaslatát, hogy együttműködésben végzett közös tervezés kerüljön megemlítésre, meglehetősen nagy értetlenség fogadta, hiszen itt nem gyártásról, hanem kutatásról van szó. Több más javaslatot azzal utasított el **COM**, hogy a költségvetés csökkentése miatt nincs mód a témák bővítésre, és elsősorban a versenyképesség növelése céljából kell fókuszálni a kutatásokat. Több ország fellépése kapcsán a felek egyetértettek abban, hogy az Európai Űrkutatási Ügynökséggel (ESA) együttműködésben végzett elsősorban navigációs célú kutatásokban azok a tagországok is részt vehetnek akik (*ma még*) nem tagjai az Ügynökségnek. *Felhívtam a figyelmet arra, hogy a csatlakozó országok, így **RO** és **BG**, valamint a társult országok (EEA, EFTA, associated countries) sem zárhatók ki a navigációs célú közlekedési kutatásokból, illetve annak eredményeinek felhasználásából.*

2006. február 9.

1. Specific Programme "Cooperation" – second reading of themes 8, 4, 9 & 10 ("Socio-economic", "Nanosciences", "Space", "Security")

1.1 Socio-economic

A delegáltak többé-kevésbé meg voltak elégedve a szövegtervezettel, kisebb értelmező és pontosító javaslatok hangzottak el. **FI**, **ES** és mások javasolták a globális klímaváltozás és a környezetvédelmi problémák társadalomtudományi vetületeinek említését, de **COM** jelezte, hogy ezek a *P6: Környezetvédelem* prioritás keretében lesznek kutatva, ezért az átfedések elkerülése végett itt nem szabad említeni. Több – *a téma kiterjesztését eredményező* – javaslatot azzal az indoklással utasított vissza **COM**, hogy a téma eredetileg tervezett költségvetése is nagyon kicsi, és a várható csökkentésre tekintettel inkább szűkíteni kellene a területet. Másrészt – *eltérően a természettudományoktól és a technológiai kutatásoktól* – nem akarják túlságosan kimerevíteni a szerkezetet: alul építkező pályázati kiírásokat is terveznek, ehhez pedig bizonyos fokú flexibilitás szükséges, nem szabad minden apró részletet rögzíteni. *Hozzászólásomban megköszöntem, az első olvasat során benyújtott magyar javaslatnak helyt adtak, és bekerült a szövegbe a „creative sector” téma.*

1.2 Nanosciences

Több tagország – *köztük, FR, LU, LV és FI* – megdicsérték a szövegtervezetet. **SE**, **ES** és **PT** javasolták, hogy a tradicionális iparra is legyen hivatkozás, de ezt elleneztek **PRES**, **COM**, **IT**, **NE**, **FR** és **BE** is, mert szerintük a javaslat túlságosan kiterjesztené a témát, másrészt pedig a hagyományos iparágak helyzetének konzerválásának irányába hatna. Sőt, **FR** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be az új szövegezés ellen, amikor egy kompromisszumos megfogalmazás körvonalazódott. Végül **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy az elnökségi szövegezés elfogadott, de **SE**, **ES** és **PT** a Coreper ülésén kifejtették ellenvéleményüket. Erre **SE** úgy reagált, hogy megpróbálja minisztériumát meggyőzni, álljon el a javaslattól. Ezután **COM** több kisebb értelmező és pontosító javaslatot köszönettel fogadott.

1.3 Space

DE írásban is benyújtott javaslatát támogatta **NE**, **UK**, és **COM** is örömmel nyugtázta. **PRES** tájékoztatott arról, hogy a Jogi Szolgálat javaslatára törlésre kerül minden olyan kifejezés, amely a második vagy a harmadik pillér körébe tartozó témára utalhat (*pl. conflict prevention, civil protection, stb.*). Több ország hozzászólásával kisebb vita alakult ki arról, hogy az **EU** úrkutatásainak zászlóhajóként aposztrofált **GMES** hogyan kerüljön megemlítésre, hiszen annak nemcsak kutatási, hanem szolgáltatási aspektusai is vannak: a szövegezésről **PRES** később konzultálni fog **COM** képviselőivel. **COM** elfogadott több kisebb értelmező jellegű javaslatot, de visszautasította **GR** javaslatát, hogy az űrben létesített teleszkópokat is megemlítsék itt, mert ezek a „*Kapacitások*” infrastruktúra fejezetébe tartoznak.

Az úrkutatási infrastruktúrák kiemelt bővítését – *amely feltételezett szándéka a FR félnek* – később kifejezetten ellenezte **SK**, **IR** és **UK** is, de utóbbi támogatta az **ISS** hivatkozás törlésére irányuló **FR** javaslatot, mert szerinte ez nem értelmezhető úgy, hogy helyette infrastruktúra

beruházásokat kell beütemezni. **PRES** szerint a Nemzetközi Űrállomás megemlézése szükséges, de előtte az „*including*” kifejezést be kell szűrni, hogy a kizárólagosság megszűnjön.

A nyelvek különböző definíciói miatt a „*Sea*” illetve az „*Ocean*” kifejezések alkalmazásával kapcsolatban **ES** és **IR** között annyira elmérgesedett a vita, hogy utóbbi szövegvizsgálati fenntartást jelentett be. *Ezek után nem csoda, hogy PRES és COM is köszönettel nyugtázta kompromisszumos javaslatomat, hogy a tengereket, az óceánokat, sőt a parti zónát és a lagúnákat is egyaránt magába foglaló „marine environment” kerüljön a szövegbe.*

1.4 Security

A kiváló szövegezés kapcsán **FR, FI, DE** és **SE** gratuláltak a szerkesztőknek. Írásban is benyújtotta módosító javaslatait **DE**. **PRES** bejelentette, hogy további konzultációt fog folytatni a Jogi Szolgálattal a „*rakéták*”, valamint a „*halálos és/vagy romboló fegyverek*” említése kapcsán, amit több ország kifogásolt, bár **COM** szerint a „*rakéták*” említésre itt szükség van, hiszen a földről indítható rakétákkal esetlegesen veszélyeztetett civil földi, vízi vagy légi közlekedési eszközök biztonsági kérdéseit vizsgálni kell. **PRES** megígérte azt is, hogy a határátkelőhely, illetve a határon való átlépés kérdésében a schengeni terminológia figyelembevételével fogják pontosítani a szövegezést. **COM** a módosító javaslatok közül elfogadta azokat, amelyek a biztonsági kutatások kizárólagosan civil jellegének hangsúlyozására irányultak, és egyetértett azzal, hogy a Részvétel Szabályaiban meg kell említeni azokat a kivételeket, amelyek e téma specifikus jellege miatt különböznek a többi prioritástól (*pl. fokozott titokvédelem, az eredményekhez való hozzáférés, stb.*).

2006. február 13.

2. Specific programme "Ideas" - second reading

PRES előre bocsátotta, hogy az elnökségi szövegtervezet összeállításánál figyelembe vették a FP7 részleges általános megközelítés (PGA) dokumentumában rögzített megállapodásokat. **LU** ugyanerre hivatkozva kérte, hogy az 1.§ (2) bekezdésébe kerüljön be a „*national or trans-national*” részletezés az „*individual teams*” kifejezés előtt. Ezt a javaslatot támogatták **GR, IT** és **ES** is később. **PT** javasolta, hogy az ERC végrehajtó szervezetének függetlensége és autonómiája legyen deklarálna, valamint igazgatójának és vezető tisztviselőinek kiválasztása a Versenyképességi Tanács 2006. november 28-i ülésnek jegyzőkönyvéhez csatolt – *több ország által aláírt* – nyilatkozat szellemében történjen, és ez legyen megemlítve a függelék szövegében is. **DE** inkább **PRES** szövegtervezetével ért egyet, de megfontolja **PT** javaslatát, ha megkapja írásban is. **UK** előre bocsátotta, hogy bizonyos fokig szimpatizál a portugál javaslattal, de – *jogi hatályú dokumentumról lévén szó* – nagyon

megfontoltnak kell lenni a szövegezéssel. Később **BE** és **IR** felcsatlakoztak **UK** véleményéhez. *Hozzászólásomban – csakúgy, mint DK, SE, FR, LT és LV képviselője – támogattam a második portugál javaslatot, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésének jegyzőkönyvéhez csatolt nyilatkozatban rögzített véleményünk az Európa Kutatási Tanács autonómiájáról és függetlenségéről, valamint az igazgató és a vezető tisztviselők kiválasztásáról kerüljön be a Specifikus Program I. függelékének szövegébe.*

1. Specific programme "Euratom" - second reading

A dokumentumhoz **DE** írásban nyújtott be sok módosító javaslatot, amelyek közül kettő váltott ki nagyobb vitát: (i) **FR, UK, GR** és mások elleneztek, hogy a sugárvédelmi kutatásokra fix százalékot állapítsanak meg, míg **PT** és **IR** elfogadná a dedikált költségvetést, de a 26%-kal nem ért egyet (*utóbbi fenntartást is bejelentett ez ellen*); továbbá (ii) **FR** fenntartást jelentett be **DE** „7.§ Commitology” javaslata ellen, mert az szerinte nem egyezik a PGA szellemével. A tagországok egy része ellenezte a 9. oldalon a „leading to the development of pilot facilities” beszúrás a szövegbe, amihez **COM** ragaszkodott, bár a megfogalmazást illetően tenne engedményeket.

3. Specific programme "Cooperation" - second reading horizontal issues

A 4.§ szövegével kapcsolatban **PRES** kérte, hogy ne itt, hanem a Miniszterek a Versenyképességi Tanács 2006. március 13-i ülésén fejtsék ki véleményüket. A 7.§ szövegét korábban törölni javasolta **DE**, de most újabb javaslatot terjesztett elő a Bizottságok feladatairól. **FR, UK, NE, SE, ES, FI, IT, IR, LU, EE** és **PT** jelezték, hogy a javaslatot érdekesnek találják, de több idő kell a szöveg elemzéséhez: további információt kérnek, és később majd visszatérnek a témára. **PRES** javasolta, hogy a miniszterek vitájának kérdőívében szerepeljen a „committology” kérdése is. A 4. Függelék esetében hosszabb vita után végül **PRES** azt kérte, a miniszterek a Versenyképességi Tanács következő ülésén általánosságban fejtsék ki véleményüket a Közös Technológiai Kezdeményezésekről és a nemzeti programok koordinációjáról a 169.§ alapján, de a világeért se bocsátkozzanak részletekbe az egyes JTik szintjén.

2006. február 15.

1. EU-Latin America Summit, Vienna May 2006 – Information from Presidency on R&D aspects

PRES tájékoztatást adott arról, hogy az Európai Unió és Latin-Amerika következő csúcstalálkozóját 2006. május 11-12-én Bécsben rendezik meg. A csúcstalálkozót előkészítő Magas Szintű Munkacsoport 2006. február 1-3. között Salzburgban ülésezett. A Magas Szintű Munkacsoport következtetéseit, valamint a csúcstalálkozó záródokumentumában a kutatásról és a tudományos együttműködésről szóló szövegrészek tervezetét

(*mellékelve*) véleményezésre a tagországoknak megküldik. A vitában **COM**, **IT**, **ES** és **COM** képviselője szólt hozzá. A hozzászólók elégedettek voltak a csúcstalálkozó eddigi előkészítésével, és hangsúlyozták a **LATAM** kapcsolatok fontosságát.

2. Implementation of the re-launched Lisbon Strategy – discussion of draft Key Issues Paper from the Competitiveness Council: R&D aspects

PRES kérte, hogy a delegáltak ma ne konkrét szövegmódosítási javaslatokat adjanak, hanem inkább kérdéseket tegyenek fel és/vagy általános véleményt mondjanak a dokumentum kutatásról szóló szövegrészeiről. A vélemények alapján módosított szövegtervezetet 2006. február 23-án újra napirendre tűzik, és megvitatás után 2006. március 3-án pedig a Coreper elé kerül. Több tagország jelezte, hogy a Függelék táblázatában vagy a jelenlegi adatok, vagy a 2010-es céladatok, vagy mindkét oszlop adatai hibásan szerepelnek. **FR** közölte, hogy teljesíteni fogja a 3%-os célkitűzést 2010-ben. **PRES** és **COM** is kérte, hogy a tagországok mielőbb írásban küldjék meg aktuális adataikat és 2010-es célkitűzéseiket. Többen javasolták, hogy a nemzeti programok nyitott koordinációja (OMC) legyen megemlítve a szövegben, és kérték, hogy a Tudományos és Technikai Bizottság (CREST) legyen nevesítve, mint a koordináció egyik fontos fóruma.

A 3. oldal 2. bekezdésében az Európai Technológiai Intézettel (EIT) kapcsolatban **PRES** kérte, hogy a delegáltak most ne adjanak javaslatot, mert erről rövidesen közleményt fog kiadni **COM**. Ennek ellenére **DE**, **UK**, **LT**, **IR**, **GR**, **NE**, **PT**, **SK** javasolták, hogy az EIT-ről szóló szövegrészeket töröljék, mert a téma egyelőre még túlságosan vitatott ahhoz, hogy a Tavaszi Európai Tanács közleményének szövegében szerepeljen.

3. Rules for participation – cost models: further information from Commission and exchange of views

PRES ma nem nyitott vitát a részvétel szabályairól, de megköszönte, hogy **COM** háttéranyagot készített a pénzügyi eszközökről, valamint a szellemi tulajdonjogok érvényesítési módjának tervezett változtatásairól a FP7 keretprogramban a FP6 keretprogramban jelenleg alkalmazott szabályokhoz képest (*mellékelve*).

A delegáltak szintén megköszönték, hogy **COM** írásos dokumentumokkal is segíti a nem könnyen értelmezhető változások megértését, és sok kérdést tettek fel. Parázs vita alakult ki abban a kérdésben, hogy az addicionális költség (AC) modell megszűnése kapcsán az amúgy is pénzügyi nehézségekkel küszködő egyetemek anyagilag rosszabbul járnak-e majd a FP7 projektjeiben. Több ország úgy vélte, hogy ez a változtatás csak **UK**, **FI** és **SE** egyetemeinek fog kedvezni, a többi tagország egyetemei rosszabbul fognak járni. Kérdésekre válaszolva **COM** kiegészítésképpen elmondta, hogy a jelenleg rendelkezésükre álló statisztikai adatok alapján erre nézve nem lehet konkrét elemzéseket végezni, de előzetes modellszámításaik alapján az egyetemek akár jobban is járhatnak. Ha analitikai könyvelésük lehetővé teszi a közvetett költségek kimutatását, akkor ezen a címen sokkal nagyobb összeget szerepeltethetnek, mint a FDP6 idején a 20% átalány volt, valamint a kutatásban közvetlenül résztvevő állandó alkalmazottak munkabérét és annak vonzatait is beépíthetik, amire a FP6-ban nem volt lehetőség.

2006. február 20.

1. Specific programme "Cooperation" - preparation of Coreper on the basis of Presidency compromise text

PRES tájékoztatót arról, hogy az elnökségi szövegtervezetet a részleges általános megközelítés (PGA) szövegének, valamint az első olvasat során elhangzott és írásban megküldött javaslatok messzemenő figyelembevételével állították össze. Törekedtek arra, hogy minél több javaslat kerüljön beépítésre, de az egymásnak ellenmondó és/vagy mások által nem támogatott javaslatokat természetesen nem tudták figyelembe venni. **PRES** kérte, hogy a vita ne terjedjen ki az etikai kérdésekre, mert ezek a korábban megszületett megállapodás alapján a Versenyképességi Tanács 2006. március 13-i ülésén a kutatási miniszterek vitájának tárgyát fogják képezni. A hét Közös Technológia Kezdeményezés (JTI) leírása a 79-82. oldalakon, valamint a nemzeti programok koordinálásának három esete a 169.§ alapján (OMC) a 83. oldalon szintén nem képezik ma a vita tárgyát: **COM** rövidesen részletesebb ismertetőt fog kiadni. **PRES** kérte továbbá, hogy a delegáltak újabb javaslatokat már ne terjesszenek elő – és főleg ne ismételjék meg az elvetett, korábbi javaslataikat – de világosan és egyértelműen jelentsék be fenntartásukat, ha valamelyik megfogalmazás elfogadhatatlan számukra. A függő kérdéseket – amelyekben a tagországok véleménye erősen megoszlik – lábjegyzetben fogják szerepeltetni. Fenntartást jelentett be (i) **DE**, **MT** és **SK** a 4.§ és 7.§ szövegével kapcsolatban az etikai megfontolások miatt; (ii) **FR**, **IT** és **PL** a 6.§ szövegével kapcsolatban (*utóbbi – több ország támogatásával, akik azonban nem csatlakoztak a fenntartáshoz – az eredeti szöveget tartja jobbnak*); (iii) **PT** a 7.§ szövegéhez, mert szerinte fontos, hogy a Programbizottságnak a FP6 gyakorlatához hasonló jogosítványa legyen a támogatott projektek elfogadásban a jövőben is (*lásd még a 6. lábjegyzetet is*); (iv) **UK** és **ES** a 37. oldal felsorolásában a *meta-anyagokat* is szeretnék látni; (v) **UK**, mert korábban a Nemzetközi Űrállomásra (ISS) való hivatkozás törlését kérte a 68. oldalon; (vi) **FR**, mert a Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF) szövegében a 77-78. oldalakon konkrét állítást szeretne látni arra nézve, hogy a kis- és középvállalkozások (SME) sincsenek kizárva, valamint az RSFF költségvetését szerinte nem elég általánosságban definiálni.

PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy a 4.§ és 7.§ kapcsán az etikai kérdések, valamint a 7.§ kapcsán a Programbizottság jogosítványai vita tárgyát fogják képezni a Versenyképességi Tanács ülésén a kutatási miniszterek vitája során. Általánosságban lehet érinteni a közös technológiai kezdeményezések (JTI) és/vagy a nemzeti programok koordinációjának (OMC) kérdését is a 169.§ alapján, de kérik, hogy a szövegben említett hét JTI és három OMC projekt részleteiről ne vitatkozzanak a miniszterek.

2. Specific programme "Ideas" - preparation of Coreper on the basis of Presidency compromise text

Az „Ötletek” Specifikus Program paragrafusaihoz nem volt hozzászólás és fenntartást sem jelentettek be. A Függelék szövegének vitájánál fenntartást jelentettek be **PT**, **HU**, **SE**, **FR** és **LT** – akik a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésnek jegyzőkönyvéhez csatolt külön

nyilatkozatot aláírták az ERC autonómiájáról – továbbá csatlakozott ES is, aki az igazgató kinevezésének módjával kapcsolatban jelentett be fenntartást, valamint kérte, hogy a 7. oldalon törölt 3. bekezdés kerüljön vissza a szövegbe. Hozzászólásomban jeleztem, hogy a szövegezés első olvasásra elnyerte tetszésünket, de a részletes elemzéséhez több időre van szükségünk, ezért egyelőre fenntartást jelentettem be az igazgató és a vezető munkatársak kinevezésével kapcsolatban a 9. oldal szövegének vitájánál.

DE és **UK** kinyilvánították, hogy ők az elnökségi szöveggel értenek egyet, utóbbi pedig attól is óvott, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésén az ERC autonómiájáról és függetlenségéről lefolytatott vitát újraélesszék azok a tagországok, akik ellenvéleményen vannak. Válaszul **SE** jelezte, hogy országa nem fogadta el a részleges általános megközelítés (PGA) szövegét és erről nyilatkozatot is csatolt a jegyzőkönyvhöz. **DK** úgy vélte, hogy a Specifikus Program arra való, hogy a PGA szövegéhez képest további részleteket rögzítsünk benne. **PT** pedig szükségesnek tartotta, hogy a miniszterek további részletek tekintetében jussanak kompromisszumra egymással és a kutatási ügyekért felelős biztossal is. **COM** kedvezően fogadta az elnökségi szöveget, és kérdezte, hogy Coreper-1 ülésén várható-e vita a dedikált végrehajtó szervezet jogi alapjáról. **PRES** megköszönte a tagországok konstruktív magatartását, és azzal foglalta össze a témát, hogy a Coreper-1 ülésén semmiképpen sem akar vitát nyitni a Végrehajtó Ügynökség vagy a 171.§ alapján megalakított szervezet kérdéséről, mert az most nem aktuális, a Versenyképességi Tanács ülésén pedig el kell kerülni, hogy ismét arról folyjék a vita, amiről tavaly novemberben már megegyeztek a miniszterek.

3. Rules for participation – second reading (Articles 1 - 28)

PRES jelezte, hogy a Coreper-1 ülésre jelentést fognak készíteni az előrehaladásról (*Progress Report*), amelyben valószínűleg néhány kérdést is megfogalmaznak majd a miniszterek számára. Ismételten kérte, hogy a Versenyképességi Tanács ülésén a miniszterek ne bocsátkozzanak olyan apró – és szakértelmet igénylő – problémák megvitatásába, mint pl. a költségmodellek kérdése. A vita során a delegáltak sok kérdést tettek fel, ezeket **COM** kielégítően megválaszolta. **PRES** a lényegi változtatást nem igénylő, pontosító jellegű javaslatokat (*pl. a „complain” kifejezés használata a „claim” kifejezés helyett*) általában elfogadta. **COM** néhány javaslatot szükségtelennek tartott itt érvényesíteni, mert ezeket a kérdéseket részben a pénzügyi előírások és/vagy a Bizottság belső eljárásrendje általánosságban szabályozzák, részben pedig a támogatási megállapodásokban téma specifikusan lehet majd rögzíteni.

1. Specific programme "Euratom" - preparation of Coreper on the basis of Presidency compromise text

A Munkacsoport megtárgyalta az Euratom Keretprogram Specifikus Program elnökségi szövegtervezetének 2006. február 15-i verzióját. **AT** előrebocsátotta, hogy számára belpolitikai okok miatt a nukleáris kutatás nagyon érzékeny téma, de mindhárom három javaslatát, azaz: (i) a „sustainable” kifejezés törlését és helyette „advanced” kifejezés alkalmazását a 11. oldal 2. bekezdésében; az (ii) „upstream activities”

kifejezés használatát a „*fundamental research*” kifejezés helyett ugyanebben a bekezdésben; illetve a (iii) „*reactor components and systems*” szövegezés helyett a „*reactor components and research facilities*” fordulat használatát a 12. oldal 5. bekezdésében, opponálta **FR**. A vitában **COM** nem zárkózott el **AT** javaslatainak megfontolásától, bár láthatóan nem tartotta lényegesnek azokat. **UK** indítványozta, hogy **AT** harmadik javaslata helyett maradjon az eredeti szöveg, de a „*systems*” helyett „*sub-systems*” kifejezés szerepeljen. **PRES** megpróbál olyan megfogalmazást találni, ami kielégíti úgy **AT**, mint **FR** igényeit. **AT** megvizsgálja **UK** javaslatát – *de addig is szövegvizsgálati fenntartást jelent be* – **FR** pedig két fenntartást jegyeztetett be **AT** módosítási javaslataira. A különvélemények lábjegyzetekbe kerülnek, a szövegtervezet a Coreper-1 következő ülésének napirendjére kerül. *Megjegyzés: az ismételt hozzászólásokból és a vita hangneméből arra lehet következtetni, hogy AT nem akarja blokkolni a nukleáris kutatásokat, de belpolitikai okokból szüksége van önigazolásra, mielőtt feloldja majd fenntartását.*

2. Specific programmes "Joint Research Centre" (EC and Euratom) - preparation of Coreper on the basis of Presidency compromise texts

A Munkacsoport megtárgyalta a Közös Kutatóintézet (JRC) nukleáris kutatások specifikus programja, valamint a JRC nem-nukleáris kutatásainak specifikus programja elnökségi szövegtervezetének 2006. február 22-i verzióját. Mindkét elnökségi szövegtervezetet – *úgy a delegáltak mint COM* – vita nélkül elfogadták.

3. Rules for participation – second reading (Articles 18-54)

A Munkacsoport folytatta a FP7 Részvétel Szabályai (RoP) elnökségi szövegtervezete legutóbbi változatának megvitatását a 18.§-tól a 26.§-ig. Lényegi észrevétel kevés volt, a delegáltak többnyire magyarázatokat és kiegészítéseket kértek **COM** képviselőjétől, aki nagy türelemmel válaszolta meg a kérdéseket. **PRES** kérte, hogy a delegáltak a szövegre koncentrálnak, és ne hozakodjanak elő újabb és újabb lényeges módosításokkal. A lényeges változtatást indukáló újabb módosításokat lépésről lépésre elutasította, csak a stilisztikai javításoknak, pontosításoknak és kisebb kiegészítéseknek adott helyt. Azonban a délutáni ülésen az 5. Kulcskérdések (KIP) napirendi pont vitája nagyon elhúzódott, ezért **PRES** 19:15-kor elnapolta a RoP elnökségi szövegtervezete vitájának befejezését 2006. február 27-re (*hétfőre*).

4. Commission communication on European Institute of Technology – presentation by Commission

A Munkacsoport meghallgatta a Bizottság előterjesztését az Európai Technológiai Intézetéről (EIT), amelyről szeretnék kikérni a kutatási miniszterek véleményét a Versenyképességi Tanács 2006. március 13-i ülésén. A téma napirendi pontként nem fog szerepelni, hanem a kutatási miniszterek hivatalos ebédjének témája lesz. **PRES** mindössze három rövid hozzászólást engedélyezett, amelyeket **COM** megválaszolt. Ezután **PRES** azzal zárta le a témát, hogy az az Oktatási Tanács felelősségi körébe tartozik: a delegáltak tartsák a kapcsolatot oktatási ügyekért felelős attasé kollégáikkal, ha kíváncsiak a fejleményekre.....

5. Implementation of the re-launched Lisbon Strategy: discussion of draft Key Issues Paper from the Competitiveness Council – examination of revised Presidency text (research aspects)

A Munkacsoport megtárgyalta a Kulcskérdések (KIP) dokumentum kutatási vonatkozásait, amely dokumentum a Versenyképességi Tanács hozzájárulása lesz a Tavaszi Európai Tanács előkészítéséhez. A KIP dokumentum elnökségi szövegtervezetét szintén a Coreper-1 2006. március 1-i ülésén fogják jóváhagyni. Rengeteg apró stilisztikai javítási javaslatot elfogadott **PRES**. A hosszan elnyúló vita tulajdonképpen csak két téma körül forgott:

(i) **DE-SE-LV** írásban benyújtott javaslata szerint az Európai Technológiai Intézetet (EIT) még nem szabad név szerint említeni, mert nem született róla döntés. A javaslat azonban hivatkozik **COM** e tárgyban kiadott közleményére, és a Tanács egyetértene azzal, hogy **COM** folytassa az EIT előkészítése érdekében tett erőfeszítéseit. Hasonló indíttatású javaslatot tett **BE**, de a delegáltak túlnyomó többsége az első javaslattal értett egyet. **PRES** megmentette **BE** javaslatának egyik frázisát, amely be lesz építve a hármak javaslatába.

(ii) **IT** javasolta, hogy a függelékben csatolt táblázat kerüljön törlésre, mert az abban közölt számok nem összehasonlíthatóak, továbbá nem lehet azokat átlagolni, mert különböző időpontokra vonatkoznak, és egyébként is rossz akusztikája lesz, ha világosan megmutatkozik, hogy a barcelonai határozat célkitűzését a tagországok vállalásai meg sem közelítik. **COM** mindenképpen a táblázat megtartása mellett kardoskodott, mert szerinte annak mozgósító ereje van. Ezután több tagország a táblázat megtartása érdekében emelt szót, néhányan pedig felcsatlakoztak **IT** véleményéhez, de abban mindenki egyetértett, hogy az adatokat mindenképpen egységesíteni kell, ha a táblázat marad. Végül **COM** vállalta, hogy az EUROSTAT adatai alapján pontosítja a 2004. évi oszlop adatai, valamint interpolálással egységesen 2010-re vetíti ki a tagországok vállalásait, és megváltoztatják a táblázat címét is.

Magyar hozzászólásként írásban benyújtottam a függelékben csatolt táblázat kiegészítéséhez, hogy Magyarország 2010-ben a GDP 1,8%-át tervezi K+F finanszírozásra fordítani.

Az elhúzódó vita miatt **PRES** azzal fejezte be a napirendi pont vitáját, hogy a mai vitában elhangzott javaslatokat és **COM** javított táblázatát egy újabb szövegváltozatba dolgozzák be, ezt véleményezésre megküldik amint lehet, és a Munkacsoport hétfői ülésén a delegáltak ellenőrizhetik majd az újabb szövegváltozatot, mielőtt a Coreper-1 ülésére kerül.

2006. február 27.

1. Implementation of the re-launched Lisbon Strategy: discussion of draft Key Issues Paper to the Competitiveness Council – *examination of revised Presidency text (research aspects)*

PRES kérte, hogy újabb javaslatokkal lehetőleg ne hozakodjanak elő a tagországok, hanem a lábjegyzetekben rögzített különvéleményekről jussunk kompromisszumra. A lábjegyzetek egy részét a delegáltak feloldották, de jelentettek be újabb lábjegyzeteket is. Hosszan elnyúló vita volt a Függeléként csatolt táblázatról, illetve az 5. oldal 3. lábjegyzetében lévő hivatkozásról. A tagországok kivétel nélkül értékelték COM erőfeszítéseit, hogy egyértelművé tegye az adatokat – és a 2004-re vonatkozó oszlopot el is fogadták – de a 2010-re való kivetítéssel kapcsolatban rengeteg kritika hangzott el. Jelentősebbek voltak pl., hogy **IR** a GDP arányos mutatót nem, csak a GNP vagy a GNI arányos mutatót tartja elfogadhatónak; **SK** vitatta a lineáris extrapoláció megalapozottságát, valamint a százalékos mutatók akár egyszerű vagy akár súlyozott átlagolását az EU-25 vonatkozásában; stb. A vita során azonban mégis kialakult egy többségi vélemény, hogy a táblázatot meg kell tartani, de tovább kell gondolkodni azon, hogy hogyan lehet maximálisan korrekt, és a legkevésbé sem félrevezető adatokat közölni. A megállapodás valószínűleg az lesz, hogy (i) az utolsó oszlopban minden ország a saját hivatalos célkitűzését közölheti mindenféle extrapoláció és intrapoláció nélkül, az időpont és a vetítési alap megjelölésével; (ii) ezekből **COM** 2007-re készít egy kivetítést; és (iii) nem készül átlagolás az EU-25-re a táblázat alján, legfeljebb a szövegben megemlítik a 3%-os politikai célt.

*Hozzászólásomban kértem, hogy tegyék zárójelbe a táblázatban Magyarország 1,8%-os GDP arányos K+F finanszírozási célkitűzését 2010-re, vagy a megjegyzésben szerepeltetni, hogy a kormányközi konzultáció még nem fejeződött be, és a döntés még folyamatban van. Ezen kívül **SK** indítványát támogatva törölni javasoltam a táblázat utolsó sorát, amelyben az EU-25 átlagában a 2,67% GDP arányos K+F ráfordítás szerepel, mert ennek az átlagnak a képzése nem felel meg a matematika követelményeinek.*

2006. március 7.

1. Commission communication on European Institute of Technology – further information from the Commission and exchange of views

PRES bevezetőjében kifejtette, hogy a tagországok további információt várnak az Európai Technológia Intézettel (EIT) kapcsolatban. **COM** képviselője azt mondta, hogy semmivel sem tudja kiegészíteni a Munkacsoport 2006. február 23-i ülésén elhangzottakat, de szívesen válaszol a delegáltak kérdéseire, ha tud.

BE írásban is benyújtotta kérdéseit és kétségeit. A vitában **BE** után **PL, DE, SE, LT, NE, FR, UK, SI, DK, LT, PT, IR, CZ, HU, EE, IT, ES** és **GR** szóltak hozzá. A hozzászólók kivétel nélkül érdeklődésüket fejezték ki, és általánosságban támogatták az ötletet, de az éles kérdések özöne azt mutatta, hogy nincsenek meggyőződve a terv hatékonyságáról. A legfontosabb kérdések voltak, hogy (i) mi lesz az EIT tényleges szerepe és

küldetése, ami különbözik a jelenleg létező intézményektől; (ii) az EIT tervezett szervezetének jogi alapja tisztázatlan; (iii) miért ilyen lassú és hosszú az előkészítés folyamata; (iv) milyen hozzáadott értéket jelenthet az intézet megalapítása; (v) lesz-e kapcsolata a Közös Kutatóközpont (JRC) intézeteivel, és ha igen, hogyan; (vi) lesz-e kapcsolata az Európai Kutatási Tanáccsal (ERC), és ha igen, milyen formában; (vii) Barroso elnök levelében társadalmi partnereket említ: kik ezek; (viii) milyen módszerrel fogják kiválasztani az első tudásközpontokat (*PL és mások aggodalmukat fejezték ki, hogy a tíz új tagország hátrányos helyzetbe fog kerülni*); (ix) milyen forrásból történik az EIT finanszírozása; (x) hogyan fogják az Igazgatótanácsot kinevezni; (xi) hogyan fog működni a tudásközpontok finanszírozása: társfinanszírozást terveznek, vagy az EIT fogja ezeket teljes egészében finanszírozni; (xii) hogyan fogják kezelni a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos kérdéseket különös tekintettel a tudásközpontok jogállására és kapcsolatára anyaintézményeikkel; (xiii) az ipar aktív részvétele nélkül a technológiai transzfer nem fog működni: lát-e COM garanciát arra nézve, hogy az ipar aktívan – és anyagilag is – közre fog működni egy ilyen intézet megalapításban és működtetésében; (xiv) bizonyos-e COM abban, hogy az európai paradoxon feloldására az EIT a legalkalmasabb megoldás: vizsgált-e más alternatívákat; (xv) az államilag finanszírozott egyetemek intézeteinek közreműködése is kétséges a tervezett formában, de hogyan tervezi COM bevonni a magánegyetemeket; (xvi) miért nem épít COM a kiválósági központok meglévő hálózatára (NoE): van-e értelme egy újabb hálózatot létrehozni, stb.

Magyarország részéről általánosságban támogattam a kezdeményezést jelezve, hogy még nagyon sok megválaszolásra váró kérdés és nagyon sok megoldásra váró nyitott probléma van. Sürgettem a Bizottságot, hogy az előkészítő munkát gyorsítsa fel és a szükséges dokumentumokat mielőbb készítse el.

COM válaszában elmondta, hogy a kérdések döntő többségére nem tud választ adni. Az előkészítés jelenlegi szakaszában pl. nem is akarnak még foglalkozni a szervezet jogi alapjának kérdésével: ha elhatározzák, hogy egy ilyen típusú intézményt létre kell hozni, akkor a jogi alapot is megtalálja hozzá később. Ugyanígy a finanszírozás kérdései sem tisztázottak, de COM élesen elutasította azokat a rémhíreket, hogy az ERC költségvetését összevonják az EIT-val, vagy hogy azért halasztanák 2008-ra a döntést, mert a FP7 revíziója révén annak költségvetéséből akarnák kiharcolni az EIT forrását. Az EIT-t nem tervezik összekeverni semmilyen formában sem a FP7-tel, sem az ERC-val, sem a JRC-val. Nem akarják lekopírozni a MIT szervezetét sem, de annak eredményeit felmutató intézményt akarnak létrehozni. Ennek érdekében egy teljesen új, specifikus modellt kell majd kidolgozni, de csak akkor, ha a tagországok zöld jelzést adnak a további előkészületeknek. A közlemény célja csak a figyelem felkeltése és a gondolkodás elindítása volt: amint a kérdések mutatják e célját a közlemény elérte. A miniszterektől azt várják, hogy magát a koncepciót véleményezzék. Ha további megfontolásra érdemesnek tartják a gondolatot, akkor COM további elemzéseket fog végezni, tervezeteket készít majd elő, és választ fog találni az itt felvetett valamennyi kérdésre.

UK viszontválaszában jelezte, hogy a brit ipar és a brit egyetemi szféra nem tartja jó ötletnek az EIT megalakítását (*olvasható az újságokban*), de kormánya egyelőre nem alakította ki hivatalos véleményét. IR is kétségeinek adott hangot, mivel Dublinban korábban fontolgatták egy MIT

típusú intézmény létrehozását, de elvették az ötletet, mert szerintük az csak az otthoni környezetben működőképes. **DE** és mások sürgették további információ és/vagy egy részletesebb tervezet és/vagy egy hatástanulmány megküldését.

COM megígérte, hogy az internetes közvélemény kutatás eredményeit rövidesen megküldi, de erre már csak a Versenyképességi Tanács ülését követően kerülhet sor. Hatástanulmány kidolgozását azonban csak akkor tartja lehetségesnek, ha a koncepció elfogadott és tisztázott.

2006. március 15.

1. Space Policy – information from the Commission on the state of play

COM részéről Luc Tytgat úr (DG ENTR) tájékoztatta a Munkacsoportot az új Európai Űrpolitika (ESP) kidolgozásának helyzetéről. Az ütemtervet az Európai Űrpolitika Szakértői Munkacsoport (ESP-EG) tegnapi ülésén elfogadták Párizsban. Tisztázták az Európai Űrkutatási Ügynökség (ESA), a Magas Szintű Űrpolitika Munkacsoport (HSPG), a Közös Titkárság (JSEC) és a szakértői munkacsoportok feladatait az űrpolitika dokumentumainak előkészítésében. Az ESP-EG 2006-ban kidolgozza a az ESP négy moduljának tervezetét: (i) Intézményi kérdések, (ii) Képességfejlesztés; (iii) Iparpolitika, (iv) Alkalmazások. Verheugen biztos 2006. március 30-án megbeszélést fog folytatni az űripar prominens képviselőivel az ESP előkészületeiről és az ipar javaslatairól. Az osztrák elnökség 2006. április 19-20-án konferenciát rendez Grazban a Környezetvédelmi és Biztonsági Globális Megfigyelő Rendszerről (GMES). Az Európai Űrtanács 4. ülését a Versenyképességi Tanács 2006. május 29-30-i brüsszeli üléséhez kapcsolódóan szeretnék megrendezni, de ez még nem eldöntött. Az Európai Űrtanács 5. ülésén, valamikor 2007 júniusában fogadhatná el az új Európai Űrpolitikát, végrehajtása pedig 2008 januárjában kezdődne.

A Verhuegen biztos a Bizottság részéről, az ESA vezetői és Anatolij Perminov, az Orosz Föderális Űrkutatási Ügynökség (ROSCOSMOS) vezetője 2006. március 10-én háromoldalú megbeszéléseket folytattak Brüsszelben a készülő Európai Űrpolitika megvalósításban rejlő együttműködési lehetőségekről. Hasonló jellegű megbeszélésre kerül sor az USA űrkutatási vezetőivel 2006. március 23-án. A Bizottságnak egyelőre nincs mandátuma, ezért ezeken a megbeszéléseken nem készítenek elő kötelezettségvállalásokat, de nagyon fontosak a partnerek véleményének és lehetőségeinek megismerése miatt.

2. Rules for participation – continuation of examination (Articles 29-54)

A 29.§ tárgyalásának megkezdése előtt **PRES** kisebb vitába keveredett **IE**, **DE** és **PT** képviselőivel, mert ők úgy találták, hogy a dokumentum korábbi verziójának tárgyalásakor az 1-28.§-ok szövegére tett észrevételek nem kerültek át maradéktalanul az új dokumentumba, ezért javasolták, hogy a vita a 2006. február 15-i dokumentum alapján folyjék. **PRES** elnézést kért a pontatlanságokért, és végül – **UK** és **IT**

támogatásával – sikerült elérnie, hogy a mai vita alapját a meghívóban szereplő 6958/06 számú, 2006. március 6-án keltezett verzió képezze, de ezt csak azon az áron érte el, hogy megadta a lehetőséget visszatérésre a korábban tárgyalt cikkelyekhez. Ez lehetőséget adott **DE** és **NE** számára, hogy – *hivatkozva a miniszterek Versenyképességi Tanács hétfői ülésén kifejtett véleményére is* – a 27.§ szövegének végéhez a következő szöveg beszúrására tegyenek javaslatot: „*The Commission shall take all appropriate measure to ensure that all data regarding the management of indirect actions are recorded and processed in a common or integrated computerised system. An evaluation of these rules shall form an integral part of the interim evaluation as referred to in Article 7 of the Framework Programme.*” A javaslatot támogatták **FR, BE, IT, UK** és **ES**, bár **UK** kétségeinek is hangot adott, hogy a RoP dokumentumban lehet-e és kell-e ilyen részletezett előírás. **COM** nem kifogásolta a javaslat lényegét, de óvott attól, hogy ez a szöveg egy jogszabály erejű dokumentumba bekerüljön: felajánlotta ellenben, hogy nyilatkozatban vállalja az adatok előállítását és közreadását. Ezzel nem volt elégedett **DE, BE** és **NE**, mert a már a FP6 és a korábbi keretprogramok esetében is vállalt **COM** ilyen kötelezettséget, aminek nem tett eleget. **IT** kereste a kompromisszumot: szerinte **COM** elvileg elfogadta a követelést, ezért meg kell találni az alkalmas helyet és módot ennek dokumentálására.

A 28-31.§-ok vitájában sok stilizálási és értelmezési javaslat hangzott el. Nagyobb vitát csak az addicionális költség (AC) modell kérdése váltott ki: **IR, LV, CY, LT, PT** és mások az egyetemek érdekében harcoltak azért, hogy ez az elszámolási mód választható legyen a FP7 idején is. **BE** ellenben azért harcolt, hogy az AC modell alkalmazása szűnjön meg, mert idejétmúlt és előnytelen. **UK** sem érte, sem ellene nem foglalt állást, de nyomatékosan követelte, hogy az olyan háttéranyagokat – *vagy legalább ezek munkaközi verzióját* – amelyek megkönnyítenék az eligazodást a költségmodellek alkalmazásában, és amelyeket a pályázók részére úgyis el kell készíteni (*model grant agreement, impact assessment, guidelines, etc.*), mielőbb adja közre **COM**. **DK** egyetértett ezzel, mert nagyon megkönnyítené a munkát – *és nem követnénk el később jóvátehetetlen tévedéseket* – ha tudnánk, hogyan fognak működni a költségmodellek a gyakorlatban. **COM** nem zárkózott el a kért dokumentumok megküldésétől, de semmiféle határidőt nem tud garantálni, mert ezek a dokumentumok – *bár készülnek* – még nincsenek olyan készülségi fokon, hogy közreadhatók lennének. **IT** védelmébe vette **UK** és **DK** követelését: mindenképpen látnunk kell a kiegészítő dokumentumokat, mielőtt a RoP szövegét jóváhagyjuk. **COM** óvott attól, hogy a 22-es csapdájába essünk: a RoP az elsődleges, azt kell jóváhagyni. A kiegészítő dokumentumok szövege nem lehet ellentétes a RoP elfogadott szövegével.

A 32.§ (2) bekezdésének szövegéhez **DE** és **NE** a következő módosítást javasolták: „*For the coverage of indirect eligible costs, a participant may opt for an individual flat-rate of its total direct eligible costs, excluding its direct eligible costs for subcontracting, which will be based on a close and plausible approximation of real costs.*” A magyarázat szerint valamennyi résztvevő számára a reális költségeikhez közelítő egyéni átalánydíj kerülne meghatározásra, ami a FP7 egész időtartamára változatlan lenne. **IT** elviekben támogatta **DE/NE** javaslatát, de gyakorlatban nehezen kivitelezhetőnek érezte az egyéni átalánydíjak kiszámítását. **FR, ES, SE** és **IE** megfontolásra érdemesnek nevezték a javaslatot, de gondolkodási időt kértek. **LV** nemtetszését fejezte ki: szerinte fontosabb volna, hogy egyetemek az elszámolható költségek 100%-ának visszatérítésére legyenek jogosultak. *Magyarország nevében jeleztem, hogy a javaslat szimpatikusnak tűnik, de az eljárásnak lehetnek nem várt kellemetlen hatásai is – pl. a gazdaságilag átlagnál gyorsabban fejlődő országok számára kedvezőtlen lehet a hét évre fixált ráta, stb. – ezért*

szövegvizsgálati fenntartást jelentettem be arra az esetre, hogy a módosítási javaslat bekerül a szövegbe. Feltételezhető, hogy ez a módszer konzerválná az új tagországok lemaradását, mert jelenleg alacsonyabb költségekkel dolgoznak. Az alacsonyabb költségek ugyanakkor vonzóvá tehetik a térséget a „drága” országok számára: érdemes lehet egyes kutatásokat itt elvégeztetni. A gyenge kutatási infrastruktúra azonban ellene hat ennek a folyamatnak: hiába lenne érdemes a kutatásokat itt elvégeztetni, ha az intézetek, laboratóriumok, stb. felkészültsége ezt nem teszi lehetővé, stb. Ezután **BE**, **UK**, **EE** és **ES** is elkezdett hibát keresni a javaslatban: logikai alapon nem látják be, hogy az egyéni átalánydíj megoldaná az egyetemek problémáját. **COM** a javaslatot kreatívnak nevezte, de ellentétesnek a pénzügyi előírásokkal, és mint ilyent, megvalósíthatatlannak. Ugyanis a több ezer európai egyetem részére kiszámított egyéni átalánydíjak összegét jogszabályban kellene rögzíteni, és minden módosítás is jogi eljárást igényelne később. Egyetértett azonban azzal, hogy az egyetemek problémáját meg kell oldani. Ennek érdekében vállalja, hogy megvizsgálja annak lehetőségét, hogy az egyes aktivitásoknak megfelelően számítsanak különböző átalánydíjakat: ez esetleg javíthatja az egyetemek pozícióját.

A 33-36.§-ok vitájánál sok apró pontosító javaslat hangzott el. Ezek nagy részét **COM** feleslegesnek találta, de néhányat azért elfogadott. A vitát idő hiányában elnaponta **PRES**: a 37.§-tól fogjuk folytatni a Munkacsoport következő ülésén.

2005. március 20.

1. Rules for participation – continuation of examination (Articles 37-54)

A Munkacsoport folytatta a részvételi szabályok tervezetének tárgyalását a 37.§-tól az 54.§-ig. Az ülésen rengeteg hozzászólás hangzott el, a delegáltak apró részletekbe menő változtatásokat javasoltak szinte valamennyi paragrafus szövegénél. **PRES** megköszönte az aktív részvételt. A vélemények figyelembevételével újabb szövegváltozat készül, és ezt megküldik a tagországoknak, amint lehet.

2. Specific Programme "Capacities" – examination of the proposal ("Research Infrastructures" and "SMEs" including Annexes III - IV)

Az „1. Kutatási infrastruktúrák” fejezet tárgyalása során a tagországok egy csoportja – tekintettel a költségvetés várható drasztikus csökkentésre – javasolta, hogy a FP7 költségvetéséből ne, vagy keveset költsenek új infrastruktúrák létesítésére, inkább csak a meglévők fenntartásról gondoskodjanak. A feltétlenül szükséges új kutatási infrastruktúrákat inkább kormányközi megállapodások alapján hoznák létre. Tulajdonképpen senki sem ellenezte a fejezet költségvetésének erőteljes redukálását, és **COM** is támogatólag szólt hozzá: (i) az ESFRI mandátuma csak javaslattételre vonatkozik, nincs döntési jogkörük; (ii) az ESFRI által összeállított prioritási lista és ütemterv ezért csak javaslat, és nem eldöntött kérdés; (iii) az ESFRI listájában szereplő mintegy 30 infrastruktúra projekt amúgy sem mind kerülne kivitelezésre a FP7 idején; (iv) az egyes projektek költségvetésének nagy részét egyébként is a tagországok finanszíroznák: a FP7 hozzájárulása legfeljebb 20%. **PT** kérésére **COM**

megígérte, hogy háttéranyagban tájékoztatja a tagországokat az infrastruktúrákkal kapcsolatos tervekről, de addig is a delegáltak figyelmébe ajánlotta az ESFRI és a CORDIS honlapját.

A Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF) szövegének vitájánál **FR, UK, DE** és **NE** támogatólag szoltak hozzá. **FR** sok kérdést tett fel, javasolta a 10 milliárd euróra tervezett költségvetés csökkentését, és javasolta a „*large*” kifejezés törlését a szövegből, hogy közepes méretű infrastruktúrákat és/vagy projekteket se zárják ki. Válaszában **COM** megköszönte a tagországok támogatását, és biztosította **FR** képviselőjét, hogy a regionális bankok is szerephez jutnak együttműködve az EIB bankkal. A szöveg módosítására nincs szükség, hiszen a „*nagy*” fogalma pontosan nem definiált, tehát közepes méretű projektek is beleérthetők. A költségvetéstől nem kell félni, mert a 10 milliárd euró csak felső határ nem definitív összeg.

A kis és középvállalkozások számára végzett kutatások fejezet szövegének egy új „B” alfejezettel való bővítését javasolták **CZ, DE, FR** és **NL**. **IT** ezzel egyetértett, de az új „B” alfejezet szövege egyezzen meg a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésén a részleges általános megközelítés (PGA) szövegével. Az olasz javaslatot támogatták **CY, LV, EE, PT** és **GR**, és nem javasolták a négy ország által benyújtott kiegészítés beszúrását a szövegbe. Ellenben **UK, DE, BE** és **SE** – bár a PGA miatt érdemben nem vitathatták – szkeptikusak voltak az olasz javaslattal, és több más országgal együtt szövegvizsgálati fenntartást jelentettek be, hogy konzultálhassanak minisztériumaikkal. **DK** pedig kifejezetten ellenezte, hogy **IT** javaslata ide is bekerüljön: szerinte elég a PGA szövegében említeni. **COM** nem zárkózott el a kiegészítésektől, de a szöveget mindenképpen át kell fogalmazni, hogy konzisztens legyen a FP7 PGA és a többi FP7 dokumentum szövegével.

2006. március 27.

1. Specific Programme "Capacities"

– *examination of "Regions of Knowledge", "Research Potential", "Science in Society", "Support to the coherent development of policies" and "International Cooperation"*

A „Tudás régiói” fejezethez több tagország nyújtott be módosító javaslatokat, **NE** különösen aktív volt ezen az ülésnapon: sok módosítási javaslatot nyújtott be írásban. A tagországok véleménye erősen megoszlott: a támogató hozzászólások mellett bőven volt ellenvélemény is. Válaszában **COM** először szövegvizsgálati fenntartást fontolgatott **NE** módosító javaslataival kapcsolatban, de ettől elállt, amikor **PRES** felvilágosította, hogy a javaslatok összhangban vannak a Részleges Általános Megközelítés (PGA) szövegével. A lengyel javaslatot azonban **COM** minden részletében támadta, és teljesen elfogadhatatlannak nevezte: (i) az eszközvásárlás csak egészen kivételes esetben lesz támogatva; (ii) az eszköz nem jelent kutatási infrastruktúrát; (iii) semmiféle felső korlát említése nem releváns, mert ebbe az irányba húzná a pályázatokat;

(iv) nem szabad ezt a tevékenységet keverni a „*Kooperáció*” programba tartozó tematikus prioritásokkal, mert az átfedés és/vagy a támogatások akkumulációja nem kívánatos. Okos kérdéseivel **EE** bágyadtan támogatta a lengyel javaslatot, hogy például egy szoftver eszköznek számít vagy sem, amire válaszul **PRES** a PGA szövegéből merített bölcsességet: e program keretében pályázható támogatás a „*development of material environment*” céljára lesz fordítható. A tagországok döntő többsége nem szól hozzá, így hallgatólagosan nem támogatták a lengyel javaslatot.

A „*Science in Society*” program szövegéhez **FR** írásban küldte meg javaslatát, amely 22 módosítást tartalmaz. **UK** kifogásolta, hogy a PGA szövegétől eltérően kimaradt a szövegből a fiatal kutatókra való hivatkozás, **COM** elfogadta ezt az észrevételt. **FI**, **DK** és **SE** a múzeumok szerepét hangsúlyozták, de **COM** szerint a múzeumok implicite bent vannak a célzott intézmények között: a költségvetés várható csökkenése miatt azonban nem tartaná jónak, ha ez külön hangsúlyt kapna.

COM eredeti előterjesztésében nem szerepelt, de a PGA szövegébe bekerült a „*Kutatáspolitikák koherens fejlődésnek támogatása*” program. **PRES** javasolta, hogy a specifikus program változtatás nélkül vegye át a PGA szövegét a következők szerint, és a PGA bölcsességével senki sem mert ellenkezni.

A „*Nemzetközi együttműködés*” specifikus program szövegéhez **GR** és **FR** írásban küldtek módosító javaslatokat. **FR** szóbeli kiegészítésében hangsúlyozta, már három éve kéri, hogy **COM** készítse el az INCO stratégiát, de ez még mindig várat magára. Válaszában **COM** jelezte, hogy a stratégián dolgoznak, de még nincs olyan készületi állapotban, hogy közreadják: erre legkorábban a finn elnökség idején kerülhet sor. A Magas Szintű Munkacsoport működésével kapcsolatos javaslatokat **COM** tudomásul vette, de kérte a vitát későbbre halasztani, mert a bizottságok működésének részletes megvitatására külön kerül sor. Hozzászólásában **ES** és **PT** a LATAM országokkal való kapcsolatok erősítését, **GR**, **IT** és **SI** pedig a BALKAN térség országaival való együttműködést szorgalmazták. Ettől **COM** nem zárkózott el, de felhívta a figyelmet az egyensúly szükségességére. A LATAM országokkal való együttműködés fejlesztésében a kutatásnak kiemelt szerepe lesz a jövőben, ezt a közelgő EU-LATAM csúcstalálkozó kapcsán fogják publikálni. **UK** többszöri kérdésére válaszolva **COM** kifejtette, hogy a FP7-ben is megőrzi azt a gyakorlatot, hogy – *tekintettel ezen országok hatalmas kiterjedésre* – az indiai és kínai régiók önálló országként kerülnek beszámításra. Mivel a 2+2 szabály érvényben marad, két európai tagországgal együtt akár két kínai régió is pályázhat majd az FP7-ben. Kína egyébként nem számít „*fejlődő*” országnak a jövőben: ez a minősítés megszűnik, valamennyi kevésbé fejlett ország „*feltörekvő*” gazdaságnak számít majd.

Többen firtatták az ISTC és az STCU státuszát, és hogy miért vannak nevesítve a 39. oldalon a 30. lábjegyzetben. Válaszában **COM** elmondta, hogy ezeket az intézeteket a Szovjetunió felbomlása után a tömegpusztító fegyverek előállítására irányuló kísérleti programokban dolgozó orosz tudósok helyben marasztása és életfeltételeik biztosítása végett hozták létre annak érdekében, hogy a technológiák elterjedését megakadályozzák. Az intézetek működésének anyagi fedezetét nem a FP6, hanem a DG RELEX biztosítja a TACIS projekt keretében 2006 végéig, a segélyprogramok szabályai szerint. A következő pénzügyi előirányzat időszakában azonban ez támogatás megszűnik, ezért a FP7-ből kell majd

lehetőséget biztosítani arra, hogy az orosz kutatók kutatási együttműködés keretében pályázatok útján biztosíthassák az intézetek fennmaradásához szükséges anyagi forrásokat.

2. Specific Programme "People" – examination of the proposal (Annex and Articles)

Az „*Emberek*” specifikus program szövegtervezetéhez **DE, ES, FR, GR** és **EE** írásban küldték meg javaslatukat. **SE** javasolta hogy a 21. oldal utolsó bekezdésében a nemek egyenlőségének biztosítása érdekében a *Marie Curie* akciókban a nők számára ne csak 40% részesedést, hanem 40-60% részesedést irányozzanak elő, összhangban a Tanács legutóbbi határozataival. Ezt **COM** kicsit túlzónak és kivitelezhetetlennek tartotta, tekintettel a kutatásban dolgozó nők létszamarányára. Nagyobb vitát csak a társfinanszírozás kérdése váltott ki. Több tagország (*pl. UK, DK, PT, stb.*) szkepticismusának adott hangot a társfinanszírozással kapcsolatban és féltette a nemzeti programok függetlenségét **COM** befolyásától, ha társfinanszírozásra kerülne sor. **COM** a társfinanszírozást nagyon hatékony és szükséges eszközként tartja, és három év után sor kerülhetne az értékelésre. **FR, IR, DE, BE** és mások nyitottak a tárfinanszírozás kérdésében, de csak akkor, ha az egyértelműen európai hozzáadott értéket hoz létre, és ezen kívül is még sok részletkérdés vár megválaszolásra.

2006. április 6.

1. Specific Programmes "Capacities" and "People" – Examination of Presidency proposals

1.1 Specific Programme „Capacities” Articles and Annex I: Introduction: **PL** javaslatát, hogy a 6.§ 3. pontjának felsorolásába vegyék be a „*costs/benefits ratio*” kritériumot, határozottan elutasította **NE, FR, DE, BE, IT, UK** és **COM** is. **BE** javaslatát támogatták **PT** és **UK**, hogy a címloldal második bekezdésében az „*in particular*” kifejezés kerüljön törlésre.

1.1.1 Specific Programme „Capacities” Research Infrastructures: **GR** megkérdezte, hogy mit jelent a gyakorlatban a „*based on the work of ESFRI*” kifejezés. **COM** válaszában kifejtette, hogy az ESFRI-nek döntés előkészítő feladata van. Ezen kívül csak stilisztikai javítási javaslatok hangzottak el.

1.1.2 Specific Programme „Capacities” Research for the benefits of SMEs: **DE, FR, SK** és **ES** támogatásával **NE** átfogalmazni javasolta a 14. oldal 3. bekezdését, valamint a hozzákapcsolt 10. lábjegyzetet, tekintettel arra, hogy vagy a nemzeti programok koordinációjáról van szó (*és akkor a 169.§-ra kell hivatkozni*), vagy közös végrehajtásról, de kettő együtt semmiképpen nem fér össze. A fejezet utolsó bekezdésébe a 15. oldalon **IT** javasolta beszúrni a „*regional and*” kifejezést a „*national schemes*” elé, de ezt **UK, FR** és mások ellenezték, különös tekintettel a költségvetés csökkentésére. Ezután pengeváltás volt **UK** és **ES** között arról, hogy a KKVk általánosságban legyenek-e támogatva, vagy csak a „*kutatás intenzív*” KKVk, a vitában mindkét véleménynek voltak támogatói.

1.1.3 Specific Programme „Capacities” Regions of Knowledge: A 16. oldalon az első strigula szövegében COM a „*pilot actions with a view to interregional RTD joint actions*” kifejezést javasolta „*and prepare interregional RTD joint actions*” kifejezésre cserélni, amit a tagországok nem elleneztek, és így **PRES** elfogadta a javaslatot.

1.1.4 Specific Programme „Capacities” Research Potential: **PL** kifogásolta a 18. oldal 1. bekezdésének szövegezését, hogy az nem eléggé egyértelmű, és a „*material environment*” helyett javasolta a „*kutatási infrastruktúra*” fogalom használatát. Javaslatát azonban senki sem támogatta, **COM** pedig költségvetési megfontolásokra hivatkozva határozottan elutasította.

1.1.5 Specific Programme „Capacities” Science in Society: Az elnökségi szövegtervezetet valamennyi hozzászóló dicsérte, csak kisebb stilisztikai javításokra érkeztek javaslatok.

1.1.6 Specific Programme „Capacities” Coherent development of Research Policies: **PRES** jelezte, hogy ez a fejezet a FP7 PGA szövegének átvételével keletkezett, ezért senki sem merte kritizálni kivéve **NE** képviselőjét, aki költségvetési megfontolásból szövegvizsgálati fenntartást jelentett be.

1.1.7 Specific Programme „Capacities” Activities of International Cooperation: A 26. oldal 1. bekezdésnek kiegészítését javasolta **GR** a következő hosszú szöveggel: “*The „Capacities” programme will lead this coordination activity with the other Community instruments, as well as with the International Cooperation activities under the “Cooperation” Programme, since is in charge of the policy dialogue with partner countries, regions and international fora. The conclusions of such dialogues and the identified priorities for cooperation will be forwarded to the relevant Thematic Priorities under the responsibility of the “Capacities” Programme. A specific mechanism will ensure the implementation of the identified priorities considered of mutual EU – Third country/region interest.*” Javaslatát senki sem támogatta, de nem is ellenezte, ezért **COM** képviselőjében Siegler András igazgató megígérte, hogy megvizsgálják a javasolt szöveg beszúrásának lehetőségét.

Ezután **DK, PL, EE, DE** és mások kérdéseket tettek fel a 26. oldalon lévő 24. lábjegyzetben megemlített ISTC és STCU intézetekkel kapcsolatban, valamint kérték, hogy a szövegben vagy a 21. lábjegyzetben legyen hivatkozás az INTAS szervezetre is. Válaszában **COM** elmondta, hogy az ISTC és STCU intézetek finanszírozásának jelenlegi formája megszűnik 2006. végén, de meg kell találni a módot a további finanszírozásukra a FP7 keretén belül, ezért szükséges őket nevesíteni legalább a lábjegyzetben. Az INTAS szervezet pedig azért nincs nevesítve a szövegben, mert ennek jogalapja a vonatkozó belga királyi dekrétum módosításával megszűnt. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a térség kikerülne a figyelem alól: a 25. oldal alján lévő felsorolás 2. strigulájában új néven, mint „*Eastern Euroepan, Caucasus and Central Asian countries (EECCA)*” szerepel a térség, a 21. lábjegyzetben pedig nevesítve vannak az ide tartozó országok. Így a folyamatban lévő INTAS aktivitások legalább kifutó jelleggel finanszírozhatóak lesznek a FP7 költségvetéséből, de az INTAS név szerinti említésére jogi megfontolások

miatt nincs lehetőség. Tekintettel a jogi helyzetre **PRES** összefoglalójában elfogadta az INTAS nevének mellőzését, a térség további támogatását a kutatási együttműködés révén fontosnak tartotta, de nehezményezte a térség új elnevezésének bonyolult mozaik szavát: EECCA. Viszontválaszában **COM** kifejtette, hogy ezt nem a kutatási vonalon találták ki: a Bizottság általánosan használja.

Több ország sürgette a nemzetközi együttműködésének kidolgozását és ennek megemlítését a FP7, illetve a specifikus programok szövegében. Válaszában **COM** kifejtette, hogy dolgoznak a stratégia kimunkálásán, sajnos egyelőre nincsen olyan készütségi állapotban, hogy közreadhatná. De ennek nincs hatása a FP7 és a kapcsolódó dokumentumok szövegére, hiszen ezektől független közlemény, önálló dokumentum lesz.

1.2 Specific Programme „People”

A vita során sok kisebb értelmezési és stilisztikai javaslat hangzott el, valamint helyenként javasolták tervezet szövegének a PGA szövegével való szinkronizálását. **GR** javasolta, hogy a 9. oldal alján lévő felsorolás 2. strigulájába, valamint a 10. oldal 3. bekezdésnek szövegébe kerüljön beszúrára az „*early stage and/or*” kifejezés az „*experienced researchers*” elé, de ezt **COM** határozottan elutasította, mert itt nem a kutatók kiképzése, hanem egyértelműen a tapasztalt kutatók mobilitásának támogatása a cél.

2006. április 10.

1. Information by the Presidency and the Commission on budgetary questions regarding FP7

COM tájékoztatta a Munkacsoportot a FP7 költségvetési tárgyalásainak helyzetéről. **PRES** a múlt héten megküldte az intézményközi egyeztető tárgyalásokon tárgyalt adatokat a minisztereknek. A táblázat még nem tartalmazza az Európai Parlamenttel lefolytatott egyeztetésen született megállapodás eredményét, miszerint további 300 millió euró összeggel növelik a kutatási keretprogramok költségvetését. A vitában **AT, ES, SI, FR, IT, NE, UK, LU, COM, PT, IT** és **SE** szólaltak fel. A hozzászólók általában elégedettek voltak: a tervezetet jó tárgyalási alapnak tekintik. Kérdésekre válaszolva **COM** kifejtette, hogy (i) egyes területek költségvetését (*pl. a JRC költségvetése, stb.*) nem lehet redukálni, mert az intézmények működése ellehetetlenülne; (ii) a közös kezdeményezések (JTI) esetében nagyon körültekintőek lesznek a válogatásnál: csak azok megalakítására tesznek előterjesztést, amelyeket az ipar anyagilag is támogat, és nem egyszerre, hanem időben elhúzva fog történni a JTI-k megalakítása; (iii) az ERC költségvetése terveik szerint éves átlagban egy milliárd euró lesz: de az indulásnál ennél kevesebb, majd 2009 után progresszíven nő; (iv) a Versenyképességi Tanács grazi informális ülésére talán már tud majd részletesebb költségvetés tervezetet közreadni éves bontásban; (v) a Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF) szerinte nem törölhető a tervezett eszköztárból, mert csak ennek segítségével látja megvalósíthatónak a magánszféra pénzügyi hozzájárulását becsatornázni a kutatás költségvetésébe; (vi) az ERC végrehajtó szervezetének

megalakítása kissé háttérbe szorult a költségvetési tárgyalások miatt: nem tud most választ adni arra a kérdésre, hogy a dedikált végrehajtó szervezet megalakítását előkészítő dokumentumot mikor terjeszti elő, de javasolta, hogy a témát tűzze napirendre a Munkacsoport később.

2. Rules for participation – examination of revised Presidency text

PRES bejelentette, hogy az elnökség célja, hogy még az osztrák elnökség időszakában megszülessen megállapodás az általános megközelítésről (GA) a részvételi szabályok (FP7 RoP) tárgyában. A delegáltak a 4-14.§-ok, valamint a 178.§, a 20-22.§-k, a 25-26.§-ok, a 29.§ és a 31.§ szövegét vita nélkül fogadták el, a többi cikkelyhez sok apró módosító javaslat hangzott el. Estig a 32§ 2. bekezdésig sikerült eljutni, **PRES** a vita folytatását elnapolta szerdára.

2006. április 12.

1. Rules for participation – examination of revised Presidency text (continuation)

A az egész nap folytatódó vita során a delegáltak a 34.§, a 37.§, a 39-41. §-ok, a 44.§, a 45.§, a 49-50.§-k, valamint az 53- 54.§-ok szövegét vita nélkül elfogadták, a többi cikkelyhez módosításokat javasoltak. **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy a függőben maradt kérdések, illetve a kellően nem kidolgozott megfogalmazások miatt szükség lesz egy legutolsó olvasatra is. Újabb szövegváltozatot készít, amelynek vitájára a Munkacsoport 2006. április 28-i ülésén kerül sor.

2006. április 25.

1. Specific Programme „Capacities” – examination of the revised Presidency text

A korábbi verzióhoz képest csak a 9. cikkely szövegébe került be a „*Decision*” szó, más változtatás a cikkelyeknél nem volt. **NE** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be a cikkelyek teljes szövegére, amíg a költségvetés véglegesítve nem lesz. **PRES** a fenntartást jegyezte, de ismét megerősítette, hogy a költségvetéssel kapcsolatos kérdések ma nem kerülnek megvitatásra. **PL** ismételten kérte, hogy a 6.§ 3. pontjába a „*cost/benefit ratio*” mint kritérium kerüljön be, és szövegvizsgálati fenntartást jelentett be arra az esetre, ha ez nem történne meg. **PRES** a fenntartást jegyezte, és megígérte, hogy a javaslat lábjegyzetben lesz megemlítve.

Az „1. Research Infrastructures” fejezetnél (p 10-14) **ES** a 11. oldal utolsó mondatát javasolta kiegészíteni „and capacities for technical development” szavakkal. **COM** szkepticizmusának adott hangot, de **PRES** engedékeny volt: a javaslat lábjegyzetbe kerül. **UK** szerint a 14. oldalon az új infrastruktúrákról szóló alfejezet szövege ellentétes a részleges általános megközelítés (PGA) szövegével, mert nem fejezi ki elég világosan, hogy ezeket minden esetben egyéni tanácsi döntéssel lehet létrehozni. **COM** szerint a szöveg világos, és támogatta az elnökségi tervezetet. A vita végén **PT**, **UK**, **SE** és **IE** szövegvizsgálati fenntartást jelentettek be.

FR kérdésére válaszolva **COM** jelezte, hogy a jövő héten fogják postázni a meghívókat, amelyben a tagországok szakértőit invitálják a Kockázat Megosztási Pénzügyi Eszköz (RSFF) tárgyában 2006. június 1-én az Európai Parlament és a Régiók képviselőivel közösen megrendezésre kerülő workshopra. A tanácskozás eredményeit és ajánlásait részben a Munkaprogramba (WP), részben a Kutatási Megállapodás Mintába (MGA) fogják beépíteni. **UK** egyetértett a mondat törlésével a 32. oldal 2. bekezdésében, de javasolta, hogy ezzel – *magyarázatképpen* – egészítsék ki a 4. bekezdést.

A „2. Research for the benefit of the SMEs” fejezet (p 15-16) szövegénél **PRES** lábjegyzetben fogja megemlíteni, hogy a 15. oldal 3. bekezdésében **ES** kifogásolja az új beszúrást, mert véleménye szerint nemcsak a kutatás-intenzív KKVk számára kell elérhetővé tenni a támogatást. Ezután **NE** fenntartást jelentett be a 15. oldal utolsó előtti bekezdésnek törlése miatt, **DE** pedig általános fenntartást jelentett be a fejezet egészére, mert szerinte teljesen át kell dolgozni a szöveget, hogy összhangba kerüljön a csökkentett költségvetéssel, valamint a Versenyképességi és Innovációs keretprogram (CIP) szövegével. **FI** emlékeztetett arra, hogy a FP6 dokumentumaiba beépített támogatásokat milyen nehéz megvalósítani a gyakorlatban, és óvott attól, hogy ezeket a hibákat a FP7-ben is elkövessék. **PT** és **MT** csatlakoztak **ES** javaslatához. *Kompromisszum elérése végett javasoltam, hogy a „research intensive SMEs” kifejezés helyett „research seeking SMEs” kerüljön a szövegbe, így elkerülhető lenne annak előzetes elbírálása, hogy a pályázó KKV kutatás-intenzív vagy sem, és szektoroktól függetlenül minden olyan KKV bekerülhetne a támogatottak körébe, amelyek igénylik a kutatásokat további innovációjukhoz.*

A „3. Regions of Knowledge” (p 17—18) és a „4. Research Potential” (p 18-20) fejezetek szövegtervezetét vita nélkül továbbengedték a delegáltak.

Az „5. Science in Society” fejezet (p 20-24) szövegében a 21. oldal utolsó előtti mondatába **MT** egy szó beszúrását javasolta, ezután a mondat így hangzik „..... and better use their scientific **profession** and talents for the benefit of all, ” . **COM** elfogadta javaslatot.

A „6. Coherent Development of Research Policies” fejezet (p 25-26) vitájánál **DE** a cím módosítását javasolta, **BE** információt kért arra nézve, hogy mekkora lesz a fejezet költségvetése, **NE** pedig szövegvizsgálati fenntartást jelentett be. Válaszában **COM** – *tekintettel a PGA megállapodásra* – nem zárkózott el a szöveg beépítésétől, bár az eredeti előterjesztésben ez a fejezet nem szerepel. Az új fejezet költségvetését

csak a „*Science in Society*” fejezet költségvetésén belül lehet biztosítani (*mert pótlólagos forrás nem áll rendelkezésre*), a költségvetés nagyságát később kell meghatározni.

A „7. *Activities of International Cooperation*” fejezet (p 27-30) szövegével kapcsolatban érdemi észrevétel nem volt. **GR** szövegvizsgálati fenntartást fűzött a 28. oldal 2. bekezdéséhez tekintettel arra, hogy az ortodox húsvéti ünnepek miatt nem kapott mandátumot a fővárosból. **COM** kérte, hogy **PRES** továbbítsa Sieglér András igazgató INTAS tárgyában írt levelét és annak mellékletét képező két háttéranyagot a delegáltakhoz. **SK** kérdésére válaszolva **COM** elmondta, hogy az INTAS következő közgyűlésén 2006. április 28-án tárgyalni fogják ezeket az információkat, de az INTAS jövőjével kapcsolatos döntést Munkacsoport fogja előkészíteni később.

2. Specific Programme „People” – examination of the revised Presidency text

DE feltétel és ellenvélemény nélkül támogatta az elnökségi szövegtervezetet. **PL** javasolta, hogy a 6.§ 3. pontjába kerüljön be a „*cost/benefit ratio*” a kritériumok közé. **MT** javasolta, hogy a 6.§ 4. pontjában legyen megemlítve az új tagországok jobb integrációja. **PT** fenntartást jelentett be a 11. oldalon beszűrt szóval kapcsolatban. **COM** nem támogatta sem **PL**, sem **MT** javaslatát. **PL** ismételt kérésére azonban javaslata lábjegyzetben fog szerepelni. Többen kitörő örömmel fogadták **UK** stilisztikai javaslatát, amely szerint a 12. oldal utolsó bekezdésében zárójelben lévő szöveg így módosulna: (*project management, IPR management and product development*).

2006. április 28.

1. Rules of participation – examination of the Presidency working document on the draft General Approach

PRES bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy a FP7 Részvételi Szabályainak (FP7 RoP) tervezetét együttdöntési eljárás keretében kell elfogadni, de nem szükséges teljes konszenzust elérni, hanem minősített többség is elegendő. A mai vita alapján elkészítésre kerülő szövegváltozatot még 2006. május 5-én módunk lesz áttekinteni, majd pedig a Coreper 2006. május 10-i és/vagy 12-i ülésének napirendjére kerül.

A cikkelyek vitájánál **FR** a számla fogalmának definiálást kérte, és nyomtatékul szövegvizsgálati fenntartást jelentett be. **BE** a 9.§ szövegéhez a korábbi szövegváltozatban fűzött lábjegyzetet hiányolta, amit ugyan **COM** és **PRES** – *mint magyarázó szöveget* – feleslegesnek ítélték egy jogi érvényű dokumentumban, de némi huzavona után **PRES** mégis helyt adott a kérésnek. A 18.§ 4. pontjának javítását **NE** visszalépésként értékelte, **UK** pedig kifejezetten alkalmatlannak tartotta a szövegezést. Utóbbi véleménye szerint a szövegből egyértelműen ki kell derülnie annak, hogy **COM** egy eljárást létesít a panaszok kezelésére, ezt a véleményt támogatta **DE**, **ES**, **GR** és **PT** is. **COM** szerint ez teljesen felesleges, hiszen a Közösség eljárásrendje három lépcsőben: (i) A Bizottság belső szabályai a panaszok kezelésre, (ii) Ombudsman, (iii) Európai

Bíróság tökéletesen leszabályozza ezt a kérdést, de nem zárkózott el az elöl, hogy lábjegyzet hivatkozzon a létező eljárásokra, vagy hogy külön nyilatkozatot adjon az eljárásrendről.

A 29.§-nál **NE** komoly lázadást provokált ki azzal, hogy az egész 3. szekcióhoz szövegvizsgálati fenntartást jelentett be, mert véleménye szerint **COM** nem adott elegendő információt a végrehajtás mikéntjéről, ezért pillanatnyilag nem tudja elfogadni a szöveget. A szövegvizsgálati fenntartáshoz csatlakozott **LT, UK, PT, BE, IT, EE** és **GR** is. **PRES** általános fenntartást jegyez be, ami csak akkor lesz feloldva, ha **COM** mindent igényt kielégítően megválaszolja a fennálló kérdéseket. **COM** erre ígéretet tett, de szerinte a nyitott kérdések nagy részét a kutatási szerződés mintában (MGA) kell majd tisztázni. A 32.§ vitája során **BE, IE** és **LV** követelték az addicionális költségmodell (AC) visszaállítását, és **DE** valamint **UK** véleménye is inkább ebbe az irányba húzott, de nem kötelezték el magukat egyértelműen. Különböző megfontolásból szövegvizsgálati fenntartást jelentettek be **DE, LT** és **IT**, valamint **NE** a 32.§ 4. pontjához. Előbbiek véleménye szerint a 4. bekezdés szövege áthidaló megoldást jelenthet, de ennek eldöntéséhez további információ kell a becslés módjáról, ellenben **NE** szerint szó sem lehet az AC modell visszaállításáról, bár a 4. pont szövege szerinte is jelenthet kompromisszumot, de a szöveg értelmezéséhez még időre van szüksége. Az AC modell visszaállítását sürgető országok mögé felcsatlakozott **EE, PT** és **LT**, továbbá **SI** is szövegvizsgálati fenntartást jelentett be. **COM** szerint az AC modell visszaállítása nem lehetséges, de hajlandó olyan áthidaló megoldást keresni, amely mindegyik félnek megfelel.

Szinte mindegyik cikkely szövegéhez volt legalább egy ellenvélemény vagy módosító javaslat. **PRES** azzal zárta le a vitát, hogy a Munkacsoport 2006. május 5-i ülésére ismét behozza a FP7 RoP tervezetének legújabb módosított szövegváltozatát abban a reményben, hogy a tagországok és **COM** is alkalmasnak találják majd felterjeszteni a Coreper és a Versenyképességi Tanács ülésére.

2. 7th Framework Programme – preparations of General Approach following the Interinstitutional Agreement on Financial Perspectives (2007-2013)

PRES bejelentette, az elnökség elkötelezte magát amellet, hogy a részleges általános megközelítésből (PGA) általános megközelítés (GA) legyen a Versenyképességi Tanács következő ülésén. A vita alapját a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésén tető alá hozott PGA megállapodás, valamint az elnökség szám nélküli, 2006. április 27-i keltezésű „*Presidency Working Document*” című munkaanyaga, továbbá a mai napon tegnapi keltezéssel közreadott költségvetési táblázat képezi. **PRES** a részletes vitát a Munkacsoport 2006. május 5-i és 11-i ülésén szeretné lefolytatni, és az általános megközelítés szövegtervezetét a Coreper 2006. május 17-i ülésére tervezi felterjeszteni.

COM megerősítette, hogy az idő nagyon szorít, és mielőbb tovább kell lépni az alapidokumentumok elfogadásával, különben veszélybe kerül a FP7 2007. január 1-re tervezett indítása. **COM** lehetségesnek tartja, hogy megállapodás szülessen a GA szövegéről a Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén, mivel a költségvetésről már megszületett az intézményközi megállapodás, és ennek formális kihirdetése is megtörténik

2006. május 24-én. A költségvetés tervezetével a tagországok alapvetően egyetértettek, többen megismételték a Versenyképességi Tanács grazi informális ülésén a miniszterek által közreadott javaslatokat, hogy mely rovatokat növeljék, és melyeket csökkentsenek.

COM megköszönte a javaslatokat, és jelezte, hogy később újabb részletekkel tud majd szolgálni a költségterv évenkénti felbontásáról, de e tekintetben nagyon kicsi a mozgástere, mert a pénzügyminiszterek diktálnak. Az alap kutatásokra tervezett összeg szerinte nem csökkenthető, de nem is növelhető: indulásnak az első évben elfogadható a 300 m Euro, de éves átlagban meglesz az 1 md Euró, tekintettel a progresszív növekedésre. A „*Kooperáció*” és az „*Ember*ek” fejezetek költségvetésének növelésével elviekben egyetért, de a JRC költségvetését nem lehet tovább csökkenteni, mert ez a programok ellehetetlenüléséhez vezetne. Az Európai Parlamenttel kialakult, folyó áron 341 m Euró többlet felosztása politikai jelzésértékű lehet, de erről csak 2006. május 24-e, a költségvetés formális kihirdetése után tud végleges előterjesztést tenni. Előzetesen azt javasolja, hogy ezen összeg elaprózódását elkerülendő a „*Kooperáció*” fejezet 90 m Euró, az „*Ember*ek” fejezet 150 m Euró, a „*Kapacitás*ok” fejezet pedig 100 m Euró növelést kapjon (*utóbbiból csak a „Kutatási potenciál”, a „Tudomány a Társadalomban” és a „Kis- és Középvállalkozások” alfejezetek részesülnének*). Egyetért azzal, hogy a költségvetés csökkenése elsősorban az új infrastruktúrákat érintse, de az infrastruktúrák alfejezetet teljes költségvetését **COM** már 50%-kal csökkentette, így az nem csökkenthető tovább.

2006. május 5.

3. ITER – *information from the Commission on the state of play*

COM szóbeli tájékoztatást adott az ITER program megvalósításnak helyzetéről. Cadarache régió lakosságát a francia jogszabályoknak megfelelően nyilvános lakossági fórumokon készítik fel a programra. r. Kaname Ikeda úr, mint megbízott főigazgató hivatalba lépett 2006. március 13-án Cadarache-ban. A felek – az európai fél nagy meglepedésére – az ITER jövőbeni szervezetének első főigazgató-helyettesi pozíciójára Norbert Holtkamp urat jelölték. Megkezdődött az előkészítésben eddig részvevő munkatársak letelepítése Cadarache-ban, és rövidesen újabb mintegy 60-70 munkatárs lép be az előkészítés folyamatába. Az előkészítők egy három dokumentumból álló dossziét fognak összeállítani: (i) ITER Közös Megvalósítási Megállapodás, (ii) pályázatok és tenderek technikai előkészítése, (iii) kedvezmények és kivételek a nemzetközi szervezet részére. Megkezdődtek a megbeszélések a JP területén felépítésre kerülő bemutató Tokamak terveinek előkészítéséről, amelynek legfontosabb feladata (i) a szimuláció, (ii) bizonyos technológiai folyamatok tesztelése, valamint (iii) a cadarache-i létesítmény tervezésének előkészítése lesz. Sürgős teendő az európai jogi személy megalapítása is, mert csak ennek segítségével csatornázhatók be az egyes partner országok külön felajánlásai az ITER költségvetésébe.

Kérdésekre válaszolva **COM** elmondta, hogy (i) az ITER költségvetése nem csökkenthető, mert veszélyeztetné a program megvalósítását, de ezt **COM** nem is tervezi, mert a nemzetközi kötelezettségvállalások kivételt élveznek; (ii) szoros kapcsolatot tartanak fenn a nemzetközi tudományos szervezetekkel, és a tudományos program megvalósításában ezeknek fontos szerepe lesz; (iii) az Európai Jogi Személy alapító okiratának szövegén dolgoznak, és rövidesen be fogják terjeszteni döntésre a Tanácsnak; (iv) a Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén még

egyetlen dokumentum sem lesz készen, legfeljebb az előkészítés állásáról tudják tájékoztatni a minisztereket; (v) a kapcsolódó programok tárgyában JP és EU között létrejött külön megállapodás megvalósításáról kétoldalú megállapodást kell megkötni, ennek előkészítése július elején kezdődik, és később elő fogják terjeszteni a Tanácsnak döntésre; (vi) a tagországok hivatalai a 6. Euratom Keretprogram Fúziós Programbizottságán keresztül folyamatosan tájékoztatva vannak, és véleményezni tudják az előkészítést.

1. Rules of participation (EC) (doc. to follow)

PRES bejelentette, hogy a DS 347/06 számú dokumentum vitáját annak szellemében szeretné lefolytatni, hogy az a Coreper 2006. május 12-i ülésének napirendjére kerül. Kérte, hogy a delegáltak lehetőleg ne hozakodjanak elő újabb igényekkel, hanem kompromisszum érdekében a lábjegyzetekben rögzített különvéleményekből oldjanak fel annyit, amennyit csak tudnak. A delegáltak azonban – *megismételve a korábbi viták során már sokszor elhangzott érveiket* – a lábjegyzeteiket néhány kivételtől eltekintve fenntartották a Coreper üléséig, sőt egyes esetekben újabb országok is csatlakoztak a lábjegyzethez. **PRES** azzal foglalta össze a vitát, hogy a nyilatkozatok alapján újabb szövegváltozat készül a Coreper 2006. május 12-i ülésére.

2. 7th Framework Programme (EC and Euratom) – continuation of discussion

PRES a napirendi pont vitáját a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésén a 7. Kutatási Keretprogram tárgyában elfogadott részleges általános megközelítés (FP7 PGA), a korábban megküldött, szám nélküli, 2006. április 27-i keltezésű „*Presidency Working Document*” című elnökségi munkaanyag, valamint a 2006. április 27-i keltezésű költségvetési táblázat alapján vezette le. A „*Presidency Working Document*” című munkaanyagban csak azokat a szövegrészeket találjuk, ahol a költségvetés csökkentése miatt módosítani kell a PGA szövegét: egyebekben **PRES** a PGA szövegét elfogadottnak és változatlanak tekinti. Első körben **PRES** sorban kikérte a tagországok véleményét a költségvetési táblázatról, különösen a 341 millió euró többlet felosztásáról. A tagországok képviselői megismételték a Versenyképességi Tanács 2006. április 21-i grazi informális ülésén miniszterei által tett nyilatkozatokat.

Hozzászólásomban megerősítettem, hogy általánosságban elégedettek vagyunk a költségvetés tervezettel. Magyarország egyetért a „Kooperáció” fejezet, ezen belül különösen az információs és kommunikációs technológiák, valamint a nano-technológiák rovatának növelésével. Ugyanígy hangsúlyt fektetünk a mobilitást elősegítő „Emberek” című fejezet költségvetésének növelésére. Örömmel látjuk, hogy a tervezet szerint a „Kapacitások” fejezeten belül több pénz jut a „Kutatási Potenciál” rovatra. Egyetértünk az elnökség javaslatával, hogy ERC kezelésében az alapkutatások támogatására átlagban évi egy milliárd euró jusson – ami egy kisebb összegről indul és később progresszíven növekszik – és ezen álláspontunkkal összhangban nem tudjuk támogatni a LU és LV azon javaslatát, hogy az alapkutatásokra szánt összeget csökkentsék.

A dokumentum vitája a Munkacsoport 2006. május 11-i ülésén folytatódik tovább. Terv szerint a Coreper 2006. május 17-i ülésén hagyják jóvá, majd a Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén az általános megközelítésről szóló megállapodás elérése PRES célja.

2006. május 11.

2. Space policy – information from the Commission on the state of play

A Bizottság szóbeli tájékoztatást adott az európai űrpolitika kidolgozásnak állásáról és a további tervekről. A Magas-szintű Űrpolitikai Munkacsoport (HSPG) legutóbbi ülését 2006. április 27-én tartotta, a következő ülést 2006. június 23-án rendezik Párizsban. Ezt megelőzően a Szakértői Munkacsoport előkészítő ülést fog tartani 2006. június 7-én. A Bizottság az európai űrpolitikáról szóló közleményét várhatóan 2007 elején fogadja majd el. A dokumentum terv szerint nem lesz több 15 oldalnál. Négy fejezetből fog állni, és függelékét fogja képezni az Európai Űrprogram. Az űrpolitika a stratégiai kérdéseket fogja körvonalazni a következő 10 évre. Az Űrprogram az űrpolitika gyakorlati megvalósítására irányul, akár évente is felül lehet majd vizsgálni, és szükség szerint módosítani.

Az osztrák elnökség tájékoztatást adott a Környezetvédelmi és Biztonsági Globális Rendszer (GMES) témájában Grazban 2006. április 19-20-án megrendezett konferencia eredményeiről (http://www.bmvit.gv.at/en/eu_rat/innovation/events/space.html).

A Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésnapján Verhaugen biztos fog tájékoztatást adni a kutatási miniszterek számára, az osztrák elnökség pedig a Környezetvédelmi és Biztonsági Globális Rendszer (GMES) témájában Grazban 2006. április 19-20-án megrendezett konferencia eredményeiről számol be.

3. European Research Council – information from the Commission on the state of play

COM szóbeli tájékoztatást adott az Európai Kutatási Tanács (ERC) előkészítésének helyzetéről és a további teendőkről. Jelenleg a Kutatási Főigazgatóságon (DG RTD) belül a B. Igazgatóság Unit B.1 osztálya foglalkozik az ERC megvalósításának előkészítésével, de szoros kapcsolatot tartanak a többi – *többek között a FP7 tervezetét előkészítő* – osztállyal is. Potočnik biztos nagy figyelemmel kíséri a munkát, minden két hétben be kell számolni neki az előrehaladásról. Az előkészítő munka súlypontjait a (i) megvalósítás szerkezete, a (ii) a megvalósítás módszerei, és a (iii) kapacitások kiépítése képezik.

A Tudományos Tanács (ERC SC) megválasztotta elnökét és elnökhelyetteseit. Megállapodtak, hogy a főtitkári álláshelyet nyílt pályázat útján töltik be, és meghatározták az alkalmasság főbb kritériumait. A DG RTD szoros munkakapcsolatot épített ki az ERC Tudományos Tanácsával (ERC SC), és megkezdték az első pályázati felhívás egyes részleteinek tervezését.

Kérdésekre válaszolva **COM** elmondta, hogy (i) a dedikált végrehajtó szervezet megalakításnak előkészítését érdemben csak azután tudják majd megkezdeni, ha megtörtént a 7. Kutatási Keretprogram tervezetének elfogadása, mert az teremti meg a jogalapot; (ii) az még nem eldöntött kérdés, hogy a szervezet végrehajtó ügynökség lesz-e vagy a 171.§ alapján alakítják meg: ezt egy elemzés fogja előkészíteni a megfelelő időben; (iii) jó esetben a dedikált végrehajtó szervezet 2008-ban kezdheti meg működését; (iv) addig is a DG RTD biztosítja a titkársági feladatok ellátását; (v) a pályázatok elbírálását két lépcsőben tervezik; (vi) az első pályázati felhívást 2006 végére vagy 2007 elejére ütemezik; (vii) az ERC működését 2006-ban mintegy 70 munkatárs fogja segíteni (*egyelőre a DG RTD szervezetén belül*), akikhez 2007-ben mintegy 20 további munkatárs fog csatlakozni, és terv szerint 2008-ban fejlesztik fel a létszámot mintegy 200 főre; (viii) a további – *elsősorban szerződéses* – helyeket többnyire pályázat útján fogják betölteni, ennek módszereit és kritériumait konzultálni fogják a Tudományos Tanáccsal.

A Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén a miniszterek hivatalos ebédjén Fotis Kafatos professzor, az ERC megválasztott elnöke fogja tájékoztatni a kutatási minisztereket az alapkutatások előkészítésének helyzetéről. **PRES** többször és kihangsúlyozottan kérte, hogy a miniszterek lehetőleg ne kérdezzenek rá az ERC és az Európai Technológiai Intézet (EIT) kapcsolatára, mert utóbbi Figel biztos portfóliójába tartozik, aki nem lesz jelen az ebéden.

1. 7th Framework Programme (EC and Euratom), general approach – preparation of Coreper (doc. to follow)

PRES e napirendi pont vitáját a 2006. május 8-i keltezésű, szám nélküli elnökségi munka dokumentum alapján vezette le. Az elnökség célja, hogy a Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén megállapodás szülessen a 7. Kutatási Keretprogram, valamint a 7. Euratom Keretprogram szövegének általános megközelítéséről (FP7 GA). **PRES** a Versenyképességi Tanács 2005. november 28-i ülésén elfogadott részleges általános megközelítés (FP7 PGA) szövegét érvényesnek tekinti, kizárólag a költségvetéssel kapcsolatos szövegrészek tárgyalását tartja szükségesnek. **PRES** kérte, hogy a kompromisszum érdekében a delegáltak lehetőleg minél több lábjegyzetet töröljenek.

A delegáltak többnyire megismételték korábbi álláspontjukat, és a lábjegyzetek többségét fenntartották legalább a Coreper üléséig. A vita során egyértelművé vált, hogy a költségvetés kérdésében lehetetlen konszenzusra jutni, mert e tekintetben szinte minden országnak mások a prioritásai. A vita gyakorlatilag egyébként is csak az addicionális 341 m euró felosztásáról folyik, ami a teljes költségvetés csak mintegy 0,6 %-át teszi ki. **COM** megismételte, hogy részéről elfogadhatatlan a JRC költségvetésének csökkentése, valamint a „*Kutatási Infrastruktúrák*” rovat további csökkentése, mert ez a tervezett programok ellehetetlenüléséhez vezetne. Több tagország kinyilvánította, hogy az elnökség toldozgatott

táblázatánál jobbnak tartja COM eredeti előterjesztését, és alapjaiban elfogadja azt. A vita alapján a nyitott kérdésekről és a lábjegyzetekről összefoglaló előterjesztés készül a Coreper 2006. május 17-i ülésére.

2006. május 15.

1. Delivering on the modernisation agenda for universities: Education, Research and Innovation – Presentation of Commission communication

A Bizottság ismertette „*Tájékoztatás az egyetemek modernizációjának ütemtervéről: oktatás, kutatás és innováció*” című közleményét, amelyet 2006. május 10-én fogadtak el. A közlemény a Coreper ülésének napirendjére kerül, majd pedig a Versenyképességi Tanács 2006. május 30-i ülésén az „*Egyebek*” napirendi pont keretében a kutatási minisztereket is tájékoztatják róla. A közlemény szerint a Bizottság készen áll arra, hogy támogassa az európai egyetemek modernizációját egy, a legjobb gyakorlat meghatározására és megosztására irányuló folyamat révén, illetve oktatási, kutatási és innovációs támogatóprogramjai segítségével (*mint pl. az egész életen át tartó tanulás programja, a 7. kutatási és képzési keretprogram, a versenyképességi és innovációs keretprogram, stb.*), valamint a strukturális alapok és a kohéziós alap eszközeinek mozgósításával. A Bizottság megítélése szerint Európának a tudás-háromszög mindegyik szegmensében, azaz az oktatás, a kutatás és az innováció területén is javítania kell teljesítményét. Az európai egyetemek gyenge pontjai közé tartozik, hogy általában erősen fragmentáltak, kisebb nemzeti rendszerekre és alrendszerekre oszlanak, melyek között nincs hatékony kapcsolat. Az EU Observer adatai szerint Európában az állami pénzeket mintegy négyezer intézet között osztják szét, melyeket 17 millió diák és 435 ezer kutató látogat. Ezzel szemben Amerikában az állami források 95 százaléka (*az ország 3300 egyeteme közül*) nagyjából 200 között oszlik meg.

A nemzeti szabályozások gyakorta elvesznek a részletekben, ez pedig megnehezíti, hogy az egyetemek könnyedén alkalmazkodjanak a piaci és társadalmi változásokhoz. Az egyetemek a nagy versenytársakhoz képest még mindig nagyon kevés pénzből gazdálkodhatnak, mind az oktatás, mind a kutatás területén. Ennek egyik oka, hogy privát forrásból még mindig nagyon kevés pénz jut a felsőoktatásba. Míg Európa a GDP 1,1 százalékát költi oktatásra, addig az amerikaiak a bruttó hazai termék 2,7 százalékát szánják erre a célra. Az európai országokban kicsi a hallgatók aránya, és ez különösen igaz a felnőtt oktatásra. Míg 2004-ben a Huszonötök területén a 30-34 év közöttiek 4,1 százaléka, a 35-39 éveseknek pedig 1,8 százaléka iratkozott be valamilyen egyetemre vagy főiskolára, addig az Egyesült Államokban ez az arány elérte a 7, illetve 4,9 százalékot. (*Ami a 20 és 24 év közöttiek beiratkozási arányát illeti, a 2003-as adatok szerint ez az arány az EU-ban 57, Japánban 50, az Egyesült Államokban pedig 81 százalék volt.*)

A tájékoztatást megköszönték **PRES, SK, IT, SE, DE** és **UK**. A hozzászólók hangsúlyozták, hogy (i) az egymástól való tanulás és a jó gyakorlat elterjesztése nagy segítséget adhat az egyetemek modernizációjához, (ii) a nyitott koordináció módszere (OMC) kiválóan alkalmas lesz ennek a

folyamatnak a menedzselésére, mert a Bizottság kompetenciája nem terjed ki az oktatásra, és (iii) az Európai Technológia Intézet (EIT) szervezésének programja és az európai egyetemek modernizációjának programja komplementárisak kell legyenek.

2006. június 8.

1. 7th Framework Programme: way forward

A Munkacsoport megtárgyalta a 7. Kutatási Keretprogram elfogadásával kapcsolatos döntési eljárás következő lépéseit. Az Európai Parlament plenáris ülésén 2006. június 15-én fog szavazni az általuk javasolt módosításokról. A Bizottság elfogadta a költségvetési vonatkozásokkal módosított előterjesztését, és – *az Euratom Keretprogram kivételével* – Tanács is elfogadta az általános megközelítést. A három alapidokumentum bázisán megkezdődik a háromoldalú egyeztetés, ami remélhetőleg a nyári szünetig befejeződik, vagy legalábbis megállapodáshoz közeli fázisba jut.

A finn elnökség 2006. július végéig szeretné elkészíteni az első globális választ a Parlament módosító javaslataira. A Bizottság előzetes, nem hivatalos értékelése szerint – *bár az álláspontok nem állnak távol egymástól* – nincs remény arra, hogy első olvasatban megszülessen a megállapodás a Keretprogramról. A Bizottság az EP módosító javaslatainak mintegy kétharmadát vita nélkül el tudja fogadni, a maradék egyharmad esetében közelíteni kell az álláspontokat. Az egyeztetések lefolytatása után remélhető, hogy a második olvasat eljárása nagyon gyors lesz. Jó esetben a Versenyképességi Tanács 2006. szeptember 25-i ülésén megszülethet a megállapodás. A finn elnökség ebben bízik – *és ezért jelenleg nem tervezi* – de szükség esetén összehívják a Versenyképességi Tanács rendkívüli ülését októberben vagy novemberben.

2. ITER: proposal for the conclusion of an international agreement – presentation by the Commission and first exchange of views

A Bizottság tájékoztatást adott a Nemzetközi Termonukleáris Fúziós Kísérleti Atomreaktor (ITER) Program végrehajtásának helyzetéről (*az előadás diái mellékelve*). A következő lépés a nemzetközi jogi személy megalakítása Barcelona székhellyel. Befejeződtek a tárgyalások Japánnal a szélesebb megközelítés programjáról, ennek végrehajtása érdekében szintén nemzetközi jogi személyiségű szervezeteket kell létrehozni. A Bizottság előkészíti a dokumentumokat, és megfelelő időben döntéshozatal céljából a Tanács elé terjeszti. A megállapodásokat a partner országoknak saját nemzeti eljárásrendjük szerint legkésőbb az év végéig ratifikálniuk kell.

3. Euratom Rules for Participation (Euratom specific aspects, in particular Chapter IV) – presentation by the Commission and exchange of views

A 7. Euratom Kutatási Keretprogram jogi alapja az Euratom Egyezmény, ezért a nukleáris kutatások programjainak részvételi a szabályai kis mértékben eltérnek a „civil” kutatások szabályaitól. Emiatt pl. a nukleáris kutatásokkal kapcsolatos dokumentumokat csak öt éves időszakra, 2011-ig lehet elfogadni. Nincs lehetőség un. „*frontier research*” elnevezésű kutatásokra, bár az alapkutatás nem kizárt. Nincs lehetőség „*security research*” elnevezésű programokra, a nukleáris biztonsággal kapcsolatos kutatások más címszó alatt futnak (pl. „*non-proliferation*”, *etc.*). Nincs lehetőség a kockázat megosztási pénzügyi eszköz (RSFF) alkalmazásra az Euratom Keretprogramban. Külön fejezet foglalkozik a termonukleáris fúziós kísérleti atomreaktor kutatásokkal, mert ezeket a nemzetközi ITER program keretében hajtják majd végre. Az eltéréseket a mellékelt dokumentum tervezet tartalmazza. A delegáltak néhány bátortalan kérdést tettek fel, ezeket **COM** megválaszolta. **PRES** a vita folytatását a Munkacsoport 2006. június 19-i ülésére halasztotta.

2006. június 12.

1. 7th Framework Programme (EC): Examination of draft European Parliament amendments:

- **Articles, except Art. 6;**
- **"Cooperation": introduction;**
- **"Ideas",**
- **"People"**

A 7. Kutatási Keretprogram együttdöntési eljárás keretében történő elfogadásának előkészítéseként a Munkacsoport áttekintette a Bizottság eredeti előterjesztéséből, az Európai Parlament ITRE Bizottságának eddig ismert módosító javaslataiból, valamint a Tanács általános megközelítés dokumentumából készített összefoglaló táblázat „*Cikkelyek*”, „*Együttműködés: bevezetés*”, „*Ötletek*” és az „*Emberek*” fejezeteit. Az Európai Parlament plenáris ülésén csak 2006. június 15-én fog szavazni a módosító javaslatokról, a Bizottság pedig 2006. június 28-án fogadja majd el módosított előterjesztését, de az időtényező szorításában a Munkacsoportnak muszáj párhuzamosan dolgozni az együttdöntési eljárás többi szereplőjével. Az elnökség célja, hogy még a nyári szünet előtt elkészüljön a Tanács válasza a Parlament módosító javaslataira. A vélemények alapján a titkárság szövegtervezet fog készíteni, amelyet **PRES** még az osztrák elnökség idején (*várhatóan a 2006. június 29-i ülésen*) ismételten a Munkacsoport napirendjére fog tűzni. **PRES** összefoglalójában a következő fontosabb témákra hívta fel a figyelmet, amelyekkel a tagországoknak célszerűen foglalkozniuk kellene:

- (i) Etikai kérdések: a Parlament nagy hangsúlyt helyez rá, és mindenképpen megoldást szeretnének találni rá a keretprogram szövegén belül.
- (ii) Az **EP** nem támogatja a költségvetés 15%-nak nevesítését a kis- és középvállalkozások számára, de ezek részvételének megkönnyítésére nagy hangsúlyt helyez.
- (iii) A Közös Technológiai Kezdeményezések (JTIs) megalakításának előkészítésénél az **EP** újabb kritériumot kíván bevezetni.

- (iv) Az Európai Kutatási Tanács (ERC) végrehajtó szervezetének megalakítását az **EP** a Szerződések 251.§-a alapján képzeli el, ami együttdöntési eljárást jelentene.
- (v) Az **EP** a „*fiatal*” kutatók helyett a „*kezdő*” kutatók támogatását javasolja, de **COM** szerint ez nemcsak frázisbeli különbség, hanem anyagi kihatása is van, amire a költségvetés csökkentése miatt nincs meg a fedezet.

Az EP „Ötletek” fejezethez fűzött módosító javaslatai kapcsán elmondtam, hogy szakértőink vizsgálják még ezek kihatásait, ezért végleges álláspontot csak később tudok közölni, de az általános megközelítés jegyzőkönyvéhez csatolt, öt másik országgal közösen aláírt véleményünknek megfelelően hajlunk arra, hogy az EP módosító javaslatok és az általános megközelítés szövege között egy mindhárom oldal számára elfogadható kompromisszumos megoldás kimunkálására kerüljön sor. Ilyen irányú nyilatkozatot tett SE, DK és PT attaséja is, míg UK az automatikus átalakítás, valamint a 251.§ alapján történő eljárás veszélyeire hívta fel a figyelmet.

2. Commission communication on European Technology Institute

– *presentation by the Commission*

Az Európai Bizottság csütörtökön fogadta el második közleményét az Európai Technológiai Intézet (ETI) létrehozására vonatkozó terveinek egyes részleteiről. A javaslat szerint az intézet az európai szintű kutatás és oktatás, valamint az innováció központjaként működik majd. A Bizottságot a Tavasz Európai Tanács kérte fel márciusban, hogy folytassa az Európai Technológiai Intézet létrehozására irányuló korábbi javaslatának kidolgozását. A most elfogadott közlemény – *melyet az érdekelt felekkel és a tagállamokkal folytatott széleskörű konzultáció előzött meg* – pontosítja a javaslatot, és meghatározza azokat a területeket, ahol cselekvésre van szükség. A szervezet felállításának terve része a Bizottság hosszú távú stratégiájának, amely virágzó és dinamikus környezetet kíván teremteni a kutatás, az oktatás és az innováció számára. A közleményben a Bizottság felvázolja a leendő intézet szervezeti felépítését és működését. A koncepció középpontjában az ETI Igazgatótanácsa áll, a feladatokat egy karcsú támogató struktúra (*adminisztráció, jogi szolgálat, stb.*) hajtja végre. A testület azonosítja majd az interdiszciplináris területeken meglévő, stratégiai fontosságú „*tudományos kihívásokat*”. Ezt követően az egyes területeken kompetitív alapon ún. „*tudásközösségeket*” választanak ki, és ezeket támogatják majd a kutatáshoz, az oktatáshoz és az innovációhoz kapcsolódó feladatok elvégzése céljából. A „*tudásközösségeket*” egyetemekből, kutatószervezetekből és egyes ágazatok vállalataiból összeállított csoportok alkotják, melyek partneri viszonyban állnak majd egymással. A megnövelt kutatási és fejlesztési kapacitás, a jobb pénzügyi ösztönzők, valamint a kockázatvállalás csökkentett költségei a Bizottság reményei szerint előnyöket jelentenek majd a résztvevő partnerek számára. A konzultációk eredményeképpen a Bizottság kidolgozta koncepcióját az ETI személyzeti intézkedéseire vonatkozóan is, amely széleskörű lehetőségeket takar a közvetlen foglalkoztatástól kezdve az erőforrás-kirendelésen és a kettős társuláson át a kutatóévekig.

A vitában **BE, SE, NE UK, DE, ES** és **LV** tett fel kérdéseket, illetve kommentálták az elhangzottakat. A hozzászólók hangsúlyozták, hogy alapvetően nincsenek a koncepció ellen, de egyáltalán nincsenek meggyőződve arról, hogy az Intézet létrehozása az egyetlen üdvözítő megoldás Európa innovációs képességeinek javítása terén. Többen kétségeiknek adtak hangot, hogy egyes tervezett megoldások egyáltalán működni

fognak-e a gyakorlatban, és hangsúlyozták a meglévő intézetek jelentőségét. A vélemények szerint a bemutatott dokumentum több kérdést indukál, mint amennyit megválaszol. Válaszában COM kihangsúlyozta, hogy túl korai még az Intézet jogi alapjáról beszélni, erre sokféle megoldást ad a Szerződés: a legmegfelelőbb formát kell meghatározni később. Az ipar részvétele és anyagi hozzájárulása egyes területeken (*pl. gyógyszeripar, stb.*) nem kétséges. Az európai töredezettséget egyes meglévő intézetek nem tudják saját maguk megszüntetni, ehhez valami központi kezdeményezés kell. A másodállású munkaviszony sok lehetőséget biztosít, és jelentősen növeli a flexibilitást, ami a meglévő intézetek eszköztárából jelenleg hiányzik. A diplomák kérdését – *több más problémával együtt* – később kell részleteiben kimunkálni, ebben szerepet kapna már az Igazgatótanács is. A közleményt az Európai Tanács következő ülésére fogják felterjeszteni.

2006. június 19.

1. 7th Framework Programme (EC): – *Examination of European Parliament amendments*

A 7. Kutatási Keretprogram együttdöntési eljárás keretében történő elfogadásának előkészítéseként a Kutatási Munkacsoport áttekintette az Európai Parlament plenáris ülésén 2006. június 15-én elfogadott módosító javaslatokat. A Bizottság módosított előterjesztését várhatóan 2006. június 28-i ülésén fogadja majd el. Az osztrák elnökség 2006. június 30-ig szeretné elkészíteni a Tanács válaszána első *draft* verzióját a Parlament módosító javaslataira, amelyet a finn elnökség fog tovább tárgyalni. A vitában csak **UK** és **DE** vettek részt teljes aktivitással, valamint néhány esetben **IT** és **GR** szóltak hozzá. A többi tagország részére láthatóan kevés volt az idő a parlamenti módosítások elemzéséhez és végleges álláspontjuk kialakításához. **PRES** jelezte, hogy 2006. június 23-ig a titkárságnak és/vagy az elnökségnek írásban megküldött javaslatokat még figyelembe tudják venni a „*Global Reaction Paper*” dokumentum összeállításánál.

Az „*Ötletek*” fejezet vitájánál a Jogi Szolgálat képviselője kifejtette, hogy szerintük a Szerződések 251.§-a nem alkalmas jogalap az ERC dedikált végrehajtó szervezetének megalakításához, hiába szeretné ezzel az EP együttdöntési eljárásba vonni az ügyet. Ilyen szervezet létrehozását csak „*executive agency*” formájában vagy a 171.§ alapján tartják lehetségesnek, amely eljárásban az EP csak konzultatív szerepet kap. A vitában **NE, IT, DK, SE, HU, DE, UK, IR, FR, ES, BE, COM, UK, COM** és **PT** képviselője szólalt fel. A hozzászólók (i) egyike sem támogatta maradéktalanul az EP módosító javaslatait, (ii) többen – *egyétértésben a Jogi Szolgálattal* – elfogadhatatlannak nevezték az EP által javasolt jogalapot; (iii) hangsúlyozták, hogy az általános megközelítésben elfogadott megfogalmazás jó tárgyalási alap; (iv) a különvéleményen lévő országok többsége megerősítette, hogy szerintük a tárgyalások során a Bizottság eredeti előterjesztése és az EP módosító javaslatai között kell megtalálni a kompromisszumot.

Hozzászólásomban megerősítettem, hogy az Európai Kutatási Tanács (ERC) kérdésében Magyarország álláspontja nem változott a Versenyképességi Tanács legutóbbi ülése óta: ügyelünk az ERC, valamint ennek végrehajtó szervezete függetlenségére és autonómiájára.

Mindazonáltal – Olaszországgal és más tagállamokkal egyetértésben – úgy véljük, hogy a Versenyképességi Tanács legutóbbi ülésén elfogadott általános megközelítés bölcsen kezeli a kérdést, és a tárgyalások során érvényesíteni kellene a miniszterek által elfogadott kompromisszumokat. Nem hisszük, hogy az Európai Parlamentnek direkt módon kellene részt vennie az ERC menedzselésében, vagy akár a végrehajtó szervezettel kapcsolatos döntési eljárásban. A Jogi Szolgálat véleményét teljes mértékben elfogadjuk a dedikált végrehajtó szervezet jogalapját illetően. Máskülönb az a véleményünk, hogy az Európai Parlamentnek, mint legfelső tekintélynek meg kellene kapnia az összes szükséges információt ahhoz, hogy az ERC működését elemezni és értékelni tudja utólag. Végül hangsúlyoztam, hogy sem a végrehajtó szervezet szerkezete, sem az eljárások és folyamatok nincsenek kellőképpen kimunkálva még, és várakozással tekintünk a Bizottság újabb javaslatai elé.

PRES összefoglalójában jelezte, hogy az **EP** módosító javaslataira válaszul a „*Global Reaction Paper*” dokumentum első draft verzióját még az osztrák elnökség idején szeretnék elkészíteni, és legkésőbb 2006. június 30-án a delegáltaknak megküldeni. A Munkacsoport 2006. június 29-én fogja tartani utolsó ülését az osztrák elnökség alatt, a delegáltakat ezen a napon közös munkaebédre invitálta. Az utolsó ülésen az elnökség szeretné áttekinteni a FP7 tervezetének a Bizottság által az előző napon várhatóan elfogadásra kerülő módosított változatát, valamint az Euratom Keretprogram részvételi szabályainak tervezetét.

2006. június 26.

1. ITER Workshop

A zsúfolt program miatt nem tudták biztosítani a tolmácsolást a G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport mai ülésére, ezért un. „*nem hivatalos*” ülést hívtak össze, workshop-nak nevezve azt. Az ülésen minden résztvevő – **FR** képviselője is – kizárólag angol nyelven beszélt. **PRES** bevezetőjében jelezte, hogy a Termonukleáris Kísérleti Atomreaktor (ITER) program megvalósítására irányuló előkészületek befejeződtek, és **COM** elkészítette a nemzetközi egyezmény tervezetét is (*korábban megküldve*). Mindenkinek érdeke, hogy az egyezmény mielőbb megköthető legyen, ezért most biztosítanak lehetőségeket a tagországoknak, hogy esetleges kérdéseiket **COM** képviselőinek feltegyék, és lehetőség szerint mielőbb vonják vissza szövegvizsgálati fenntartásaikat, hogy az egyezmény szövege a Coreper elé, majd a Versenyképességi Tanács ülésére kerülhessen jóváhagyásra.

UK jelezte, hogy nincsenek komoly problémái a szövegtervezettel, de a szövegvizsgálatot nem fejezték még be. Szükség esetén azonban rövid időn belül be tudják fejezni, és kérdezte az elnökség terveit az ütemezést illetően. **FR** kinyilvánította, hogy készen áll a program megvalósításra Cadarache-ban, a szövegtervezet ellen nincs kifogása, és igazolta **COM** válaszait a host ország anyagi hozzájárulásáról feltett kérdésekre. **DE** jelezte, hogy nincs még készen a szövegvizsgálattal, és több kérdést tett fel, amelyek elsősorban a host ország, illetve az **EU** anyagi hozzájárulásának mértékét firtatták. **COM** válaszában kifejtette, hogy az **EU** a program költségének 40%-át biztosítja, ezenkívül **FR** – *mint host*

ország – 10%-ot. Az európai partnerek így mindösszesen a program költségvetésének 50%-át állják. Ebben nincsenek benne a **JP** partnerrel kötött külön megállapodás költségei, amelyet egyes tagországok felajánlásából fedeznek. A host ország feladata a helyszín, valamint a „kerítésen kívül” valamennyi infrastruktúra biztosítása, beleértve a szállítási infrastruktúrát (*utakat, hidakat, stb.*) is. A „kerítésen belüli” létesítményeket az **EU** hozzájárulásából fedezik. A beszállítók részére nagyléptékű nemzetközi tendereket fognak kiírni, ezért a potenciális pályázóknak a felkészülés jegyében célszerű mielőbb előkészületeket tenni multinacionális vállalatok, illetve nemzetközi konzorciumok létesítésére. Az átláthatóság jegyében az egyezmény szövegtervezetéről és a megvalósítással kapcsolatos minden részletkérdésről a tagországok képviselői a 6. Euratom Kutatási Keretprogram Fúziós Programbizottságában (FP6 CCE-FU) teljekörű információval rendelkeznek.

Kérdésekre válaszolva COM és PRES is megerősítették, hogy azokban a tagországokban, amelyek nem önálló partnerek a programban, hanem tagországgént az EU égisze alatt szeretnének részt venni, nincs szükség ratifikációs eljárásra. Ezekről a tagországoztól most csak azt várják, hogy a tanácsi döntéshozatal keretében járuljanak hozzá a nemzetközi egyezmény szövegének elfogadásához.

Az elnökség kéri a tagországokat, hogy legkésőbb 2006. július 14-ig jelezzék a finn elnökség és/vagy titkárság felé, hogy nem ellenzik az egyezmény szövegtervezetét. Ha nincs ellenvélemény, akkor a finn elnökség várhatóan a Versenyképességi Tanács szeptemberi formális ülésének napirendjére tűzi a kérdést, „A” napirendi pontként.

2006. 06. 29.

2. 7th Framework Programme (Euratom) – examination of European Parliament’s amendments

A helyszínen osztották ki a Parlament módosító javaslatait tartalmazó táblázatot (*mellékelve*). **PRES** bevezetőjében az 1., a 4. és az 5. módosító javaslat jelentőségét emelte ki. **FR** ellentmondást vélt felfedezni a 3. és a 4. javaslatban közölt számok között, és támogatja, hogy az ITER program részére külön fedezetet különítsenek el a költségvetésben.

COM a módosító javaslatok jelentős részét el tudja fogadni, de ezek egy része nem a FP7, hanem a specifikus programok vagy a munkaprogramok szövegébe illik, mert részletkérdéseket érintenek. **COM** nem fogadja el a 8. javaslatot (*mert a téma kívül esik az Ombudsman hatáskörén*); és a 17. javaslatot (*mert a nukleáris hulladékok tárolásának kutatása már lezárult, a jövőben inkább a gyakorlatban kell hasznosítani az eredményeket*). **COM** negatív véleményével szemben **FR**, **UK** és **IT** inkább az **EP** 24. javaslatát támogatták.

Kisebb vitába keveredett **AT** és **FR**, mert előbbi szerint a FP7 Euratom része nem tartozik az együttdöntési eljárás hatálya alá, ezért külön kellene kezelni. **UK** támogatta **FR** véleményét és egyúttal az **EP** javaslatát.

3. Rules for Participation (Euratom) – continuation of examination

COM tájékoztatót arról, hogy a modell kutatási egyezmény (MGA) minta kidolgozására létesített szakértői munkacsoport 2006. június 12-én megtartotta első ülését. A szakértők jól vették az első fordulót, nagyon intenzív és nagyon produktív vita alakult ki. A hatékonyság érdekében a további egyeztetést jórészt elektronikus úton végzik. A munkacsoport következő ülését szeptember második felében tervezik, utolsó ülését pedig október végére vagy november elejére ütemezik. A Munkacsoport 2006. június 8-i ülését követően **COM** további módosításokat terjesztett elő, a feljegyzést a helyszínen osztották ki. **UK** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be a 21.§ (3), a 42.§ és a 45.§ szövegére: szakértőik még elemzik az Euratom Szerződés szövegét, különös tekintettel a védelmi vonatkozásokra. **DE** szövegvizsgálati fenntartást jelentett be a 4. fejezetre: nem tudja ennek szövegét addig elfogadni, amíg a jogi személy megalakítására vonatkozó dokumentum tervezete nem ismert, habár tisztában vannak azzal, hogy az majd egy önálló döntési folyamat lesz.

1. 7th Framework Programme (EC and Euratom) – presentation of the Commission's modified proposal

COM ismertette a FP7 módosított szövegtervezetét, amit hivatalosan tegnap fogadott el a Bizottság. **PRES** egyelőre nem nyitott részletes vitát a dokumentum felett, csak néhány hozzászólásnak adott helyt. A hozzászólók a programbizottságok (PCs) kérdését vetették fel, mert **COM** ismertetője szerint ezek már dolgoznak a munkaprogramok (WPs) szövegén. A tagországok fontosnak tartják, hogy delegáltjaik részt vehessenek a munkaprogram szövegének kidolgozásában. **COM** elismerte, hogy a PCs jogi alapja csak akkor teremthető meg majd, amikor a FP7 hatályba lép. Addig a PCs nem hivatalosak, de szakértői munkacsoportként már most is dolgoznak. A nyomásnak engedve a következő elnökség felvállalta, hogy amint befejeződött a Versenyképességi Tanács következő rendkívüli ülésének előkészítése – *de még a nyári szünet megkezdése előtt* – a Munkacsoport napirendjére tűzi a „kommittológia” kérdését.

3. függelék: Futárjelentések jegyzéke

Dátum	Megnevezés, téma
05.07.04.	Global Earth Observation (GEO) High Level Group - jelölés
05.07.06.	COST C22 Városi árvíz-kezelés
05.07.18.	Feljegyzés az AeroSpace and Defence Industries Association (ASD) üléséről
05.07.18.	Feljegyzés a ManuFuture Platform Mirror Groupjának üléséről
05.07.19.	Kapcsolattartó jelölése a Nemzetközi Tét Központ (ISTC) és az Ukrán T&T Központ (STCU) projektjeihez
05.07.19.	New and Emerging S&T (NEST) Konferencia – London, 2005. szeptember 20-21.
05.07.25.	EURELECTRIC levele az FP7 tárgyában
05.07.25.	COST 539 Elektrokerámiák előállítás innovatív módszerekkel készített nanoszemcsézett anyagokból
05.08.29.	COST 732 Mikro-léptékű meteorológiai modellek minőségbiztosítása és fejlesztése
05.08.29.	COST E48 A papírhasznosítás korlátai
05.09.07.	Az STCU (Tudományos és Technológiai Központ - Ukrajna) irányító testületének XX. ülése
05.09.07.	INTAS hírlevél: The Bridge
05.09.07.	KKV-k kutatási projektjei – FP6

05.09.19.	eInfrastructure - Kutatási projektek a 6. Kutatási Keretprogramban
05.09.26.	Biztonsági Kutatások 6. informális, tagországi ülése
05.09.26.	COST A34 A nemek és a jólét: a munka, a család és a közérdek közötti interakció
05.09.26.	COST P16 Újszerű viselkedés megjelenése korrelált elektronrendszerekben
05.09.28.	COST E31 Management of Recovered Wood
05.10.13.	Flamand K+F – 2005
05.10.13.	UKRO 2004-2005
05.10.17.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>G. Tóth L</i>
05.10.17.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>Somogyi Z.</i>
05.10.17.	Veszélyes anyagok osztályozása és minősítése - Technikai Bizottság ülése, Ispra
05.10.21.	COST C17 Műemlék épületek tűzkárosodása
05.10.26.	Az INTAS 2003-2004 évi jelentése
05.10.26.	A tudomány, technológia és innováció mutatói – 2005
05.11.03.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>Szabó János Adolf</i>
05.11.07.	Megőrzött kulturális örökségünk a kibővült Európában – konferencia

05.11.28.	Fényenergia Technológiai Platform Mirror Group-ülése
05.12.01.	„Biológiai és kémiai terrorizmus elleni védelem” szakértői csoport ülése
05.12.01.	„The Networked Future” tájékoztató füzetek
05.12.01.	JRC 2004
05.12.14.	„Hungary for FP6” kiadványok
06.01.02.	COST D36 Funkcionális anyagok felületén kialakuló molekuláris szerkezet/hatás tanulmányozás
06.01.02.	COST E52 A bükk genetikai erőforrások értékelése a fenntartható erdőgazdálkodás érdekében
06.01.17.	NanoMedicine Technológiai Platform Mirror Groupjának ülése, jelölés a csoportba
06.02.07.	Petíció az európai kutatásért és innovációért – EUREC ügynökség kezdeményezése
06.02.07.	Marie Curie Kiválósági Díj, 2006 – zsűritagok jelölése
06.02.21.	Biocid Technikai Meeting – Arona, 2006. március 27-31.
06.02.21.	Nagyfluxusú Reaktor (High Flux Reactor – HFR) - tájékoztató
06.02.21.	JRC brosúra
06.02.21.	Magasszintű képviselő jelölése a „Tudásalapú bio-gazdaság” hálózatba (KBBE-NET)
06.02.21.	SmartGrids Technológiai Platform alapító közgyűlése – Brüsszel, 2006. április 6-7.

06.03.06.	KBBE-NET (Tudásalapú bio-gazdaság – hálózat) – Brüsszel, 2006. márc.16.
06.03.10.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>Tóth Katalin</i>
06.03.14.	COST 356 A környezetileg fenntartható közlekedés kvantitatív értékelése
06.03.14.	COST 864 Hagyományos és modern stratégiák kombinálása az almatermesztés növényvédelmében
06.03.16.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>Szabó Márta</i>
06.03.17.	Meghívó az EIRAC Mirror Group ülésére – Brüsszel, 2006. június 6.
06.03.30.	„Veszélyes anyagok osztályozása és besorolása” találkozó – Arona, 2006. 04. 26-27.
06.04.20.	COST 867 Halak jóléte az európai akvakultúrában
06.04.20.	COST E53 Fa és faanyagok minőségellenőrzése
06.05.11.	„Befektetési a kutatásba és az innovációba” c. konferencia – Koppenhága, 2006. október 16-18.
06.05.16.	Nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása – <i>Krommer Judit</i>
06.05.22.	Nemzeti szakértő megbízatása – <i>Bodó Zajzon</i>
06.06.07.	Képviselők jelölése az Európai Acél Technológiai Platform (ESTEP) Mirror Groupjának ülésére
06.06.07.	NCP-hálózat előkészítése az FP7-ben, képviselő jelölése
06.06.07.	WBC-kutatások Platform – Bécs, 2006. június 26.

06.06.22.	Nemzeti szakértő megbízatása – <i>Alföldy Bálint</i>
06.06.22.	COST 298 Részvétel a szélessávú társadalomban
06.06.22.	COST 869 Alternatívák a felszíni vizek és a talajvíz tápanyagterhelésének csökkentésére
06.06.22.	COST B35 Lipidperoxidációval társult kórfolyamatok
06.06.28.	COST D37 Kémiai alkalmazások számítógép griden: GRIDCHEM
06.06.28.	COST D39 Fém tartalmú gyógyszerek kifejlesztése és hatása